

Lei 7,25

Horea Tecuceanu • SURPRIZELE CĂPITANULUI APOSTOLESCU

1976

Editura Dacia

HORIA TECUCEANU

Surprizele căpitanului Apostolescu

Coperta de TIOTIU EPAMINONDA

HORIA
TECUCEANU

SURPRIZELE CĂPITANULUI APOSTOLESCU

ROMAN DETECTIV

EDITURA DACIA
CLUJ-NAPOCA, 1975

Mulţumesc tovarăşilor generali-maiori OCTAVIAN POP, adjunctul inspectorului general al miliţiei, şi NICOLAE CHIRIAC, şeful Direcţiei Judiciare, precum şi maiorului DUMITRU TAURECI, pentru sprijinul acordat la realizarea acestei cărţi.

H.T.

NOTA: Cu excepţia stilului romanesc şi a introducerii unor personaje fictive, intriga acestei cărţi este inspirată dintr-un caz autentic.

PARTEA ÎNTÎIA

Capitolul 1

PREIAU UN CAZ DE RUTINĂ

În timp ce Dan răsfoia buletinul persoanelor urmărite de Interpol, am tras mai aproape corespondența ce-mi fusese adusă de curier. Atenția mi-a fost atrasă de un plic cu antetul Institutului medico-legal. După ce l-am desfăcut, am văzut cîteva file dactilografiate reprezentînd rezultatul necropsiei efectuate asupra unei persoane ce devenise obiectul unui caz de care mă ocupam.

*

* *

Cu două zile mai înainte, pe la miezul nopții, am fost anunțat de către dispeceratul Salvării că medicul unei ambulanțe a constatat un deces suspect, prin violență. Întrucît cu astfel de treburi mă ocup, m-am dus imediat la adresa indicată să văd despre ce-i vorba.

Victima, o femeie corpolentă, în vîrstă de vreo șaizeci de ani, zăcea într-un pat răvășit. Cămașa de noapte era descusută în cîteva locuri, iar pe gît se vedeau cîteva urme de culoare închisă. Ținînd

seama de rigiditatea cadaverică și de faptul că urmele de violență încă nu se coloraseră spre vînăt, am apreciat că strangularea victimei fusese comisă cu cel mult două ore înainte, adică pe la zece seara. După ce l-am poftit pe Dan să-i anunțe pe procuror și pe medicul legist, m-am apucat de meserie.

Persoana care anunțase Salvarea era o femeie tînără și locuia în gazdă la victimă. Mi-a relatat că înapoindu-se acasă, pe la ora unsprezece, și-a găsit propietăreasa leșinată. S-a grăbit să-i dea cu oțet pe la nas, dar văzînd că nu reușește s-o readucă în simțire, a anunțat Salvarea.

Cînd procurorul a comunicat medicului legist că poate să ridice cadavrul, era aproape două dimineața și mi-am spus că nu-i cazul să trezesc din somn niște oameni a căror singură vină consta în faptul că, eventual, mi-ar fi putut furniza unele informații necesare anchetei. În timp ce ne pregăteam de plecare, a apărut și cel de-al treilea locatar al apartamentului victimei. Era atît de beat, încît n-am reușit să-l fac să priceapă ce căutam pe acolo. Întrucît unica soluție în astfel de cazuri este un somn bun, n-am ezitat să-i dau sfatul de rigoare.

A doua zi, adică ieri dimineață, am revenit la locuința victimei și m-am pus pe treabă. Am început cu audierea locatarilor din curte, care, fără excepție, au ținut să-mi povestească că domnul soț, deși cumsecade și blajin, are o mare slăbiciune, pentru băuturi alcoolice, cea ce nu contribuise niciodată la sporirea bunei dispoziții a decedatei. Mai precis, de cîte ori domnul soț apuca să bea un păhărel prin oraș — și isprava se repeta cam o dată la două săptămîni —, dădea o fugă pînă acasă pen-

tru a se aproviziona cu banii necesari continuării chefului. Acest moment festiv era adus de îndată la cunoştinţa vecinilor prin scandalul ce-l declanşa soţul, jignit şi indignat de opoziţia neînţelegătoarei sale neveste. O astfel de controversă se consumase şi în noaptea cînd decedase victima; exact cînd se transmitea buletinul de ştiri de la ora zece. Apoi, cîteva minute mai tîrziu, cînd disputa beligeranţilor s-a liniştit, soţul a fost văzut ieşind satisfăcut din casă. Considerînd că sînt destul de bine informat, l-am vizitat şi pe domnul soţ. După cum arăta, am fost sigur că martorul numărul unu nu se mai afla sub influenţa lui Bachus. M-a întîmpinat deznădăjduit şi, izbucnind într-un hohot de plîns, a recunoscut dintr-o bucată că şi-a ucis soţia. N-a putut să explice exact cum a ajuns să-şi violenteze nevasta, datorită stării în care se aflase, dar asta nu mai prezenta prea multă importanţă. Deşi eram convins că desperarea lui nu era simulată, n-aveam ce-i face şi l-am arestat sub acuzaţie de omucidere.

*

* *

Întrucît nu vedeam ce fapte revelatoare mi-ar putea furniza depeşa Institutului medico-legal, am citit cu indiferenţă rezultatul necropsiei. Cînd mi-am terminat lectura, am rămas intrigat cîteva clipe, apoi am lăsat să-mi scape un şuierat uşor printre buze.

— Ce s-a întîmplat, şefu'? s-a interesat Dan, mirat, privindu-mă peste marginea buletinului Interpol.

— Trebuie să-l eliberăm pe Dobre.

— Poftim?!
— Nu-i vinovat.
— Bine, dar a recunoscut...
— Medicul legist e de altă părere.
— Ai putea să fii mai explicit?
— Am să mă străduiesc. Decesul a survenit în jurul orei unsprezece, adică la o oră după ce soțul plecase să-și continue supraalimentarea alcoolică...
— Stabilirea orei decesului are numai un caracter aproximativ! a ținut să-mi reamintească Dan.
Deoarece avea dreptate, am dat aprobator din cap și am continuat:
— Decesul n-a fost provocat prin asfixie, adică strangulare, cum am presupus, ci de o criză de edem pulmonar...
— Asta ce-o mai fi?
— Un fel de infarct cardiac. Plămînii nu mai pot asigura oxigenarea sîngelui, iar inima își oprește activitatea. Necropsia a relevat că victima suferea de această anomalie, care, după cum îți spuneam, i-a și provocat moartea.
— Nu m-aș fi așteptat la o astfel de chestie...
— De fapt, Dobre nu-i străin de acest deznodămînt. Criza de edem n-a apărut din senin, ci prin provocarea unei stări de tensiune nervoasă, ca urmare a iritării bolnavei.
— Deci poate fi considerat autorul moral...
— Da, dar de un soi care nu face obiectul urmăririi penale. Deși Dobre a contribuit la grăbirea sfîrșitului, decesul prematur se datorește, în exclusivitate, maladiei de care suferea soția sa. Altfel, dacă ar fi fost sănătoasă, n-ar fi fost subiectul discuției noastre...

Cînd am auzit zgomotul produs de apăsarea pe clanţă, am tăcut şi am aşteptat să văd cine mă vizitează, cu dispoziţia unui profesor întrerupt, în momentul cheie al prelegerii sale, de sosirea studentului veşnic în întîrziere.

— Eh!... Ce vă pasă! Toată ziua vă tăifăsuiţi, iar eu nu-mi văd capul de atîtea treburi... — a remarcat maiorul Iancu, şeful Secretariatului, strîmbîndu-şi nasul cu dezgust.

— Ce-ar fi dacă ai trece direct la obiect? am zis, privind coala de hîrtie pe care o flutura în chip de evantai.

— S-a primit o sesizare în legătură cu dispariţia unei femei... o profesoară de liceu.

— În ce împrejurări a dispărut?

— Din spusele secretarei liceului, profesoara a plecat de joi de la şcoală şi n-a mai apărut.

— Dacă astăzi e marţi, una peste alta sînt vreo cinci zile de atunci — comentă gînditor Dan.

— Poate o fi bolnavă. Locuieşte singură? am întrebat.

— Stă cu mama ei, deci ar fi avut cine să anunţe cauza absentării.

— Nu era mai simplu dacă autoarea sesizării, în loc să apeleze la noi, ar fi dat o fuguţă pînă la locuinţa profesoarei? se interesă Dan.

— Niculе, frumuşelu' ăsta al tău are impresia că eu sînt în meserie de azi, de ieri? se prefăcu Iancu supărat, arătînd cu privirea spre colaboratorul meu.

— S-a deplasat cineva la domiciliul dispărutei? am zis.

— Bineînţeles! A fost căutată atît pe acasă, cît şi la telefon. N-a răspuns nimeni. Ce, altfel crezi

că aş fi dat curs sesizării?! Doar nu sîntem birou de comisionari! zise Iancu, aruncîndu-mi pe birou hîrtia ce o tot vînturase pînă atunci.

Am luat-o şi m-am uitat la ea. Era o notă telefonică în care se consemnaseră atît numele şi adresa persoanei ce făcuse sesizarea, cît şi cele ale profesoarei dispărute.

— Mai ai nevoie de ceva? a întrebat Iancu.

Văzîndu-mă că-mi clatin capul, mi-a urat să am de-a face cu o alertă falsă şi a pornit spre uşă.

— Dane — am spus, cînd am rămas singuri —, în timp ce eu dispun eliberarea lui Dobre, dă fuga la locuinţa profesoarei şi vezi despre ce-i vorba.

După ce şi-a extras picioarele de sub birou, s-a apropiat şi a luat nota telefonică.

*

* *

Mai întîi am pus concluziile de clasare a cazului, apoi l-am adus pe Dobre de la arestul preventiv. Cînd i-am explicat cum stau lucrurile şi l-am anunţat că nu va mai fi trimis în faţa justiţiei, am constatat că nu mă înşelasem asupra psihologiei sale. În loc să se bucure, a afişat o figură şi mai nefericită ca cea din momentul arestării. În mod cert, ar fi preferat să-şi compenseze fapta prin privaţiunile închisorii. În momentul cînd a pornit spre uşă era atît de distrus, încît m-am temut să nu facă vreo faptă necugetată. L-am chemat înapoi şi am mai subliniat încă o dată că, ţinînd seama de maladia ce o avea, soţia lui era condamnată oricum, şi ar fi putut de-

ceda chiar şi în urma unui banal efort de a alerga după tramvai. A dat cu înţelegere din cap, dar nu sînt prea sigur că l-am convins pe deplin, şi n-am fost mulţumit de mine.

Tocmai mă ridicasem de pe scaun, pentru a preda dosarul la secretariat, cînd a început să zbîrnîie telefonul. Era Dan. Mă anunţa că mi-a expediat maşina de serviciu şi mă invită la locuinţa profesoarei.

*

* *

În timp ce maşina rula pe strada Dr. Davilla, mă întrebam dacă starea-mi de bună dispoziţie se datora felului în care se rezolvase cazul Dobre sau, poate, soarelui de aprilie. Priveam cu plăcere pomii înfloriţi şi pietonii în talie sau chiar în cămăşi ce defilau prin faţa ferestrei de la portieră. Cred că nu mi-ar fi displăcut să fiu şi eu ca ultimii şi să mă plimb la şosea, cu mîinile înfundate pînă la coate în buzunare şi fără nici o grijă pe cap. Cînd maşina a virat la dreapta pe Bulevardul Eroilor, îmi explicam, cu regret, că o astfel de dorinţă, în profesia mea, este irealizabilă. Noi, la fel ca medicii, nu ducem lipsă de pacienţi. Cu deosebirea că ai noştri sînt de un alt gen. Incomparabil mai neplăcut, mai anacronic într-o societate civilizată, caracterizată prin omenie.

După ce maşina a intrat pe strada Dr. Marinescu şi a început să piloteze pe strada General Demostene, am început să privesc cu interes casele pe care le depăşeam.

— Am ajuns, tovarăşe căpitan — mă anunţă Vartunian, şoferul nostru, oprind în faţa porţii cu numărul 12.

— Am coborît din maşină şi am privit clădirea. Era o vilă cu două etaje, ultimul mansardat, tencuită într-un calcio-vecchio de culoare trandafirie şi despărţită de stradă printr-un zid de ciment combinat cu plasă din sîrmă. Între zidul care delimita proprietatea de vilă se afla o zonă, de vreo doi metri, plantată cu răsaduri de flori. M-am uitat la clădirile învecinate. În dreapta, pe colţ, la intersecţia străzii, se afla o vilă cu arcade boltite şi îmbrăcate în iederă complet înverzită de primăvara timpurie. În partea stîngă o altă vilă, după aspect, construită de puţină vreme. Peste drum, în faţa vilei ce mă interesa, am văzut o casă în construcţie. Avea ridicate trei planşee din beton, fără pereţi exteriori, iar în jurul ei domnea agitaţia caracteristică unei astfel de activităţi. Benzile de transport, stivele de cărămizi şi panourile glisante ajungeau pînă în mijlocul străzii.

Readucîndu-mi privirea la vila trandafirie, am văzut o poartă metalică rezemată de canatul ei şi, împingînd-o cu un deget, am intrat în curte. N-am făcut decît doi paşi şi în faţa mea a apărut Dan.

— Cum e, Dane?

— S-ar părea că, într-adevăr, nu-i în regulă.

— Adică?

— Uşile sînt încuiate şi nu răspunde nimeni.

— Colocatarii imobilului?

S-a răsucit pe călcîie şi mi-a arătat o scară din ciment cu cinci trepte. La capătul lor se afla o te-

rasă mică şi două uşi din stejar, masiv, prevăzute cu vizoare.

— Cea din dreapta este intrarea parterului, unde locuieşte persoana dispărută, iar cealaltă aparţine etajului întîi. Locatarul de la etaj este plecat din ţară.

— Şi etajul doi?

— E o mansardă, locuită de un profesor de educaţie fizică. Am bătut şi la uşa lui, dar nu a răspuns nimeni.

— Ai discutat cu vecinii? am întrebat, rotindu-mi capul spre casele din jur.

— Bineînţeles. Unii susţin că n-au mai văzut mişcare pe aici de aproape două săptămîni. Alţii sînt mai modeşti. Numai de cinci-şase zile. Nu asta-i însă semnificativ. Hai să-ţi arăt ceva!

L-am urmat spre fundul curţii. După vreo opt metri, am ajuns în faţa intrării de serviciu. Am văzut o scară din beton care făcea legătura între pivniţă şi etaje. După ce-am urcat cîteva trepte, pînă la nivelul parterului, mi-a arătat o uşă pe partea dreaptă şi mi-a spus, fără să se oprească:

— Asta-i uşa secundară a apartamentului ocupat de dispărută, profesoara Marieta Stanciu.

Am făcut cîţiva paşi, pe lîngă o stivă de scînduri noi de construcţie, deasupra căreia se aflau puse o teslă şi un ferăstrău, şi m-am oprit în faţa unei uşi; montată pe peretele opus celei de acces la apartament. Era deschisă şi am văzut o încăpere mică, fără ferestre. Pe o masă de bucătărie se afla un platou cu chiftele crude.

— Apropie-te de ele — m-a îndemnat Dan, arătîndu-mi platoul.

— Da, sînt alterate, — am zis strîmbînd din nas, după ce le-am mirosit.

— Sînt cîteva zile bune de cînd zac aici — a comentat el. E firesc ca o gospodină să muncească la prepararea unei mîncări, numai pentru a o lăsa să se strice?

— Probabil că a intervenit ceva care a împiedicat-o să-şi mai realizeze intenţia... Acest „ceva" ar putea să ne intereseze şi pe noi — am aprobat gînditor.

— N-ar fi cazul să vedem despre ce-i vorba?

Am apreciat că altă soluţie nu avem. M-am grăbit să cobor în curte şi să ajung la maşina noastră. Am pus în funcţiune radio-telefonul şi l-am cerut pe procurorul de serviciu. M-am bucurat cînd mi-a răspuns Mihai Lupu, un tip care-mi mai dovedise şi cu alte ocazii că are mintea sprintenă. M-a întrerupt înainte de a-mi termina argumentarea, spunînd că porneşte imediat spre mine.

Cînd am revenit în curte, m-am dus spre o fereastră mare, formată din trei tronsoane, cu deschiderea spre stradă, şi am încercat să privesc îndărătul ei, dar am renunţat. Era acoperită din interior. Am revenit pe terasă şi am constatat că şi fereastra din dreapta apartamentului ce mă interesa era acoperită.

— Ce-i cu fereastra de lîngă intrarea de serviciu? am spus, reamintindu-mi de existenţa ei.

— În afară de faptul că îndărătul ei se află o bucătărie, nimic interesant — a spus Dan.

Întrucît nu mai aveam ce face pînă la sosirea procurorului, m-am decis să iau loc pe unul din cele

două fotolii din trestie ce străjuiau o masă din același material, pe terasă. Dan l-a ocupat pe celălalt.

Cîteva minute mai tîrziu, în fața casei a oprit o mașină.

Capitolul II

MĂ STRĂDUIESC SĂ-MI PĂSTREZ CUMPĂTUL

Poarta s-a deschis și în curte a intrat un bărbat de vreo patruzeci și cinci de ani, cu statura potrivită, suplu și ochii ascunși îndărătul unei perechi de ochelari cu rame groase, proptiți pe un nas lung și subțire. Era procurorul Mihai Lupu.

— Ia mai spune o dată, căpitane, cum e? s-a interesat, după ce ne-am strîns mîinile.

I-am expus elementele care m-au obligat să apelez la prezența lui.

— Deh... S-ar putea să ai dreptate... — a catadixit el, după ce și-a masat de cîteva ori bărbia. Da' dacă facem o boroboață? m-a întrebat temător.

— Avînd în vedere circumstanțele, cred că expectativa poate constitui o greșeală mai mare decît o descindere, eventual, fără obiect.

— Ai chemat un lăcătuș? s-a decis el.

— Șoferul nostru e specialist în treburi de astea, a spus Dan, plecînd spre stradă.

Cînd tuciuriul și vioiul nostru plutonier și-a făcut apariția pe terasă, i-am arătat ușa apartamentului profesoarei Marieta Stanciu.

— Ce părere ai despre broască? Ai putea s-o deschizi, fără s-o pulverizezi?

— Am să mă străduiesc, dar, ştiţi, e o broască yale...

— Pricep. Hai cu mine să-ţi arăt şi uşa de serviciu!

— Asta-i altă gîscă — a zis, cînd am ajuns la intrarea secundară. E o broască simplă. Dealtfel are şi cheia pe partea cealaltă.

— L-am privit cum şi-a scos din trusă un cleşte cu fălci înguste. Restul a fost o jucărie. A prins capătul cheii cu cleştele şi am auzit zgomotul metalic al dezăvorîrii broaştei.

Cînd s-a dat la o parte, am apăsat pe clanţă şi am deschis uşa. Aveam în faţă o încăpere de vreo şase metri pătraţi. Lîngă peretele din dreapta uşii se aflau o chiuvetă şi o maşină de aragaz. Urma o fereastră închisă cu o plasă de sîrmă, prin care se vedea curtea, iar la stînga am remarcat cea de-a doua uşă a încăperii. Am ocolit masa de bucătărie, cu intenţia de a mă îndrepta spre uşa din faţa noastră. Dar, după trei paşi, m-am oprit. Între peretele unde se afla fereastra şi partea ascunsă de masă, am văzut ceva care mi-a astras atenţia. Mai întîi o pereche de papuci din pîslă, apoi, pe măsură ce ocoleam cu prudenţă masa, a apărut şi restul. O femeie stătea chircită lîngă maşina de aragaz. Am avut senzaţia că mă ia cu frig. O astfel de fractură craniană nu mai văzusem niciodată.

M-am întors spre însoţitorii mei. Procurorul care se afla în spatele meu, îşi ţinea o mînă la gură şi respira neregulat, iar Dan, alb la faţă, mă privea înspăimîntat.

— Dane — am zis, încercînd să-mi stăpînesc nesiguranţa vocii —, medicul legist şi ofiţerul de la criminalistică!

— N-am văzut de cînd sînt aşa ceva... — a îngăimat Lupu, după plecarea în pas alergător a lui Dan.

— Victima trebuie să fi avut circa şaptezeci de ani, deci nu poate fi persoana căutată — am zis, încercînd să-mi pun ordine în mintea răvăşită într-o fracţiune de secundă.

Deşi îmi simţeam picioarele moi şi tremurînd, am reuşit să mă apropiu de uşa care ducea spre interiorul locuinţei. Nu era închisă, ci numai sprijinită de canatul ei. Am împins-o cu degetul înfăşurat în batistă.

Camera în care am pătruns era a sufrageriei. La dreapta era o uşă deschisă, iar în spatele ei un vestibul mic şi uşa principală a apartamentului, care permitea accesul prin terasa unde-l aşteptasem pe procuror.

Am ocolit o masă masivă, din lemn de nuc, pe care se aflau un teanc de caiete de teză, şi m-am dus spre cele două uşi alăturate din faţa mea. Am început cu cea din dreapta. Probabil pentru că era deschisă. M-am uitat înăuntru, dar n-am putut să disting decît contururi de mobile. Încăperea era scufundată în întuneric. Am dibuit cu mîna pe peretele din dreapta şi găsind întrerupătorul l-am răsucit. Am văzut fereastra care se deschidea spre terasă. Era complet acoperită de jaluzele. Încăperea era mobilată ca dormitor. În afara dezordinii şi a unui garderob cu uşile deschise, nu mi-a reţinut nimic atenţia.

Cînd am făcut stînga-mprejur, am dat nas în nas cu Lupu, de a cărui prezență uitasem în frigurile ce mă cuprinseseră după ce văzusem victima din bucătărie. S-a retras cu o jumătate de pas pentru a-mi permite să merg spre cea de a doua ușă, din stînga. După ce am apăsat cu batista pe clanță și am împins ușa, m-a întîmpinat același întuneric ca și în camera precedentă. Am pipăit peretele interior și am răsucit întrerupătorul.

Am rămas în pragul ușii și, simțind pe ceafă răsuflarea grea și neregulată a lui Lupu, am început să privesc încăperea. Era tot un dormitor.

Am măturat cu privirea, de la dreapta spre stînga, un garderob triplu, o toaletă încărcată cu diferite produse cosmetice și deasupra lor o fereastră, cu jaluzelele lăsate în jos. Era fereastra compusă din trei tronsoane, cu vederea spre stradă. Am continuat să-mi rotesc ochii prin cameră și am văzut lipit de peretele din stînga un pat mare străjuit de două noptiere. La vreun metru de ultima noptieră mai exista o ușă, întredeschisă.

Ușile garderobului erau deschise, iar sertarele toaletei și noptierelor erau scoase și aruncate prin cameră, la întîmplare, alături de conținutul lor. Totul indica efectuarea unei „percheziții" grosolane, dar, în același timp, metodice. Era o „lucrătură" care putea să-i lase plini de invidie chiar și pe „gingașii și manierații" reprezentanți ai fostului Gestapo. Pe noptiera din stînga era o fructieră cu mere, iar jos, lîngă tabliera patului, erau sprijinite trei reproduceri după picturile lui Grigorescu; am privit pereții și tot atîtea contururi, dreptunghiulare, cu o tentă mai deschisă decît tapetul, le-a explicat proveniența.

Mi-am lăsat privirea pe mocheta plușată, de culoare gălbuie, și am priceput că reprezentația încă nu era terminată. Dîra groasă de pete brune ce se pornea de la pat și se îndrepta spre ușa întredeschisă, m-a îndemnat să-i trec pragul. Era o cameră de baie. Pardoseala, din mozaic alb, și cada de baie erau stropite din belșug cu dîre și pete ruginii.

Cînd am revenit în dormitor, Lupu continua să stea în pragul celeilalte uși, de unde, cu pupilele dilatate, mă privea cu o fixitate de hipnotizat.

— Să mergem mai departe, Mihai — am spus, cu vocea gîtuită, arătînd spre pat, unde, abia acum, după ce venisem dinspre baie, reușisem să disting ceva care aducea cu silueta unui corp omenesc.

A tresărit și, parcă împotriva voinței sale, a dat aprobator din cap. Cînd m-am apropiat de pat, nu s-a sfiit să rămînă în spatele meu, la o distanță apreciabilă. Probabil că simțea nevoia instinctivă de a se adăposti, de a vedea cît mai puțin posibil. Și eu aș fi preferat să am pe altcineva înaintea mea. Dar nu mă puteam bucura de șansa lui.

Mi-am înfrînt ultima ezitare și am ridicat perna de la capătul patului. Nu i-am mai privit dosul deoarece halatul de culoare deschisă, care se afla sub ea, mi-a spus destul. După ce ambele au fost așezate pe un taburet din apropiere, am privit așternutul și femeia care zăcea în el cu fața în jos și capul băgat în pernă.

I-am privit spatele gol și furoul coborît spre coapse. Fusese ucisă în același mod ca și victima găsită în bucătărie.

Am întors capul spre procuror.

Cîteva clipe, ne-am sprijinit reciproc privirile, într-o speranță deșartă că ne vom putea spăla retinele de imaginea apocaliptică ce-o înregistraseră.

Salvarea ne-a venit pe neașteptate, din sufragerie, sub forma unor zgomote de pași și glasuri. Ca la un semnal, ne-am îndreptat spre ușă cu viteza unor școlari cînd sună de recreație.

— Urîtă treabă, Nicule — a zis căpitanul Maier, de la criminalistică, arătînd cu degetul peste umăr, spre bucătărie.

— Nu te grăbi cu aprecierile. Du-te vezi și ce-i dincolo — am spus, arătîndu-i prin același gest dormitorul din care tocmai ieșisem.

— Ce, încă o victimă?! a întrebat neîncrezător.

Mi-am înclinat capul, scîrbit, și am spus:

— În bucătărie ați terminat?

— Numai cu fotografiatul. În timp ce medicul legist examinează victima, băieții mai caută urmele.

— Bine, duceți-vă și în dormitor — am repetat.

Cînd am vrut să pornesc spre bucătărie, a apărut Dan, care, în timpul discuției cu Maier, se strecurase în dormitorul unde se afla a doua victimă. Era livid.

— Credeam că de-a lungul a trei decenii, de cînd fac treaba asta, am aflat limitele de manifestare ale fiarelor bipede, dar mereu am cîte ceva de învățat — spuse doctorul Capolide, ridicîndu-se de lîngă femeia chircită lîngă mașina de gătit.

— Doctore, dacă ai terminat, du-te și dincolo — am zis, arătînd spre ușa sufrageriei. Mai ai o victimă de examinat.

A dat din umeri resemnat și s-a îndepărtat bălăbănindu-și trusa.

— Cum merge, Costică? m-am adresat unuia din cei doi subofițeri care examinau cu lupa fiecare palmă de suprafață.

— Ca de obicei, tovarășe căpitan. Căutăm de zor impresiuni papilare, poate-poate le găsim și pe cele de care aveți dumneavoastră nevoie — a răspuns, arătînd spre toporul lăsat în chiuvetă.

M-am apropiat de chiuvetă și l-am privit. Avea coada scurtă, ca la cele de măcelărie. Apoi mi-am scos lupa și, fără să-l ating, am început să-l examinez. Toată lama era mînjită cu o cremă maronie. Mi-a atras atenția tăișul ei. Avea o înălțime de vreo cinci milimetri și pe alocuri începuseră să apară pete roșiatice, de rugină. M-am uitat la ștergarul care era agățat, de un cîrlig, deasupra chiuvetei și la săpunul din savoniera de sîrmă. Pe ambele se distingeau pete cafenii.

Cînd să-mi bag lupa în buzunar, mi-am amintit că am uitat ceva important. M-am răsucit pe călcîie și din doi pași am ajuns la scara de serviciu. Am străbătut repede curtea și am urcat pe terasă, ocolind fotoliile și masa din trestie împletită. M-am aplecat asupra broaștei de la ușa apartamentului victimelor și am examinat-o cu lupa. Cînd am terminat și cu Yalele, am cercetat canaturile ușii.

— Pozitiv? a vrut să știe Dan, instalat îndărătul meu.

Mi-am clătinat capul și, pentru a fi cu conștiința împăcată, am examinat și tocurile de la ferestrele celor două dormitoare.

— Aici nu mai e nevoie să ne uităm. Plasa de sîrmă e o garanție — a spus Dan pe cînd treceam înapoi, spre scara de serviciu, pe sub fereastra bucătăriei în care descoperisem prima victimă.

— Dacă mai ținem seama și de faptul că ușa de acces prin scara de serviciu era încuiată pe dinăuntru, am făcut prima selecție — l-am aprobat.

Cînd am intrat în sufragerie Lupu, Maier și Capolide stăteau de vorbă.

— Ești de acord cu ridicarea cadavrelor? a vrut să știe medicul legist.

— Chiar te rog. Vreau să mă apuc și eu de lucru. Dar mai înainte, spune-mi, ți-ai format vreo opinie?

— Ambele victime au fost ucise cu toporul...

— Am remarcat.

— Dublul asasinat a fost comis în urmă cu cel puțin șaptezeci și două de ore. După sălbăticia cu care și-a lovit victimele, cred că autorul trebuie să fie un psihopat.

— De ce?

— Prin numărul de lovituri aplicat fiecăreia dintre victime, a depășit cu mult pe cele necesare pentru a le lua viața. A lovit atît de mult, încît am impresia că e stăpînit de o plăcere morbidă, că e un sadic.

— O să urmărim și această ipoteză. Eventual, ai putea lua legătura cu colegii dumitale de la spitalul de boli nervoase?

— E-n ordine. Am să le cer o listă a pacienților, eliberați, care ar fi putut comite o astfel de ispravă — mă asigură Capolide.

Capitolul III

S-AR PĂREA CĂ AM DIBUIT MOBILUL

La ora două după-amiază, cînd am rămas în casă numai eu, Dan și Maier, ne-am apucat să discutăm primele noastre constatări.

— Ce spun urmele, Eugen? m-am adresat lui Maier.

— S-ar părea că agresorul și-a luat măsuri de precauție. Acolo unde în mod obligatoriu ar fi trebuit să-și lase cartea de vizită — cum ar fi de exemplu coada toporului — n-am găsit nimic. Ceea ce înseamnă că s-a folosit de mănuși.

— Deosebit de faptul că asasinul a pătruns în casă în mod normal, fără efracție, trebuie să ținem seama de felul în care a străbătut locuința pentru a-și doborî și cea de-a doua victimă. Dacă admitem deci că nu-i era străină topografia apartamentului, putem presupune că vizitase casa și înainte de comiterea agresiunii, cînd purtarea unei perechi de mănuși n-ar fi fost justificată...

— Am ridicat din acest apartament tot ceea ce se poate numi amprente digitale. După ce le exclud pe cele ale victimelor, o să mai stăm de vorbă.

— Ținînd seama de urmele dinamice, cum s-a derulat agresiunea?

— A început din dormitor și s-a terminat în bucătărie, unde asasinul a lăsat arma crimei, în chiuvetă, și s-a spălat pe mîini.

În timp ce-l urmam din dormitor spre bucătărie, s-a aplecat, de cîteva ori și ne-a arătat cîteva pete

mici, brune, încercuite cu cretă. Erau aproape invizibile.

— Deci — reluă el, cînd ne-am oprit în bucătărie, — dacă punctul terminus al drumului parcurs de arma crimei este aici, e clar că petele de sînge marchează traiectoria asasinului după utilizarea ei în dormitor. Vezi lucrurile altfel?

Am clătinat capul și m-am apropiat de mașina de gătit cu gaze. Pe unul din ochiuri se afla un ibric. M-am aplecat și am mirosit lichidul care-l umplea pe trei sferturi.

— Ceai — am constat.

— Dar de ce e focul stins? a întrebat Dan, arătîndu-mi robinetul ochiului respectiv în poziția deschis.

Pentru o clipă n-am priceput ce vrea, apoi m-am uitat să văd dacă nu-i închis robinetul din spate. Cel de racordare la rețeaua de gaz metan. Nu era închis, deoarece nici nu exista. Mașina funcționa la butelie, iar aceasta lipsea.

Dan, văzînd că privesc surprins capătul liber al furtunului de cauciuc, explodă:

— O astfel de porcărie, pentru o butelie de aragaz?!

— Exclus! a protestat Maier. Mai degrabă o încercare puerilă pentru a deruta cercetările. Gravitatea faptelor comise înlătură, în mod cert, mobilul jaf...

— Eugen — am intervenit eu —, să nu uităm că întreaga casă a fost răvășită. Deci criminalul a căutat ceva, ceva care nu-i aparținea. Altfel ar fi știut unde se află acel „ceva". Deci nu putem exclude mobilul jaf.

Căpitanul Maier m-a privit un moment descumpănit după aceea a spus:

— Poate că a căutat un obiect de valoare, admit, dar să fi urmărit ca scop în sine furtul unei nenorocite butelii de aragaz, refuz să cred! ... De ce n-am admite că a fost dată la schimb sau, poate, împrumutată vreunui cunoscut...

— Nu merge, tovarăşe căpitan! îl întrerupse Dan. Atît poziţia de funcţionare a maşinii de gătit, cît şi ibricul de deasupra, arată că agresiunea s-a declanşat în momentul în care victima prepara ceai. În consecinţă, „împrumutul" la care vă referiţi nu a putut fi efectuat decît după agresiune, cînd de faţă a rămas numai autorul acesteia.

Întrucît disputa lor putea să se mai prelungească încă mult timp, fără a putea stabili adevărul absolut, l-am poftit pe Maier să ducă la laborator arma crimei şi în cel mai scurt timp să-mi povestească ce a ieşit din amprentele ridicate din apartament.

*

* *

În timp ce maşina rula pe modernul bulevard Ion Şulea şi priveam blocurile nou construite, am realizat că mă simt din nou în largul meu. Odată cu plecarea din locuinţa de pe strada General Demostene, mă eliberasem de sub influenţa năucitoare a celor văzute acolo. Mă aflam din nou printre oameni, oameni care muncesc şi se bucură de viaţă. Ei, cei care forfoteau pe stradă grăbiţi sau plimbîndu-se agale, nu ştiau ce se poate întîmpla la periferia societăţii. Şi asta nu era deloc rău!

Cu treburi din astea ne ocupăm noi, o mînă de anonimi, care avem misiunea de a-i proteja pe cei mulţi şi oneşti, şi a-i izola pe descreieraţii care îşi permit să sfideze valorile fundamentale ale ţării noastre, ale societăţii omeneşti!

— Am ajuns şefu'! îmi întrerupse Dan meditaţia, arătîndu-mi blocul turn în faţa căruia oprisem.

După ce am apăsat pe butonul etajului nouă şi liftul s-a pus în mişcare, am respirat uşurat. Întrucît am citit destul prin ziare despre felul în care funcţionează ascensoarele din noile blocuri, nu-mi doream şi o experienţă personală. Pentru a nu ne fi pierdut timpul degeaba, mai exista o condiţiune de îndeplinit. Persoana căutată să fie acasă. Şi era.

Nici n-a apucat Dan să apese bine pe butonul soneriei şi uşa s-a deschis pentru a putea vedea o femeie de aproximativ treizeci de ani, scundă şi îmbrăcată într-o robe de chambre mai mult transparentă decît de culoare bleu. Chipul prevăzut cu doi ochi mici şi căprui, un nas lung şi subţire instalat ca un cozoroc de şapcă peste o gură mare, era încadrat de un păr castaniu, pieptănat lins. Avea părul atît de lung, încît cred că depăşea punctul în care strămoşii noştri îşi purtau cîndva coada.

Cînd a deschis uşa surîdea, apoi, cînd ne-a văzut mai bine, a devenit circumspectă şi s-a pregătit să ne explice că am greşit apartamentul. Nu i-am dat însă răgazul de a-şi pune în mişcare buzele subţiri. I-am povestit repede cum ne numim şi cu ce fel de treburi ne ocupăm. Ultima precizare i-a stîrnit interesul şi ne-a invitat în casă. Avea un apartament cu două camere. Am fost poftiţi în camera din stînga, un fel de bibliotecă-sufragerie, şi rugaţi

să ne așezăm pe două fotolii. Dînsa preferînd să stea pe un recamier, de care eram despărțiți printr-o masă rotundă și joasă.

— Ați reușit să aflați ce-i cu Marieta? s-a grăbit să întrebe Cristina Damian, cînd mă pregăteam să probez calitățile fotoliului.

— Ce v-a determinat să considerați suspectă absentarea colegei dumneavoastră, profesoara Marieta Stanciu? am răsucit-o eu, chestie de meserie.

— Pentru că a fost întotdeauna un om serios. Chiar dacă era nevoită să lipsească sau să întîrzie, mă anunța prin telefon. Nu face parte din categoria celor care-și permit să absenteze fără motive bine întemeiate. Dacă v-am pus pe drumuri degeaba, îmi pare rău.

— Sînteți și prietene sau numai colege? i-a întrerupt Dan scuzele.

— În primul rînd, prietene.

— Există totuși o diferență mare de vîrstă între dumneavoastră — am remarcat, gîndindu-mă că un compliment nu strică niciodată la o femeie.

— E adevărat — mi-a mulțumit ea, printr-un zîmbet —, dar asta nu ne-a împiedicat să ne apropiem, să ne împrietenim. Este un om foarte bun și, în urmă cu trei ani, cînd m-am angajat ca secretară, ne-am legat sufletește imediat. Îi sînt recunoscătoare pentru felul deschis și amical în care m-a tratat, încă din prima zi a instalării mele în școală. Spre deosebire de ceilalți profesori, care mă priveau de sus, deoarece nu eram și eu licențiată... Deși urmam cursurile fără frecvență ale Politehnicii... Anul acesta urmînd să-mi dau examenul de stat și

să mă încadrez în industrie — ne-a anunțat ea cu mîndrie.

— Vă vizitați și acasă? am întrebat.

— Bineînțeles! Chiar și tîrguielile le făceam împreună. Mai ales în ultimele două săptămîni, de cînd Marieta a intrat în bani. Cum terminam programul la școală plecam să colindăm magazinele după cumpărături.

— A cîștigat vreun premiu la Loto? se interesă Dan cu nevinovăție.

— Da de unde! Și-a vîndut apartamentul de la etajul întîi...

— A luat mulți bani pe el? am întrebat eu, afișînd o nepăsare ce-mi era cu totul străină.

— Optzeci de mii, din care jumătate urmează să-i încaseze peste două luni, cînd se înapoiază în țară domnul inginer, Cozma cumpărătorul...

— Unde-i plecat? interveni Dan.

— Cred că prin India, unde se ocupă de prospecțiuni geologice, sau ceva de genul ăsta...

— Și acum cine locuiește în apartamentul de la etaj? Familia noului proprietar?

— Nu stă nimeni sus. Domnul Cozma are și familia cu el. După cumpărarea apartamentului, s-a limitat numai la renovarea lui. Mobilarea și instalarea urmînd a fi făcute, după cum v-am spus, cînd revine în țară.

— Asta înseamnă că prietena dumneavoastră tot are vreo patruzeci de mii de lei în casă — a constatat Dan, cu admirație.

— Aș! Numai cîteva sute de lei. De cum a încasat avansul, s-a pus voinicește să-l toace. Treabă în care mi-am adus și eu o contribuție însemnată —

a zis ea, uitîndu-se pentru a treia oară la ceas. La început am crezut că e un îndemn la scurtarea vizitei, apoi mi-am dat seama că este îngrijorată. Cînd ne-a deschis ușa, spera să vadă o altă figură decît ale noastre.

— Cum, a cheltuit chiar atît de mulți bani? m-am arătat eu surprins. Și de fapt chiar eram.

— Ce vă miră? s-a amuzat ea. Noi, cucoanele, sîntem specialiste în treburi de-astea.

— Chiar așa? s-a îndoit Dan.

— Să știți că nu și-a risipit banii aiurea — ne-a asigurat ea. Și-a cumpărat lucruri utile. Numai un covor persan și un frigider au costat peste douăzeci de mii de lei.

Cînd a constatat, după aerul ce-l arboram, că nu ne-a convins cine știe ce, a explicat:

— Marieta are impresia că rudele ei urmăresc s-o moștenească. Idee care n-a încîntat-o niciodată. Din acest motiv s-a decis să vîndă apartamentul de la etaj și să-și cumpere unele lucruri după care a tînjit întotdeauna. Poate cineva să-i ia în nume de rău dorința de a se bucura de munca ei de-o viață întreagă?

Am dat aprobator din cap, gîndindu-mă că am aflat mobilul dublului asasinat. Pentru a descoperi autorul, nu-mi rămînea decît să stabilesc persoanele care aveau cunoștință de vînzarea încheiată în urmă cu două săptămîni. Treaba asta nu mi se părea complicată. În consecință, m-am decis să pornesc pe această cale.

— Doamna Damian, profesoara Marieta Stanciu are rude multe?

— Numai pe sora mamei ei, o femeie în vîrstă, care locuieşte în provincie... pare-mi-se la Brăila. E adevărat că mai are şi nişte veri prin Bucureşti, dar nu este în relaţii cu ei. Ce, vă gîndiţi că ar fi putut să plece să-şi vadă neamurile?

— Mi-am înclinat uşor capul, pentru a o lăsa să creadă ce doreşte, şi am continuat.

— Aţi putea numi persoanele care o vizitau acasă?

— Desigur! Nimic mai simplu... — a început ea, însă a fost întreruptă de zbîrnîitul soneriei.

A ţîşnit de pe recamier şi, aruncîndu-ne o scuză, s-a lansat spre vestibul. Am auzit în mod succesiv uşa de afară deschizîndu-se şi închizîndu-se, cîteva şuşoteli, apoi gazda noastră a revenit însoţită de un bărbat ce părea să fi evadat chiar atunci dintr-un jurnal de mode „dernier cri". Sau — cine ştie? — poate manechinul unei fabrici de confecţii plecat în haine de lucru de la vreo paradă a modei. Întrucît şarada mă depăşea, am amînat rezolvarea ei pentru concediul de vară, cînd mă voi afla cu logodnica mea pe litoral, într-o noapte cu lună plină.

— Îmi permiteţi să vă fac cunoştinţă... Inginerul Johnny Ghiţă, viitorul meu soţ — ne anunţă ea, apoi continuă adresîndu-se noului venit. Domnii sînt ofiţeri de miliţie.

— Ofiţeri de miliţie?! s-a mirat el, ţuguindu-şi buzele.

Era înalt şi foarte frumuşel. Nu părea să fi împlinit douăzeci şi cinci de ani. Avea un aer afectat şi gesturi studiate, ca de gheişă debutantă. Mi-am spus că seamănă cu Elvis Presley, deşi nu ştiu dacă

și vedeta la care m-am gîndit obișnuiește să se parfumeze tot atît de violent.

— Nu ți-am spus că Marieta n-a mai dat pe la școală de cîteva zile?

— Și ce legătură are Miliția cu treaba asta? a întrebat, aprinzîndu-și o țigară Dunhill și trăgînd din ea cu palma răsturnată spre noi.

— Așa se obișnuiește, domnule inginer — am zis. Cazurile de absentare nemotivată sau dispariție pot ascunde cîteodată situații grave, care interesează Miliția.

Probabil că n-am fost prea convingător, deoarece a început să privească amuzat peretele, undeva în spatele meu, și să-și pufăie visător țigara.

— Ați rămas la precizarea persoanelor care vă vizitau prietena — i-am reamintit gazdei.

— Da, aveți dreptate! Deci, în afară de mine și Johnny, care mă însoțea destul de rar . . .

— Orice s-ar spune, dar o discuție între două femei, din care una nu mai este demult tînără, nu-i tocmai atractivă — a întrerupt-o logodnicul, zîmbind cu o superioritate de academician.

Întrucît n-aveam de ce să-l contrazic, am rugat-o pe doamna Damian să continue enumerarea persoanelor ce aveau acces la locuința victimelor.

— În afară de Anica, femeia de serviciu, mai venea cîteodată domnul Anton Costea, care locuiește la mansarda imobilului Marietei. Astea-s toate persoanele care-i vizitau casa.

Mi-am spus că una peste alta aveam de îndeplinit o sarcină ușoară. Trebuie să cern prin sită pe cei doi interlocutori, pe profesorul de la mansardă și pe femeia de serviciu. Și dacă mai adăugam că,

din cele patru persoane suspectabile, numai doi erau bărbați, nici n-aveam cînd să mă desfășor și criminalul era în mîna mea.

— Ce situație civilă avea doamna Stanciu? Văduvă? am întrebat.

Mi-am dat seama că am folosit pentru prima oară timpul trecut, abia cînd a tresărit și m-a privit insistent.

— Este divorțată ... Dar nu înțeleg. De ce ați spus avea? I s-a întîmplat ceva?

Pînă în prezent îmi făcusem meseria, care cere să afli cît mai mult și să spui cît mai puțin. Din acest moment, începea partea cea mai neplăcută a misiunii mele. Trebuia să-i spun adevărul. Un adevăr urît, care se anunță cu multe menajamente. Pentru astfel de situații îți trebuie un tact ce nu consideram că-l am. M-am decis s-o iau pe departe.

— Prietena dumneavoastră se află într-o stare gravă ...

— Bine, dar era perfect sănătoasă?!

— A suferit un accident — mă ajută Dan.

— Dumnezeule! Și mama ei, doamna Panaitescu, unde-i?

Am privit-o, fără să-i răspund.

— A murit?! a exclamat ea cu glasul înecat. Și Marieta?! a adăugat, cînd m-a văzut aprobînd.

— Cum s-a întîmplat? a întrebat surprins Johnny Ghiță, parcă renunțînd să mai plutească în înaltele sfere ale preocupărilor sale.

— Le-am găsit ucise în locuința lor.

— Ucise ... — a repetat doamna Damian, parcă încercînd să priceapă sensul noțiunii.

Știind că singurul remediu împotriva șocului pro-

vocat de o veste funestă consta în deconcertarea, în distragerea subiectului, mi-am reluat chestionarea:

— Doamnă Damian, acum cînd ştiţi despre ce este vorba, vă rugăm să ne ajutaţi să-l prindem pe făptaş...

— Cum să vă ajut? m-a întrerupt ea, vlăguită şi cu ochii înlăcrămaţi.

— Cînd s-a despărţit de soţul ei?

— După ce-am venit eu în şcoală. Cred că sînt vreo doi ani de cînd a divorţat.

— Dumneavoastră l-aţi cunoscut?

— Da. Pînă la pensionare a predat şi el la liceul nostru.

— Puteţi să ne spuneţi unde locuieşte?

— Pe strada Italiană... nu ştiu însă unde anume.

— Din cîte cunoaşteţi, fostul soţ continua să vă mai viziteze prietena acasă?

— Nu, datorită neînţelegerilor pe care le-a avut cu mama Marietei. Dealtfel, acestea au şi fost cauza despărţirii lor. În schimb, Marieta menţinea legătura cu el.

— Femeia de serviciu... Anica — zise Dan, după ce-şi răsfoi carnetul în care stenografiase discuţia — unde domiciliază?

— Nu ştiu. Nu eram în vizită — se forţă ea să glumească, dar nu realiză decît un rictus.

— Poate că făptaşul o fi vreun hoţ, care, aflînd că în casă sînt două bătrîne fără apărare, a dat buzna peste ele — ne sugeră domnul Ghiţă.

Am făcut un semn de negaţie.

— S-a stabilit că asasinul face parte din cercul persoanelor care vizitau victimele.

— Atunci poate că ar trebui să-l luaţi la întrebări pe tipul care locuieşte la mansardă. Niciodată nu mi-au plăcut ifosele şi mutra lui obraznică — insistă să ne ajute domnul Ghiţă, părînd că n-a sesizat din precizarea mea că şi el face parte din categoria suspecţilor.

M-am abţinut să-i povestesc că nici mie nu-mi plac gesturile şi atitudinea lui de playboy. N-avea rost. Oricum nu ţineam seama de antipatiile sau simpatiile ce mi le stimulau cei amestecaţi într-o anchetă judiciară.

— Doamna Damian, vă rog să-mi spuneţi cînd aţi văzut-o ultima oară pe Marieta Stanciu — am zis, în timp ce dădeam din cap spre domnul Ghiţă cu intenţia de a-l face să creadă că-i rămîn obligat pentru preţioasele sale indicaţii.

— Joi după-amiază, pe la ora trei, cînd a plecat de la şcoală.

— A rămas că vă mai vedeţi în ziua aceea?

— Iniţial, da. Stabilisem cu o zi înainte că mă va duce la croitoreasa ei. Cînd a plecat, însă, m-a rugat să-mi amîn intenţia, deoarece are o zi foarte încărcată.

— A precizat în ce sens? m-am precipitat.

— Dăduse teză cu elevii ei şi a doua zi trebuia să le aducă înapoi lucrările corectate. O astfel de treabă cere timp, nu glumă. Ţinînd seama şi de elevul pe care-l medita, evident că nu mai avea cînd să meargă şi cu mine.

— Medita elevi la ea acasă? sări Dan, mai înainte de a formula şi eu aceeaşi întrebare.

— Numai unul singur. Pe Ilie Porumbaru din cla-

sa a douăsprezecea. Un elev eminent de care se ocupa încă din prima clasă de liceu.

— Doamnă Damian, a doua zi, vineri, ce-aţi făcut cînd aţi constatat că Marieta Stanciu absentează de la şcoală? am întrebat.

— Toată ziua de vineri mi-am pierdut-o la minister, prin diferite şedinţe de instructaj. Tocmai sîmbătă am constatat că Marieta n-a venit la şcoală, cînd au început să mă asalteze elevii care se interesau de soarta tezelor ce trebuiau să le primească. Am sunat-o la telefon, dar n-a răspuns nimeni. Apoi, absorbită de treburi, am renunţat. Abia luni dimineaţa, cînd am constatat că nici nu apare la şcoală, nici nu răspunde la telefon, m-am gîndit că poate o fi bolnavă şi are aparatul deranjat. Am plecat imediat la ea acasă. Nu mi s-a răspuns. Am mai revenit de două ori în aceeaşi zi, dar cu acelaşi rezultat... Acum pricep de ce... Sărmanele... — a spus ea, îngropîndu-şi faţa în palme şi izbucnind în plîns.

Am lăsat-o să se liniştească şi m-am adresat domnului Ghiţă, care era foarte ocupat cu examinarea dungilor de la pantalonii săi:

— Mai puteţi adăuga ceva la spusele doamnei Damian?

— În afara bănuielii exprimate la adresa tipului de la mansardă, nu,

— Admiţînd că va trebui să mai discutăm cu dumneavoastră, unde vă putem găsi? s-a interesat Dan.

— Păi, de ce să mai discutaţi cu mine? V-am spus tot ce-am ştiut... Am fost pe acolo de două-trei ori şi nu-i cunosc pe cei care vizitau casa.

— Indiferent de faptul că ați spus tot ce-ați știut, întrucît ați cunoscut victimele — și deci aveți calitatea de martor —, nu excludem posibilitatea unei noi discuții. De aceea trebuie să știm unde vă putem găsi — i-am explicat.

Pentru a cîștiga timp, a început să se foiască pe recamier, evident, cu privirea lipită de dungile pantalonilor.

Trebuie să recunosc că ezitările dandy-ului din fața mea au început să-mi placă în aceeași măsură în care-mi plăcea și el. De unde pînă mai adineaori era numai o persoană suspectabilă, dataorită faptului că făcea parte din cercul vizitatorilor, acum reușise să urce în clasament pînă la poziția neinvidiabilă de suspect. Tocmai voiam să-i explic cum văd eu situația, prin prisma eschivărilor sale, cînd gazda noastră a intervenit contrariată.

— Nu înțeleg, Johnny! De ce nu spui că locuiești la mine?

— Pentru că nu sîntem încă căsătoriți ... și n-am vrut să-și facă dînșii o părere greșită despre tine — a asigurat-o el, bombîndu-și pieptul cu o trufie de cavaler medieval pus pe cuceriri sentimentale.

Întrucît mutra drăgălașului nu-mi lăsa impresia că s-ar sinchisi prea mult de reputația unei femei, mi-am zis că n-ar strica dacă aș împinge lucrurile un pic mai departe.

— Aveți viză de flotant?

— Credeam că ați venit cu alt scop aici — a spus gazda, uitîndu-se la mine cu un aer în care amestecase în doze egale imputare și rugăminte. Am neglijat această problemă, dar vă promit că mîine mă voi ocupa de ea.

Ținînd seama de tonul ei rugător, n-am mai insistat. Nici n-ar fi avut rost. Tot nu mă ocup de contravențiile la Legea evidenței populației. Așa că am răsucit puțin volanul.

— Ce specialitate aveți, domnule inginer?

— Agronomia.

— Şi unde lucrați?

— Sînt funcționar la serviciul de reclame al UCECOM-ului. Știți, n-am avut chef să plec la țară, unde fusesem repartizat... completă el, strîmbînd disprețuitor din nas.

— De unde sînteți de fel? Din București?

— Nu, din comuna Hălăucești, de lîngă Piatra-Neamț. În orice caz, consider munca actuală ca un provizorat. Intenționez să mă angajez la o fabrică de mașini agricole, dar pentru asta mi se cere să am domiciliul stabil în capitală.

În sfîrșit pricepusem relația dintre interlocutorii mei. Ea făcea parte din categoria femeilor care, începînd să graviteze în jurul vîrstei de treizeci de ani, sînt cuprinse de panică la gîndul de a rămîne nemăritate. El, la rîndu-i, specula acest sentiment în dorința de a parveni spre o poziție cît mai comodă. Cînd o obținea, căuta alta și mai favorabilă. Eventual abandonînd primul mariaj, în favoarea altuia mai apt pentru asigurarea dezideratului său, de arivist.

Odată caracterizată mentalitatea domnului, mi-am amintit, în sfîrșit, că-mi pierd timpul de pomană. Nu pentru asta mă aflam în fața lor.

— Ce program de lucru aveți la serviciu?

— De la șapte-jumate la patru după-amiază — mi-a răspuns, parcă așteptîndu-se să-l compătimesc

pentru modul în care e obligat să-și irosească o treime din prețiosul său timp.

— Ne-ați putea spune cum v-ați petrecut timpul joia trecută, după terminarea serviciului? a întrebat Dan, fără să-și ridice ochii de pe notes.

După felul în care s-a manifestat domnul Johnny, s-ar fi putut crede că Dan i s-a adresat în limba incașă. Privea spre colaboratorul meu, care la rîndu-i își recitea preocupat notițele, de parcă aștepta să i se dea și traducerea.

Doamna Damian, cu o promptitudine pentru care nu m-am simțit obligat să-i rămîn îndatorat, i-a sărit din nou în ajutor:

— E distrat ca toți bărbații. Întrucît am fost însă toată după-amiaza respectivă împreună, dacă doriți, vă pot răspunde eu?

Dan s-a declarat de acord printr-o repetată înclinare a capului. De îndată ce interpelatul stătea pe post de sfinx, tot n-avea altă alternativă.

— La ora patru după-amiază, m-am dus și l-am luat de la serviciu și am plecat să mîncăm la restaurantul Pescarul. Cînd am terminat masa, am traversat bulevardul și am intrat la cinematograful Scala, unde luasem bilete cînd mă îndreptam spre biroul lui. După terminarea filmului, cred că era în jurul orei nouă seara, am pornit spre casă, unde am urmărit și emisiunea de la televizor. Pînă a doua zi dimineața, cînd am plecat spre treburile noastre, n-am mai ieșit din casă — a terminat ea, ridicînd din umeri și zîmbind ironic spre Dan, pe care aprecia că l-a făcut knock-out. Probabil și datorită faptului că lunganul nu îndrăznise să-și ridice nici o clipă ochii spre ea.

Mi-am spus că, în condiţiile date, tot nu puteam scoate mai mult. Cine a mai văzut alibiu enunţat de o altă persoană decît cea a subiectului? În consecinţă, m-am ridicat din fotoliu şi le-am cerut scuze pentru timpul ce le-am răpit.

Mai înainte de a ieşi în vestibul, în compania doamnei Damian, m-am întors spre domnul Ghiţă şi l-am rugat să-mi precizeze unde-şi are sediul instituţia căreia i-a concesionat dreptul de a-i folosi preţioasele servicii, provizorii. Abia după ce mi-a satisfăcut curiozitatea, am plecat de-adevăratelea.

Capitolul IV

STABILIREA OREI AGRESIUNII

Cînd am ajuns în stradă şi ne-am urcat în maşină era ora şase fără un sfert. M-am consultat cu Dan şi am căzut imediat de acord că este suficient de devreme pentru a ne continua investigaţiile. Deşi nu mîncasem încă nimic, nu ne era foame. Nici nu era de mirare, după ce văzusem modul în care fuseseră ucise cele două femei.

Prin urmare, l-am invitat pe Vartunian să ne ducă la Institutul medico-legal.

Am ajuns acolo repede. Doctorul Capolide tocmai terminase necropsia victimelor. Ceea ce nu înseamnă că a putut să ne şi ajute. Punctul de plecare al anchetei criminale este determinat întotdeauna de stabilirea momentului în care s-a comis fărădelegea. Iar medicul legist ne-a spus că, după

opinia lui, dublul asasinat a fost comis cu patru-cinci zile în urmă. Cum pentru noi este foarte important să cunoaştem ora şi chiar minutul în care s-a făptuit o omucidere, n-am avut motive să ne exteriorizăm entuziasmul.

— Cum stăm cu lista psihopaţilor care ar fi putut să comită isprava de care ne ocupăm? am întrebat, ridicîndu-mă indispus de pe scaun.

— Am cerut-o. Sper ca în patru-cinci zile s-o obţin.

Cînd am ajuns lîngă uşă, m-a oprit:

— Căpitane, mai e ceva, care s-ar putea să te intereseze... În rana victimei din bucătărie s-au găsit şi urme din grupa sanguină a celei din dormitor...

Am dat din cap şi am ieşit. Precizarea lui Capolide era tardivă. Ordinea în care fuseseră ucise victimele o stabilisem cu Maier prin datele anchetei. În drum spre locuinţa victimelor, am trecut şi pe la circumscripţia de miliţie în raza căreia se afla situată strada General Demostene. Am vorbit cu comandantul şi l-am rugat să-şi trimită oamenii să discute cu toţi locatarii de pe strada care ne interesa. Niciodată nu poţi şti de unde sare iepurele. Un martor atent şi ancheta e aproape terminată. Apoi, după ce-am obţinut noua adresă a soţului Marietei Stanciu, am plecat.

*
* *

Subofiţerul care făcea de pază în faţa casei ne-a raportat că nici o persoană n-a încercat să intre în curtea imobilului sau să ceară relaţii despre locatari.

— Ca să vezi! Şi cînd te gîndeşti că mai există susţinători ai ideii că asasinii trec în mod obligatoriu pe la locul unde şi-au comis fărădelegea — glumi cu amărăciune Dan.

Am pornit, fără să-i răspund, spre intrarea de serviciu. Ne-am uitat prin toate camerele, fără să ştim ce căutăm, şi ne-am oprit în sufragerie. Am privit absent parchetul, care scîrţîia îngrozitor sub paşii noştri, şi ne-am tras două scaune lîngă masa mare de stejar. Pentru o clipă, m-am întrebat de ce stă într-o poziţie atît de excentrică faţă de mijlocul încăperii, unde este locul normal de amplasare al acestui gen de mobile. Apoi, spunîndu-mi că fiecare casă are obiceiurile ei, am întins mîna şi am ridicat de pe parchet cîteva caiete de teză. Am început să le răsfoiesc distrat şi am văzut că fuseseră corectate şi apreciate cu note. Gîndindu-mă cu nostalgie la frumoşii ani cînd, stăpînit de emoţie, aşteptam să mi se distribuie lucrările scrise, am zîmbit cu amărăciune şi le-am aruncat pe masă, lîngă celelalte. Vremea copilăriei a trecut demult, iar eu mă ocupam de nişte treburi situate exact la antipodul nevinovăţiei, a curăţeniei sufleteşti.

Brusc, îndepărtata-mi incursiune spre anii cînd eram elev s-a curmat. Parcă trezit dintr-un somn adînc, creierul mi s-a pus în funcţiune.

Am luat din nou caietele pe care abia le aruncasem şi m-am uitat la data corectării lor.

— Dane — am zis, ridicîndu-mă de pe scaun —, trebuie să stabilim momentul crimei!

— Medicul legist a spus că . . .

— Puţin îmi pasă! Patru, cinci zile înseamnă o situare a momentului, undeva . . . în limitele a patru-

zeci și opt de ore! Cu o astfel de localizare nu se poate conduce o anchetă! m-am răstit, de parcă ar fi fost vina lui că medicul nu ne-a putut ajuta.

— Cum vrei să începem?

— Cu începutul! Cînd a fost văzută profesoara ultima oară?

— Din declarația secretarei ... — a spus, răsfoindu-și notesul — la ora trei, cînd s-au despărțit.

— Cînd trebuia să vină la școală cu tezele corectate?

— A doua zi, la ora opt dimineața ... În orice caz, dacă aici voiai să ajungi, n-ai mers prea departe. Între orele trei după-amiaza și ora opt dimineața e un interval cam mare ... de șaptesprezece ore.

— Ușurel! S-o luăm pe bucățele. Aceste lucrări au fost corectate în intervalul pe care l-ai spus — am zis, arătînd caietele de teză. După părerea ta, cît durează citirea și notarea a circa treizeci de teze?

— Mi-e greu să-ți răspund ... N-am fost profesor niciodată. Probabil vreo trei ore ...

— Cam așa am apreciat și eu. Mai înainte de a se apuca însă de corectat, probabil că s-a schimbat și a luat masa. După o zi de muncă, e firesc. Nu?

— Pricep! se entuziasmă el. În jurul orei șapte seara mai trăiau încă.

— Corect — am aprobat și l-am invitat printr-un semn să mă urmeze în dormitorul victimei.

— Oare de ce or fi fost lăsate jaluzelele jos? am întrebat, arătînd spre fereastră.

— Poate că soarele era prea puternic ...

— Prostii! l-am întrerupt. Era deja șapte seara ...

— De acord! Am admis că în jurul acestei ore mai trăiau încă. Şi ce-i cu asta? Rezultă de undeva că bătrîna Panaitescu n-a lăsat jaluzelele, să zicem, de la ora unsprezece dimineaţa?

— Dane, jaluzelele au fost coborîte numai la ferestrele camerelor percheziţionate — i-am atras atenţia, simulînd exasperarea. Deci a camerelor unde, după consumarea omorului, a urmat operaţia de căutare a banilor obţinuţi din vînzarea apartamentului de sus. Să fie asta numai o coincidenţă?

— Şefule, s-o luăm metodic. Susţii că jaluzelele au fost lăsate de criminal pentru a nu fi văzut de trecătorii de pe stradă?...

— În sfîrşit! am oftat demonstrativ. Ai priceput tocmai cînd îmi pierdusem şi ultima speranţă...

— Am priceput de la început unde baţi, dar nu şi unde vrei să ajungi! mi-a aruncat el, înfuriat. De-a lungul a douăzeci şi patru de ore, puteau fi omorîte oricînd. La orice oră. Asta-i!

— Vino cu mine! am spus, pornind spre bucătărie.

Cînd am ajuns lîngă maşina de aragaz, i-am arătat ibricul:

— Vrei să vezi ce este înăuntru?

— Nu. Ai spus că-i ceai şi nu sînt dispus să-mi contrazic superiorul! m-a anunţat îmbufnat.

— Îţi rămîn îndatorat pentru încrederea ce-mi acorzi — m-am prefăcut recunoscător. Oare ceaiul se bea oricînd, la orice oră?...

— Depinde. Englezii se ocupă de acest sport, în mod tradiţional, la ora cinci după-amiază. Ruşii de cîte ori le este frig, şi în nord nu duc lipsă de aşa ceva...

— Sîntem în România! l-am întrerupt.

— Dacă cafeaua poate fi băută la orice oră, nu văd de ce ceaiul ar avea un regim diferit.

— Fără glume!

— Uite ce-i... — a început el, cu un aer preocupat. — Dacă victima din dormitor era îmbrăcată sumar, am putea admite și că dormea. La fel a dormit și mama ei, pînă a trezit-o, să spunem, o nevralgie și s-a sculat să-și facă un ceai de mușețel...

— În ibric e ceai chinezesc.

— Cînd n-ai ceaiul care-ți trebuie, poți folosi și altul. Ce nu face omu' la ananghie! a afirmat el, malițios.

— Repet, Dane, bătrîna era îmbrăcată și, dacă dai o fugă în dormitorul ei, ai să constați că patul nu e făcut.

— Ai dreptate! a exclamat, după ce m-a privit o clipă surprins. Mi-a scăpat acest amănunt.

Am respirat ușurat. Dacă Dan își epuizase contraargumentele, puteam să cred și eu în corectitudinea supozițiilor mele. Nu există nimic mai îngrozitor pentru un investigator decît urmărirea unei piste pe care o consideră el însuși îndoielnică.

— Perfect, Dane! Acum te rog să mă urmărești cu atenție. Bătrînii, pentru a se conserva, obișnuiesc să se culce devreme... pînă la zece seara, această oră reprezentînd în consecință și limita de primire a vizitatorilor. Ceaiul, pentru a nu provoca insomnii, se bea cu două-trei ore înainte de culcare...

— Deci, putem admite că agresiunea s-a consumat între orele șapte și zece seara — a tras el concluzia.

Am abrobat.

— Ținînd seama de timpul ce i-a trebuit criminalului pentru a căuta obiectul mîrșăviei sale, aș spune că uciderea victimelor a fost comisă la începutul intervalului, pe la șapte-opt seara. Dar asta nu mai prezintă importanță pentru noi. Oricum, criminalul s-a aflat în casa victimelor între șapte și zece seara. Deci toți bănuiții vor trebui să ne spună cum și-au petrecut timpul joi seara, în intervalul pe care l-am stabilit.

Dan s-a declarat de acord, iar eu mi-am privit ceasul.

— E ora opt. Dacă n-ai nimic împotrivă, propun să mai facem un pas.

Cînd am ajuns în curte, ne-a salutat un subofițer pe care nu-l mai văzusem. Ne-a raportat că a preluat paza de noapte a casei.

Capitolul V

SOȚUL VICTIMEI

Cînd ne-am urcat în mașină, Dan i-a dat lui Vartunian adresa obținută de la circumscripția de miliție.

Zece minute mai tîrziu, autoturismul a virat din Bulevardul Republicii spre strada Italiană și, cîteva case mai departe, s-a oprit în fața unei clădiri cu opt etaje.

Am intrat în holul blocului și am consultat tabelul locatarilor. Apoi ne-am urcat cu liftul pînă la

etajul cinci. Ajunşi în faţa apartamentului 23, am citit numele gravat pe plăcuţa metalică de sub vizorul uşii: „Viorel Stanciu — medic primar".

Mai înainte ca Dan să fi apucat să ridice mîna spre butonul soneriei, clanţa s-a înclinat și ușa s-a deschis fără zgomot. În pragul ei a apărut un bărbat care-şi încheia nasturii la un trencicot bleumarin.

Avea părul complet alb, iar figura, ridată ca o scoarţă de stejar bătrîn, era plină de bărbăţie, de îndrăzneală. La această impresie contribuiau din plin un nas mare, acvilin, şi o bărbie proeminentă. După cît era de băţos, puteam să jur că-i un general în retragere.

Cînd a dat cu ochii de noi ne-a privit atît de surprins, încît m-am temut să nu ne ia drept spărgători şi să se apuce să strige după ajutor.

— Bună seara. Îl căutăm pe domnul profesor Alexandru Stanciu — am zis repede, pentru a nu-i da timp să ne facă figura. Pentru că, orice s-ar spune, nu cred că poate fi prea plăcut să te trezești înhăţat de guler de vreo zece vecini nervoși, iar tu, căutîndu-ţi cu febrilitate legitimaţia, admiţînd că-ţi mai lasă această posibilitate, să încerci să le explici că fac o confuzie de persoane.

— Eu sunt. Cu ce vă pot fi de folos? a spus el, rămînînd pentru orice eventualitate bine înfipt în cadrul uşii.

După ce ne-am prezentat şi s-a liniştit în privinţa noastră, ne-a spus că are o întîlnire și s-a scuzat că nu ne poate invita în casă.

Întrucît propunerea sa, de a-l însoţi şi a-i povesti pe drum ce ne-a adus la el, nu mi-a surîs,

i-am explicat că-l căutăm într-o problemă ce nu poate fi discutată pe stradă. Nu de alta, dar nu prea-l vedeam pe Dan stenografiindu-i depoziţia din mers.

— Mda... Vă rog să intraţi — a consimţit el, fără prea mult entuziasm.

L-am urmat printr-un vestibul, cu pereţii garnisiţi de cuiere, şi am ajuns într-o încăpere prevăzută cu trei uşi. Cu excepţia unei mese, rotunde şi joase, plină de reviste străine, mobilierul se compunea numai din scaune şi fotolii. Fără nici o îndoială, ne aflam într-o sală de aşteptare.

— Credeţi că va dura mult discuţia noastră? a întrebat, fără să-şi debutoneze trencicotul şi invitîndu-ne printr-un gest să luăm loc pe fotolii.

— Poate ar fi mai bine să vă scoateţi trencicotul — am răspuns eu, indirect.

— Întîlnirea, despre care v-am vorbit, are loc la Capşa, la ora opt şi jumătate. Intenţionam să ajung acolo pe jos. Ţinînd seama de insistenţa dumneavoastră, am să iau troleibuzul. Asta înseamnă că vă pot acorda cel mult zece minute! m-a avertizat amfitrionul.

— Am să mă străduiesc să nu vă reţin mai mult decît este necesar — am zis.

Pentru a se asigura că-mi voi ţine angajamentul, n-a ezitat să mă zorească să-i spun ce doresc. I-am făcut pe plac.

— O cunoaşteţi pe profesoara Marieta Stanciu?

— Bineînţeles! Este soţia mea! a exclamat el surprins.

— Nu sînteţi divorţaţi?

— Nu, numai despărţiţi...

— De cînd n-ați mai văzut-o? l-a întrebat Dan.
— Cred că or fi vreo zece zile.
— În ce împrejurări ați văzut-o ultima dată?
— Nu vi se pare că sînteți cel puțin indiscret?! se repezi el, revoltat, la Dan. Este soția mea și mă văd cu ea cînd doresc! Sau, pentru a-mi întîlni nevasta, trebuie să cer vreo viză a miliției?!
Am vrut să intervin, pentru a aplana declanșarea unui conflict, dar m-a întrerupt cu autoritate:
— Domnule căpitan, vă rog să n-o mai faceți pe misterioșii! Ce-i cu soția mea?
Mai înainte de a apuca să deschid gura, a continuat cu un glas ușor tremurat:
— A suferit vreun accident...?
Am făcut un gest de afirmare.
— A murit? a întrebat, aproape în șoaptă.
Cînd mi-am repetat gestul de aprobare, bărbia a început să-i tremure, ca și cum l-ar fi cuprins brusc un acces de friguri, mîinile, sprijinite pînă atunci pe brațele fotoliului, i-au alunecat în jos, iar umerii s-au dus după ele. S-a chircit atît de repede, încît, fără să vreau, am asociat noua sa înfățișare cu cea a unui elastic rupt.
I-am văzut ochii, mai tîrziu, cînd și-a ridicat bărbia din piept. Deși nu plîngea, erau congestionați.
— I-am spus să nu-și cumpere mașină... Asta-i lipsea... S-o facă pe șoferița la bătrînețe... — monologă el, deprimat și fără adresă.
— V-a spus că intenționează să-și ia o mașină? am zis.
— Da, dar n-am luat-o în serios... Credeam că glumește. A suferit mult?

Am fost tentat să-i răspund negativ, pentru a-l menaja. Dar am renunțat. Ce rost mai avea să învîrt limba în gură pe degeaba, cînd tot trebuia să-i spun adevărul?

— Sincer vorbind, nu știu. Soția dumneavoastră n-a suferit un accident de circulație, ci a fost ucisă. Ucisă cu sînge rece! La fel și mama ei.

S-a uitat la mine îndelung și calm, de parcă nu mi-ar fi auzit precizările. Apoi, deodată, a început să bîiguie buimăcit:

— ... Și mama ei ... Ucise ... Marieta ...

Și-a ridicat mîinile care atîrnau vlăguite pe lîngă brațele fotoliului și, împreunîndu-și palmele pe abdomen, a început să le frămînte cu disperare. Remarcîndu-i pe tîmpla dreaptă o venă, care a început să-și sporească proeminența și să zvîcnească cu accelerație, m-am temut că-mi face vreo figură urîtă. Emoțiile puternice nu sînt tocmai indicate pentru o inimă care a funcționat circa șase decenii. Mi-am dat seama că are un temperament coleric și dacă nu-l ajut să se calmeze, determinîndu-l să-și concentreze gîndurile în altă direcție, voi fi nevoit să cer sprijinul Ascar-ului.

— Domnule Stanciu, din cercetările întreprinse pînă în prezent, a rezultat că asasinul face parte din anturajul soției și soacrei dumneavoastră.

— Vă gîndiți și la mine? m-a întrerupt, dovedindu-mi astfel, împotriva temerii mele, că m-a urmărit cu atenție.

Cu sinceritate, i-am răspuns negativ. Dealtfel, niciodată nu mi-am bănuit martorii audiați pentru prima oară că ar fi amestecați în afacerea cercetată.

Ulterior însă, cînd îi prindeam cu fofîrlica, se mai întîmpla să-i suspectez.

— Vă rugăm să ne spuneţi cine erau persoanele care le frecventau locuinţa — am cerut în continuare.

— Nu cred că vă pot ajuta. În ultimii doi ani, de cînd m-am mutat aici, la fratele meu, n-am mai intrat în casa lor.

— Totuşi aţi continuat să vă vedeţi cu soţia dumneavoastră.

— Numai în oraş, cînd mergeam împreună la vreun spectacol, sau cînd venea ea la mine, o dată la două-trei săptămîni... M-am înţeles foarte bine cu Marieta. Dacă n-ar fi fost influenţată de maică-sa, am fi fost şi acum laolaltă...

— Aţi stat mult timp căsătoriţi?

— Douăzeci de ani.

— Cu o soacră care face mizerii ginerelui, nu-i puţin — l-am compătimit, cu intenţia de a-i stimula continuarea confesiunii.

— Vă înşelaţi! Ne-am înţeles perfect, pînă m-am pensionat. O lună de zile mai tîrziu, constatînd că veniturile mele s-au diminuat cu cîteva sute de lei, a început să-mi povestească că dacă ar fi în locul meu, decît să-şi piardă vremea pe acasă mai bine s-ar apuca să mediteze cîţiva elevi. I-am replicat, în glumă, că şi eu dacă aş fi în locul ei aş face acelaşi lucru. Consideram că totul n-a fost decît o vorbă aruncată, aşa ca o discuţie de... conversare, cînd, a doua zi, m-a luat în primire Marieta. Desigur, montată de maică-sa. I-am explicat că, după ce-am muncit aproape patruzeci de ani pentru a băga carte în capul a zeci de mii de copii, acum

am şi eu dreptul la odihnă. Mai cu seamă că leafa soţiei mele şi pensiile ce le primeam eu şi soacră-mea ne asigurau un buget mai mult decît îndestulător. Marieta a sfîrşit prin a-mi da dreptate şi, timp de două-trei săptămîni, am crezut că subiectul a fost abandonat. După acest intermezzo, soacră-mea a început să facă nişte aluzii discrete la adresa unei anumite persoane, care se complace în a lenevi toată ziua. Mai întîi, m-am făcut că n-o pricep, apoi, cînd n-am mai putut răbda, i-am zis vreo două cuvinte, ca să mă ţină minte. Ea mi-a replicat cu vreo trei duzini. Cînd s-a înapoiat Marieta de la şcoală, maică-sa s-a grăbit s-o cheme în bucătărie şi să-i bage fitilul. În consecinţă, mi-a repetat în viteză argumentele soacră-mi, la care a mai adăugat şi cîteva, personale. Probabil, sugerate tot de maică-sa, în bucătărie. Pe scurt, cum nu-mi place să se amestece cineva în căminul meu şi să-mi influenţeze nevasta, provocînd zîzanie între noi, mi-am luat lucrurile şi m-am mutat.

Stratagema mea reuşise mai bine decît am scontat. Pe măsură ce-mi istorisea neînţelegerile sale familiale, se calma. De aceea, deşi îmi irosea timpul, nici nu l-am întrerupt. Cînd a tăcut, avea un aer amuzat. Vena de pe tîmplă, care mă îngrijorase, dispăruse, iar palmele se odihneau pe braţele fotoliului.

— Domnule Stanciu, am reţinut că vă vedeaţi destul de des cu soţia dumneavoastră. Din convorbirile pe care le-aţi avut, n-a rezultat cu ce persoane se vizita? am zis.

— N-a reieşit că se ducea undeva în vizită şi nici

că a lărgit cercul persoanelor care-i veneau în casă pe vremea cînd stăteam cu ea.

— Cine îi intra în casă în perioada cînd locuiaţi împreună? Nu mă refer numai la ceia ce se numeşte musafiri — am precizat.

— Păi, staţi să vedem... — a zis, apăsînd pe primul deget al palmei stîngi. Anica, femeia care ne făcea curăţenie... Tony, un student care locuia la mansardă şi venea din cînd în cînd să dea cîte un telefon... Cristina, secretara şcolii noastre... Asta-i tot... Ba, nu! Mai e cineva. Un copil. Elevul Ilie Porumbaru, despre care Marieta susţinea că va ajunge un geniu — îşi încheie el scurta enumerare.

Probabil citindu-mi dezamăgirea, s-a simţit obligat să explice:

— Ştiu că vi se pare curios, şi totuşi la atît s-a limitat lumea Marietei. Despre soacră-mea nici nu mai vorbesc. Evită şi să dea bună ziua unei vecine, de teamă să n-o viziteze şi s-o fure.

— Sînteţi sigur că nu v-a mai vorbit şi de alte persoane? se arată neconvins Dan.

— Foarte sigur. Amîndouă erau obsedate de ideea că cei din jurul lor nu urmăresc decît să profite de ele. De aici rezultă şi izolarea în care s-au complăcut. Culmea-i că mi-au impus şi mie această condiţie. Văzînd mutrele pe care le făcea soacră-mea, cînd îmi invitam acasă prietenii sau colegii, am schimbat sediul. Ne adunam la Capşa.

— Cine este proprietarul casei din strada General Demostene? am întrebat.

— Mama Marietei, care, în ultima perioadă, nu uita să mi-o amintească de cîte ori avea ocazia. Şi

ştia să fabrice astfel de ocazii! Asta a şi influenţat hotărîrea mea de a mă muta.

— Fosta dumneavoastră soţie mai avea fraţi sau surori?

— Nu.

— Dar soacra dumneavoastră?

— Avea o soră în provincie.

— Erau în relaţii bune? Se vizitau, corespondau?

— Nu tocmai. Soacră-mea avea impresia că şi sora ei este o profitoare.

— Ştiţi cumva dacă s-a întocmit vreun testament? În caz afirmativ, ne puteţi spune cine-i legatarul?

— N-am cunoştinţă despre existenţa unui astfel de act. În orice caz, dacă Marieta şi-ar fi făcut un testament, cred că mi-ar fi spus. În ceea ce o priveşte pe soacră-mea, deşi avea aproape optzeci de ani, se gîndea prea mult la viaţă pentru a putea vedea utilitatea numirii unui legatar.

— După părerea dumneavoastră, cine credeţi că ar urma să moştenească averea rămasă?

— Nu ştiu şi nici nu mă interesează! N-am nevoie de bătaie de cap. Aici, la fratele meu, mă simt foarte bine.

— Domnule Stanciu, cînd v-aţi întîlnit ultima oară cu soţia dumneavoastră? am întrebat.

— Nu duminica asta... duminica cealaltă, adică acum vreo zece zile.

— V-a spus că a vîndut apartamentul de la etaj?

— Da. M-a consultat încă înainte de a-l vinde. Am sfătuit-o să-l dea. Optzeci de mii de lei reprezintă un preţ bun.

— V-a spus ce intenţionează să facă cu suma încasată?

— Mi-a spus că e tentată să-şi cumpere o maşină. Am povăţuit-o să-şi bage minţile în cap. De aceea, cînd mi-aţi vorbit despre... despre ce s-a întîmplat, m-am gîndit la un accident — a continuat el, după o scurtă ezitare.

Epuizasem întrebările de rutină şi trebuia s-o pun pe cea capitală, după părerea mea. Eram sigur că, după ce o voi formula, se va ridica în picioare, în chip de general în retragere, şi-mi va arăta uşa cu un gest fără echivoc. Dar n-aveam altă cale.

— Domnule Stanciu, ce ne puteţi spune despre temperamentul soţiei dumneavoastră? am tatonat.

— Nu înţeleg întrebarea — a zis, încruntîndu-şi sprîncenele albe şi stufoase.

— Noi nu excludem posibilitatea ca soţia dumneavoastră să fi avut un prieten intim — am spus repede.

Contrar aşteptărilor mele nu m-a poftit să închid uşa pe dinafară.

— Deşi femeile nu ne oferă niciodată o certitudine în această direcţie — a zis pe un ton neutru — în ceea ce o priveşte pe Marieta vă pot afirma cu certitudine că nu-i cazul să vă pierdeţi timpul căutînd o astfel de persoană.

Mi-am privit ceasul.

— Oooo!... S-a făcut deja zece! Din cauza noastră v-aţi pierdut întîlnirea — m-am scuzat, ridicîndu-mă din fotoliu.

— Faţă de vestea pe care mi-aţi adus-o, credeţi că asta mai prezintă vreo importanţă — a zis, clătinindu-şi capul cu tristeţe şi făcînd un gest de

nepăsare. Mă duceam ca în fiecare seară la Capşa să-mi întîlnesc prietenii. Întrucît în ultimele două luni n-am avut nici o absenţă, sper că se vor dovedi înţelegători — adăugă el, zîmbind cu amărăciune.

Conducîndu-ne spre uşă, şi-a exprimat dorinţa de a-şi vedea soţia. I-am dat îndrumările necesare. Cînd ne-am strîns mîinile l-am întrebat dacă ştie unde locuieşte Anica, femeia de serviciu. A răspuns negativ.

— Dăm o fugă pînă la Capşa? a întrebat Dan, cînd am ajuns lîngă maşină.

— Nu cred că-i cazul să-i verificăm alibiul. Dacă se va ivi o astfel de necesitate, putem oricînd s-o facem.

Capitolul VI

FEMEIA DE SERVICIU

A doua zi dimineaţa, cînd ne-am înfiinţat în faţa imobilului din strada General Demostene, subofiţerul care asigura paza casei ne-a informat că n-a încercat nimeni să intre sau să ceară relaţii despre locatari.

— Oare unde o fi chiriaşul de la mansardă? a întrebat Dan, în timp ce deschideam uşa şi intram în bucătăria apartamentului.

— Să mai aşteptăm. Bărbaţii tineri mai dorm cîteodată şi prin vecini.

— Şi dacă? . . .

— Fără dacă! N-avem nici un motiv de suspectare. Numai prin faptul că dorim să-l audiem în calitate de martor, nu-i motiv să-i cerem reținerea prin urmărirea generală — am spus, îndreptîndu-mă spre telefon.

L-am sunat pe comandantul secției de miliție, care m-a informat că oamenii lui n-au reușit să depisteze nici un martor interesant. S-a arătat totuși optimist, deoarece nu fuseseră verificate decît o treime din casele străzii pe care era situat imobilul unde se consumase drama ce o anchetam. Deși nu l-am contrazis, aveam o opinie diferită. Astfel de cercetări se pornesc de la vecinii cei mai apropiați de cîmpul infracțional și se termină cu cei extremi. Dacă prima categorie, cunoscînd bine victimele, puteau remarca o prezență străină, ceilalți arareori aveau această posibilitate.

Tocmai așezam receptorul în furcă, cînd și-a făcut apariția subofițerul care păzea casa:

— A venit o tovarășă care vrea s-o vadă pe doamna Panaitescu — a raportat el.

— Ce i-ai spus?

— Că facem o verificare pe linia evidenței populației.

— Perfect! Poftește-o înăuntru.

A intrat o femeie, în vîrstă aproximativ de cincizeci de ani, scundă și dolofană. Era îmbrăcată modest, cu lucruri uzate și în culori stridente.

— Bună ziua! a zis, intrînd în sufragerie și privindu-ne surprinsă.

I-am răspuns înclinîndu-ne.

— Unde sînt doamnele? a întrebat, căutînd cu privirea în spatele nostru, spre ușile dormitoarelor.

— Cine sînteţi dumneavoastră?
— Dar dumneavoastră? mi-a întors-o ea.
— Nişte rude ale doamnelor — a replicat Dan.
— Nu vă cunosc!
— Poate nu cunoaşteţi chiar toate rudele . . .
— Ba le cunosc! În cincisprezece ani, de cînd muncesc aici, am avut timp să văd toate rubedeniile doamnelor!
— Dumneavoastră sînteţi Anica, femeia de serviciu? am intervenit.
— Da, eu-s. Anica Traian. Da' ce s-a-ntîmplat aici?! Cine a devastat casa?! a exclamat ea, după ce a privit parchetul şi masa pe care se aflau caietele de teză.
— Cum adică? am tatonat.
— Cum, cum adică?! s-a înfuriat ea. Unde-i covoru' şi cine-a zvîrlit masa într-o parte?! . . .
N-am apucat să deschid gura, că a şi făcut stînga-mprejur, pornind glonţ spre vestibul.
— Unde plecaţi? am întrebat, văzînd că trage de clanţa uşii care dădea accesul spre terasă.
— Cine a luat cheile din uşă? Vreau să chem miliţianu'! Aici nu-i lucru curat! a zis, cu hotărîre, răsucindu-se pe tocuri şi lansîndu-se spre uşa ce ducea la bucătărie.
— Nu vă mai osteniţi. Şi noi sîntem miliţieni — am anunţat-o pentru a o linişti.
A făcut din nou o manevră de întoarcere şi m-a întrebat, neliniştită:
— Unde-s doamnele? De ce nu-s aici? S-a întîmplat ceva cu dînsele? . . . Vai! Au fost călcate de hoţi!

Pentru a pune capăt întrebărilor ei, pe care le punea mai abitir ca un anchetator, i-am povestit ce s-a întîmplat.

A început să plîngă şi să se vaiete ca o bocitoare de profesie, cu deosebirea că o făcea simţit. Am aşezat-o pe un scaun şi am aşteptat.

— Veneaţi în fiecare zi aici? am întrebat-o, după ce s-a mai liniştit.

A aprobat.

— Se întîmpla să rămîneţi şi peste noapte?

— Nu. Niciodat'. Am şi eu gospodăria mea. La doamnele lucram numai pîn' la amiază.

— Cînd le-aţi văzut ultima oară pe doamnele Panaitescu şi Stanciu?

— Joi după amiază ... — zise ea, ţinîndu-şi capul plecat şi continuînd să-şi tamponeze ochii cu o batistă mototolită şi îmbibată de lacrimi.

— La ce oră?

— Ca de obicei, pe la două şi juma', cînd mă duc la mine acas' ...

— Cînd aţi plecat, ambele doamne erau de faţă?

— Doamna Stanciu nu venise încă de la şcoală. Era numa' doamna Panaitescu.

— Deci începînd de joi, ora două şi jumătate nu le-aţi mai văzut?

— Nu. Vineri dimineaţa, cînd am venit la lucru, n-am găsit pe nimeni acasă.

— De ce n-aţi intrat înăuntru? Doar aveaţi cheia de la uşă — blufă Dan.

— De unde s-am eu chei? Numai doamna Stanciu avea ... Şi apoi ce-mi trebea mie chei, cînd doamna Panaitescu era totdeauna acas'?

— Casa avea un singur rînd de chei?

— Da, un singur rînd... Adică trei chei puse pe-un belciug de care atîrna o pisică neagră... din alea din cauciuc sau așa ceva... De fapt, a mai existat o legătură în care erau prinse și cheile de la dulapuri, da' s-au perdut.

— Cum s-au pierdut?

— Nu știu. N-au mai fost... și atît!

— De multă vreme?

— Io știu?... Să tot fie la trei-patru săptămîni...

— Vineri, cînd ați venit și ați văzut că nu vă răspunde nimeni, ce-ați făcut.

— Ce puteam să fac? Am așteptat cîteva ore, crezînd c-a eșit puțin prin oraș, da' văzînd că nu mai apare, m-am dus și eu acas', să nu-mi pierd timpu' pe degeaba. Am venit însă a doua zi și-n următoarele, da' nu-mi deschidea nimeni ușa.

— Nu vi s-a părut curios că doamna Panaitescu nu v-a deschis? Doar spuneați că stătea în permanență acasă.

— Ba mi s-a părut, da' ce puteam să fac? Că eu mi-am zis că poate a murit ruda dînselor de la Brăila, și s-or fi dus acolo.

— Întrucît dumneavoastră veniți de mult timp aici, vă rog să-mi spuneți cine le vizita pe doamne — am cerut, convins fiind că, prin prezența ei cotidiană, era persoana cea mai calificată pentru a furniza numele persoanelor din anturajul victimelor.

— Păi, din cîte știu eu, cel mai des și mai des venea doamna Cristina Damian... Cîteodată și soțu'dînsei, da'mai rar.. Apoi venea Iliuță, un elev de-l medita doamna Marieta... Mai venea și domnu' Toni, ăl de locuiește sus, la mansardă.

— Altcineva?

— Atît — a zis, ridicînd din umeri.

— Cu vechii chiriași, de la etajul întîi, erau în vizită?

— Mai-nainte de a se muta, mai dădeau p-aci, da rar. După aia, de cînd s-a mutat, n-au mai dat p-aici.

— Astea sînt toate persoanele pe care le-ați văzut? am zis, simțind cum mă indispun.

— Da, doamnele trăiau foarte retrase.

— Domnul Stanciu venea des? a intrat pe fir și Dan.

— După ce-a plecat d-aici, acu' fo doi ani, nu l-am mai văzut... Da' știu că doamna Marieta se mai ducea pe la dînsu'.

— Știți de ce s-au despărțit?

— Eu zic să din cauza lu' doamna Mioara, că nu se aveau bine.

— Joi, cînd ați văzut-o ultima dată pe doamna Panaitescu, v-a spus că așteaptă pe cineva în seara aceea? am întrebat.

— Mie nu mi-a zis nimic... Adică parcă mi-a zis ceva... Aha! Acu' știu! Doamna a zis că vorbise cu doi dulgheri să vină după-amiază să facă niște rafturi-n cămară.

— La ce oră trebuia să vină?

— După cinci, cînd se scula doamna Marieta din somn.

— Cine sînt și unde locuiesc? se repezi Dan, plin de optimism, ca un anchetator stagiar, ceea ce, de fapt, nu prea era.

— Nu știu, că nu i-am văzut, niciodat'... Doamna Mioara zicea parcă că-s țigani, da' nu-s sigură.

— În fața ușii de la bucătărie, sînt niște scînduri mi-am amintit. Erau acolo și cînd ați plecat dumneavoastră?

— Cînd am plecat, joi, nu erau. Da' covoru' și răcitoru' unde-s? zise brusc, căutînd cu privirea în jurul ei.

— Vreți să spuneți că de aici lipsesc un covor și un frigider? am întrebat contrariat.

— Păi mai e vorbă?! Și-apoi, ce-i talmeș-balmeșu' ăsta?! Cînd am plecat eu totu' era-n bună ordine și acu'...?

— Vă rog să fiți amabilă și să ne însoțiți prin locuință. Dacă remarcați că lucrurile sînt altfel decît ar trebui sau că lipsesc anumite obiecte, să ne atrageți atenția — m-am decis, ridicîndu-mă de pe scaun. Pentru început, unde se aflau frigiderul și covorul care lipsesc.

— Covorul era pus aici, pe jos, iar răcitoru' acolo — a arătat ea spre colțul format între peretele terasei și cel al dormitorului Mioarei Panaitescu.

— Ce marcă era?

— Asta nu știu, da' era mare și frumos...

— Era în funcțiune? am întrebat, gîndindu-mă la chiftelele alterate.

— Nu, pentru că nu se potrivea corentul.

Am pornit spre dormitorul Marietei Stanciu și am deschis ușa.

— A luat cineva rochiile din garderob! a exclamat.

— Erau multe?

— Cîte patru-cinci p-un umeraș. Doamna Marieta chiar glumea pe chestia asta, că zicea că-nainte

n-avea ce pune pe umeraşe, iar acu' nu mai avea loc pe ele.

După ce a remarcat ca nefirească poziţia coborîtă a jaluzelelor şi a tablourilor scoase de pe pereţi, am dus-o în celălalt dormitor.

— Şi aici sînt coborîte jaluzelele!

— Altceva?

— Nu mai e aparatul de radio! a arătat ea spre o măsuţă din apropierea patului. A fost cumpărat odată cu răcitorul de care v-am spus.

— Lipsesc şi obiecte de îmbrăcăminte? am zis, privind spre garderobul prin ale cărui uşi deschise se vedeau atîrnînd cîteva umeraşe goale.

— Da, rochiile doamnei!

— Erau în duşmănie cu cineva? a întrebat Dan, cînd am revenit în sufragerie.

— Cu cin' să fie? Că doar erau pîinea lui Dumnezeu.

— Iliuţă, elevul pe care-l medita doamna Stancau, avea o zi precisă cînd venea la lecţii?

— La asta nu pot să vă răspund, că el venea după masă, cînd io nu mai eram aici.

— Toni şi mai cum se numeşte chiriaşul de la mansardă?

— Costea.

— Cînd l-aţi văzut pentru ultima oară?

— Joi dimineaţa. Cînd eu veneam la lucru, dînsu' pleca la servici'.

— Le vizita des pe stăpînele dumitale?

— Aşa şi aşa... Venea mai mult cînd trebia să dea p-undeva telefon sau îl căuta cineva.

— Domnul Costea primea musafiri?

— Bărbaţi n-am prea văzut, da' domnişoare o puzderie. Cîte-odată veneau și ele să vorbească la telefon, iar după ce plecau, doamnele rîdeau... Că știţi, ele le ziceau la părinţii lor că-s la o colegă, de se pregătesc de ezamene...

După ce-am rugat-o să ne lase adresa ei, am condus-o spre ușă.

— Sărăcuţele... Ce rău o să le pară la copiii mei cînd le-oi zice ce li s-a-ntîmplat la doamne...

— Aveţi mulţi copii? am întrebat, din politeţe.

— Patru, o fată și trei băieţi.

— Mari?

— Păi fata, care-i mai mică, acu' termină liceu' Alţi doi sînt căsătoriţi și au și copii. Lucrează împreună la Fabrica de mașini electrice. Sînt fruntaşi în producţie... Sînt foarte mulţumită de ei. Atîta bucurie să am și eu...

— Şi celălalt fiu? Parcă spuneaţi că aveţi trei băieţi? i-am reamintit, văzînd-o că oftează cu tristeţe.

— Şi Manole are suflet bun, da' e cam copilăros... Nu i-a plăcut să-nveţe carte...

— Unde lucrează?

— Încă nu lucrează nicăieri, că-i încă mic...

— Parcă aţi spus că fata-i cel mai mic copil?

— Păi și el e mic. Încă n-a împlinit douăzeci și unu de ani.

— E bolnav?

— De ce să fie bolnav? Eu am copii sănătoși...

— Şi din ce trăiește?

— Îi dau eu ce-i trebe! Ce, nu-s mama lui?

— Decît să lucraţi prin case străine, n-ar fi mai firesc să vă întreţină el? a continuat Dan.

— E încă foarte copilăros. Cînd o să-l ia în armată, o să se cuminţească. Eu am mai încercat să-i zic cîte ceva, da' e ştrengar şi nu mă ascultă. Chiar şi doamnele au încercat să stea de vorbă cu el, da' neam să le asculte...

— Venea şi el pe aici? am intervenit.

— Mai venea cîteodat'.

— Locuieşte la aceeaşi adresă cu dumneavoastră?

După ce mi-a răspuns pozitiv, am lăsat-o să plece, rugînd-o să se mai gîndească dacă n-a omis vreo persoană din cele care frecventau locuinţa victimelor. În timp ce Dan a plecat s-o conducă, am reflectat la spusele Anicăi. Chestia cu „ştrengarul" — care la douăzeci şi unu de ani este atît de copilăros, încît nu vrea să muncească —, nu mi-a plăcut. Chiar deloc! „Copilul" făcea parte din categoria celor care ne dau cel mai mult de lucru. Mai întîi se complac în trîndăvie apoi, pe măsură ce exigenţele lor sporesc şi, firesc, nu pot fi satisfăcute din veniturile părinţilor, încep să caute alte surse, neortodoxe. La început prin potlogării nesemnificative, care, nefiind depistate la vreme, le creează impresia că sînt mai teribili decît Al Capone, Dillinger şi Arsene Lupin luaţi împreună. Acesta este punctul de răscruce al existenţei lor. Dacă au şansa să-i dibuim înainte de comiterea unor infracţiuni grave există posibilitatea de a-i pune pe linia de plutire. În caz contrar, devin clienţii noştri cei mai credincioşi.

I-am dat apoi telefon Cristinei Damian şi am rugat-o să-mi descrie bunurile achizionate în ultimul timp. Cu această ocazie mi-a spus şi unde îşi ţineau victimele hîrtiile personale.

— Ce părere ai, şefu'? a zis Dan, după ce am depistat, într-un sertar al mesei din sufragerie, facturile frigiderului şi a aparatului de radio.

— În primul rînd, ţinînd seama de volumul şi greutatea lucrurilor jefuite, nu mai avem de-a face cu un asasin, ci cu o bandă compusă din două-trei persoane.

— Unul dintre ei menţinîndu-şi în continuare poziţia de cunoscut al victimelor — m-a aprobat Dan. Şi cele două rînduri de chei?

— Cu cele utilizate pînă în momentul comiterii omuciderilor, nu trebuie să ne batem capul. Le-au luat asasinii cu ei, pentru a întîrzia descoperirea fărădelegii lor. În schimb, cu celelalte, care au dispărut în urmă cu două-trei săptămîni, situaţia îmi pare diferită. Misterioasa lor pierdere poate indica şi faptul că jaful a fost premeditat cu multe zile înaintea comiterii lui...

— Ceea ce coincide şi cu perioada cînd s-a tranzacţionat vînzarea casei.

— Întocmai!... Însă mai rezultă şi altceva... — am realizat eu. Bandiţii au ştiut de încasarea banilor, dar nu şi de cheltuirea lor.

— Ceea ce demonstrează că în săptămîna premergătoare dramei, n-au mai fost în contact cu victimele.

L-am asigurat că exact aşa văd şi eu lucrurile. Apoi, spunîndu-mi că a venit momentul să-mi fac meseria, m-am dus la telefon. Cînd am avut legătura cu dispeceratul nostru, mi-am rugat colegul să-şi noteze lista obiectelor furate. După aceea i-am spus s-o transmită tuturor lucrătorilor noştri, în vederea supravegherii eventualei lor tranzacţionări.

În încheiere, mi-am exprimat dorința de a sta de vorbă cu șoferul unei furgonete Getax, care ar putea să-mi dea niscaiva relații în legătură cu transportul obiectelor semnalate, în noaptea de joi spre vineri.

— Din chestiile astea n-o să iasă nimic — a remarcat Dan, cînd am închis telefonul.

— De ce?

— Pentru că au trecut șase zile de la comiterea jafului. Suficient interval pentru terminarea operației de înstrăinare a produselor tîlhăriei.

— Sînt și borfași care așteaptă „răcirea mărfii"!

— Să sperăm — a admis el, sceptic. În ceea ce privește a doua pistă, am și mai multe rezerve. Mi se pare absurd ca niște bandiți experimentați — și lipsa de urme dovedește că nu sînt ageamii — să apeleze la serviciile unui mijloc de transport atît de ușor depistabil.

Nu-mi spusese nici o noutate. Însă în afacerile de care ne ocupăm n-ai voie să neglijezi nici o pistă, oricît ar fi ea de anemică, pentru că iepurele poate sări de oriunde. Și cu predilecție de acolo de unde te aștepți cel mai puțin.

— Încercarea moarte n-are . . .

— Da' nici nume bun — s-a grăbit să mă completeze.

— Vom vedea. Pînă una alta trebuie să stabilim ce hram poartă „copilașul" femeii de serviciu și să facem cunoștință cu dulgherii care trebuiau să confecționeze rastelul din cămară . . .

— Varianta „copilașul" nu ridică probleme. Cu dulgherii n-o să fie însă chiar atît de simplu. Oare

cîţi reprezentaţi o avea breasla lor în Bucureşti? mă întrebă el, cu candoare.

— Habar n-am — am admis. Dar, de fapt, de ce te interesează numărul acestora?

— Ca să pot aprecia anii de care avem nevoie pentru a-i depista, eventual, pe cei căutaţi. Sau întrevezi o metodă de scurtcircuitare? m-a întrebat, de astă dată cu interes.

— Din depoziţia Anicăi, a rezultat că bătrîna Panaitescu nu şi-a mai părăsit locuinţa în ultimul timp. În această situaţie, cum au putut totuşi face cunoştinţă?

— S-au prezentat singuri. Probabil trimişi de cineva.

— S-ar putea să ai dreptate. Dar eu prefer să admit o altă posibilitate. Tot atît de plauzibilă. Mai cu seamă că-i mult mai expeditivă decît a ta...

— Adică?

— Cred că dulgherii lucrează în echipa care construieşte casa de peste drum, iar victima, ieşind prin curte şi văzîndu-i cu ce se ocupă, i-a chemat şi le-a propus confecţionarea rastelului.

— Bună idee, dom'le! s-a entuziasmat el. Hai să-i căutăm!

— Uşurel! De treaba asta mă ocup eu. Tu îl prinzi în colimator pe „copilaşul" Anicăi. Nu ne putem irosi amîndoi timpul pe aceeaşi pistă.

Hotărîrea mea nu i-a picat prea bine lunganului, dar a sfîrşit prin a-mi da dreptate.

Capitolul VII

NE LANSĂM PE DOUĂ PISTE

Dan s-a urcat în mașină și a plecat cu Vartunian, iar eu am traversat strada. Am ocolit o bandă transportoare și, strecurîndu-mă pe lîngă niște saci cu ciment și o stivă de scînduri, am supravegheat cu atenție agitația muncitorilor de pe schela de lemn. În mod cert, precauția mea nu era străină de zicala: „Prevederea-i mama înțelepciunii".

Eram atît de concentrat asupra forfotei de deasupra mea, încît, dacă n-aș fi fost distras de o voce puternică, care a răcnit: „Costică, adu-mi mai repede graficul de turnare a betonului!", nimeream drept într-o groapă cu var. Întrucît n-aveam nici un motiv să consider că o baie de var ar fi putut contribui la sporirea bunei mele dispoziții, am rămas recunoscător vocii salvatoare și am vrut să-i cunosc tutorele. Privirea s-a oprit asupra unei baråci a cărei unică fereastră era văduvită de geamuri. Alături se afla o ușă pe care fusese țintuită o bucată de carton. După ce am reușit să descifrez literele vopsite pe ea, cu mult timp înainte de a fi fost spălate de ploaie și decolorate de soare, mi-am spus că asamblarea lor ar putea să reprezinte și avizul: „Șeful lotului". Cînd am deschis ușa și am intrat, am fost încîntat de perspicacitatea mea. Nimerisem într-o încăpere al cărei aspect aducea cu traducerea ce-o făcusem. Tocmai începusem să-mi spun că Champollion n-ar fi avut nici o șansă să ajungă faimos dacă i-aș fi fost contemporan, cînd

bărbatul care scria zorit pe o masă de bucătărie, plină cu desene și grafice, mi-a întrerupt gîndurile.

— Ce dracu' te moșmondești atîta, mă Costică?! a aruncat el, fără să-și ridice nasul din hîrțoagele ce-l preocupau.

Era un bărbat voinic, cu părul șaten și creț. Purta o cămașă în carouri, ale cărei manșete, suflecate, lăsau să se vadă două brațe vînjoase și păroase. Din cînd în cînd punea stiloul pe masă pentru a manevra cu dexteritate o riglă de calcul.

Probabil că imobilitatea mea l-a intrigat, deoarece s-a decis să-și ridice fața spre mine. Avea un nas de o construcție ciudată. Ceva între un nas de mulatru și cel de boxer încadrat de post de sparring-partener al unui challanger la titlul suprem al lumii.

— Dumneavoastră? s-a interesat, vădit indispus de prezența mea.

— Scuzați-mă pentru deranj — am zis, înclinîndu-mă. Aș vrea să știu dacă...

— Fiți liniștit! Construcția imobilului va fi terminată conform termenului contractual! m-a întrerupt el, cu o decizie ce dovedea că singura lui dorință ar fi să mă transform instantaneu în vestitul și invizibilul personaj al lui H. C. Wells.

— Altceva m-ar fi interesat... — am început, zîmbindu-i prietenos.

— Vă ascult! mi-a scurtat-o, fără să ia în considerare atitudinea mea amicală.

— Cîteva relații cu privire la muncitorii dumneavoastră — am precizat, arătîndu-i legitimația.

Cîteva secunde m-a privit surprins, apoi s-a ridicat de la masă și mi-a întins mîna.

— Inginerul Tudorache Zaharia... Am crezut că

sînteţi vreunul din beneficiarii apartamentelor pe care le construim. Se-nvîrt pe aici toată ziua, încurcîndu-ne şi ţinîndu-ne de vorbă — s-a scuzat el, mai binevoitor, arătîndu-mi scaunul din faţa mesei de lucru.

Deşi eram grăbit, nu i-am respins invitaţia.

— Vă stau la dispoziţie — m-a anunţat, reocupîndu-şi scaunul şi încrucişîndu-şi braţele pe piept, ca un şcolar cuminte.

— Tovarăşe inginer, sînt în căutarea a doi meseriaşi care au angajat o lucrare cu locatarii unei case situate vizavi de şantierul dumneavoastră. Mă puteţi ajuta să-i depistez?

— Cu plăcere. Cum se numesc?

— Nu le cunosc numele. Tot ce ştiu se rezumă la meseria lor. Sînt dulgheri sau tîmplari..

— Am o duzină de tîmplari în subordine. De unde pot să ştiu cine sînt aceia pe care-i căutaţi? Sigura soluţie ar fi să-i adun şi să discutaţi dumneavoastră cu ei . . .

Cred că un astfel de demers mi-ar fi atras un succes teribil. Un succes care l-ar fi eclipsat în totalitate pe cel obişnuit de Louis de Funès, cînd o făcea pe jandarmul la New-York. N-aveam decît să apar în faţa frontului format din cei doisprezece tîmplari şi să le spun ce doresc, şi gata! Doi dintre ei ar fi făcut un pas înainte şi, recunoscîndu-şi fapta, m-ar fi rugat, cu ochii înecaţi în lacrimile pocăinţei, să-i arestez. După „gingăşia" dovedită în uciderea victimelor, nu era posibilă altă reacţie din partea înduioşătoarei lor sensibilităţi.

Probabil că mi-am exteriorizat gîndurile cu mult mai bine decît aş fi putut s-o fac prin grai.

— De ce-i căutaţi? Au făcut o faptă rea? s-a interesat el.

I-am povestit în cîteva cuvinte despre ce era vorba.

— Dumnezeule! E posibilă comiterea unor astfel de fapte?! a exclamat, scuturîndu-şi înfiorat umerii.

În timp ce inginerul mă privea cu un amestec de groază şi uimire, îmi frămîntam creierii în căutarea unei soluţii pentru identificarea suspecţilor.

— Nu pot crede că printre oamenii mei există astfel de canalii... E imposibil! a protestat el, încercînd parcă să respingă dezonoranta băuială ce plana asupra colectivului său de muncitori.

— S-ar putea — am admis. continuînd să caut o modalitate de a ocoli impasul în care nimerisem.

— De fapt...

Nu şi-a mai terminat fraza, deoarece a fost întrerupt de intrarea în birou a unui constructor care purta pe cap o cască galbenă, de protecţie.

— Tovarăşe inginer, am adus situaţia turnării betonului — a anunţat noul venit, întinzînd o foaie de hîrtie.

— Bine, Costică — a spus inginerul, luînd cu un aer absent hîrtia adusă. Du-te şi verifică stadiul de pregătire a cofrajelor. Am impresia că nu se respectă graficul.

După plecarea tehnicianului, mi s-a adresat:

— De fapt, ce vă îndreptăţeşte să bănuiţi că doi dintre oamenii mei ar fi implicaţi în grozăvia despre care mi-aţi vorbit?

I-am povestit raţionamentul care m-a adus la el.

— Bucureştiul e plin de şantiere de construcţii, respectivi de tîmplari... Dacă mai adăugaţi şi posi-

bilitatea ca derbedeii căutați nici să nu fie încadrați... — a remarcat el, parcă satisfăcut că infamia de care-i bănuiesc oamenii n-are nici o justificare.

— Scîndurile lăsate în locuința victimelor seamănă cu cele de pe șantierul dumneavoastră...

— Fleacuri! m-a oprit el, disprețuitor. Cînd toată producția de cherestea este tipizată, e și firesc să semene.

— Vopseaua roșie trasată pe capătul scîndurilor de pe șantierul dumneavoastră, este similară cu cea de pe scîndurile din casa de peste drum — am insistat.

— Aș vrea să le văd și eu — m-a anunțat, cu vădita intenție de a scăpa mai repede de mine.

Cînd am ajuns lîngă scîndurile de lîngă ușa bucătăriei, s-a oprit și a examinat dunga roșie trasată pe capătul lor.

— Aveți dreptate — a recunoscut el, nemulțumit. Atît vopseaua utilizată, cît și dimensiunile pensulei folosite arată că provin de pe șantierul nostru. Dar cum le-or fi sustras, domn'le?... Probabil după ce-am lăsat lucrul... sub oblăduirea paznicului de noapte...

Tocmai îmi spuneam că se impune o discuție cu omul însărcinat cu paza șantierului, cînd m-a întrebat:

— Ale cui sînt aceste scule? a arătat el spre tesla și ferăstrăul așezate pe scînduri.

— Presupun că ale celor care au adus și scîndurile... La ce oră preia paznicul supravegherea șantierului? am întrebat, privindu-mi ceasul pentru a vedea cîte ore mai am de așteptat.

Fără a-mi răspunde, s-a dus și a luat sculele. Le-a examinat cîteva clipe, apoi, luîndu-le cu el, s-a întors și a început să coboare scara spre curte. Cînd am ajuns lîngă el, mi-a revenit glasul. Tocmai deschideam gura să-l invit să nu le mîngîie prea insistent, deoarece mi-am amintit de posibilitatea identificării proprietarilor sculelor prin sfînta metodă a dactiloscopiei. Nu mi-a acordat însă timpul necesar de a-l avertiza că-mi distruge amprentele de pe scule.

— Derbedeii dracului! Cum de nu m-am gîndit imediat la ei?! m-a consultat el, roșu la față de mînie.

Întrucît izbucnirea lui nu m-a ajutat să pricep ce vrea, m-am abținut de la exprimarea vreunei opinii. Jumătate de minut mai tîrziu, a renunțat să mai spere în sprijinul ce-mi solicitase. Un rol determinant în luarea deciziei sale trebuie să-l fi avut și aerul de inteligență ce-l arboram, în încercarea de a mă dumiri asupra cauzei care l-a supărat.

— Uitați-vă! m-a invitat el, arătîndu-mi coada teslei.

M-am apropiat și am privit-o. Am văzut cîteva semne cabalistice în lemnul mînerului.

— Zgîrieturile astea vă spun ceva? m-am îndoit eu.

— Sigur! Muncitorii care lucrează în echipă obișnuiesc să-și graveze numele pe scule, pentru a împiedica rătăcirea lor.

— Vă rog descifrați numele înscris! m-am grăbit.

— Vasile Manga!

— Cunoașteți?

— Bineînțeles, din păcate... O pușlama care-și

bate joc de munca echipei unde-i încadrat. Cum ia leafa, cum dispare pînă o termină la cîrciumă!

— De ce nu vă lipsiţi de serviciile lui?

— Îmi daţi dumneavoastră un alt om în loc?

Întrucît nu aveam la mine aşa ceva, cu toată binecunoscuta-mi binevoinţă, nu i-am putut da un răspuns afirmativ.

— Cred că dacă aş conversa puţin cu Manga, aş putea afla şi numele celui de-al doilea personaj... — am gîndit eu, cu glas tare.

— Nu-i nevoie — a spus inginerul, privind mînerul ferăstrăului. Se numeşte Ghiţă Gogoaşă. E la fel de „serios“ ca şi Manga.

— Aş vrea să stau de vorbă cu ei...

— Şi eu! Deocamdată, nu-i posibil. N-au dat de-o săptămînă pe şantier!

— Puteţi să-mi furnizaţi adresele lor? am întrebat, ascunzîndu-mi decepţia.

A dat din cap aprobator şi mi-a propus să revenim la biroul lui.

— Puteţi preciza ziua din care au început să absenteze? am întrebat, după ce mi-am notat adresele solicitate.

— Din condica de prezenţă, rezultă că ultima lor zi de lucru a fost joi — mi-a răspuns, după ce a răsfoit un caiet lunguieţ.

După ce i-am mulţumit, am pornit spre uşă.

— Pot să recuperez materialul sustras? a întrebat, cînd am vrut să ies din cabană.

— Numai scîndurile. De scule s-ar putea să mai am nevoie.

*
* *

Cînd am ajuns în stradă, am început să mă întreb cu ce autobuz aş putea să ajung în cartierul Lizeanu, unde locuiau cei doi tîmplari. Spre norocul meu, n-a trebuit să-mi bat prea mult capul. Maşina noastră tocmai venea spre strada General Demostene.

— Ce-ai făcut, Dane? l-am chestionat, de îndată ce a deschis portiera.

— „Ştrengarul“ Anicăi e „niţel“ puşlama. A suferit două condamnări penale. Trei luni pentru huliganism şi şase luni pentru complicitate la furt din automobile. Din ultima condamnare n-a executat decît opt zile. Chestie de amnistiere.

— Interesant... — am apreciat. Ai reuşit să afli cum s-a distrat în noaptea de joi spre vineri?

— Eliberarea din pension a fost făcută acum două zile, adică luni dimineaţă.

Întrucît interesul ce-mi fusese strînit de investigaţiile lui s-a prăbuşit mai repede decît i-a trebuit pentru a se afirma, m-am suit în maşină şi i-am spus lui Vartunian unde trebuie să mergem.

Pe parcursul drumului, i-am povestit lui Dan cum m-am distrat în lipsa lui şi care este noua destinaţie.

Un sfert de oră mai tîrziu, am intrat pe strada Lizeanu şi, după ce-am ajuns la calea ferată, am virat la dreapta. Am trecut prin faţa cimitirului Colentina şi am oprit aproape de strada Maşina de Pîine, pe dreapta, în faţa unei căsuţe neîngrijite. După ce-am intrat într-o curte plină de buruieni şi băltoace stătute, în care se lăfăiau nişte raţe pricăjite, am fost întîmpinaţi de o puzderie de copii desculţi şi gălăgioşi. Erau tot atît de dichisiţi şi curaţi ca şi înaripatele care lipăiau prin noroiul blătoacelor.

Nici n-am apucat să-mi formulez întrebarea şi o jumătate de duzină de plozi și-au sincronizat vocile pentru a ne asigura că „Nea Gogoaşă e roit".

Pentru că în meseria mea se întîmplă destul de rar să găseşti persoanele de care ai urgentă nevoie, am reuşit să-mi stăpînesc dorinţa de a-mi manifesta nemulţumirea. Nu se făcea ca un reprezentant al legii să contribuie la sporirea erudiţiei unor copii, prin mărirea bagajului lor de înjurături. Mai cu seamă că mutrişoarele lor îmi spuneau că la materia respectivă eu sînt handicapatul.

— Nea Gogoaşă a plecat de mult? am întrebat.

— De dimineaţă, boierule! m-au anunţat ei, tot în cor.

— A spus unde se duce? s-a interesat Dan, încercînd marea cu degetul.

— Ţţţ! au făcut, clătinîndu-şi capetele tuciurii.

— Dacă-mi dai un ban să-mi iau ceva, îţi zic eu, boierule! Că l-am ginit unde-i... — mi-a propus o fetiţă de vreo cinci ani.

Sub privirile invidioase ale celorlalţi copii, am scos o monedă de trei lei şi i-am înmînat-o. După ce a luat-o cu o îndemînare de prestidigitator şi a muşcat-o de cîteva ori, probabil pentru a se asigura că are putere de circulaţie, s-a arătat satisfăcută.

— E la nea Manga — a spus, arătîndu-mi cu o înclinare a capului spre o căsuţă alăturată.

Am pornit spre locul indicat, spunîndu-mi amuzat că am făcut o investiţie nerentabilă, pentru că în orice caz n-aş fi plecat fără a-i face o vizită şi celuilalt tîmplar. Mai aveam cîţiva paşi pînă la poartă, cînd, în spatele meu s-a stîrnit hărmălaia. Mi-am continuat drumul fără să privesc îndărăt.

Le ce bun să mă conving că moneda mea era disputată ca un balon oval, la grămadă.

Faptul că cea de-a doua casă era complet lipsită de gard, mi-a permis să constat dintr-o privire că ansamblul nu-mi este necunoscut. Exceptînd lipsa copiilor și rațelor, arhitectura, topografia și atmosfera de abandon general erau similare cu cele văzute la locuința lui Gogoașă.

Orientîndu-mă după poteca bătătorită care străbătea cîmpul de bălării, am ajuns în fața unicei uși a casei. N-a fost însă necesar să semnalez prezența noastră prin tradiționala ciocănitură în tabliera ei, deoarece am auzit un zvon de glasuri dinspre latura ascunsă a casei. Am mai făcut cîțiva pași și am văzut doi bărbați îmbrăcați în cămăși de nailon; una era de culoarea lămîii și cealaltă a portocalei. Stăteau turcește, față în față, direct pe pămînt. Lîngă ei se afla un scaun de bucătărie pe care se aflau două căni din lut smălțuit și o sticlă de tescovină.

Erau atît de preocupați de activitatea lor, încît nu ne-au sesizat prezența. Cînd am ajuns în dreptul lor, cel cu cămașa portocalie, imitînd gestul ce i s-a atribuit lui Iulius Cezar înainte de a decide traversarea Rubiconului, tocmai striga: „Merge, căduc!".

— Bună ziua — am spus.

Au ridicat surprinși ochii de pe zarurile aterizate printre cîteva bancnote soioase.

— Dumneavoastră sînteți domnii Manga și Gogoașă? am continuat, întrebîndu-mă dacă sportul care-i captiva nu se numește cumva barbut; o distracție nesimpatizată de Codul penal.

— Noi sîntem, boierule! Aveţi ceva de lucru pentru noi? mi-a răspuns, cu expansivitate, cel care avea între genunchi o grămadă mare de bani. Celălalt, care îndrăgea culoarea lămîii, părea trist şi îngîndurat. Nici unul dintre ei nu depăşea treizeci de ani.

— Vă rog să vă ridicaţi, în picioare. Avem ceva de discutat cu dumneavoastră — a spus Dan.

— Sile, ăştia-s presari! a exclamat portocaliul, înhăţînd printr-un gest rapid banii din dreptul lui. Coechipierul său, neavînd ce bani să adune, s-a rezumat numai la strîngerea zarurilor, iar cînd a ajuns în picioare şi le-a azvîrlit în gură.

— Tovărăşeilor, acu' n-aveţi ce ne face! ne-a asigurat el, înveselit, după ce în prealabil a tras o înghiţitură în sec.

Şi eu am înghiţit o dată, cînd eram copil, o amărîtă de piuliţă. Spre deosebire de „amic", exerciţiul respectiv nu numai că nu mi-a produs nici o bucurie, dar m-am şi speriat vîrtos. Cum reacţia lui a fost inversă de cea pe care am avut-o eu cîndva, mi-am permis să cred că domnul în galben este un expert în treburi din astea, de ascundere a corpurilor delicte.

Dacă mi-ar fi trecut prin cap că trebuie să-i învinuiesc pentru practicarea de jocuri interzise, aş fi avut grijă ca manevrele lor să nu poată depăşi stadiul intenţiilor. Atît eu, cît şi Dan am rămas simpli spectatori, deoarece oricum era departe de noi gîndul de a ne ocupa de fleacuri.

— Să-ţi fie de bine! i-a urat Dan, rîzînd amuzat. Vrei şi un şerveţel să te ştergi la guriţă?

După felul în care s-au uitat unul la celălalt, era clar că abia acum au început să se mire de impasibilitatea noastră.

— Da, ce doriţi de la sufleţelu' nostru, tovărăşeilor? a vrut să afle purtătorul cămăşii galbene.

— Care dintre voi e Manga şi care-i Gogoaşă? s-a interesat Dan.

— Să trăiţi, eu-s Gogoaşă, — ne-a anunţat portocaliul, luînd poziţie de drepţi, ca la armată.

— Şi eu-s Ghiţă Manga — s-a grăbit şi celălalt să-i urmeze exemplul.

— Nu lucraţi nicăieri? am început eu.

— Ba cum să nu? Muncim p-un şantier, la construcţii ... — mi-a replicat Gogoaşă.

— Şi acum de ce sînteţi acasă?

— Nu pot lucra-n fitece zi că-s bolnav — a intervenit Manga, punîndu-şi mîna pe piept şi tuşind de cîteva ori, forţat.

— Şi dumneata eşti bolnav? l-a întrebat Dan pe celălalt.

— Eu am rămas acas' ca să-mi îngrijesc pretenu' — a spus Gogoaşă, cu aplomb.

— Ieri aţi fost la lucru?

— Păi da' cum altfel? ... Ce, credeţi că sîntem d-ăia care-şi încurcă tovarăşii de muncă — a declarat Manga, foarte jignit de insinuarea lui Dan.

— De ce lipsiţi de la lucru, de aproape o săptămînă? am zis.

Au fost gata să protesteze, ofensaţi, apoi au renunţat.

— Ce, ne obligă cineva să muncim-n toate zilele? E dimocraţie şi lucrăm numai cînd vrem! a zis Gogoaşă, pufăind cu nepăsare din ţigară.

— Ce-aţi căutat în casa care-i peste drum de şantierul unde lucraţi? am întrebat, omiţînd să-i explic că democraţia se deosebeşte pe undeva, prin părţile esenţiale, de anarhie. La ce bun s-o mai fac cînd cei din tagma lor sînt ferm convinşi că asocierea dintre noţiunile demos şi kratos nu poate fi concepută, decît printr-o respingere a legilor şi normelor sociale?

— În ce casă? s-au mirat ei, într-un glas.

— Cea din strada General Demostene 12 — a precizat Dan.

— Ai fost tu p-unde zice tovărăşelu', Sile? s-a adresat portocaliul prietenului său.

— Să-mi sar' ochii din cap dac-am fost. Asta-mi e crucea... — l-a asigurat Manga, în timp ce-şi plimba cu viteză mîna de-a lungul şi latul elegantei sale cămăşi.

— Vedeţi, n-am fost p-unde ziceţi — ne-a garantat Gogoaşă, cu candoare.

— Sînteţi siguri că n-aţi fost în casa de care v-am vorbit? am insistat.

— Păi da'cum?! Ce, altfel nu vă ziceam, tovărăşeilor?

— S-ar putea să aibă dreptate — mi-a sugerat Dan înveselit.

— Deh... Nu-i exclus — am admis eu, făcînd-o pe dezorientatul. Pentru asta... ar trebui însă să fim convinşi...

— Puteţi să fiţi! a sărit Manga, foarte persuasiv.

— ... Aşa că îi vom ruga să vină cu noi pentru a ne putea convinge pe de-a-ntregul că susţinerea lor e adevărată — am continuat către Dan.

— Ba nu venim! De ce să venim?! Noi sîntem tovărăşei cistiţi, nu mânglitori! s-a supărat Gogoaşă.

— Pă noi n-aveţi voie să ne aristaţi, că sîntem şi-n sindicat, cu carnetu-n regulă... — s-a solidarizat şi Manga.

— Nu sînteţi arestaţi, ci numai convocaţi! le-am scurtat-o.

— Trombonească! Zmecherii d-astea nu ţin la noi! Dacă puteaţi dovedi c-am dat la oase, mergea cu priponu', da'aşa... pă d-a moaca, nu ţine! Actele vorbeşte! îmi rînji în nas Gogoaşă.

Trebuie să recunosc că băieţii aveau suficient haz, pentru a concura în condiţii onorabile giumbuşlucurile lui Stan şi Bran, dar, din păcate, eu nu mă aflam în faţa lor pentru a mă distra, ci prin natura meseriei mele.

— Perfect! m-am decis eu, adoptînd o figură severă. Sînteţi învinuiţi de un furt comis în dauna avutului obştesc!...

— Ce furt bre?! s-a arătat uimit Manga.

— De scînduri! a aruncat Dan.

— Sanchi! altă vrăjeală! a replicat şi Gogoaşă, fără să clipească.

— Hai să mergem! am decis, pentru a nu-mi mai pierde timpul cu pălăvrăgelile lor.

— Fără noi! a decretat Manga.

— Fără voi nu se poate! N-ar avea haz — am zis, punînd mîna pe umărul lui Gogoaşă.

— Aş vrea să văd cum ne săltaţi de aici, din cartierul nostru... — s-a arătat curios Manga, după ce şi-a lăsat şi Dan mîna pe umărul lui.

— Cum doriţi? Pe jos sau, dacă preferaţi, pe sus? i-am consultat.

Nu mi-au răspuns. Dealtfel de cum ne-au simţit mîinile pe umerii lor, s-au potolit. Probabil, realizînd că nu ne arde de glumă.

Am pornit spre stradă, însă, mai înainte de a ajunge lîngă gard, mi-am dat seama că mai există o problemă. Dacă o rezolvam pe loc, puteam să cîştig o porţie de timp; ceea ce nu pică niciodată rău cînd ai de cercetat nişte presupuşi răufăcători.

— Aş vrea să-mi arunc o privire prin locuinţele voastre, dar n-am ordinul procuraturii. Prin urmare, curiozitatea-mi poate fi satisfăcută numai în cazul în care mă invitaţi voi. Consimţiţi?

Întrucît, aşa cum mă şi aşteptam, nu s-au dovedit nişte amfitrioni prea binevoitori, am argumentat în continuare:

— Dacă vă menţineţi refuzul, înseamnă că aveţi motive serioase. În această situaţie, în timp ce colegul meu o să vă ţină de urît, eu am să dau o fugă pînă la Procuratură, să iau o ordonanţă de percheziţie. Astfel, în maximum o jumătate de oră, nu veţi mai avea dreptul să ne refuzaţi controlul domiciliar. Consideraţi că această întîrziere v-ar putea fi de vreun folos?

— Mai întîi patalamaua, şi p-urmă vrăjeala! m-a anunţat Gogoaşă intransigent.

Dacă nu-şi dădeau acordul n-aveam ce le face. Tocmai mă pregăteam să-i spun lui Dan ce are de făcut în lipsa mea, cînd am remarcat o ezitare la Manga.

— Oricum, colegul meu o să aibă grijă să nu se scoată nimic din locuinţele voastre pînă la înapoierea mea — i-am prevenit.

— Mă, de fapt, ce perdem de-i lăsăm? l-a consultat Manga pe Gogoașă.

— Nu vreau! E bine?! a sosit răspunsul ultimului.

— Ești un țigan prost! La mine-n casă puteți intra... că eu-s om cinstit: ... Ce, matale n-o să țineți seama că și eu am fost băiat de comitet? a întors-o el, cu șiretenie.

Întrucît nu-mi doream o surpriză neplăcută, mai înainte de a purcede la percheziție, l-am pus pe Manga să-și dea acordul și în scris. După ce și-a semnat consimțămîntul, a cedat și Gogoașă.

Cînd m-am apucat de treabă, am știut că frigiderul n-avea ce căuta în casele lor, deoarece ușile erau prea înguste pentru a permite introducerea obiectului respectiv. Un sfert de oră mai tîrziu, am putut trage concluzia că nici celelalte obiecte jefuite nu se aflau în locuințele lor.

În timp ce mașina se îndrepta spre inspectorat, m-am întrebat dacă lucrurile căutate n-au fost dosite la vreun vecin al bănuiților. Prin cartierul lor s-au mai folosit astfel de scheme.

Capitolul VIII

POVESTEA TÎMPLARILOR

Cînd am ajuns la destinație, l-am rugat pe subofițerul de planton pe culoar să aibă grijă de Gogoașă, iar pe Manga l-am poftit în biroul nostru.

— Domnule Manga — am început, după ce a

luat loc pe scaunul din fața mea —, vreau să-mi dai cîteva explicații...

— Sigur, tovărășele, vă spun tot ce doriți matale... — s-a oferit el, cu o sinceritate de prostituată în exercițiul profesiei.

— Te rog să nu mă mai întrerupi! Ce ai făcut joi după-amiază?

— Joi după-amiază...? a repetat, făcînd vădite eforturi de concentrare.

— Pentru a te ajuta, îți amintesc că joi a fost ultima voastră zi de lucru pe șantier.

— Ah! Acu' mi-amintesc! Păi la șase seara, cînd am lăsat lucru', am plecat cu pretenu' meu Gogoașă să bem o bere...

— Unde? a întrebat Dan, în calitatea sa de stenograf.

— La restaorantu' Miorița, ăla de-i pă colț cu strada Mîntuleasa și bulivardu'...

— Cînd ați ajuns și cînd ați plecat de la Miorița?

— Păi cred c-o fi fost șase juma cînd am ajuns... și v-o opt cînd ne-am luat tălpășița...

— V-ați întîlnit cu vreo cunoștință, care ar putea să-ți susțină declarația?

— Eu știu...? Ah! Sigur... Ne e martor nea Mărin, chelneru' de ne-a servit... Că doar dînsu' ne-a dat afar'.

— De ce?

— Pen-că zicea că-i enterzis cîntatu-n stare de ibretate-n local.

— Asta s-a întîmplat la ora opt, da? am spus.

— Da, cam așa ceva.

— Bine, continuă. Ce-ați făcut după ce ați plecat de la Miorița?

— Ne-am dus la „Odobești", restaurantu' de-i pe Calea Moșilor... că era-n drumu' nostru.

— La ce oră ați ajuns acolo?

— Asta nu mai știu, că ne cam matolisem...

— Dacă erai băut, cum de-ți amintești ora cînd ai plecat de la „Miorița"?

— Bine, da' nu v-am spuns ezact... Am apriciat și eu cum m-am preceput, ca să aibă și tovărășelu' ce scrie...

M-am uitat înveselit spre „tovărășelu'" Dan și am avut impresia că nu se simte prea recunoscător pentru „sprijinul" ce i-l oferise Manga.

— Rețin că după ce ați fost dați afară de la „Miorița", v-ați dus direct la „Odobești". Așa-i? trase concluzia Dan.

— Așa-i!

— Pînă la ce oră ați stat la „Odobești"? am spus.

— Cît am băut o sticlă de molan, că p-a doua n-am mai termenat-o... că ne-au unflat caralii... Vreau să spun că ne-au luat niște tovărășei de la secțea cincea...

— Pentru ce?

— Fiin-că le-a telefonat responzabilu', că zicea că facem garagață-n local, da' să moară mama dac-a fost așa...

— Pînă la ce oră ați fost reținuți la miliție?

— Pînă vineri dimineața, cînd ne-au dat drumu'... spunînd că trebe să plătim cinci sute de marafeți pentru culiganism... Poate vorbiți matale cu dînșii și le ziceți că sîntem oameni pîrliți și n-o să mai facem...

— Deci, una peste alta, după ce ați părăsit șantierul, la ora șase după-amiaza, și pînă ați fost reținuți la miliție, n-ați fost în locuința despre care am vorbit. Așa este?

— Să-mi sar' ochi dacă-i alfel!

— În acest caz, cum îți explici prezența unor scînduri de pe șantierul vostru în locuința amintită?

— Păi da' de ce să hexplic eu și nu ăia care le-au șutit? a exclamat el, cu promptitudine.

— Odată cu scîndurile au fost aduse o teslă și un ferăstrău, care — să vezi ce coincidență! — vă aparțin tocmai vouă.

— Eu zic — a spus el, după un moment de ezitare — că cine a șutit scîndurile, a șutit și sculele ca să ne compromiteze.

— Știi ce sînt alea amprente?

— Da, degete — a confirmat el.

— Cam așa ceva — am admis. Pe scule au fost găsite numai amprentele voastre, ceea ce înseamnă că n-a pus nimeni mîna pe ele, în afară de voi! am blufat, adoptînd o figură severă.

Și-a pierdut aerul de șmecherie și, evitîndu-mi privirea, a început să se foiască pe scaun.

— Sînt nevinovat... — a bîiguit el.

— Ai mai suferit vreo condamnare? l-a întrebat Dan.

— Nu... — a răspuns el, atît de puțin convingător, încît Dan s-a ridicat de pe scaun și a părăsit încăperea.

— De ce le-ați ucis pe cele două femei? am întrebat, deodată, cînd Dan a închis ușa după el.

— Care femei?! a sărit el, cu ochii măriți de spaimă.

— Lasă teatrul! Știi bine despre cine vorbesc! l-am repezit.

— Să mă trăznească Dumnezeu, dacă...

Cînd a intrat Dan și-a curmat fraza. Am luat cele două fișe aduse de colaboratorul meu și le-am privit. Atît Manga, cît și Gogoașă aveau un palmares bogat la evidența cazierului judiciar, dar numai din categoria găinăriilor: escrocherii mărunte, „bișniță“, furt de bicicletă și jefuirea unei persoane în stare de ebrietate. Ținînd seama de evoluția lor infracțională, am admis că și din punct de vedere al antecedentelor Manga și Gogoașă ar fi putut comite delictul pentru care-i anchetam.

— Parcă spuneai că n-ai mai avut de-a face cu miliția? a spus Dan, reocupîndu-și scaunul.

Fiind o fire foarte sensibilă și-a lăsat bărbia în piept, rușinat.

— Știi cum se pedepsește uciderea a două persoane? l-am consultat.

Felul în care a început să tremure și să transpire demonstrau că nu-i erau străine bursele acordate de justiție.

— Vă jur că n-am nici o vină! ... Nu le-am făcut nimic ... N-am nici un amestec ...

— Dar cine?

— Nu știu! a strigat deznădăjduit. Vă zic orice vreți, da'asta nu! Nu-i adevărat!

— Hai s-o luăm metodic. Ați fost ori nu în casa celor două femei?

— Am fost — a recunoscut el.

— Bine, povestește cum ați ajuns la ele.

— Ne-a chemat baba. Lucram cu Ghiță la niște cufraje în fața șantierului pe trotal, cînd baba ne-a strigat. S-a dus numai Ghiță... Că noi ziceam că vrea să-i tăem vreo înaripată. Cînd Gihță s-a-ntors, mi-a zis c-a aranjat cu baba să-i facem o lucrare, adică un raft... Da' mai întîi, cînd lăsăm treaba, să mergem să ne tocmim cu fiică-sa. Pă la cinci și juma ne-am prizantat și ne-am învoit să-i facem treaba pentru cinci sutari. Eu am cerut două sutare arvună, da'a sărit baba ș-a zis că să nu ne dea nimic, că p-urmă nu ne mai prinde p-acolo. Atunci baba mai tînără a zis că ne dă numai dacă aducem materialile și sculile, ca să vadă că sîntem serioși. Văzînd că altfel nu-i rost de marafeți, ne-am întors pe șantier și, în timp ce eu-l țineam de vorbă pe paznic, Ghiță a zulit scîndurili. După ce le-am dus, ne-au dat banii și-am plecat. Vă jur că d-atunci nu le-am mai văzut — a încheiat el, plîngînd destul de convingător.

— La ce oră ați plecat de acolo? a întrebat Dan.

— Cred că era aproape de șase.

— Pe ce ușă ați intrat în casă? am spus.

— Pă cea din spate.

— Dacă tot ce ne-ai spus acum e adevărat, de ce ați negat că le cunoșteați pe cele două femei?

— Pen-că ne-am temut că ne unflați c-am furat scînduri dă pă șantier.

— Nu-i adevărat! Dacă nu vrei să-ți agravezi situația, spune tot. Dar absolut tot! am insistat eu, nu prea convins că teatrul ce ni-l jucaseră bănuiții putea fi motivat numai de teama condamnării pentru furtul cîtorva scînduri.

Felul în care şi-a decolat privirea de la mine, mi-a spus că intuisem bine.

— Ai de gînd să vorbeşti? a mîrîit Dan.

— Vă zic tot — s-a decis el. Că eu-s nevinovat! Ghiţă, ardel-ar focu' de ţigan, a manglit moara... Mie, mi-a arătat-o abea-n stradă...

— Unde se afla ceasul?

— În sofragerie, pă masă.

— Ce fel era?

— Dă mînă... Ghiţă zicea că-i dă aor, da'era numa'aorit. Abia am luat două sutare pă el.

— În afara celor două femei, mai era cineva în casă?

— N-am ocservat.

— Mai ai ceva de adăugat la relatarea făcută?

— Că numai paragladina de Ghiţă e vinovat. Eu n-am furat nimic.

— Ajunge! Dane, scoate-l afară şi adu-l pe celălalt.

După ce am „conversat" o jumătate de oră cu Gogoaşă, am ajuns la concluzia că declaraţiile puşlamalelor coincideau, cu două excepţii. Prima, furtul ceasului fusese comis de Manga, fără ştirea lui Gogoaşă. A doua, care era importantă pentru noi, Gogoaşă şi-a amintit că în momentul cînd Manga a furat ceasul, din sufragerie, a auzit un zbîrnîit scurt la soneria din bucătărie.

— Îi verificăm? a întrebat Dan, după trimiterea bănuiţilor la arestul preventiv.

Mi-am privit ceasul. Era ora două după-amiază.

— Cu ocazia asta şi mîncăm — l-am aprobat.

Capitolul IX

DOMNUL JOHNNY GHIȚĂ

La ora trei și un sfert eram edificați. Discuțiile avute la restaurantele Miorița și Odobești, precum și la secția de miliție ne-au convins că bănuiții n-au avut timpul material necesar comiterii dublului asasinat.

— Iar ne aflăm ca la început — a comentat Dan, cînd ne-am urcat în mașină. N-ar fi cazul să discutăm și cu domnul inginer Johnny Ghiță, logodnicul secretarei?

— Aș vrea să discutăm numai cu el. Crezi că-l mai găsim la serviciu?

— Pe încercate. Ce facem cu cei doi derbedei? m-a consultat, după pornirea mașinii spre noua destinație.

— Dacă excludem jocul de barbut și furtul cîtorva scînduri, ce mai rămîne?

— Furtul ceasului.

— Cine l-a reclamat?

Pînă am ajuns la cooperativă, n-am mai discutat nimic.

Domnul Johnny Ghiță, fiind încă la serviciu, a fost invitat la inspectorat pentru a ne furniza unele lămuriri. Deși nu s-a arătat prea încîntat de atenția ce-i acordam, n-a făcut nazuri.

*
* *

— Domnule Ghiță — am spus, după ce ne-am instalat în biroul nostru —, pentru început, vă rog să-mi spuneți de cînd locuiți la doamna Damian.

— Ce, nu vă lasă inima să nu-mi ardeţi o amendă pentru că n-am făcut mutaţia? a zîmbit el sarcastic.

— Nu mă ocup de contravenţii! Vă rog să răspundeţi la întrebare — am zis cu un ton oficial.

— De două săptămîni.

— Mai înainte unde aţi stat?

— La Ploieşti, la o rudă. Dar m-am săturat să tot fac naveta în fiecare zi...

— La ce adresă? am cerut, conştient fiind că depăşesc cadrul anchetei mele, dar filfizonul din faţa mea reuşise să-mi stîrnească interesul.

— Dar ce importanţă are asta?! s-a enervat dînsul.

— Noi punem întrebările! l-a anunţat Dan cu severitate.

— Zău, Franţ? a aruncat sfidător.

— Buletinul de identitate, vă rog! am zis.

A intenţionat să se opună, dar s-a răzgîndit. Cu un gest de dispreţ, şi-a scos actul din portofel şi l-a aruncat spre mine, pe birou.

— Strada Republicii 321 — am zis către Dan, punînd buletinul pe masa de lucru şi împreunîndu-mi palmele peste el. Domnule Ghiţă, vă rog să-mi spuneţi ce-aţi făcut joi după-amiază.

— Nu v-am spus ieri?

— O să ne mai spuneţi o dată şi azi!

— Ha, ha, ha! ... Eterna poveste: Alibiul! a rîs el forţat, apoi, văzînd că nu mă ostenesc să-i ţin isonul, m-a consultat indignat. Doar nu mă bănuiţi şi pe mine...?

— Ba da! am recunoscut, cu sinceritate. Deosebit de faptul că eraţi la curent cu vînzarea apar-

tamentului victimelor, făceaţi parte din persoanele admise în locuinţa lor.

— Asta-i bună! Da' bănuiala dumneavoastră mă jigneşte!

— Reţinînd faptul că două persoane din anturajul dumneavoastră au fost ucise, cred că nu este cazul să vă formalizaţi... Dacă sînteţi nevinovat.

— Bineînţeles că sînt nevinovat!

— Asta şi vrem să stabilim, dar permanenta dumneavoastră obstrucţionare ne împiedică. Dacă continuaţi să vă menţineţi poziţia, vom prelungi discuţia noastră atît cît va fi necesar pentru a ne edifica... În pofida aparenţelor, noi sîntem cu mult mai puţin zoriţi decît vă imaginaţi — am zis, gîndind contrariul.

M-a ascultat cotrobăind nervos prin portofelul care-i rămăsese în mînă.

— Eu nu sînt plătit să-mi pierd timpul degeaba, ca alţii — a zis, ridicîndu-şi privirea spre mine. Epuizaţi-vă mai repede întrebările, deoarece mai am şi alte treburi.

— Ce-aţi făcut după terminarea serviciului?

— Aşa cum vi s-a mai spus, la ora patru am plecat cu Cristina să mîncăm la restaurantul „Pescarul". După ce-am luat masa, ne-am dus şi am văzut filmul de la Scala...

— La ce oră aţi ieşit de la „Pescarul" şi la ce oră aţi intrat la cinematograful „Scala"? l-a întrerupt Dan.

Şi-a coborît din nou privirea spre portofel, de parcă acolo s-ar fi aflat precizările cerute de colaboratorul meu.

— De la „Pescarul“ am ieşit la şase seara... — s-a decis el.

— Şi la „Scala“ cînd aţi intrat?

— Nu-mi mai amintesc...

— V-aţi mai oprit undeva?

— Nu! Am plecat direct spre cinematograf.

— Cum distanţa dintre „Pescarul“ şi „Scala“ este de cel mult cincisprezece minute, la pas de plimbare, înseamnă că aţi intrat să vedeţi penultimul spectacol, cel de şase şi jumătate. Nu? l-a ispitit Dan.

— Da cred că aveţi dreptate.

— Ce film aţi văzut? l-am luat eu în primire.

— Şi ce completare? m-a susţinut şi Dan.

Domnul Ghiţă a deschis şi închis gura de cîteva ori, ca un peşte scos din apă, şi concomitent şi-a plimbat ochii de la mine la Dan, apoi şi-a concentrat din nou atenţia asupra portofelului său. Îl frămînta cu degetele atît de nervos, încît m-am simţit înduioşat de soarta lui. Am fost sigur că, dacă nu întreprind ceva, în următoarele minute îi vor ceda toate cusăturile.

— Vom chestiona personalul restaurantului „Pescarul“ în legătură cu prezenţa dumneavoastră în local, în ziua şi orele care ne interesează — am zis, fără vreo adresă precisă.

— N-am fost nici la restaurant, nici la cinema... — a îngăimat el, ridicînd privirea spre mine şi punînd pe birou obiectul milei mele. Avea ochii congestionaţi şi rugători.

— Dar unde? am zis, în timp ce aduceam portofelul spre mine.

— Cu o doamnă...

N-am izbucnit în rîs. M-am stăpînit, deoarece seriozitatea instituției pe care o reprezint mă obligă să nu-mi exteriorizez sentimentele. Din doi bănuiți audiați asupra modului în care și-au petrecut timpul la un moment dat, cel puțin unul se simte obligat să ne plaseze pastila cu o doamnă. O doamnă a cărei identitate, bineînțeles, nu poate fi divulgată. Chestie de onoare și cavalerism.

— Numele și adresa doamnei — am cerut, deși cunoșteam răspunsul.

— Nu le știu.

— Cum așa? m-am prefăcut contrariat, deși, în realitate replica lui m-a bucurat. Nu se putea să nu remarc că de la banalul „nu pot să vă spun" și pînă la „nu știu" era un salt calitativ important, față de răspunsul monoton pe care-l scontam.

— Era căsătorită și n-a vrut să-mi spună decît numele de botez: Gina.

— Aha! ... — am zis cu înțelegere. Unde ați cunoscut-o?

— Pe stradă, cînd am ieșit de la serviciu.

— Era frumoasă? m-am prefăcut eu interesat în anecdotica legendei ce mi-o servea.

— Un exemplar deosebit — m-a asigurat el, cu o trufie de conchistador — ... O adevărată doamnă.

— Și cum a fost pînă la urmă? intră în joc și Dan.

— Ce să vă spun? Ne-am distrat grozav. — ne-a anunțat, ridicîndu-și privirea spre tavan și zîmbind fericit, probabil cu gîndul la party-ul de care-i amintisem.

— Ați dus-o acasă la vreun prieten de-al dumneavoastră? am început eu să-l ghidonez.

— Nu, am fost la dînsa.

— Nu-i rău să rămîi o noapte întreagă cu o astfel de femeie — a făcut-o Dan pe invidiosul.

— Din păcate, a trebuit să plec înainte de miezul nopții. Pe de-o parte ne temeam să nu se înapoieze soțul ei din delegație... Deși trebuia să vină abia a doua zi, în treburi de-astea nu poți să ai niciodată o certitudine. Pe de altă parte, nu puteam nici eu să-mi creez probleme cu logodnica mea. Ce să-i faci? Așa-i viața! Orice sărbătoare trebuie să aibă și un sfîrșit! a conchis el, cu un gest de filozofică resemnare.

— Înainte de a vă duce la dînsa acasă, ați intrat în vreun restaurant? m-am interesat, pe un ton care trebuia să-i demonstreze că mă amuză grozav intriga lui amoroasă.

Felul în care s-a uitat în ochii mei, pentru o fracțiune de secundă, m-a avertizat că-și menține garda ridicată.

— Eu am invitat-o, dar n-a vrut să meargă. Știți, starea ei civilă nu-i permitea să se afișeze cu un străin... Astfel, a trebuit să ne mulțumim cu ce-am găsit de băut la magazinul cu autoservire „Unic". Ceea ce, după cum vă spuneam, n-a influențat cu nimic plăcerea de a ne fi cunoscut.

Faptul că domnul Ghiță ocolise cursa cu restaurantul, preferînd un magazin cu autoservire, unde, datorită marei afluențe de cumpărători, n-ar fi fost posibilă verificarea prezenței sale, nu m-a mîhnit prea mult.

— Şi n-a rămas să vă mai întîlniţi? Dacă v-aţi simţit atît de bine împreună, era firesc să vă doriţi o nouă revedere.

— Am decis ca prima noastră întîlnire să fie şi ultima. Aceste aventuri, de tip scurtcircuit, sînt cu mult mai frumoase decît celelalte, care, devenind legături, se transformă într-o cruntă plictiseală. De altfel, oricum, combinaţia ar fi fost complet lipsită de perspective. Gina e măritată, iar eu mă căsătoresc peste cîteva zile — mi-a reamintit el sentenţios.

— Întrucît aţi fost la doamna despre care ne vorbiţi, înseamnă că ştiţi şi unde locuieşte — am zis, mîngîind portofelul abandonat de domnul Ghiţă.

— Tot ce pot să vă spun este că locuieşte în cartierul Drumul Taberei. Toate blocurile fiind la fel, mi-e imposibil să precizez în care dintre ele am intrat.

— Nu vă amintiţi nimic? Scară, etaj sau apartament?

— Numai de etaj sînt sigur. După ce ne-am urcat în lift, am văzut cînd Gina a apăsat pe butonul de la etajul şase. În rest, am fost tot timpul, parcă, hipnotizat de ochii ei. Erau albaştri şi magnifici ca un ocean.

— Dacă v-aţi dus cu autobuzul sau troleibuzul, ar trebui să vă amintiţi staţia la care aţi coborît — mi-am dat eu cu presupusul.

M-a fulgerat din nou cu o privire scurtă, iscoditoare, apoi mi-a spus, confidenţial:

— În treburi din astea, dacă nu lucrezi repede, ai toate şansele ca partenera să se răzgîndească.

Am apelat la serviciile unui taximetru, iar adresa, cum era şi firesc, a indicat-o Gina.

— Evident, datorită splendorii ochilor doamnei, n-aţi fost atent la ce i-a spus şoferului — a oftat Dan, dar nu de amărăciune.

— În astfel de situaţii, lipsa vigilenţei, cum se spune, e scuzabilă! a confirmat el cu o ironie ascunsă.

Filfizonul era bucuros că ne-a turnat un basm frumos şi complet neverificabil. Numai că încercînd să-mi ocolească cursele, reuşise să pice în cea mai mare.

— Ţinînd seama de faptul că aţi fost în compania doamnei Gina aproape opt ore, sînt sigur că o să-i puteţi face o descriere completă. Nu?

— Mai cu seamă că o femeie cu adevărat frumoasă, după cum aţi apreciat dumneavoastră — care, fără îndoială, sînteţi un expert în materie —, nu poate trece prin viaţa unui bărbat fără a lăsa urme adînci, mă refer la memorie! s-a simţit Dan obligat să arunce gaz pe foc.

— Nu înţeleg ... La ce vă poate folosi descrierea Ginei, dacă nu ştiţi unde locuieşte? Doar jumătate din locuitorii Bucureştiului sînt femei?

— Şoferii de taximetre au o memorie vizuală extraordinară. Dacă furnizăm Getax-ului semnalmentele doamnei Gina şi ale dumneavoastră, neîndoielnic că vom afla unde v-aţi petrecut seara de joi spre vineri — am spus, privind distrat hîrtiile din portofelul ce-l tot suceam între degete.

Mi-a atras atenţia o hîrtie lucioasă. Am scos-o uşor de un colţ şi am văzut că este o fotografie tip Pollaroid. Am extras-o complet şi m-am uitat la ea.

Interlocutorul meu avea brațul stîng petrecut peste umerii unei necunoscute și cu cel drept ținea un copilaș, de vreo trei ani.

— Pînă acum ați încercat de două ori să ne induceți în eroare. . . . ca să nu spun altfel. Vreți să ne spuneți adevărul sau preferați să vă rețin sub învinuirea de dublu asasinat? i-am sondat opinia, în timp ce continuam să privesc distrat fotografia.

— N-am nici o legătură cu . . . omorurile . . . Dar nu pot să vă spun unde am fost!

Am răsucit fotografia și am citit dedicația de pe verso: „Tăticu, mămica și Cornel". Era datată cu șase zile mai înainte și fusese făcută în localitatea Ploiești.

Am lăsat fotografia și am luat buletinul de identitate, care rămăsese pe birou, și m-am uitat iar la pagina unde sînt menționate schimbările de adresă.

— Domnule Ghiță, dacă sînteți născut în județul Neamț, cum ați obținut schimbarea domiciliului în localitatea Ploiești? am zis, ridicîndu-mi privirea spre el.

Se uita la mine ca un înecat înainte de a se da la fund.

— Prin căsătorie, nu?

M-a aprobat cu privirea rătăcită. Impecabilul guler al impecabilei sale cămăși era înmuiat de o transpirație impecabilă.

— Ați divorțat de doamna? am întrebat, arătînd cu degetul spre fotografia de pe birou.

— Nu . . . — a bîiguit el sleit de puteri.

— Atunci cum ați vrut să contractați o nouă căsătorie? am încercat să-l pricep.

— Trebuia neapărat să obţin mutaţia în Bucureşti... Altă cale nu exista.
— Şi cu soţia şi copilul dumneavoastră, lăsaţi la Ploieşti, ce se întîmpla?
— După ce mă stabileam şi-mi luam un serviciu aici, găseam eu o modalitate să-i aduc şi pe ei.
— Şi cu Cristina Damian ce făceaţi?
— Aş fi divorţat — m-a anunţat, reluîndu-şi surîsul trufaş. Probabil că era mîndru de inteligenta sa combinaţie...
M-am uitat cu luare-aminte la el. Vroiam să reţin bine chipul celui mai mare imbecil care a stat pînă acum în faţa mea.
— Ştiţi că „aranjamentul" dumneavoastră reprezintă infracţiunea de bigamie şi se pedepseşte cu pînă la cinci ani de închisoare? m-am interesat, pentru a stabili dacă nivelul inconştienţei sale are vreo limită.
— Se poate, dar n-aveţi ce-mi face. Intenţia nu se pedepseşte — mi-a comunicat el rînjind sarcastic.
M-am întors spre colaboratorul meu, care rămăsese uimit de stupiditatea clientului nostru, şi i-am spus:
— Dacă căsătoria urma să se oficieze peste cîteva zile, înseamnă că actele au fost deja depuse. Mîine dimineaţă te duci la primăria sectorului patru, în raza căreia domiciliază Cristina Damian, şi ceri reţinerea lor, pentru a proba infracţiunea.
— Intenţia...
— Tentativă, domnule Ghiţă! Şi tentativa se pedepseşte ca şi infracţiunea — am blufat eu.
După ultima mea precizare, n-a mai fost în stare să-şi menţină aerul de superioritate. Cuprins de

panică, a început să-şi umezească buzele cu cadența unui ştergător de parbriz şi să respire cu opinteli, ca un bolnav de astmă.

— De ce v-a acoperit Cristina Damian, spunînd că ați fost împreună cu ea?

— Joi după-amiază, cînd am plecat la Ploiești, i-am spus că mă duc la un șpriț cu o persoană influentă, capabilă să mă ajute în obținerea unui post bun... — a spus cu o voce cavernoasă, în timp ce-și ştergea cu batista transpirația.

— Nu era mai bine să vă prezentați la locul de muncă unde ați fost repartizat?

— N-am vrut să mă duc la țară... — a oftat, făcînd un gest de resemnare.

— Atunci de ce v-ați înscris la un institut, care, prin profilul ce-l are, pregăteşte specialişti numai pentru mediul rural? De ce ați ocupat locul unui candidat care, iubindu-şi meseria, ar fi vrut să-și desfășoare activitatea acolo unde era necesară?

— Dă-i doamne rumânului mintea de pe urmă... — a oftat el din nou şi a început să-şi frîngă cu desperare mîinile.

Deşi n-aş putea spune că deznădejdea ce-l cuprinsese m-a înduioșat prea mult, mi-am spus că trimiterea lui la închisoare nu reprezintă cea mai ideală soluție.

— Domnule Ghiță, în ciuda prevederilor legii, sînt dispus să vă dau o șansă.

— Vă ascult — s-a repezit el, uitîndu-se la mine ca un bolnav de inimă la doctorul Cristian Barnard, pe vremea cînd se mai credea în eficiența grefelor cardiace.

— Vă acord șaptezeci și două de ore pentru a vă

prezenta la locul de muncă unde aţi fost repartizat de Institutul pe care l-aţi absolvit. Dacă în acest interval de timp primesc prin poştă confirmarea angajării dumneavoastră, vă trimit actele depuse la primărie şi uit că ne-am întîlnit vreodată.

— Sînt de acord! s-a luminat el la faţă. Vă mulţumesc din suflet pentru ...

— În caz contrar, trimit dosarul de urmărire penală la Procuratură! am continuat cu severitate.

— N-o să fie cazul! O să vedeţi ...

— Puteţi pleca — l-am concediat, întinzîndu-i buletinul de identitate şi portofelul.

— Ce să-i spun Cristinei? m-a întrebat el, slugarnic, în timp ce se ploconea de zor, ca un mahomedan la ora rugăciunilor.

— Asta-i treaba dumneavoastră! În orice caz, decît să i se desfacă căsătoria din oficiu, iar soţul să-i fie închis pentru bigamie, e de preferat un logodnic care, răzgîndindu-se, dă bir cu fugiţii. Oricum, ultima situaţie e mai frecventă.

A dat din cap aprobator şi mi-a întins mîna cu timiditate. Se temea că n-am să i-o remarc. Dar n-a fost cazul, deşi ar fi meritat.

— Un moment, domnule Ghiţă! am zis, cînd să iasă din birou. Trebuie să vă fac o precizare. Maşinaţia pe care aţi pus-o la cale ar fi fost depistată şi independent de incidentul care ne-a adus faţă în faţă. Primăria în care aţi oficiat căsătoria cu Cristina Damian era obligată să anunţe primăria unde s-a înregistrat naşterea dumneavoastră. Astfel se constata imediat că aţi contractat o a doua căsătorie şi, douăzeci şi patru de ore mai tîrziu, eraţi pus sub urmărire judiciară. În consecinţă, conside-

rați-vă un om norocos — l-am prevenit, pentru a nu-i lăsa impresia că planul său a fost dejucat de o întîmplare, de faptul că incidental am dat peste el în timp ce căutam cu totul altceva.

Capitolul X

VERIFIC O NOUĂ IPOTEZĂ

— Șefule, nu te-ai pripit? a spus Dan, cînd am rămas singuri.

— Ghiță nu poate fi amestecat în omoruri. Datorită poziției pe care o avea față de Cristina Damian, trebuia să știe că victimele nu mai aveau bani lichizi în casă. Iar felul în care a fost răvășită casa dovedește, cu prisosință, că autorii omorurilor ignorau cumpărăturile ce s-au făcut în ultimele zile premergătoare agresiunii.

— Dacă nu mă înșel, iar ne aflăm la cota zero — a constatat, după ce s-a declarat de acord cu disculparea lui Ghiță.

În loc să-i răspund, am întrebat:

— Cum spuneai că e cu băiatul femeii de serviciu?

— În problema noastră, e curat ca un sugaci adăpostit la sînul mamei. Cînd s-a comis agresiunea, medita în dosul gratiilor.

— Cînd a fost închis?

— Cu opt zile mai înainte.

— Foarte interesant . . . Ce-ar fi dacă am sta de vorbă un pic cu el?

— Crezi că . . .?
— Sîntem în faza în care putem admite orice ipoteză. Tu ai discutat cu el?
— Ţinînd seama de precizările băieţilor de la secţie, n-am mai considerat necesar.
— Atunci, cu atît mai mult, merită să facem cunoştinţă cu el — am decis, ridicîndu-mă de pe scaun.

*
*   *

Maşina a rulat spre şosea, a lăsat în urmă lacul Herăstrău şi ştrandul Floreasca. A intrat pe şoseaua Pipera şi, virînd la stînga am continuat cursa pe strada Zăgazului. După vreo sută de metri, ne-am oprit în faţa unei căsuţe bine întreţinute. În dosul gardului din lemn, văruit de curînd, se vedeau flori şi o vegetaţie luxuriantă de care se ocupa o mînă de gospodar.

Cînd am vrut să deschid poarta, m-am răzgîndit. Am remarcat o tăbliţă pe care scria: Cîine rău! Deşi îmi plac grozav patrupezii lătrători, trebuia să admit că în cadrul speciei respective puteau exista şi indivizi periculoşi. În consecinţă, am bătut în poartă, gîndindu-mă că n-am nici un motiv să risc integritatea costumului meu, proprietate personală.
— Bună seara! ne-a urat Anica, cîteva clipe mai tîrziu, deschizînd poarta. Vă rog să poftiţi înăuntru.
— E legat? a întrebat Dan, precaut, arătînd spre tăbliţa prinsă de poartă.
— Cine? . . . Ah! a priceput ea. Nu, că-i cuminte săracu' — a zis, arătîndu-ne un baset pipernicit,

care, dînd cu ochii de noi, s-a grăbit să fugă ca din calea potopului lui tata Noe!

— Am putea sta de vorbă cu băiatul dumneavoastră cel mic? am întrebat, cînd am ajuns în fața verandei.

— Numa' de n-o fi plecat, maică... Ionel, Ionel! a strigat ea spre ușa deschisă.

— Acu', acu'... — s-a auzit o voce groasă dinspre interior.

— Da' ce-aveți cu el, maică? Iar a mai făcut v-o ștrengărie? s-a îngrijorat ea, după ce ne-am oprit în încăperea care urma verandei.

— Nimic deosebit. Dorim să-i cerem cîteva informații — am liniștit-o, încercînd să stabilesc destinația camerei în care ne oprisem. Dar mi-a fost imposibil. Mobila era atît de variată, ca stil, culori și destinație, încît aveam impresia că am nimerit într-un magazin de consignație. Chiar și cele patru scaune, care înconjurau masa rotundă din mijlocul încăperii, erau diferite; de la un scaun alb, din trestie împletită, pînă la jilțul sculptat și tapițat cu mătase roșie Henri IV.

Nu m-am gîndit la o lipsă de gust, ci la mijloacele reduse ale Anicăi, care o obligaseră să-și mobileze camera în timp și în funcție de reformările operate de vechii proprietari.

După ce ne-am așezat pe scaune, am vrut să-mi bag nasul în liliacul alb ce se afla în vaza așezată pe masă, dar nu mi s-a oferit răgazul.

— Bună seara! ne-a urat un bărbat înalt și cu figură de adolescent.

În conformitate cu ultima modă, purta un pantalon atît de evazat, încît aveam impresia că-i îm-

brăcat cu două rochii de seară. Urma un tricou de bumbac, aproximativ alb, de pe pieptul căruia, sub inscripția „Jimi Hendrix", mă privea un troglodit cu părul mare și țepos. Deși tipul părea a fi un contemporan al strămoșului nostru din Neanderthal, dacă l-aș fi întîlnit noaptea pe stradă, sînt sigur că primu-mi gest ar fi debutat prin aruncarea pistolului din toc. Chestie de tactică, deoarece în acest fel aș fi putut alerga mai repede, spre mama, urlînd îngrozit după ajutor. Spre a-mi evita cîteva luni de coșmaruri, mi-am mutat grăbit privirea spre chipul interlocutorului. Avea trăsături șterse, ochii verzui-spălăcit și era blond. Cred că obișnuia să se tundă cu un ceaun pe cap. Bretonul îi plonja pe frunte, pînă la sprîncene, iar urechile, admițînd că le purta cu el, își păstrau anonimatul îndărătul unei clăi de păr care rupsese de multișor relațiile diplomatice cu pieptănul.

— Ionele, domnii sînt de la miliție și vor să vorbească cu tine — l-a anunțat Anica.

S-a uitat mirat la noi, apoi s-a înclinat respectuos.

— Să știți că mi-am ținut angajamentul luat la eliberare. De două zile lucrez la Întreprinderea unde am fost repartizat... De aici-ncolo nu mai aveți probleme cu mine! ne-a asigurat, ducîndu-și mîna spre buzunarul de la spate al blugilor. Gata, băiatu' a trecut pă bune! zise, arătîndu-ne cu mîndrie o legitimație de serviciu, cu un gest à la locotenentul Columbo, un coleg de meserie, care, știind de la începutul anchetelor cine-i criminalul, își concentrează inteligența numai în direcția acumulării probelor de incriminare ale vinovatului. Într-o zi,

dacă o să am timp, am să-l rog să-mi împărtăşească şi mie trucul pe care-l foloseşte.

— În regulă, Ionele. Ia loc — am spus, dînd mîna cu el. Am venit pentru a te ruga să ne dai cîteva informaţii.

— Băiatu' e salon şi ciripeşte tot ce vreţi — s-a oferit el surîzător.

— Cînd ai fost ultima oară în casa doamnelor Panaitescu şi Stanciu?

— Cu vreo trei zile înainte de a fi priponit... — a zis, parcă pierzînd din siguranţa de pînă atunci. Doar nu credeţi că eu...?

L-am liniştit printr-o clătinare a capului.

— Deci erai la curent cu vînzarea apartamentului de la etaj?

— Sigur! Chiar doamna Stanciu mi-a spus, cînd am fost împreună în oraş şi mi-a cumpărat cliftu' ăsta — a zis, arătînd spre superbul său pantalon.

— Perfect! Acum, dacă într-adevăr, doreşti să devenim prieteni, trebuie să fii sincer cu mine. Vreau să-mi spui toate persoanele cărora le-ai vorbit despre doamnele unde a lucrat mama ta.

— N-am vorbit cu nimeni despre dînsele... De ce aş fi făcut-o? s-a mirat el, coborîndu-şi bretonul sub nivelul sprîncenelor, ceea ce m-a făcut să cred că-şi încruntase fruntea.

— Ionele, te rog să te gîndeşti bine — am insistat. De răspunsul tău ar putea să depindă arestarea criminalilor...

— Zi-le, băieţelu' meu — a intervenit Anica. Doară ştii cum te iubea doamna profesoară, de ţi-a luat şi haine...

— Da' ce să spun, mamă, dacă n-am vorbit cu nimeni despre dînsele? a răspuns el cu un glas tremurat, de parcă se pregătea să plîngă.

Eram convins că nu încearcă să ascundă adevărul. Spunîndu-mi că supoziția mea a fost falsă, m-am ridicat de pe scaun. Mi-au urmat cu toții exemplul. Am pornit spre ușă, dar, mai înainte de a-i trece pragul, m-am răzgîndit. Mișcarea-mi de întoarcere a fost atît de scurtă, încît Dan, care venea după mine, era să mă răstoarne.

— Ionele, cu cine ai fost vecin de celulă în cele opt zile de detențiune?

— Păi în primele trei zile am stat cu Gică Gaură, un spărgător, apoi, după ce a evadat l-a adus pe nea Mitică, un factor care măsluia mandatele poștale.

— Pe Gică Gaură cînd l-au adus înapoi?

— Nu știu. Pînă la eliberarea mea, nu-l harponaseră încă.

— Și celălalt, factorul, a rămas în celulă?

— Da, că mai avea trei ani de executat.

— Ești sigur că n-ai discutat nimic despre vînzarea apartamentului cu Gică Gaură?

— Nu! ... Adică nu știu ... — a început el să șovăie. Știți, fiind toată ziua nas-n nas, am discutat despre multe ... Nu-mi amintesc să-i fi povestit ceva ... De ce să vorbesc cu păcate?

— Gică și mai cum se numea?

N-a putut să-mi spună și am plecat.

*

*   *

— Vă duc acasă, tovarăşe căpitan? s-a interesat Vartunian, cînd m-am aşezat pe locul din dreapta lui.

Fără să-i răspund, am pus mîna pe receptorul radio-telefonului. Am cerut dispeceratului să-mi comunice tot ce ştiu despre un oarecare Gică Gaură. Mi-au spus că este vorba de recidivistul Gheorghe Samoilă, evadat în ziua de 13 aprilie. Dacă doream date de ultima oră, mi se recomanda să iau legătura cu maiorul Ciocârdel, anchetatorul care se ocupa de cazul respectivului.

— E ora nouă seara — mi-a atras atenţia Dan, văzînd că vreau să manevrez iar staţia radio.

— Vă duc acasă, tovarăşe căpitan? a repetat Vartunian, cu un glas, probabil, tot atît de ispititor ca al şarpelui care a sedus prima doamnă a Terrei.

— Mergem în strada General Demostene! Dane — am continuat —, s-ar părea că am picat bine.

— Nici că se putea mai bine! E profesionist, ştia că în locuinţa victimelor sînt bani şi-a evadat exact cu două zile înaintea comiterii jafului! s-a entuziasmat el.

— Ce faci, Vartunian! l-am întrebat, remarcînd că tot moşmondeşte comenzile, dar nu demarează.

— Nu ştiu ce are ... Nu vrea să pornească. Cred că ar trebui s-o duc la garaj, să-i fac o revizie ...

— Altădată! Acum mergem unde ţi-am spus!

— N-ar fi mai bine să cereţi altă maşină?

— Cel mai bine ar fi să pornească asta. Altfel, trec eu la volan şi tu o împingi pînă la destinaţie!

Cîteva secunde mai tîrziu, maşina s-a urnit din loc. Probabil că nu se putuse edifica dacă glumesc ori ba. Am întors capul spre Dan şi l-am văzut

zîmbind amuzat. Amîndoi pricepusem intenţia şoferului. Să stai treisprezece ore la volan nu-i o treabă uşoară, dar n-aveam ce-i face. Meseria noastră încă n-a fost normată!

— De fapt, ce mai căutăm acolo? s-a interesat Dan, ridicînd fereastra portierei.

— Trebuie să mai verificăm o ipoteză... Vreau să fiu sigur că nu ni se-ntoarce căciula-n cap!.

Cînd am ajuns la destinaţie, i-am spus lui Vartunian să vină cu trusa de lăcătuş şi ne-am luat lanternele.

— Tovarăşe căpitan — ne-a întîmpinat subofiţerul de pază —, tovarăşul comandant al secţiei mi-a ordonat să vă raportez că doreşte să discute cu dumneavoastră mîine dimineaţă.

— Altceva?

— Nimic. Celălalt locatar al imobilului încă nu şi-a făcut apariţia.

— Mîine va trebui să ne ocupăm şi de acest dispărut — i-am zis lui Dan, cînd am pornit spre intrarea de serviciu.

Am trecut pe lîngă uşa de la bucătăria victimelor şi am continuat să urcăm pînă am ajuns la etajul întîi.

— Vreau să deschizi uşa — i-am spus lui Vartunian.

— Pentru treaba asta n-am fi avut nevoie şi de asistenţa unui procuror? a spus Dan, din spatele meu, în timp ce Vartunian îşi scotea instrumentele din trusă.

— Pentru ce?

— Violare de domiciliu.

— Fără exagerări! De îndată ce nu locuiește nimeni în apartament, n-avem de a face cu ceea ce caracterizează un domiciliu...

Cînd Vartunian a descuiat ușa, am intrat în casă și am vizitat-o la lumina lanternelor. Apartamentul avea aceeași împărțire cu cel de jos. Deosebit de faptul că pereții erau zugrăviți, lemnăria vopsită și parchetul rașchetat de curînd, locuința era complet goală. După ce-am ieșit și am încuiat ușa, ne-am continuat ascensiunea spre mansardă. Pe palier se aflau două uși. Întrucît pe una din ele se afla cartea de vizită a profesorului de educație fizică Anton Costea, m-am dus direct către a doua. Nu era încuiată. Am privit din prag interiorul. Era înțesat cu tot felul de obiecte vechi și inutile. Am coborît fasciculul lanternei pe dușumea. Praful gros, care se depusese pe scînduri de-a lungul anilor, mi-a garantat că acest pod nu mai fusese vizitat de multă vreme.

Am închis ușa la loc și am pornit spre scară. Nu m-am oprit la parter, ci am continuat să cobor. Am deschis pe rînd cele două uși de la subsol. O pivniță era goală, iar în cealaltă am văzut lemne de foc, o buturugă de spart lemne pe care se afla un topor și un butoi cu murături. Atît!

— Ce-ai căutat? Obiectele furate? a întrebat Dan, după ce Vartunian a pornit mașina.

— Da. Mi-am amintit că asasinii, profitînd de existența apartamentului nelocuit, ar fi avut un loc grozav pentru dosirea lucrurilor. Abia peste cîteva luni, cînd s-ar fi înapoiat locatarul, am fi aflat că jaful a fost simulat pentru a ni se deraia ancheta.

— Acum te-ai convins că mobilul e corect?

— Corect? ... Nu, Dane, este absurd! Nişte minţi sănătoase nu pot fura obiecte atît de compromiţătoare, cum ar fi un colos de frigider ...

— Dacă n-au găsit banii căutaţi, s-au mulţumit cu ce-au avut la îndemînă!

— Dacă n-au găsit banii, trebuiau să se resemneze şi să dispară cît mai repede. Numărul şi volumul obiectelor jefuite cereau timp pentru a fi scoase şi transportate. Cum de nu s-au temut că pot fi văzuţi? De unde au găsit resurse pentru asumarea unui astfel de risc?

— Şi totuşi, n-au fost văzuţi!

— Dar au riscat! Dacă adaugi şi sadismul ce l-au dovedit la suprimarea victimelor, ajungi imediat la concluzia că avem de a face cu nişte descreieraţi complet lipsiţi de simţăminte omeneşti, nişte maşini de ucis. Dacă nu-i depistăm în cel mai scurt timp posibil, mă tem că ar putea să-şi continue activitatea distructivă.

— Mîine va trebui să ne mişcăm mai repede — m-a aprobat Dan, cu amărăciune.

Cîteva clipe mai tîrziu, maşina a oprit în faţa casei mele şi am coborît.

Capitolul XI

EPILOGUL UNEI EVADĂRI.

La ora şapte dimineaţa, cînd am ajuns la inspectorat, m-am dus întins spre biroul maiorului Ciocîrdel. Am deschis uşa, fără să mai bat. Îndă-

rătul biroului, înconjurat de un nor de fum de ţigară, am distins o chelie ca un genunchi rotund de femeie cu picioare frumoase. Cînd şi-a ridicat nasul din hîrtiile pe care le citea, ochii săi, albaştri şi limpezi, m-au privit surprinşi.

— Ce-i cu tine atît de matinal? a vrut să ştie.

— Dar cu tine?

— Am treabă.

— Şi eu.

— Atunci ce cauţi aici? a aruncat cu asprimea lui obişnuită, de mucalit.

— Ce ştii despre Gheorghe Samoilă, zis şi Gică Gaură?

— Ce-ai cu el?

— Cred că e amestecat într-o afacere de care mă ocup — am răspuns, aşezîndu-mă pe un colţ al biroului.

— N-aş crede — m-a anunţat, schiţînd, un zîmbet misterios, după ce am zis că aş vrea să aflu ce-a făcut bănuitul în noaptea de 18 spre 19 aprilie.

— N-am venit să-ţi sondez opinia! l-am repezit. Ştiu că a evadat. L-ai prins?

— Ce părere ai?

— Fănică, fără bancuri! Sînt în urmărirea unor criminali deosebit de periculoşi! l-am avertizat.

— Bine, ascultă — s-a decis, probabil convingîndu-se că n-am o mină prea veselă. A evadat în seara de 13 aprilie, pe cînd se întorcea de la muncă, şi patru zile mai tîrziu l-am arestat în locuinţa concubinei lui...

M-am ridicat de pe scaun.

— Cînd ai să fii mai bine dispus, treci pe la

mine să mai stăm de vorbă — a zis, în timp ce deschideam uşa.

Am ieşit, fără să-i răspund.

— Dane, — am spus, intrînd în biroul nostru, — pista care a pornit de la băiatul Anicăi nu e bună; trebuie să căutăm altceva. Hai să facem o plimbare!

*

* *

Maşina a oprit în faţa Liceului „I. L. Caragiale". Am urcat treptele late din marmură şi am ajuns la parter. Înaintea noastră scara se continua spre etaje, iar la stînga şi dreapta se formau două culoare. Pentru a nu mai pierde timpul, Dan s-a adresat unui elev şi cîteva secunde mai tîrziu ne aflam în faţa unei uşi duble, din stejar masiv, pe care era prinsă o tăbliţă din metal emailat, ce înştiinţa că îndărătul ei se află „Secretariatul".

Dan a bătut în uşor, apoi, văzînd că nu răspunde nimeni, şi-a repetat gestul mai energic. În sfîrşit, s-a auzit invitaţia unei voci feminine şi am intrat.

Înăuntru se aflau două femei. Una bătea la o maşină de scris lîngă fereastră, prin care tocmai se zărea un tramvai hodorogindu-şi tinichelele pe Calea Dorobanţilor, iar cealaltă, stînd cu spatele spre uşă şi ţinînd o foaie de hîrtie în mînă, dicta ceva dactilografei.

Mai întîi se uită dactilografa spre uşă, apoi îi urmă exemplul şi cea care stătea în picioare. Ultima era secretara Cristina Damian.

Recunoscîndu-ne, ne veni în întîmpinare.

— Ceva nou, domnule căpitan? zise, invitîndu-ne printr-un gest să luăm loc pe scaunele înșirate lîngă pereți.

— Nimic deosebit — am zis, refuzînd invitația. Am venit pentru a vă cere două informații.

— Vă rog. Sînt la dispoziția dumneavoastră — s-a oferit, în timp ce remarcam că e trasă la față și are cearcăne în jurul ochilor.

— Ați putea să ne spuneți la ce școală funcționează domnul Anton Costea, chiriașul de la mansarda profesoarei Stanciu? am spus, gîndindu-mă că după toate probabilitățile Johnny Ghiță și-a ținut angajamentul luat.

— Da. La Școala sportivă doi, din strada Doctor Staicovici.

L-am lăsat pe Dan să-și noteze precizarea și am continuat:

— Am putea discuta cu elevul care era meditat de profesoara Stanciu?

— Numai o clipă ... — a zis, luînd o condică de pe masă și apucîndu-se s-o răsfoiască. Da, are cursuri dimineața.

A privit ceasul de deasupra ușii și s-a adresat dactilografei:

— Elena, mai întrîzie cîteva minute sunatul pentru intrarea la clase. Dacă ne grăbim îl prindem în pauză — ne-a spus, pornind spre ușă.

Cînd am ajuns pe palierul etajului întîi, și-a aruncat privirea spre cele două sensuri ale culoarului. A ales partea dreaptă și s-a îndreptat spre un grup de elevi care vorbeau și gesticulau. Cîțiva pași mai departe se vedea o ușă pe care scria: „Cancelaria profesorilor".

— Iliuţă, vrei să vii puţin? se adresă ea spre grup.

Un tînăr îşi întoarse capul spre ea şi, desprinzîndu-se de ceilalţi, porni spre noi.

Era înalt, slăbuţ şi brunet, cu părul tuns scurt şi pieptănat cu o cărare foarte aproximativă. Purta ochelari medicinali şi era îmbrăcat în uniforma bleumarin a liceenilor.

Cînd ne-am recomandat, n-a părut surprins aflînd unde lucrăm.

— Vă aşteptam încă de ieri, cînd am auzit ce i s-a întîmplat doamnei Stanciu — a afirmat cu o voce nesigură, de adolescent.

— Mai bine mai tîrziu, decît deloc, — am glumit. —

— Desigur — a zis, controlîndu-şi ceasul. Numai că, din păcate, acum nu m-aţi prins prea bine. Trebuie să intru la clasă ... Mă întreb chiar de ce-o fi întîrziind să sune — a privit el spre însoţitoarea noastră.

Doamna Damian n-a mai avut cînd să-i răspundă. S-a auzit ţîrîitul soneriei şi elevii au început să se îmbulzească la uşile claselor.

— Ce oră ai acum? l-a întrebat Cristina Damian.

— Franceza, cu doamna Angela Colomei.

Secretara a dat din cap şi m-a privit întrebător. Am făcut un gest de confirmare.

Între timp culoarul se golise. Din cancelarie au început să iasă femei şi bărbaţi cu cataloage sub braţ. Din cînd în cînd mai apăreau cîte un elev sau o elevă întîrziaţi, care, în pas alergător, se grăbeau să intre în clase înaintea profesorilor.

— Doamna Colomei — atrase atenţia secretara

unei femei blonde, în jur de treizeci de ani, cu fața ovală care trecea pe lîngă noi.

După ce ne-a făcut cunoştinţă cu ea, i-am expus rugămintea mea.

Şi-a dat imediat asentimentul, adăugînd cu amărăciune:

— Sărmanele femei... — Cine și-ar fi putut imagina un sfîrşit atît de tragic?

— Eraţi în relaţii strînse?

— N-am avut cînd să ne împrietenim. Am fost numită în această şcoală numai de două luni... Iar orele noastre nu coincideau. De două-trei ori, am schimbat cîteva cuvinte în cadrul şedinţelor profesionale.

Deşi era o femeie frumușică, precizarea ei mi-a redus la zero interesul ce mă pregăteam să i-l acord.

Cînd s-a îndepărtat de noi, i-am admirat o fracţiune de secundă silueta legănată armonios și gleznele fine, apoi m-am adresat însoţitoarei noastre:

— Doamnă Damian, există vreo încăpere unde am putea discuta cu tînărul Porumbaru?

— Pentru ce-a mai rămas din cincizeci de minute puteţi sta aici — a zis, pornind spre uşa cancelariei, unde ne-a invitat să luăm loc în jurul unei mese mari, ca de biliard, împresurată de scaune.

— N-ai părut prea surprins de prezența noastră — i-am spus lui Porumbaru, după ce secretara ne-a lăsat singuri.

— Ar fi trebuit să fiu? mi-o întoarse el zîmbitor.

— Eu știu?... Poate că da, deoarece presupun că nu eşti căutat chiar în fiecare zi de reprezentanţii miliţiei.

— E adevărat ce spuneţi. Ultimul contact cu miliţia l-am avut în urmă cu patru ani... cînd am primit Buletinul de identitate.

— Atunci? întrebă Dan.

— Am citit suficiente romane poliţiste, pentru a şti că în cazul unei infracţiuni grave sînt căutate toate persoanele care ar putea da informaţii utile anchetatorilor. Nu-i adevărat?

— Şi crezi că ai putea să ne dai astfel de informaţii? am întrebat.

— Nu. Dar dumneavoastră n-aveaţi de unde să ştiţi, aşa că trebuia să luaţi legătura cu mine.

Cînd am ştiut că voi avea de a face cu un elev eminent, m-am gîndit imediat la un alt premiant, care mi-a fost cîndva coleg de clasă. Fostul meu coleg cunoştea materia predată cu atîta precizie, încît era oricînd gata să citeze pe de rost fraze întregi, indicînd manualul, autorul, pagina şi rîndul. Iar dacă i se cerea, putea să adauge anul tipăririi şi preţul cărţii. În rest, era complet aerian. Dacă subiectul unei discuţii ar fi depăşit cadrul materiei şcolare, devenea tot atît de inocent ca un nou născut. Ilie Porumbaru era un alt soi. Un soi care-mi plăcea foarte mult.

— Optimismul e un capital pe cît de rar, pe atît de preţios, aşa că te rog să nu-l desfiinţezi mai înainte de-a mă bucura de efemerica sa prezenţă! l-am avertizat glumind.

— Vă cer scuze. Nu mi-am dat seama că faceţi parte din categoria celor care se hrănesc cu iluzii deşarte — a răspuns el pe acelaşi ton.

— Nu-i vorba atît de iluzii, cît de faptul că niciodată nu se ştie de unde sare iepurele.

— Zicala e adevărată, dar numai în ceea ce-l privește pe vînător, deoarece iepurele, prin natura lucrurilor, își cunoaște intențiile și, în cazul nostru, mai ales, posibilitățile.

— De acord, cu o remarcă! Vînătorul, datorită profesiei sale, nu se poate mulțumi numai cu afirmații, motiv pentru care-l roagă pe iepuraș să spună tot ce știe despre fosta sa profesoară. Pentru început este rugat să spună ce alți elevi mai medita Marieta Stanciu!

— Nu știu să mai fi predat lecții acasă și altor elevi... În tot cazul, din școala noastră n-avea pe nimeni.

— Cum se face că te bucurai de un regim preferențial? a întrebat Dan.

— Mă cunoștea încă din prima clasă de liceu și, din afirmațiile făcute față de alți profesori, aprecia că voi ajunge departe... Ceva în genul lui Nobel sau Einstein.

— Consideri exagerat pronosticul ei? l-am încercat.

— Nu. E corect — a spus el cu un aer detașat.

— Poftim?! a sărit Dan.

— Aprecierea doamnei Stanciu s-a dovedit mai mult decît bună... Pot continua sau să mă abțin? zise ironic.

Am aprobat, în timp ce-mi spuneam că l-am supraapreciat.

— Dacă în fiecare liceu există cîte un elev care învață la fel ca mine, rezultă — ținînd seama de numărul acestui gen de școli — că în fiecare an ar trebui să fie livrați societății mii de genii. Cînd spun mii, mă refer numai la nivelul țării noastre.

Pentru ca socoteala să fie bună, trebuie să ţinem seama însă şi de alte ţări de pe mapamond. Astfel s-ar putea ajunge la o producţie medie anuală de aproximativ o jumătate de milion de genii. Ah! Să nu uităm... — spuse lovindu-se cu degetul arătător pe frunte. Midimedia de viaţă a unui geniu, după ungerea sa ca atare, este de treizeci de ani... aşa că în orice moment societatea omenească poate folosi serviciile a cincisprezece milioane de astfel de vîrfuri. Oare poate?

— Pînă acum, după ştirea mea, nu s-a remarcat o invazie de acest gen... genial — am constatat amuzat.

— Firesc! Deoarece minţile cu adevărat superioare — printre care mă număr şi eu — îşi dau seama că e mai bine să nu participe la invadarea planetei...

— Crezi că o explozie de savanţi ar putea determina un dezechilibru ecologic?

— N-ar fi exclus, dacă-l luăm în serios pe Alvin Toffler, cel care a scris „Şocul viitorului".

— Şi-l luăm?

— Eu nu. Istoria dezvoltării societăţii arată că omul a ştiut întotdeauna să se adapteze la mediu şi nu văd de ce n-ar face-o în continuare. Revenind însă la tema principală, cred că veţi fi de acord cu mine că Fundaţia Nobel nu va mai putea face faţă invaziei de genii şi va da faliment, ceea ce înseamnă că nimeni nu-şi va mai putea omologa genialitatea! În consecinţă, decît să ajung un geniu fără diplomă şi premiu, am decis că-i mai bine să mă rezum la absolvirea cursurilor Facultăţii de Medicină.

Profitînd de faptul că nu spun nimic, a adăugat:

— Dacă considerați că expunerea mea n-a demonstrat suficient cît sînt de genial, renunțînd să ajung geniu, sînt gata s-o iau de la început — a rîs el.

— Asta, nu! am protestat, prefăcîndu-mă îngrozit. Dacă află șefii mei cu ce savantlîcuri mă ocup în timpul unei anchete, s-a zis cu speranțele mele de avansare. Şi n-aş vrea, deoarece şi aşa sînt „cel mai bătrîn" căpitan din miliția Republicii.

— Dar nu sînteți cu mult mai mare decît mine — s-a mirat el.

— Întrucît am de două ori vîrsta ta, s-ar părea că totuşi sînt „nițel" mai bătrîn decît tine. Acum însă să revenim la un subiect mai trist. Frecventai des casa profesoarei tale?

— În ultimul timp, de două ori pe săptămînă.

— În ce zile?

— Marțea şi joia.

Am tresărit şi am devenit atent. Joi seară fuseseră ucise victimele.

— Există o oră anumită sau după cum conveneați?

— În principiu aveam stabilită ora opt.

Cînd intervenea ceva ne anunțam.

— Joia trecută, cînd te-ai dus la meditație, cine ți-a deschis ușa? a întrebat Dan cu un aer de indiferență.

— Asta-i o cursă detectivistă, nu? a răspuns el, izbucnind într-un rîs zglobiu, tineresc. Mai întîi o discuție cu un subiect cît mai îndepărtat de la tema principală, pentru ca inculpatul să nu-și mai țină garda ridicată, apoi, din cînd în cînd, strecurarea unei şopîrle.

— Consideri că te afli în situația de inculpat?

— După întrebarea încuietoare ce mi s-a pus,

n-am curajul să exclud faptul că dumneavoastră luaţi în considerare şi o astfel de posibilitate. Corect?

— Nu tocmai, Iliuţă. Inculpatul este un individ a cărei vinovăţie este dovedită în mod indubitabil, prin probe materiale. În ceea ce te priveşte, nu te pot considera nici măcar suspect. Pentru noi eşti numai un martor. Adică o persoană care, prin relatările ei, poate ajuta la îndeplinirea unui act de justiţie. Din păcate, apar şi situaţii în care martorii, în loc să ajute, mai mult încurcă lucrurile. Fie datorită unor confuzii, fie din rea-voinţă. Deoarece şi dintr-un caz şi din celălalt pot apare nişte încurcături nedorite, sîntem obligaţi să utilizăm nişte întrebări de control. Întrebări prin care putem stabili gradul de subiectivitate a martorului — l-am lămurit prieteneşte.

— Deci pentru dumneavoastră nu sînt decît un prăpădit de martor.. M-aţi deziluzionat, domnule „detectiv" — a zis, făcînd-o pe bosumflatul.

— Sînt căpitan ...

— Lăsaţi detectiv, sună mai frumos.

— Dacă îţi place mai mult aşa, fie ... Dar să revenim la problema noastră. Ce s-a întîmplat joi seară, cînd trebuia să te duci la meditaţie?

— Mama nu s-a simţit bine şi a trebuit să rămîn cu ea. În consecinţă, am dat un telefon pentru a anunţa situaţia intervenită.

— Cînd ai dat telefon?

— La ora şase — şase şi un sfert.

— A răspuns cineva?

— Da, mama doamnei Stanciu.

— Ce-aţi discutat?

— Am cerut-o pe doamna profesoară, dar mi-a

spus că nu poate veni la telefon. Atunci am rugat-o să transmită mesajul meu.

— Ţi-a spus de ce?

— Parcă mi-a spus că e bolnavă — a zis, încruntîndu-se gînditor. Da, aşa este! exclamă el triumfător. Mi-a spus că nu poate veni la telefon deoarece îşi face frecţie.

— Altceva?

— La atît s-a limitat discuţia noastră.

— Eşti sigur că n-ai greşit numărul de telefon?

— Credeţi că după aproape opt ani, de cînd frecventez casa profesoarei mele, aş mai putea confunda vocea doamnei Panaitescu cu o alta?

— Nu trebuie să te simţi ofensat de întrebarea mea — am zis, văzînd că mă priveşte mustrător. Ai vreo idee dacă aştepta pe cineva în ziua cînd ai absentat la meditaţie?

— Nu mi s-a spus nimic. Dealtfel nici nu văd de ce m-ar fi ţinut la curent cu vizitele pe care urmau să le primească.

— Fii amabil şi spune-mi, cine sînt persoanele pe care le-ai întîlnit în casa doamnei Stanciu?

Precizarea lui n-a depăşit cadrul listei stabilite cu martorii audiaţi anterior.

Cînd ne-am ridicat de pe scaune, pentru a ne lua la revedere, soneria şcolii tocmai anunţa recreaţia.

Mai înainte de a părăsi şcoala, am mai trecut o dată pe la Cristina Damian şi relatîndu-i ce-mi spusese Iliuţă, am rugat-o să-mi răspundă la două întrebări. La prima a răspuns că Marieta Stanciu nu i s-a plîns că ar fi bolnavă, iar la a doua că n-are habar de faptul că prietena ei ar avea un medic de casă.

Capitolul XII

AFLU CUM SE POATE CIŞTIGA LA LOTO.

Dănuţ — am zis, după ce ne-am urcat în maşină —, pe mine mă laşi la secţia de miliţie, iar tu îţi continui cursa. Vreau să ştiu dacă victimele au făcut apel la serviciile vreunui medic. Te interesezi la circumscripţia sanitară, policlinica de cartier şi la Salvare. Deplasările medicilor la domiciliul pacienţilor sînt întotdeauna consemnate.

— Felul în care au fost suprimate victimele nu prea aduce a ispravă de medic.

— Adu-ţi aminte că am cercetat cîndva un medic care comisese nişte isprăvi şi mai urîte! Apoi, după ce te lămureşti, dă o fugă şi la şcoala unde lucrează chiriaşul de la mansardă. Prelungirea absentării sale începe să pară suspectă.

— Nu rezultă de nicăieri că nu-şi făcea singură frecţia de care ne-a vorbit puştiul.

— Dar nici că nu i-o făcea altcineva! . . . Aşa că-i mai bine să cercetăm şi această posibilitate — am zis, coborînd din maşină în faţa secţiei.

*
* *

— Ai ceva pentru mine, Tudorică? i-am zis lui Udrea, comandantul secţiei, un bărbat voinic şi cu tenul măsliniu.

Şi-a înclinat capul prevăzut în proporţii egale cu fire de păr negre şi albe, tunse scurt, ca o perie.

— Oamenii mei au depistat cîteva persoane, printre vecinii de stradă a victimelor, care s-ar părea că au văzut cîte ceva . . . — a zis, întinzîndu-mi patru file.

Le-am răsfoit cîteva clipe. Cuprindeau nişte declaraţii succinte şi adresele celor care le dăduseră.

— S-a discutat cu toată lumea? am întrebat, ridicîndu-mă de pe fotoliu.

— Nu. Au mai rămas încă persoane neaudiate. Doar ştii cum e cu martorii? Exact atunci cînd ai nevoie de ei, sînt plecaţi de-acasă. Dacă mai dibuim ceva, te anunţ. În ce stadiu te afli cu investigaţia?

— În cel de început. Alerg pe toate pistele care-mi apar în faţă . . . şi nu sînt puţine! În rest, nimic concret — am zis plictisit, întinzîndu-i mîna peste birou.

*

* *

După ce maşina de serviciu a secţiei m-a lăsat pe strada General Demostene, am început să caut adresele primite de la căpitanul Udrea.

Persoana care era înscrisă pe prima declaraţie plecase după cumpărături. I-am lăsat vorbă unei vecine că voi reveni şi am plecat la adresa următoare.

Mi-a deschis uşa un bărbat scund, care-şi adăpostea ochii, vioi şi pătrunzători, îndărătul unor ochelari medicinali cu rame de baga. Nu părea să aibă mai mult de patruzeci şi cinci de ani, dar din discuţie a rezultat că trecuse de şaizeci şi era pensionar.

După ce m-a invitat să iau loc într-un salon cu linii cubiste, m-a îmbiat cu un pahar de Cotnari veritabil. Am refuzat.

— Domnule Vintilă — am zis —, cunoașteți bine vecinele de la numărul 12?

— Numai din vedere. Cînd ne întîlneam pe stradă ne salutam.

— Ați declarat colegilor mei că în urmă cu o săptămînă, adică joi seara, ați văzut o persoană ieșind din curtea vecinelor dumneavoastră. Vă rog să aveți amabilitatea de a repeta tot ce-ați remarcat atunci.

— Veneam de la fata mea care s-a măritat de curînd . . .

— Puteți aprecia ce oră era?

— Cu o abatere de cîteva minute, era zece și jumătate. Cînd am trecut prin fața casei de care vă interesați, am văzut ieșind din curte un bărbat. Ducea în brațe un aparat de radio.

— Ieșea din curte sau numai se îndrepta spre poartă?

— A ieșit în stradă.

— În ce direcție a pornit? Spre Academia Militară?

— Nu. A mers în același sens cu mine. În josul străzii, spre Grădina Botanică.

— Deci oarecum ați mers alături de el? m-am bucurat.

— Nu. Eu mă aflam pe trotuarul de vizavi.

— Ați putea să mi-l descrieți?

Și-a clătinat capul cu regret.

— Nu, n-aș vrea să vă derutez. Deosebit de fap-

tul că l-am privit în mod mecanic, nici strada nu-i luminată cine știe ce... Îmi amintesc însă că n-a mers prea mult pe strada noastră. După vreo zececincisprezece metri a pornit spre dreapta, adică pe strada Doctor Petrescu. Din acel moment l-am depășit, așa că l-am pierdut din vedere.

— Ați reținut dacă ferestrele casei de unde ieșise erau luminate?

S-a încruntat, lăsînd ochelarii să alunece spre vîrful nasului.

— Nu. Nu erau. În schimb, îmi amintesc cu certitudine că era întredeschisă ușa care dă spre terasă — a zis el, cu convingere, cîteva clipe mai tîrziu.

Deși se părea că a spus tot ce știa, proverbiala lăcomie de informații a anchetatorului m-a îndemnat să mai insist.

— Era un bărbat înalt, nu? l-am provocat la întîmplare.

— Nici gînd de așa ceva! Era scund, așa ca mine... dar mult mai slab.

— Cum era îmbrăcat? purta un trencicot alb?

A lăsat din nou ochelarii să-i alunece pe pîrtia nasului și s-a încruntat.

— Nu știu... Nu-mi amintesc decît faptul că purta o bască... Chiar mi-am zis că un om serios nu umblă cu flecuștețe de acest soi pe cap.

*

* *

Următoarele două adrese se aflau pe strada Doctor Petrescu, în același imobil, dar la nivele diferite. Martorele erau tinere; una elevă și cealaltă studentă.

Ambele văzuseră, în jurul orei zece şi jumătate, un autocamion staţionînd în faţa casei lor, adică la cîţiva metri de colţul ce-l forma cu strada General Demostene. Nu au putut preciza pînă la ce oră a rămas maşina în locul respectiv şi n-au remarcat nici o vietate în preajma ei. În lipsă de ceva mai bun, le-am cerut să facă o descriere a autovehiculului. Eleva a susţinut că era un autocamion verde, probabil un Ford Mustang. Studenta a apreciat că era roşu şi, considerîndu-se foarte pricepută în materie de automobile, a declarat, fără să clipească, că era vorba de un Cadillac.

Întrucît declaraţiile contradictorii făcute asupra culorii autovehiculului nu mi-au plăcut, am urcat şi am coborît de cîteva ori etajul care le despărţea. După ce-am stabilit că nu suferă de daltonism, le-am invitat să-mi arate fereastra prin care au văzut maşina şi locul exact unde staţionase aceasta.

Am plecat convins că în noaptea de joi spre vineri a staţionat un autocamion în apropierea locuinţei victimelor. Cum nu prea cred în coincidenţe, mai ales atunci cînd îmi fac meseria, mi-am spus că martorele văzuseră vehiculul care a transportat obiectele jefuite. În ceea ce priveşte culoarea pe care a avut-o caroseria şi mai ales marca fabricii am preferat să nu-mi notez nimic. Ar fi fost păcat de cerneala consumată.

*
* *

Revenind spre cea de-a patra martoră, m-am întrebat dacă s-o fi înapoiat de la piaţă. După ce-am sunat, am constatat că n-am fost complet abandonat de noroc.

Doamna care mi-a deschis uşa părea să aibă vreo şaizeci de ani şi era ambalată într-o rochie atît de înflorată, încît şi cea mai pretenţioasă sorcovă ar fi leşinat de invidie, dacă şi-ar fi văzut concurenta. Era stafidită şi poseda o figură numai bună pentru a interpreta rolul de soacră: buze subţiri, nas ascuţit, ochii mici şi severi, iar părul îl purta strîns pe creştetul capului, în coc.

După ce i-am povestit cine sînt şi ce vreau de la ea, m-a poftit să intru. Apoi, explicîndu-mi că are ceva pe foc, m-a invitat pentru o clipă în bucătărie. M-am declarat de acord şi m-am trezit pe un scăunel în faţa unei maşini de gătit pe care fierbeau tot felul de oale, ulcele şi crătiţi.

— Doamna Covrig — am început, dornic să scap cît mai repede din mirosul de usturoi, carne prăjită şi aburi de varză murată —, vă rog să aveţi amabilitatea de a-mi relata ce-aţi văzut în casa situată peste drum.

— Cu plăcere — a declarat, zîmbindu-mi cu atîta satisfacţie încît am priceput că i-ar face plăcere să converseze cu mine cîteva ore, pînă termină de gătit. Ce spuneţi, domnule, de această tragedie? ... Şi ce femei cumsecade erau ...

— Le-aţi cunoscut? Eraţi în relaţii de prietenie?

— Nu. Nu le-am cunoscut personal ... Îmi imaginez însă că erau două femei foarte de treabă. Dealtfel e lucru cunoscut că banditii îi atacă numai pe oamenii buni şi cinstiţi ... Mai bine s-ar lovi între ei, ca să nu mai rămînă niciunul ...

— Aţi declarat că joia trecută se aflau doi necunoscuţi în curtea vecinelor dumneavoastră — am zis,

pentru a o împiedica să mă potopească cu teoriile ei. La ce oră i-aţi văzut?

— Să tot fi fost ora şase... Şase fără ceva, şase şi ceva. Fiind o după-amiază foarte plăcută, mă aflam la fereastră pentru a simţi mai bine mireasma liliacului care începuse să înflorească. Ştiţi, mirosea atît de plăcut şi pătrunzător încît nu-mi venea să mai plec de acolo... Bine a zis cine a zis că liliacul exală un parfum minunat, dumnezeesc... E adevărat că şi mirosul trandafirilor...

— Ce făceau cînd i-aţi privit? am întrerupt-o, fără să-mi regret lipsa de politeţe. Cu toată amabilitatea pe care aş fi vrut s-o arăt, n-am găsit resursele de răbdare ce-mi solicita flecăreala ei. Îmi vorbea despre parfumul liliacului şi trandafirilor, în timp ce mă sufoca cu miasme de varză şi usturoi.

— Cum adică ce făceau? s-a indispus ea, străfulgerîndu-mă cu o privire severă.

— Veneau sau plecau?

— Coborau treptele terasei! a zis pe un ton înţepat.

Nu-mi păsa că se simţea ofensată. Provocîndu-i susceptibilitatea, consideram că m-am pus la adăpost de digresiunile ei.

— ...Şi cînd au ieşit în stradă — a continuat ea, reîncepînd să surîdă —, s-au urcat într-o maşină...

— În ce fel de maşină?! am sărit mirat. Informaţia era atît de neaşteptată, încît nici n-am oftat cînd am văzut că i-a revenit buna dispoziţie.

— Într-o dubiţă... Adică o furgonetă care-i aştepta în faţa porţii.

Dacă pînă să-mi vorbească de furgonetă o ascultam fără prea mult interes, considerînd că-mi relatează vizita dulgherilor, acum lucrurile stăteau complet diferit.

— Aţi putea să-i descrieţi? am întrebat, pentru a înlătura echivocul.

N-a trebuit s-o îndemn de două ori. Cîteva minute mai tîrziu, cînd totuşi a trebuit s-o întrerup, am ştiut că bărbaţii despre care-mi vorbise trebuiau identificaţi în viteză.

— Aţi reţinut culoarea maşinii? am spus, hotărît să n-o consult asupra mărcii de fabricaţie. N-aveam chef să-mi spună că era un Porsche sau un Rolls-Royce. Mai auzisem eu o bazaconie similară la fetele chestionate puţin mai înainte.

— Pentru ce aveţi nevoie de culoarea maşinii? mi-a surîs angelic. Doriţi să aflaţi cui îi aparţine?

— Da, cam la asta mă gîndeam — am mărturisit, fără să roşesc.

— Nu-i nevoie să vă mai osteniţi. Eu am un spirit de observaţie foarte dezvoltat. Nu-mi scapă nimic... dar mai ales mojiciile — a zis privindu-mă cu insistenţă.

M-am făcut că nu pricep aluzia-i transparentă.

— Notaţi-vă numărul maşinii! a zis cu o toleranţă imperială.

— Vă felicit! Cum se face că aţi reţinut cu atîta exactitate numărul maşinii? am zis privind-o ca pe Mona Lisa, în original, la Louvre.

De fapt, eram sigur că dacă o mai pun o dată să spună numărul maşinii, mă trezesc cu alte cifre.

— E foarte simplu, domnule, joc cu perseverenţă

la loto! a zis. cu mîndrie, de parcă mă anunța că joacă în reprezentativa naționalei de fotbal.

— Nu pricep ce legătură este între pasiunea dumneavoastră și mașina de care mi-ați vorbit — am mărturisit, aproape rușinat.

— Dar e simplu, domnule! Eu îmi completez buletinele de joc prin combinarea cifrelor înscrise pe numărul primei mașini pe care o văd în ziua premergătoare tragerii. Vă recomand și dumneavoastră acest sistem. Este infailibil. Am cîștigat de multe ori prin această metodă.

Metoda pe care mi-a recomandat-o mi s-a părut atît de bună, încît am apelat tot la cele vechi, profesionale.

— Cum se face că v-ați notat atît de tîrziu numerele de la mașina ce trebuia să vă poarte noroc? Probabil că ați mai văzut și alte mașini în ziua aceea, dar ați uitat că e joi, nu?

— Nu, domnule, eu nu uit nimic! În ziua aceea n-am ieșit din casă, deoarece am fost țintuită în pat de o criză de lumbago. Cînd m-au mai lăsat durerile, spre seară, m-am uitat să văd mașina care trebuia să-mi aducă norocul...

Fiind convins că relatarea ce mi-o făcuse putea fi considerată cît se poate de corectă, i-am mulțumit și m-am retras. M-am retras atît de repede, încît, eu, mojicul, nici n-am avut timp s-o întreb dacă verificata-i metodă reușise din nou să devalizeze visteria întreprinderii Loto-Pronosport.

Abia cînd am ajuns în aerul curat al străzii, am realizat cît de îmbîcsit eram de mirosul bucatelor doamnei Covrig. Din punct de vedere olfactiv, aș fi putut rivaliza chiar și cu cel mai conștiincios bu-

cătar șef de cantină uzinală. Am fost tentat să dau o fugă pînă acasă, pentru a face un duș și a-mi schimba hainele, dar am renunțat. Pista pe care nimerisem era prea tentantă pentru a-i putea amîna explorarea. Am văzut un taxi și i-am făcut semn să oprească.

Capitolul XIII

CHERCHEZ LA FEMME

Cînd am ajuns la inspectorat, m-am dus direct la Circulație. Le-am dat numărul mineralogic primit de la doamna Covrig și i-am rugat să-mi dea datele necesare pentru a putea face cunoștință cu proprietarul furgonetei. În timp ce unul dintre băieți verifica în evidența înmatriculării, am format numărul de telefon al biroului meu. Întrucît nu mi-a răspuns nimeni, mi-am zis că Dan ori nu-și terminase misiunea, ori mă aștepta în strada General Demostene. Cum nici una din ipoteze nu mă aranja, de îndată ce am obținut adresa solicitată, am coborît să caut o mașină de serviciu.

*
* *

Întreprinderea de aprovizionare a unităților comerciale se afla pe lîngă Bariera Vergului. Portarul mi-a explicat cum pot ajunge la serviciul care mă interesa. După ce m-am strecurat prin nenumărate cu-

loare și am mai apelat la bunăvoința cîtorva salariați întîlniți în drum, în sfîrșit, am ajuns la destinație. Ușa din fața mea era prevăzută cu firma „Șeful Serviciului transporturi".

Am bătut în tablieră și am așteptat. N-a răspuns nimeni. Deși mi-am repetat gestul, mai insistent, situația nu s-a modificat. M-am gîndit că poate n-o fi nimeni îndărătul ușii și am încercat clanța. Un bărbat, de statură potrivită, stătea cu coatele proptite pe pervazul ferestrei deschise și admira circulația șoselei Mihai Bravu. Am dat bună ziua, dar tot nu m-a auzit. Am simțit cum prin ușa deschisă s-a format un curent și am lăsat-o să se închidă singură. Bufnitura care a urmat și-a făcut efectul scontat. A tresărit și s-a întors cu fața spre mine. Avea tenul de meridional iar fruntea îi era prelungită de un început de chelie. Sub urechile clăpăuge, părul, netuns de multișor, era încărunțit. Cred că avea în jur de treizeci și cinci de ani. Costumul său bleumarin era ponosit și pătat, iar cravata îi atîrna neglijent sub gulerul descheiat al cămășii.

— Ce dorești? s-a răstit.

Avea ochii și pleoapele atît de roșii, încît l-am compătimit pentru conjunctivita ce-l supăra.

— Miliția — am zis, arătîndu-i legitimația. Am nevoie de o informație.

— Cu multă plăcere, domn'e! Sigur, domn'e... — a îngăimat cu o voce alterată, apropiindu-se de mine cu mișcări șovăite. N-am probleme domn'e! La mine totu-i-n regulă... ca la carte! m-a asigurat, în timp ce-mi oferea o mînă transpirată.

Deși ne aflam la o depărtare de un metru, mi-am dat seama că n-am șanse să ajung un bun diagnosti-

cian. La indispoziţia ce mi-o provocase mirosul de varză de la doamna Covrig, nu lipsea decît duhoarea de beţiv a tipului din faţa mea.

— Dumneata eşti şeful transporturilor? am întrebat, întorcînd capul într-o parte.

— Eu, domn'e! m-a anunţat cu îngîmfarea lui Cassius Clay, înainte de meciul cu George Foreman. Ce vreţi să ştiţi, domn'e?

— Cine este adjunctul dumitale?

— Poftim? s-a arătat surprins.

— Cine ar putea să-mi dea nişte informaţii privitoare la activitatea transporturilor în această întreprindere?

— Cum cine?! ... Eu, că doar sînt şefu' ...

— Cu dumneata nu se poate sta de vorbă! Eşti beat!

— Cum îţi permiţi ...?

— Vrei să mă duc la director? i-am retezat-o scîrbit.

A început să deschidă gura ca un peşte aruncat în iarbă, a plecat privirea şi a pornit bălăbănindu-se spre uşă.

Cîteva minute mai tîrziu, s-a deschis uşa şi a intrat un bărbat îmbrăcat într-un halat albastru. Era blond şi avea o figură de adolescent.

— Bună ziua! Mi s-a spus că doriţi să staţi de vorbă cu şeful garajului — a zis, rămînînd lîngă uşă.

Din precauţie, m-am apropiat de el şi i-am dat mîna. Nu mirosea a băutură.

— Cine este şofer pe furgoneta cu acest număr? am întrebat, după ce m-am recomandat şi i-am înmînat numărul de înmatriculare primit de la doamna care mă ţinuse în bucătărie.

— Petre Petre... Dar ce-i cu el? A făcut vreo poznă? s-a îngrijorat el.

— Asta aş vrea să aflu şi eu. E în întreprindere?

— Da. Doriţi să-l chem?

Am aprobat şi a ieşit.

Cînd a revenit era însoţit de un bărbat, de vreo cincizeci de ani, scund şi gras. Pe cap, rotund ca o bilă de biliard, avea cocoţată o pălăriuţă verde, de vînător.

— Eu sînt Petre Petre —a zis, privindu-mă speriat.

— Să stăm jos — am propus, arătînd spre scaunele care se aflau în faţa biroului tipului pe care-l trimisesem să se aerisească.

— Ce-aţi făcut pe strada General Demostene? l-am luat repede.

Mai întîi a făcut ochii mari, părînd că nu mă pricepe, apoi obrajii săi, de tip sanguin, s-au înroşit şi mai mult.

— Strada General Demostene...? Ce să caut eu pe acolo? s-a mirat el.

— Nu încercaţi să negaţi! Nu mă aflu aici întîmplător. Aţi fost văzut de mai mulţi martori — am exagerat niţel, ceea ce, în meseria mea, se mai întîmplă.

Şi-a coborît privirea şi a început să se agite pe scaun, de parcă ar fi stat pe pioneze.

— Strada asta e pe lîngă Academia Militară? s-a interesat, admirîndu-şi genunchii.

— Cam aşa ceva — am confirmat.

— Sînt om sărac... Dacă vreţi să mă amendaţi, amendaţi-mă! s-a decis el, ridicîndu-şi resemnat privirea spre mine.

— Aştept să-mi spuneţi ce-aţi căutat la numărul 12?

— Ce puteam să caut?... Am făcut un ciubuc şi gata! M-aţi prins, m-aţi prins... Acu' ce să mai zic...

— Cum aţi ajuns acolo?

— Am dus nişte stofă de mobilă la „Căminul", în piaţa Amzei. Cînd am terminat de predat marfa, o cunoştinţă de-a mea mi-a propus să duc un covor la adresa care aţi spus-o. Tot era maşina goală...

— Cine v-a propus să transportaţi covorul?

— Nae, o cunoştinţă...

— Nae şi mai cum?

— Nu cunosc restul numelui... Lucrează în echipa de muncitori care ajută la transporturile de mobilă.

— Cine v-a însoţit după ce-aţi luat covorul?

— Doamna care-l cumpărase, Nae şi un alt coleg de-al lui.

— Ce-aţi făcut după ce-aţi ajuns la destinaţie.

— Păi ce să fac? Am aşteptat pîn-au transportat băieţii covorul în casă... După aceea i-am dus înapoi, în piaţa Amzei şi m-am întors la întreprindere.

— Dumneavoastră n-aţi intrat cu ei în casă?

— N-aveam ce să caut. Ajungeau doi oameni pentru căratul unui covor, deşi era foarte mare.

Chestia cu covorul nu-mi pica prea bine. Dacă Anica remarcase lipsa covorului din sufragerie, rezultă că acesta se afla în casa victimelor cu cel puţin o zi înainte de consumarea fărădelegii. Iar ceea ce susţine şoferul tindea să demonstreze că femeia de serviciu n-avea de unde să ştie de exis-

tenta covorului. Mi-am zis că această nepotrivire merită clarificată.

— La ce oră aţi transportat covorul? am întrebat.

— N-aş putea să vă spun cu precizie... Cred că era între cinci şi şase seara.

Răspunsul m-a încurcat şi mai mult. Admisesem posibilitatea ca doamna Covrig să fi făcut o confuzie între orele de seară şi cele dinaintea amiezii. Dar n-o făcuse.

— În ce zi aţi luat covorul de la „Căminul"? am încercat s-o iau altfel.

— Păi, staţi să vedem... — a început el, numărîndu-şi îngîndurat degetele. Dacă miercuri mi-a intrat maşina în revizie... Marţi... Da! Marţi am fost acolo cu Nae.

Am întors capul spre şeful garajului, care ne asistase în tăcere.

— Pînă cînd a stat furgoneta în revizie?

— Stă şi acum. I s-a stricat pompa de ulei şi n-avem alta s-o înlocuim.

— Deci joi n-a ieşit din garaj.

— N-avea cum. Pompa-i demontată de miercuri dimineaţă.

Mă lămurisem. Doamna vete-tot, aude-tot şi spune-tot reuşise să mă deruteze. Ceea ce credea ea că se petrecuse joi, de fapt avusese loc cu două zile mai înainte.

— Ştiţi cumva în ce zi are loc tragerea la pronoexpres? l-am întrebat pe şeful garajului.

— Miercuri... — a zis privindu-mă suspicios, probabil temîndu-se să nu fi suferit vreo avarie la creier.

— Iar buletinele, firesc, se completează marţi... — am adăugat, pricepînd că martora, participînd atît la tragerea de miercuri cît şi la cea de vineri, încurcase zilele.

Tocmai îmi explicam că ar fi cazul să-mi las interlocutorii să-şi vadă de treburile lor, cînd m-am trezit că am şi fabricat o nouă ipoteză. Dacă oamenii care au transportat covorul au uitat, să zicem, o şapcă în locuinţa victimelor? Nu era firesc să revină după ea?

— Vreau să stau de vorbă cu Nae, amicul despre care mi-aţi vorbit — l-am anunţat pe şofer. Vă rog să veniţi cu mine şi să mi-l arătaţi.

*
* *

Cînd am ajuns în piaţa Amzei, şoferul furgonetei mi-a arătat, în faţa agenţiei CEC, cinci-şase bărbaţi care se desfătau, jucînd o bîză îndrăcită. Cînd maşina s-a apropiat de ei, mi-a arătat pe cei care-l însoţiseră la locuinţa victimelor. Am coborît singur şi m-am apropiat de grupul lor. Toţi aveau petrecute peste piept, în diagonală, nişte frînghii. De departe semănau cu cartuşierele lui Old Shatterhand Cînd m-am apropiat de ei, şi-au întrerupt amuzamentul şi, curtenitori, s-au interesat dacă am de făcut vreo mutare.

Am arătat legitimaţia şi le-am povestit celor care mă interesau că vreau să discut cu ei. Ceilalţi, profitînd că nu le acord atenţie, au dispărut nici nu ştiu cînd. Probabil că intervenţia mea i-a decis să dea bîza pe v-aţi ascunselea.

Pe șoferul furgonetei l-am lăsat acolo, în piață, iar pe noii mei clienți i-am luat în mașina de serviciu.

După ce i-am dus la inspectorat și am stat de vorbă cu ei zece minute, le-am propus să facem împreună o plimbare la persoana care trebuia să le ateste nevinovăția.

O oră mai tîrziu, eram edificat. Joia trecută, între orele cinci și zece seara, participaseră la mutarea unui cetățean în cartierul Baba Novac. Întrucît familia care le-a atestat alibiul prezenta suficiente garanții morale, n-am mai avut motive să-i rețin ca suspecți.

La ora trei am ajuns acasă. Primul lucru pe care l-am făcut a fost să mă dezbrac și să mă bag sub duș. Speram că în acest fel voi reuși să spăl sila ce-o acumulasem în ultimele trei zile. Trei zile în care nu obținusem nimic altceva decît o sporire a sentimentului de anxietate, a senzației că ineficiența mea profesională va permite criminalilor să dea iar frîu liber demenței ce-i stăpînea.

Cînd am realizat că nu prin jetul de apă fierbinte voi reuși să-mi înlătur dezgustul, am închis robinetul dușului. Abia atunci am auzit telefonul. N-am mai zăbovit să-mi caut papucii. Mi-am luat din mers halatul de baie și am alergat să răspund.

Era Dan. Voia să știe ce mai fac. Mi-am privit picioarele goale și băltoaca de apă ce se forma în jurul lor, pe mochetă.

— Duş! l-am informat.
— Te invidiez.
— Ai făcut ceva?
— În zece minute sînt la tine.
Am lăsat receptorul în furcă şi m-am înapoiat în baie. Cînd a sunat Dan, eram îmbrăcat.
— Ei? am întrebat, cînd am deschis uşa.
— În ziua care ne interesează, nici un medic n-a fost chemat la locuinţa victimelor.
— Şi pentru a stabili asta ai avut nevoie de o zi întreagă?
— Aş! Chestia asta nu mi-a luat mai mult de-o oră!
M-am uitat întrebător şi a continuat cu nonşalanţă.
— Plecînd de la ideea că solda-mi merge oricum, mi-am spus că n-ar fi rău dacă aş încerca să-mi lărgesc orizontul cunoştinţelor folositoare.
— Grăbeşte-te, Dane! l-am zorit.
— Cum spuneam — a continuat impasibil —, dacă tot aveam sub nas evidenţa apelurilor primite de Salvare, şi cel care mă interesa nu se evidenţia, m-am uitat la celelalte. Apropo! Ştii ce-am constatat cu această ocazie?
Am tăcut şi l-am privit. L-am privit în aşa fel, încît a început imediat să turuie.
— În ziua crimei, la ora opt seara, s-a înregistrat o chemare în strada General Demostene 10 . . . Adică casa din dreapta celei care ne interesează. Mi-am spus că n-ar fi rău dacă m-aş conversa puţin cu medicul care s-a deplasat acolo. Nu era de serviciu şi l-am depistat foarte greu.
— Ce-a spus? am întrebat stîrnit.

— Că pacientul era un copilaş de cinci ani, care se căptuşise cu o gripă. Mi-a povestit că deşi gripa-i un fleac, la copii poate da complicaţii foarte grave, motiv pentru care s-a învîrtit aproape o oră pe lîngă ţînc...

— Ţi-a mai spus şi altceva? l-am întrebat.

— Nu. N-a remarcat nimic din ceea ce ne-ar fi putut interesa pe noi.

Am pus mîna pe braţele fotoliului, dar mi-a făcut semn să nu mă ridic.

— Dealtfel, nici nu-i de mirare. Doar a stat tot timpul lîngă micuţul său pacient, în casă...

— Şoferul ambulanţei?! mi s-a luminat mintea.

— Exact! Asta-i concluzia la care am ajuns şi eu. M-am întors la Salvare şi l-am căutat. Nu l-am găsit. Lucrase ieri noapte şi azi era liber. Am cerut adresa lui şi l-am căutat acasă. Dormea şi n-a avut nici o bucurie cînd l-am trezit... Dar, pînă la urmă, ne-am despărţit prieteneşte...

— Ce a spus, Dane?! m-am enervat.

— În timp ce aştepta înapoierea medicului, a văzut o femeie ieşind din curtea victimelor...

— Ora?

— Aproximativ opt şi jumătate. A ieşit cu două geamantane şi a pornit spre dreapta. Întrucît i-a întors spatele, n-a putut să-i vadă trăsăturile. Tot ce-a reţinut este că femeia era îmbrăcată în negru şi geamantanele păreau a fi foarte grele. Asta-i tot ce-am putut scoate de la el. Deci, ca de obicei, cherchez la femme! Tu ce-ai făcut? m-a întrebat.

I-am povestit cum mi-am pierdut ziua degeaba.

— Deci femeia cu geamantanele a pornit spre

autocamionul care o aştepta — a zis, cînd mi-am terminat repertoriul.

— Pînă la ce oră a staţionat ambulanţa?

— A plecat pe la nouă, nouă și ceva.

— Nu prea se leagă.

— De ce?

— Pentru că şoferul n-a văzut-o revenind, deşi drumul pînă la autocamion nu-i lua mai mult de două minute. Sau te gîndești că . . .?

— Bineînţeles! A preferat să rămînă la adăpostul colţului pînă a plecat ambulanţa. După măsurile de siguranţă ce şi le-au luat, de ce ar fi riscat să se lase văzuţi de şoferul unei ambulanțe?

Am ridicat din umeri și i-am propus să mergem să mîncăm. Mai înainte de a-și da asentimentul, a început să sune telefonul.

Era dispeceratul nostru. Mă anunţau că s-a primit un mesaj pentru mine. Subofiţerul care păzea casa victimelor raportase prin emițătorul portativ revenirea la domiciliu a chiriaşului de la mansardă.

Capitolul XIV

PROFESORUL TONY COSTEA

— E sus? l-am întrebat pe subofiţer, cînd am intrat în curte.

— Da. I-am spus că un superior de-al meu dorește să-i ceară cîteva informaţii.

— Ştie ce s-a întîmplat?

— Mirat că-l legitimez, a vrut să afle ce caut aici. I-am spus că va afla de la dumneavoastră.

— Bine. La ce oră a venit?

— Acum vreo oră... Adică pe la ora trei — a precizat privindu-şi ceasul.

Am pornit spre scara de serviciu. Cînd am ajuns la ultimul palier, am trecut pe lîngă uşa podului şi mi-am oprit elanul în faţa celei de-a doua.

Uşa s-a deschis mai înainte de-a avea răgazul să ciocănesc în ea. Nu m-am mirat. Treptele din lemn ale scării aveau o rezonanţă de tobă sub paşii noştri.

— Cred că am să vă amendez! m-a anunţat un bărbat pînă în treizeci de ani. Avea o figură prelungă, puternic bronzată, părul şaten, ochii căprui şi trăsăturile aspre, de sportiv. Era puţin mai înalt decît mine şi-mi surîdea cu buzele îndepărtate, probabil pentru a se lăuda cu incisivii săi din aur. Apoi, văzînd că restul dentiţiei este puternică şi sănătoasă, m-am gîndit că înlocuirea inventarului natural n-o fi fost impus de capriciile modei, ci mai degrabă de o lovitură de pumn bine ţintită. O influenţă decisivă în formarea acestei păreri, a avut-o nasul lui. Un nas văduvit de cartilaje şi tot atît de proeminent ca şi o monedă de trei lei pusă orizontal.

— De ce vreţi să mă amendaţi? am zis, în timp ce, urmare a gestului său, treceam pragul uşii.

— Pentru că cerberul dumneavoastră, fără a mă consulta, dacă sînt un simpatizant al metodei lui Ghandi, de autoînfometare, m-a sechestrat în casă — a rîs, clătinîndu-şi capul mustrător.

— Îmi pare rău. Am să fac tot posibilul să nu

vă rețin mai mult decît este necesar — m-am angajat, spunîndu-mi că de fapt și mie îmi este foame.

După ce ne-am recomandat, a luat de pe șifonier două taburete și le-a pus lîngă masă.

— E cam strîmt la mine —s-a scuzat, trecîndu-și cu un gest, rapid degetul gros al mîinii drepte peste nas, în timp ce suflă în el ca Louis Armstrong în trompetă. Vă rog să luați loc.

Nu exagera. Toată încăperea se limita la cel mult șase metri pătrați, iar garderobul și studioul nu mai lăsaseră loc decît pentru masa în jurul căreia poposisem. Cînd taburetele erau așezate lîngă masă, circulația prin încăpere devenea imposibilă. Cu toate că spațiul disponibil nu-l depășea pe cel oferit de autobuzele I.T.B.-ului în orele de maximă solicitare, aspectul și amplasamentul mobilei făceau ca încăperea să fie aproximativ cochetă.

— Într-adevăr, s-ar părea că nu îndepliniți chiar toate condițiile necesare pentru organizarea unor baluri — am glumit, în timp ce el, strecurat pe somiera studioului, încerca să-și vîre picioarele pe sub masă.

— Și totuși, nu de puține ori, organizez aici cîte o serată dansantă. Desigur, redusă la strictul necesar... eu și partenera de dans — a zis, închizîndu-și un ochi cu complicitate.

— Întrucît m-am angajat să vă rețin cît mai puțin posibil, vă propun să trecem la obiectul vizitei noastre.

S-a declarat de acord și, în cîteva cuvinte, i-am spus, fără ocolișuri, ce s-a întîmplat în locuința proprietăreselor sale. În timp ce-i relatam evenimentul, l-am privit așa cum examinează entomologii flu-

turii rari, prin lupă. Surîsul i-a înghețat, a lăsat gura să se deschidă la cota-i maximă și, deși tăcusem de multișor, continua să se uite la mine de parcă nu spusesem nimic.

— Vorbiți serios? a întrebat cu vocea șoptită, după ce și-a mîngîiat nasul și cu degetul gros al mîini stîngi.

Am aprobat.

— Dumnezeii mamii lor de bandiți! a izbucnit. Au pîndit plecarea mea de acasă pentru a-și putea face de cap! ... Dacă eram aici îi nimiceam! a zis, începînd să lovească furios cu pumnul drept în palma stîngă. Îi mîncam ... Auziți, îi mîncam! a șuierat, amenințător, printre dinți.

— Unde ați fost? a intervenit Dan.

— La Sibiu. Ah!... N-am fost eu acasă! ...

— Cînd ați plecat?

— Vineri dimineața. Crucea mamii lor! Dacă-mi cădeau-n mînă, nici în batistă nu-i mai adunați!

— Ați fost în vacanță?

— Nu, domnule. Sînt boxer — a zis, uitîndu-se urît la Dan, probabil nemulțumit de întrebările cu care-l hărțuia, împiedicîndu-l să-și dezlănțuie furia.

— Da' tîmpiții ăia de jos ce-au făcut? m-a întrebat.

— Care tîmpiți? m-am mirat.

— Cum care?! Ăia care s-au mutat la etajul întîi!

— Vă referiți la familia care a cumpărat apartamentul de jos? am încercat să-l pricep.

— Da' la cine credeți?

— Încă nu s-au mutat,

— Ei! ... Asta-i bună! Cînd eu îi văd cărîndu-și boarfele, dumneata, care nici nu locuiești aici, sus-

ții contrariul! Cum vine asta?! a zis, pufăind iar pe nas în timp ce-și astupa alternativ narinele cu degetele groase.

Devenise atît de livid, încît mi-am zis că dacă nu-l iau cu binișorul, se va simți ispitit să îmi aducă nasul la același numitor cu al lui; perspectivă care nu mă tentă.

— Domnule Costea, vă reamintesc că sîntem ofițeri de miliție, că ne aflăm aici în exercițiul funcțiunii și că este departe de noi intenția de a ne certa cu dumneavoastră! Întrucît, urmare a experienței mele, am constatat că răufăcătorii pot fi prinși numai cu tact, vă propun o discuție calmă. prietenească — am zis, cînd l-am văzut că reîncepe să-și lovească furios palma stîngă cu pumnul mîinii drepte.

A oprit masacrarea exercitată asupra palmei și, împreunîndu-și mîinile, s-a apucat să-și troznească degetele cu mișcări repezi. Cînd le-a epuizat rezerva de pocnituri, a spus privindu-mă stingherit:

— Vă rog să mă scuzați. Mi-am pierdut cumpătul... M-a revoltat indiferența tîmpiților de jos...

— Vă propun s-o luăm metodic! l-am întrerupt, cu intenția de a-l împiedica să-și deterioreze din nou buna dispoziție. Acuzația de indiferență formulată la adresa locatarilor de la etajul întîi este tot atît de valabilă și pentru dumneavoastră.

— Nu este adevărat! În timp ce eu mă aflam la cîteva sute de kilometri de locul tragediei, ei erau numai la cîțiva metri. Distanță de la care nu se putea să nu-i audă pe hoți. Chiar dacă le-a fost frică să intervină, din lașitate, să fi avut barem

elementarul simţ civic de-a anunţa miliţia!... Dar lor puţin le-a păsat...

— Domnule Costea, n-aţi vrea să ne spuneţi şi nouă de unde ştiţi că noii locatari se aflau în imobil în momentul consumării tragediei? am zis, pentru a pricepe de ce tot bate cîmpii.

— Pentru că i-am văzut mutîndu-se! a spus cu impulsivitate, apoi, brusc, a continuat şovăielnic: Vreţi să spuneţi, că şi-au adus mobila, dar nu s-au instalat?

— Cînd i-aţi văzut venind cu mobila? am întrebat intrigat.

— În urmă cu vreo săptămînă. Adică joi, în ajunul plecării mele la Sibiu.

— Aţi putea preciza în ce parte a zilei i-aţi văzut pe noii locatari?

— Sigur! Seara, în jurul orei zece şi jumătate, cînd m-am înapoiat de la antrenament — m-a anunţat, reîncepînd să-şi treacă degetele peste nas.

— Relataţi-ne împrejurarea în care i-aţi văzut — am cerut, pe un ton neutru, deşi mă simţeam încordat ca un resort comprimat la maximum.

— După ce-am intrat în curte, mi-am căutat inelul de chei pentru a încuia poarta. Datorită faptului că o mînă îmi era ocupată cu sacul de sport, am mai întîrziat puţin. Tocmai alesesem din legătură cheia care-mi trebuia, cînd a oprit în faţa porţii un autocamion. Nu i-am acordat atenţie şi am vîrît cheia în broască. În clipa cînd o răsuceam, s-a precipitat o doamnă din cabina autocamionului şi a împins în poartă. Am întrebat-o dacă doreşte s-o descui şi mi-a răspuns afirmativ. După ce am des-

cuiat, am pornit spre intrarea de serviciu și m-am urcat la mine.

— Și doamna?

— A urcat treptele terasei. Deci știu ce vorbesc cînd susțin că noul locatar și-a adus lucrurile.

— Nu înțeleg. De ce considerați că persoana pe care ați văzut-o îl reprezenta pe noul locatar? Oare ar fi exclus să fi fost un membru al bandei care v-au ucis proprietăresele?

— Bineînțeles că-i exclus! Bătrînele au fost ucise după plecarea mea.

— Cum de sînteți atît de sigur? Ați stat de vorbă cu ele cînd ați venit de la antrenament?

— Nu, dar lumina era aprinsă în apartamentul lor. Și, apoi, dacă ar fi fost călcate de hoți joi seară, nu se putea să n-aud. Deosebit de faptul că am un somn ușor, de cum începe primăvara dorm cu ferestra deschisă — m-a anunțat, reluîndu-și figura cu trecerea degetelor peste nas.

— În urma verificării făcute, în apartamentul de la etajul întîi n-a fost adusă nici o mobilă.

— Vreți să spuneți că mîrșăvia s-a petrecut în seara aceea... cu mine-n casă? Iar femeia pe care am văzut-o...?

— Era o complice. În ceea ce privește agresiunea, aceasta era deja făptuită cînd ați venit acasă. Acum, după precizarea făcută, sînt sigur că realizați cît de important este s-o identificăm pe femeia care a intrat în curte după dumneavoastră?

— De-aș fi știut...! mîrîii el, scrîșnind din maxilare.

— Vă rog să ne-o descrieți.

— Era de statură potrivită, slăbuță... Purta pe ea ceva negru... Da, acum știu! Era un impermeabil din relon... Cînd a intrat în curte, am auzit fîșîitul caracteristic. Avea capul acoperit cu un batic de culoare închisă... Cred că era brunetă sau șatenă.

— Cum arăta la față?

— Nu știu... Nu rețin. Dealtfel era și întuneric.

— Ce vîrstă credeți că putea avea?

— Eu știu?... Mi-e greu să precizez. Poate douăzeci și cinci, poate patruzeci... Efectiv, nu m-am uitat la ea.

— Ce puteți să ne spuneți despre autocamion? În afară de șofer mai era cineva în cabină?

— Nu știu, nu i-am acordat nici o atenție.

— Puteți preciza marca autocamionului?

— Cred că era un „Carpați"... culoarea n-am reținut-o.

Am privit spre Dan și am suspinat. A priceput că bîjbîiala răspunsurilor primite mă dăduseră gata și a preluat chestionarea. A început prin a-l întreba cît de des își vizita proprietăresele și a terminat cerînd numele persoanelor întîlnite în casa lor.

N-a adăugat nici un nume nou la lista stabilită cu ceilalți martori.

În timp ce Dan îi cerea relații asupra deplasării sale la Sibiu, m-am gîndit să-i invit la inspectorat și să-i arăt albumele noastre cu fotografii, dar am renunțat. După cît părea de sonat de la pumnii ce-i încasase, ar fi fost în stare să mă deruteze și mai

mult, susţinînd că două treimi din miile noastre de „artiste“ corespund ca înfăţişare cu femeia îmbrăcată în negru.

*

* *

— Deci pentru a doua oră auzim vorbindu-se de femeia îmbrăcată în negru — a spus Dan, cînd am ajuns în stradă şi ne-am oprit lîngă maşină.

— Mda... E interesant, deşi nu pricep unde o fi fost timp de două ore... Ce naiba o fi făcut din momentul în care şoferul ambulanţei o vede plecînd şi boxerul nostru înapoindu-se?...

— V-a căutat tovarăşul căpitan Maier — mi-a întrerupt gîndurile Vartunian, scoţîndu-şi capul prin fereastra portierei.

— Ce-a vrut?

— V-a rugat să-l căutaţi, la inspectorat.

Capitolul XV

SUPOZIŢIA CĂPITANULUI MAIER

— Ai ceva pentru mine?

— Nu cine ştie ce, dar s-ar putea să iasă ceva... — mi-a răspuns Maier.

— Dă-i drumul! l-am îndemnat, crezînd, după cît era de zîmbitor, că-i pus pe obişnuitele lui bancuri.

— N-am relevat nici o amprentă străină de ale victimelor şi femeii de serviciu...

— Foarte interesant! Din asta precis că poate ieşi ceva — i-am surîs mînzeşte.

— Îţi aminteşti de fructieră? ... Era pe o noptieră din dormitor — a completat el.

— Ce-i cu ea?

— Înăuntru se afla şi un măr muşcat.

— Urme? am devenit curios.

— Da, o impresiune digitală. Este incompletă, dar sper s-o pot descifra.

— Cînd apreciezi că ne-o poţi livra?

— În patruzeci şi opt de ore, dacă reuşeşte tratamentul de relevare.

— Acesta-i intervalul de care ai nevoie pentru a mă anunţa că amprenta aparţine uneia dintre victime? am glumit cu amărăciune.

— Nu aparţine nici victimelor, nici femeii de serviciu!

— Ai început s-o faci pe astrologul?! De unde ştii, dacă n-ai reconstituit încă desenul papilar? m-am răstit la el.

— Băiete — s-a întors el către Dan —, de ce nu-i reaminteşti sheriffului tău să-şi ia doza zilnică de carbaxin?

Văzînd că nici Dan n-are chef de glumă a continuat:

— Amprenta lăsată de muşcătura dinţilor n-aparţine victimelor ... Şi nici Anicăi! Pricepi?

Pricepusem ... Unul dintre participanţi la masacru a ignorat legenda expulzării lui Adam şi Eva din rai. Dacă vream să-l dibuiesc pe cel ce se lăsase ispitit de „fructul oprit“, n-aveam decît să trec la o selectare a persoanelor care au studiat biblia superficial, adică fără conspecte bine întocmite.

— Asta ar însemna că mai întîi îi prindem şi pe urmă aflăm cine a fost pofticiosul. Nu s-ar putea invers? am întrebat, pentru a-i dovedi că sînt spiritual.

Bineînţeles că nu mi-a sesizat subtilitatea. M-a privit cu indiferenţă şi, extrăgîndu-şi voluminosul abdomen dindărătul biroului, s-a ridicat de pe scaun. Mi-a arătat spatele şi a deschis uşile dulapului de lîngă perete.

— Ştii, Eugen, nu cred că pentru „preţioasele" tale indicaţii era nevoie să mă cauţi prin dispecerat! am zis, pornind spre uşă.

— Uşurel! m-a strigat. Ce ţi-am spus pînă acum a fost doar un preambul.

M-am răsucit şi am rămas lîngă uşă.

— Cunoşti chestia asta? a zis, punînd pe birou arma crimei.

— Oarecum — am admis.

— Felicitări pentru perspicacitate. Apropie-te. Am ajuns la concluzia că toporul a fost adus de criminali — a continuat, cînd am ajuns lîngă el.

— Aţi recitit de curînd „Crimă şi pedeapsă"? l-a ironizat Dan.

— Nici gînd! Dostoievski nu m-a atras niciodată. Nici cînd eram tînăr şi ageamiu ca dumneata, locotenent! răspunse acid Maier.

— Explică-te, Eugen — am intervenit, pentru a împiedica o discuţie generatoare de timp pierdut.

— Uită-te la asta — a spus, înmînîndu-mi cîteva fotografii color.

— Ce reprezintă? am întrebat, după ce le-am privit. Insulele japoneze fotografiate din Skylab?

— Sînt fotografiile mărite ale acestei porțiuni — a zis, indicîndu-mi cu degetul vîrful tăietor al lamei toporului. Unele indică petele de rugină existente în momentul examinării toporului și altele același lucru astăzi, adică patruzeci și opt de ore mai tîrziu.

— Da, s-au extins considerabil — am admis.

A scos dintr-un sertar al biroului un topor fără coadă și mi l-a înmînat. L-am luat și l-am privit. Vîrful tăietor era de asemenea pătat de rugină, dar într-o măsură mai redusă ca cel de la arma crimei.

— Am luat o lamă de topor și, după ce am ascuțit-o, am băgat-o în apă. Rezultatul experimentului judiciar este că oxidarea s-a instalat numai pe suprafața proaspăt ascuțită.

Străduindu-mă să pricep ce vrea, am reînceput să examinez fotografiile și lamele celor două topoare.

— Deci arma crimei a fost ascuțită cu puțin timp înainte de comiterea omorurilor — am reușit, în sfîrșit, să-l înțeleg.

— După felul în care a evoluat procesul de oxidare al lamei experimentate, cred că ascuțirea s-a făcut chiar în ziua cînd toporul a fost utilizat ca armă de agresiune.

— Această constatare nu conduce în mod obligatoriu la concluzia că toporul a fost adus de criminali — a zis Dan din spatele meu.

— Cînd a început să se contureze ideea pe care ți-am expus-o — a spus Maier, părînd să ignore remarca lui Dan —, am dat o fugă la locuința victimelor. M-am dus în pivniță și am examinat toporul de spart lemne. Nu mai fusese ascuțit, probabil, de cînd fusese cumpărat. Adică de cîteva decenii.

L-am ascultat și mi-am spus că are perfectă dreptate. Dacă arma crimei ar fi aparținut victimelor, în mod obligatoriu, trebuia să fie ascuțit și toporul din pivniță. Mai cu seamă că ultimul, prin utilizarea sa zilnică la spartul lemnelor, impunea cu prioritate o astfel de intervenție.

— În regulă, Eugen! Ai dreptate. Dar, din păcate, constatarea ta la fel ca și amprenta mușcăturii de pe măr, n-au aplicabilitate imediată... — am admis cu regret.

— Aș! Dacă ești băiat deștept are. Ascuțirea a fost făcută cu polizorul de un expert.

Mi s-au încălzit lămpile instantaneu.

— Dane — am spus privindu-mi ceasul —, mai avem o oră la dispoziție. Să profităm de ea!

Mai înainte de a o zbughi pe ușa biroului, am avut timp să remarc zîmbetul de satisfacție ce-l arbora figura grăsanului meu colaborator.

*

* *

Am colindat în viteză trei ateliere de tocilărie, fără a fi găsit ce căutam. La ora opt fără zece minute am ajuns pe Calea Griviței, vizavi de cinematograful „Feroviar“, și am oprit în fața celui de-al patrulea atelier de ascuțit obiecte tăioase.

Am încercat să deschid ușa, dar n-am reușit. Era încuiată. M-am uitat prin vitrină și am văzut un bărbat tînăr stînd cu spatele la mine. Își potrivea nodul cravatei într-un ciob de oglindă.

Am bătut în geam, dar a făcut-o pe artileristul. După ce mi-am repetat gestul, mai insistent, a făcut

un semn de negație cu degetul arătător, fără să ne privească.

Am bătut atît de tare, încît l-am convins să se întoarcă spre noi și să se apropie de cealaltă parte a ușii.

— Mîine! Mîine! mi-a strigat, în timp ce arăta spre orarul de funcționare al atelierului.

— Azi! Azi! a replicat Dan, din spatele meu, în timp ce-și proptea legitimația de geamul ușii

— Nu este încă opt — am spus, după ce s-a grăbit să descuie ușa.

— Oricum nu vă mai pot lucra nimic în minutele care au mai rămas... Dar dacă tot ați venit, spune-ți-mi ce doriți — a admis el faptul împlinit, cu resemnare.

Avea în jur de 25 de ani, era brunet, suplu și de statură mică. De sub nas se pornea o mustață neagră și stufoasă ce-i înconjura gura pentru a face joncțiune cu ciocul din vîrful bărbiei, care, la rîndu-i, se prelungea, prin două șuvițe, pe lîngă maxilarul inferior, pînă la înălțimea perciunilor. Am încercat să pricep cum reușește să manevreze aparatul de ras prin meandrele ce le forma combinația bărbii și mustății sale, dar n-am reușit. Cum întîmplător era grăbit, am amînat pe altă dată rezolvarea acestui mister.

— N-avem nimic de lucru. Dorim numai să vă întrebăm ceva — l-am liniștit.

— Vă ascult. Știți, am o întîlnire la ora opt — s-a scuzat, cînd a văzut că-i surprind privirea aruncată pe cadranul ceasului.

— Ați mai văzut vreodată acest obiect? am zis,

scoţînd toporul din sacoşa din masă plastică în care-l vîrîsem.

L-a luat, s-a uitat la el şi, plimbîndu-şi degetul pe tăiş, a zis cu înfumurare:

— Ce părere aveţi, mai există cineva în Bucureşti capabil să ascută aşa ... ca mine?

— Dumneavoastră l-aţi ascuţit? am vrut să fiu sigur.

— Eu nu fac cîrpăceală ţigănească! Puneţi mîna pe tăiş şi vă veţi convinge. Asta-i artă, nu treabă de mîntuială! O astfel de meserie nu se învaţă peste noapte, ci este rodul experienţei acumulate de-a lungul multor generaţii. Poate aţi auzit de italianul Declesis, celebrul ascuţitor de la fabrica Wilkinson, producătorul celor mai bune săbii din lume ... Ei bine, acest om minunat a fost străbunicul meu! Îmi permiteţi să mă recomand — a zis, luînd poziţie de drepţi şi pocnindu-şi călcîiele după cele mai severe canoane prusace —, Rino Declesis.

M-a luat atît de repede, încît m-am temut să-l mai opresc. Mi-am zis că trebuie să fie „un pic" scrîntit şi e de preferat să-mi fac meseria pe alte meleaguri. Tocmai mă pregăteam, cu precauţie, să-mi redobîndesc toporul, cînd m-a anunţat că se trage dintr-o familie de italieni. Această precizare mi-a anulat intenţia de a da bir cu fugiţii. Dacă avea în vine şi sînge italienesc, volubilitatea se justifica aprioric. Iar în ceea ce priveşte periculozitatea, nu mai aveam de ce mă teme; obîrşia lui era o garanţie.

— Căpitanul Apostolescu — am spus, strîngîndu-i mîna. Dacă sînteţi sigur că dumneavoastră aţi ascuţit acest topor, vă rog să-mi spuneţi cine vi l-a

adus — l-am luat repede, pentru a-l împiedica să-mi mai tragă o prelegere despre magnificul său arbore genealogic.

— Dar ce s-a întîmplat?! Clientul meu s-a declarat nemulțumit de calitatea lucrării făcute? Nu se poate! Este exclus! În ultimele două secole n-au existat astfel de reclamații la adresa celebrei mele familii...

— Cu toporul ascuțit de dumneavoastră domnule Declesis, s-a comis un omor! l-am întrerupt, spre a-l împiedica să deraieze din nou.

Am constatat că mi-am atins scopul. Chiar mai bine decît aș fi vrut. Brusc, s-a îngălbenit și-a încremenit mai abitir ca un pensionar din Muzeul figurilor de ceară al doamnei Tussaud.

— Cine a venit cu acest topor, domnule, Declesis? am întrebat din nou, pentru a-l readuce pe pămînt.

A continuat să se holbeze la mine și să tacă.

— Cînd l-ați ascuțit? am insistat.

— S-săptămîna t-trecută... — a bîiguit absent, de parcă ar fi fost un mediu căzut în transă.

— Vă rog să vă reamintiți, cine a fost persoana care v-a adus toporul la ascuțit? am revenit la întrebarea anterioară.

— O doamnă... adică o femeie...

— Cum arăta? s-a grăbit Dan.

— Avea vreo patruzeci de ani și era îmbrăcată cu un fulgarin negru, din fîș — a spus, reîncepînd să-și capete culoarea inițială, măslinie.

Dan m-a privit semnificativ. Supoziția căpitanului Maier se dovedise corectă.

— Cum arăta la față? Încercați să ne-o descrieți — l-am îndemnat.

— Nu ştiu. N-am reţinut... Avea o figură din acelea pe care le uiţi imediat.
— Ochii, părul? am încercat să-l canalizez.
— Ochii erau negri sau căprui, iar părul, parcă, şaten... Nu mi-am putut da seama deoarece purta un batic...
— Negru?
— Da, din acelaşi material ca şi fulgarinul.
— Nas, gură, frunte? a cerut Dan.
— Nu ştiu... zău, nu ştiu. Nu-mi amintesc şi pace.
— Dacă aţi mai vedea-o, credeţi că aţi putea s-o recunoaşteţi? am zis.
După cum a aprobat cu capul, simultan cu înălţarea umerilor spre urechi, am ştiut că rezultatul unei eventuale confruntări ar fi, în cazul cel mai fericit, la fel de cert ca şi o prognoză meteorologică.
— Era înaltă? a perseverat colaboratorul meu.
— Da... Cam cît mine.
— Corpolentă, slabă? am insistat.
— Aş spune mai mult slabă.
— Aţi putea preciza ziua cînd a fost la dumneavoastră?
— A fost de două ori. O dată miercuri, cînd l-a adus, şi a doua zi, joi, cînd a venit să-l ia.
— Ce-aţi discutat cu ea?
— Păi ce să discut?... Miercuri, cînd a venit cu toporul, a insistat să i-l ascut pe loc. I-am spus că am angajate şi alte lucrări pentru ziua respectivă şi nu-mi pot încurca clienţii... Ştiţi, unui Declesis pe unde-i iese vorba-i iese şi sufletul...
— Şi joi? am întrebat repede, pentru a-l împiedica să-l concureze pe strămoşul său Cicero.

— Joi, pe la ora zece, a venit și l-a luat.

Cu toate tentativele mele și ale lui Dan, n-am mai putut scoate nimic de la el.

* * *

— Du-ne undeva să mîncăm, Vartunian — am zis, după ce ne-am așezat pe bancheta din spate a mașinii.

— Avem un portret vorbit a-ntîia! a constatat Dan, cu amărăciune. Trei oameni în toată firea dau nas în nas cu ea și nu sînt în stare s-o descrie!

Avea dreptate. Tot ce știam despre complicea criminalilor era că este, probabil, șatenă sau brunetă și avea înălțimea de circa un metru și șaizeci. Chiar dacă adăugăm și faptul că obișnuia să poarte un fîș negru, tot nu se întruneau elementele pentru declanșarea unei urmăriri pe bază de semnalmente.

Am început să mă gîndesc, fără prea mult entuziasm, la friptura care mă aștepta. Deși nu mîncasem nimic toată ziua, mă simțeam prea coclit pentru a avea chef să mă înfrupt. Dar trebuia s-o fac. De trei zile mă hrăneam numai ca să nu zic că n-am făcut-o.

Capitolul XVI

CRISTINA DAMIAN ARE CEVA DE ADĂUGAT

Era vineri dimineață și, în pofida faptului că făcusem tot ce poate să facă un om de meseria mea, trebuia să constat că mă aflam ca la începutul

anchetei. Cele patru-cinci persoane care aveau acces la locuinţa victimelor, deci singurele în stare să comită abominabila fărădelege, erau în afara bănuielilor . . .

Urcînd scara spre biroul meu, mi-am spus că, în ciuda aparenţelor, tot una dintre persoanele care frecventau locuinţa victimelor trebuie să fie implicată în agresiune. Doar constatările indicau fără echivocuri că banditii cunoşteau foarte bine locuinţa victimelor şi obieciurile acestora. Cînd am deschis uşa, eram decis să trec imediat la o reexaminare a alibiurilor prezentate de persoanele din anturajul victimelor. N-am mai avut însă cînd să-mi materializez intenţia. Cum am intrat în birou, Dan m-a şi luat în primire:

— Şefu', acum cîteva minute a sunat doamna Damian. Şi-a exprimat dorinţa de a te vedea.

— În ce problemă?

— N-a precizat. Iar eu, fiind un tip cu mult mai discret decît discreţia personificată, n-am intrat pe fir.

— Dă-mi numărul ei de telefon — am zis, punînd mîna pe aparat.

După ce-am ţinut receptorul la ureche cîteva minute, l-am repus în furcă. N-avea ton.

— Hai s-o vizităm! am propus.

— Cam presupun eu cu ce rimează apelul ei — a spus, extrăgîndu-se dindărătul biroului său.

— Cu ce?

— Cu o reclamaţie privind disparitia misterioasă a unui domn logodnic.

Am pornit spre uşă zîmbind. Ar fi fost amuzant ca Dan să aibă dreptate. Doar eu îi pusesem pe goană „logodnicul“.

*

* *

— Ştiţi — a început secretara liceului, după ce ne-am instalat pe scaunele oferite —, m-am tot gîndit la întrebarea dumneavoastră cu privire la răceala Marietei . . .

N-am lăsat să mi se vadă deziluzia şi am rugat-o să continuie. Dacă ieri considerasem interesant subiectul, deoarece legam de el posibilitatea vizitării victimelor de către un medic, astăzi, după verificările întreprinse de Dan în această direcţie, mă lăsa indiferent. Nu vedeam cu ce m-ar putea ajuta să ştiu cu precizie dacă una dintre victime fusese răcită ori ba cînd s-au comis omuciderile.

— . . . Cred că undeva s-a produs o confuzie. Ori Ilie Porumbaru n-a reţinut bine ce i-a spus la telefon mama Marietei, ori aceasta s-a exprimat greşit.

— Adică? am zis pentru a o încuraja, deşi eu aveam mai multă nevoie decît ea de o astfel de stimulare.

— Cred că era vorba de masaj, nu de frecţie, cum a reţinut Ilie.

— Vedeţi vreo diferenţă esenţială între aceste două noţiuni — am zis, strîngînd picioarele sub scaun pentru a mă ridica.

— Nu eu trebuie să apreciez deosebirea, ci dumneavoastră! replică ea pe un ton înţepat. Eu, în calitate de martor, sînt obligată să spun tot ce ştiu. În

rest, dacă este ori nu interesant ceea ce vă spun, e treaba dumneavoastră!

La început m-a surprins iritarea ei, apoi am înțeles. Dispariția logodnicului însumată cu dezinteresul pe care, fără voia mea, îl exteriorizasem, îi explica pe deplin supărarea.

— Doamnă Damian — am spus, clipind cu un aer de autentică timiditate —, vă mărturisesc că nu văd cu ce ne poate afecta faptul că prietena dumneavoastră își făcea un masaj sau o frecție. Vă rog să fiți mai explicită.

— Nu mi-ați cerut dumneavoastră să vă precizez toate persoanele care intrau în casa Marietei?

— Ați omis pe cineva? am tresărit.

— Asta și încerc să vă spun. Cînd, urmare a discuției ce am avut ieri, am început să mă întreb ce i-o fi venit Marietei, așa tam-nisam, să-și facă o frecție, mi-am spus că ar fi fost mai plauzibil un masaj...

— De ce? am zorit-o, cu curiozitatea ațîțată.

— Pentru că Marieta mi-a spus mai de mult că are o femeie care-i face masaje...

— Cînd v-a vorbit de maseză? De mult? m-am ambalat eu.

— Cu vreo șase luni în urmă.

— În ce împrejurări?

— Am întrebat-o ce face în după amiaza acelei zile și mi-a spus, printre altele, că trebuie să-i vină maseza acasă. Întrebînd-o dacă e pricepută, mi-a răspuns afirmativ. Nu știu ce mi-a venit atunci, pentru că eu n-am nevoie de masaje — a zis, privindu-și admirativ bustul —, dar m-am trezit rugînd-o să mi-o recomande și mie...

— Cum arată? a intervenit Dan grăbit.
— N-am văzut-o niciodată la față. Marieta mi-a spus în ziua următoare că maseza a respins cererea mea, deoarece avea prea multe cliente pentru a se putea ocupa și de mine. A rămas să mai discutăm această problemă, dar am uitat. Probabil și datorită faptului că, efectiv, n-aveam nevoie de serviciile ei — a spus, măsurîndu-și din nou corpul cu încîntare.
Nu știu cum se face, dar picioarele nu mi se mai aflau strînse sub scaun, ci destinse pe sub masă. N-am mai simțit dorința de a mă evacua repede din secretariat. Trebuia să recunosc că precizarea interlocutoarei mele reușise să mă facă țăndări. Nici nu se putea altfel! Aveam senzația că mi s-a luat o pînză de pe ochi. Printr-o străfulgerare, am revăzut-o pe Marieta Stanciu în pat, așa cum o descoperisem. Numai prezența unei maseze ar fi putut explica poziția și îmbrăcămintea sumară în care se afla victima. Iar eu, sărman ageamiu, îmi lăsasem imaginația să zburde aiurea.
— Doamnă Damian, apreciez relatarea dumneavoastră despre maseză ca deosebit de importantă. Vă rog să încercați să vă reamintiți tot ce vi s-a povestit despre această femeie — am rugat-o.
— Marieta mi-a spus că a cunoscut-o la mare, cu vreo doi ani în urmă, și este foarte mulțumită de iscusința și destoinicia ei, calități care ar fi explicat și clientela ei aleasă pe sprînceană.
— V-a spus cum arată sau pe unde locuiește? a insistat Dan.
A răspuns negativ.

*

*   *

— Maseza a reprezentat capul de pod al bandei. Cu ajutorul ei criminalii s-au strecurat în locuință pe nesimțite. Pozițiile în care au fost găsite victimele nu lasă nici un dubiu că agresiunea s-a produs prin surprindere. După ce-o identificăm, arestarea complicilor ei se va face în doi timpi și trei mișcări! se entuziasmă Dan, în timp ce Vartunian ne ducea spre adresa ce-i indicasem.

Am aprobat. Spre deosebire de persoanele bănuite pînă atunci, maseza, prin profesia și relațiile ei cu victimele, satisfăcea în mod simultan toate elementele primordiale ale afacerii.

Cînd mașina a oprit în fața casei, am coborît și am intrat în curte, fără a mai ține seama de tăblița care anunța prezența unui cîine rău.

Anica Traian se afla lîngă verandă și spăla rufe într-o albie. I-am dat bună ziua și am intrat în subiect.

— Am aflat că la doamna Stanciu venea și o maseză. Ce știți despre ea?

— Oh! Cum Dumnezeu am uitat de ea?! ... Îmi pare rău ...

— Nu-i nimic, se mai întîmplă. Vă rog să ne spuneți cum arată? am întrerupt-o, dornic să aflu dacă semnalmentele furnizate de ceilalți martori i se potrivesc.

— Nu știu. N-am văzut-o niciodată ... Știți, eu plecam întotdeauna la ora trei, iar ea venea spre seară ... așa că n-am întîlnit-o niciodată.

— Atunci de unde știți de existența ei?

— Le-am auzit pe doamne vorbind între ele ...

— Ce spuneau?

— Că-i o femeie pricepută și foarte de treabă.

Doamna Panaitescu mi-a spus că fata ei a fost într-o zi acasă la maseză și a rămas impresionată de curățenia în care trăiește.

— Pe unde locuiește?

— Asta nu mi-a spus.

— V-a spus care-i situația ei civilă? E căsătorită, are copii?

— Da, e căsătorită și pare-mi-se că doamna Panaitescu mi-a zis că are și un copil... da' nu-s sigură.

— Ați reținut numele ei?

— Nu.

— Vă mai amintiți și alte amănunte rezultate din discuțiile despre maseză?

— Nu... Adică, ba da! Doamna Stanciu spunea că mai-nainte de-a se ține de masaje, fusese negustoreasă.

— Ce fel de „negustoreasă"? Ce comerț făcea?

— Asta nu știu, că nu-mi amintesc să fi zis...

— Cam ce vîrstă putea să aibă?

— Doamna Panaitescu zicea că-i o femeie tînără.

— Venea des să facă masaje?

— O dată pe săptămînă, joia, spre seară.

Cum nu mai aveam ce scoate de la ea, am rostit formula clasică: „Dacă vă mai amintiți ceva, vă rugăm să ne anunțați".

*

* *

Cînd am ajuns în fața apartamentului 23, am sunat.

— Pe cine căutați? s-a interesat o fetișcană de vreo douăzeci de ani, cu părul blond, revărsat ca

o cascadă peste un pulovăr negru, și ochii mari, albaștri.

— Pe domnul Stanciu, dacă este acasă — am zis, admirîndu-i ovalul perfect al feței și năsucul atît de săltat în vînt, încît aveam impresia că mă fotografiază cu narinele.

— E acasă. Vă rog să așteptați cîteva clipe — a spus cu o voce melodioasă și a zîmbit, peste umerii mei, către Dan.

Ne-a invitat să intrăm în holul pe care-l cunoșteam de la prima noastră vizită și ne-a arătat fotoliile de lîngă perete. Cînd ne-a întors spatele și a pornit spre una din uși, i-am admirat pantalonii. Erau albi și atît de strînși, încît nu trebuia să-ți forțezi imaginația pentru a-ți da seama că are un corp a la Raquel Welch. Cu toate că și în biblie scrie că nu-i frumos să-ți pizmuiești aproapele, recunosc că am fost gelos pentru surîsul ce i-l oferise lui Dan.

— Unchiule, te caută doi domni! i-am auzit vocea melodioasă, după ce a tras ușa după ea.

— Dacă știam că dau peste o astfel de minunăție, veneam singur! i-am șoptit lui Dan.

— Și eu... Chiar în afara serviciului! m-a asigurat, făcîndu-mi amuzat cu ochiul.

Cîteva clipe mai tîrziu, își făcu apariția și cel căutat. Era îmbrăcat într-un halat de casă și învîrtea în mîini o pereche de ochelari.

— Ceva noutăți? a zis, pe cînd ne strîngeam mîinile.

— Aproximativ.

— Dar de ce nu luați loc?

— Vă mulțumim pentru amabilitate, dar n-avem timp. Dealtfel, am venit numai penru o singură întrebare. Aveți cunoștință de faptul că doamna Stanciu primea acasă o maseză?

— Da.

— Ați văzut-o cum arată? am întrebat plin de speranță.

— Nu, niciodată. Marieta a angajat-o după plecarea mea de acolo.

— Ce v-a povestit fosta dumneavoastră soție despre ea?

— Aveți impresia că este implicată în ... în ce s-a întîmplat? m-a întrebat, probabil intrigat de insistența mea.

— Nu excludem această posibilitate.

— Înțeleg. Doriți s-o găsiți, dar, din păcate, eu nu vă pot ajuta ... Habar n-am cine-i această femeie.

— Nu-i nimic. O găsim noi oricum — mi-am ascuns eu nemulțumirea. Ceea ce vă cerem este să ne ajutați s-o depistăm.

— Vă stau la dispoziție, dar nu văd cum vă pot fi de folos ...

— Simplu. Încercați să ne redați tot ce ați discutat cu Marieta Stanciu despre maseza ei.

— Mi-a spus că este foarte mulțumită de ea ... Că îi plătește douăzeci și cinci de lei de ședință ... Ședințele au loc în fiecare joi la ora șase după amiază ... Cam asta e tot ce am reținut.

Am apreciat că reținuse prea puțin și am început să-l ajut.

— V-a povestit despre vizita pe care a făcut-o la locuința masezei?

— Nu! Nu mi-a spus nimic despre așa ceva ...

— V-a spus cum se numește?
— Nu-mi amintesc.
— Nu a citat numele vreuneia din clientele masezei?
— S-ar putea, dar nu-mi amintesc. Tot ceea ce rețin este că avea multe cliente printre actrițe, pare-mi-se de la „Savoy".
I-am mulțumit și am pornit spre ieșire.

Capitolul XVII

ÎNCEPEM SĂ TATONĂM

Mașina trecu prin intersecția bulevardului Magheru, rulă prin fața Universității, viră la dreapta pe strada Academiei și strecurîndu-se la stînga, printr-un pasaj, opri în fața teatrului Comedia.

După ce-am coborît, am traversat Calea Victoriei și ne-am îndreptat spre sala Savoy. Cîteva minute mai tîrziu ne aflam în biroul directorului teatrului.

— Ați nimerit și bine și rău — ne comunică el, cînd am explicat ce dorim. Bine, pentru că în cel mult cinci minute se termină repetiția și rău deoarece astăzi, avînd numai o repetiție parțială, sînt prezente numai o parte din actrițe.

— Nu-i nimic. Ne vom rezuma numai cu cele prezente, iar la nevoie o să vă mai facem o vizită.

*
* *

O jumătate de oră mai tîrziu făceam calea întoarsă spre pasajul Comedia. Întrucît o parte din actriţele chestionate utilizau, cîte două trei, serviciile aceleiaşi maseze, audierea se soldase numai cu patru adrese.

— Dane, dă-i lui Vartunian adresa cea mai apropiată — am zis, cînd m-am lăsat pe pernele moi ale maşinii.

A citit o adresă din notes, apoi, strîmbînd din nas, s-a întors către mine:

— Am impresia că ne pierdem timpul. Semnalmentele femeii pe care o căutăm sînt atît de vagi, încît chiar dacă o să ajungă în faţa noastră, tot n-o să ne dăm seama că am nimerit-o! Adaugă la asta şi faptul că n-am discutat decît cu o parte a actriţelor de la Teatrul de revistă şi salata-i gata.

— Deşi nu vreau să te indispun, trebuie să-ţi spun că nici indicaţia domnului Stanciu, referitoare la faptul că maseza „noastră“ ar număra printre clientele ei actriţe de la Savoy, nu trebuie considerată ca riguros exactă. În aceste condiţiuni, de totală relativitate, noi trebuie totuşi să ajungem la suspectă. Iar pentru a satisface acest deziderat, n-avem altă cale decît aceea a extinderii ariei de investigaţii.

— Cum?

— Simplu. Plecînd de la ideea că membrii aceleiaşi bresle se pot cunoaşte între ei, pe măsură ce vom audia masezele a căror adrese le avem, le vom ruga să ne furnizeze indicaţii despre alte colege de meserie. Şi aşa mai departe . . .

— Asta înseamnă că numărul acestora va creşte

în progresie geometrică, iar noi, rămînînd la același numitor, vom intra în criză de timp.

— În cazul în care temerea ta se va adeveri, o să facem apel la sprijinul colegilor noștri. Întrucît n-avem altă alternativă, trebuie să considerăm că aceasta este cea mai bună cale pentru a ajunge la suspectă.

— Deci trebuie să ne așteptăm la o alergătură cîinească. Iar eficiența... Să nu mai discutăm! a oftat cu năduf.

— Am omis o pistă mai bună?

Nu mi-a mai răspuns.

*

* *

Mașina a părăsit șoseaua Mihai Bravu și a virat la dreapta, pe o stradă desfundată și plină cu resturi de materiale de construcții. Strada Ilarie Chendi era aproape desființată de blocurile cu zece etaje care o brăzdau.

Am coborît în fața unei case gen vagon, numai cu parter. Cîndva trebuie să fi fost foarte arătoasă, acum însă, stînd înghesuită de uriașele blocuri ce o impresurau, se armoniza cu mediul la fel de bine ca și un cățel pechinez rătăcit printre picioarele unei turme de elefanți, gata să fie strivit.

După ce am sunat, ușa a fost deschisă chiar de persoana căutată. Era de statură potrivită, subțirică, cu părul șaten și ochii adăpostiți îndărătul unei perechi de ochelari cu lentile bifocale.

I-am povestit care ne este meseria și ne-a condus, printr-un culoar întunecos, într-o cameră cu fereastra la stradă.

— Cu ce vă pot fi de folos? ne-a zîmbit, după ce am luat loc pe scaunele oferite într-o sufragerie de culoarea șobolanului. Inițial, cînd ieșise din fabrică, cred că fusese neagră.

Remarcînd modul prudent în care i-am luat în considerare invitația, a continuat:

— Vă rog să mă scuzați pentru praful care domnește la mine în casă, dar, vă mărturisesc, nu mai prididesc să-l șterg. Datorită construcțiilor din jur, acum îl curăț și peste jumătate de oră e ca la-nceput.

— Așa este întotdeauna în preajma unui șantier — am zis, admițînd că ar putea să aibă dreptate, apoi simulînd că sînt foarte stînjenit, m-am pornit cu timiditate. Stimată doamnă, am venit la dumneavoastră într-o problemă foarte penibilă... Nici nu știu cum să încep... Știți, este vorba de o reclamație făcută împotriva dumneavoastră...

Femeia, de unde la începutul tiradei îmi zîmbea încurajator, a sfîrșit prin a mă privi contrariată.

— S-a depus împotriva dumneavoastră o plîngere... Se susține că ați fi sustras un obiect de valoare... — m-am decis eu, bineînțeles foarte rușinat de îndrăzneala mea.

— Ce vreți să spuneți?... Nu înțeleg! Cine și-a permis să mă reclame că-s hoață?! a strigat, abandonîndu-și scaunul cu o energie superioară celei utilizate de rachetele Saturn cînd își părăsesc rampele de lansare.

— O clientă de-a dumneavoastră... — am ezitat, necutezînd să-mi ridic ochii de pe covor!

— O clientă de-a mea?! Care-i aia, domnule?! a întrebat bătăioasă.

Mi-am ridicat cu sfială privirea spre ea și, dintr-o bucată, am spus:

— Doamna Marieta Stanciu.

— Marieta Stanciu?!... Asta cine o mai fi? E prima oară cînd aud acest nume! Cum i s-a năzărit unei necunoscute să mă acuze de necinste? a vrut să știe, călătorindu-și mirată privirea de la mine la Dan.

— Este vorba de doamna Stanciu, care locuiește pe strada General Demostene! a intervenit colaboratorul meu, probabil mai puțin convins decît mine de sinceritatea interlocutoarei.

— Repet. Habar n-am despre cine vorbiți. Ba mai mult, pînă la venirea dumneavoastră, nici n-am știut că în București există o stradă Demostene. Probabil că trebuie să fie o confuzie — a zis, zîmbindu-ne cu toleranță.

— La asta mă gîndesc și eu, doamnă — am admis. Mai există prin apropiere vreo persoană care face masaje?

N-avea cunoștință de o astfel de prezență prin apropiere. Am insistat totuși să-mi vorbească de cele pe care le știa. Astfel, am obținut trei adrese.

— Purtați în permanență ochelari? am întrebat, cu un ton ce trebuia să-i spună că problema pentru care venisem era lămurită.

— Da, n-am încotro... Am vederea slabă din copilărie — a spus, făcînd un gest de resemnare.

— Dacă nu sînt indiscret, ce dioptrii au bifocalii dumneavoastră?

— Plus trei și jumătate jos și minus doi și un sfert sus. Da' de unde această curiozitate? Aha! Înțeleg. Vă gîndiți că nu i-ar strica o pereche de

ochelari ca ai mei și doamnei care m-a reclamat — a glumit ea.

Am rîs și eu și, cu bucurie, am abandonat scaunul prăfuit.

La plecare, făcînd apel la ceea mai cucernică și autentică pocăință din inventarul meu, i-am cerut scuze pentru bănuiala-mi nejustificată.

M-a asigurat că nu poate fi supărată pe niște oameni atît de simpatici ca noi. Greșeala aparținînd în întregime aiuritei care ne-a trimis.

*
* *

— Ne ocupăm de adresele noi? a zis Dan, cînd am trîntit protierele mașinii.

— Numai după ce le epuizăm pe cele primite la Savoy.

Dan a spus lui Vartunian care-i următoarea destinație apoi s-a întors spre mine.

— Șefu' nu ne-am pripit? Înălțimea și culoarea părului cam aduceau cu ceea ce căutăm.

— Cu defecțiunea ei de vedere, fără ochelari n-ar fi putut să se aventureze noaptea în curtea victimelor sau să discute cu tocilarul.

— Și dacă i-a purtat, dar n-au fost remarcați de martori?

— În nici un caz? S-a dovedit că singurul element reținut, cu certitudine, de un martor sînt ochelarii subiectului. În rest, totul se limitează la niște aproximații . . . foarte aproximative.

Curînd, mașina a oprit în fața unui imobil cu șase etaje, pe strada Vatra Luminoasă.

Persoana căutată locuia la etajul trei. Cînd ne-am oprit în fața apartamentului ei, am sunat. Femeia care ne-a deschis era atît de voinică, încît concura cu succes dimensiunile ușii căreia îi luase locul. Era încinsă cu un șorț de bucătărie și mîinile, groase ca niște parizeri, erau mînjite pînă la coate cu cocă. Avea în jur de cincizeci de ani. Întrucît genele și sprîncenele se confundau cu tenul, am dedus că era o blondă veritabilă.

La întrebarea mea, mi-a spus, cu un accent german, că ea este persoana de care mă interesam. Ne-a poftit în casă, dar am refuzat. Eram edificați. I-am povestit că sîntem emisarii unei cooperative care ar dori să înființeze o unitate specializată în masaje. Mi-a mulțumit pentru grija și inițiativa conducerii cooperativei noastre, dar combinația n-o tenta, deoarece are clientele ei. Am rugat-o să-mi furnizeze adresele colegelor ei de meserie, pentru eventualitatea în care acestea ar fi ispitite de propunerea noastră. Povestindu-mi că este orădeancă și s-a mutat în Capitală numai de două luni, m-a asigurat că n-a reușit pînă în prezent să facă cunoștință cu suratele din cetatea lui Bucur.

*

* *

Următoarea vizită am făcut-o într-un bloc de pe bulevardul Ilie Pintilie. N-a trebuit să zăbovim prea mult, deoarece n-a răspuns nimeni la prelungitele apeluri ale soneriei.

— Ce facem Șefu'? s-a interesat Dan, săltîndu-și dispozitivul olfactiv în vînt și adulmecînd cu sem-

nificaţie mirosul plăcut de mîncare ce emana pe sub ușile apartamentelor din jurul nostru.

Am tăcut și am mai acționat o dată soneria.

— Dealtfel, e ora două — m-a anunțat el, simulînd indiferența unui orologiu vorbitor.

— Mergem la adresa următoare și apoi revenim — am zis, luînd-o înainte, spre lift.

Nu pot să spun că mirosul de mîncare, din care nu lipseau cel de sarmale și prăjituri, mă lăsaseră indiferent, dar m-am făcut că n-o remarc. Decît să mănînc la botul calului, obsedat de teama că un criminal își poate face de cap în acel moment, mai bine îmi amîn plăcerea după ce-l harponez. Nu de alta, dar satisfacţia datoriei împlinite, după cum am mai avut posibilitatea să constat, sporește gustul bucatelor.

*

* *

Am traversat piaţa Victoriei, prin faţa clădirii Consiliului de Miniştri, virînd la dreapta, spre bulevardul 1 Mai. După cîteva sute de metri Vartunian a semnalizat viraj la stînga, a rulat cîţiva zeci de metri și a întors din nou la stînga.

— Asta-i strada Maria Hagi Moscu, tovarăşe căpitan — a spus el, reducînd viteza. La ce număr opresc?

— Actriţa care ne-a dat adresa spunea că nu-și amintește bine dacă e 5 sau 15 . . . — a ezitat Dan.

— Începem cu numărul cel mic — am decis eu, privind strada pe care rulam. Era asfaltată, liniștită și casele nu depășeau înălţimea unui etaj.

Fiind o stradă scurtă, după aproximativ cincizeci de metri ne şi aflam în faţa numărului indicat.

Cînd am coborît din maşină, am constatat, nemulţumiţi, că ni s-a oferit posibilitatea să admirăm faţada fabricii de instrumente muzicale „Doina".

I-am făcut semn lui Vartunian să vină după noi au ralenti şi am plecat cu Dan să căutăm cel de-al doilea număr.

Cinci case mai departe, am văzut bucata din tablă emailată care indica numărul 15. Stătea prinsă pe un gard, din zid, care avea înălţimea unui om de statură mijlocie. Era prevăzut cu trei creneluri, ca nişte ferestre mici, şi o uşă îngustă, care reprezenta poarta. Atît ferestrele cît şi poarta erau confecţionate dintr-o combinaţie de scîndurele care împiedicau accesul privirii în dosul gardului.

Am văzut butonul soneriei şi l-am presat.

— Da, imediat. Vin acu'... — s-a auzit o voce feminină, tocmai cînd începusem să cred că ghinionul de la adresa precedentă a devenit molipsitor.

S-a auzit zgomot de paşi precipitaţi, apoi a urmat cel produs de tragerea unui zăvor. Cînd s-a deschis, în cadrul porţii se afla o femeie, pînă în patruzeci de ani, cu părul roşu deschis şi îmbrăcată într-un capod de casă.

— Pe cine căutaţi? a întrebat, privindu-ne mirată.

— Am vrea să discutăm cu doamna Silvia Tomescu — am zis, observîndu-i figura prelungă, cu trăsături comune, şi ochii mici, negri.

— Eu sînt — a confirmat, uitîndu-se întrebătoare.

Apelînd din nou la una din schemele mele, am ezitat un moment, m-am uitat temător în susul și josul străzii, apoi, arătîndu-mă satisfăcut că nu ne vede nimeni, am spus pe un ton confidențial:

— Doamnă, am fost sesizați că practicați meseria de maseză fără să posedați autorizația de liberă profesare. E adevărat?

Mai întîi m-a privit speriată, apoi i-am citit pe față intenția de a protesta. Dar nu i-am dat răgaz.

— Avem probe suficiente că așa stau lucrurile. Decît să negați, poate că ar fi mai bine să ne înțelegem — i-am propus, clipind cu complicitate.

Dan mi-a povestit ulterior, că mi-am jucat atît de bine rolul, încît chiar și maestrul Toma Caragiu ar fi avut motive să-mi invidieze arta interpretativă. Ba, depășindu-și necazul, să mă roage să-l învăț și pe el cum să transpună pe scenă un personaj tipic de șperțar. Ținînd seama de ce a urmat, fără a mă înfumura, am considerat că Dan n-a exagerat în elogioasa sa apreciere.

Femeia din fața mea, pricepîndu-mi „bunele intenții", în loc să protesteze, ne-a poftit să intrăm. Am cedat ispitei și i-am făcut pe plac.

La vreo opt metri de redutabilul gard se afla o vilă mică, numai parter, acoperită cu țiglă roșie. În timp ce Dan închidea poarta și-i trăgea zăvorul, am pornit s-o însoțesc pe gazda noastră. Toată curtea era asfaltată și am mers pînă la o ușă boltită și ferecată cu garnituri din fier, care imita stilul medieval. Pentru completarea impresiei, un lampadar din fier forjat stătea, agățat de o consolă, deasupra ușii.

Ne-am strecurat prin ușa „medievală" și am pășit

într-un hol micuț, luminat indirect prin două glasvanduri laterale. În peretele din față erau practicate două uși.

— Acum vă rog să-mi spuneți despre ce-i vorba — a început ea, după ce ne-am așezat pe scaunele unei garnituri populare de mobilă de sufragerie.

— Așa cum vă spuneam, doamnă, am primit o sesizare, în urmă cu două săptămîni, prin care ni se aducea la cunoștință că practicați profesia de maseză fără autorizație... Deși nu-i un lucru prea grav, totuși, din punct de vedere financiar, dumneavoastră frustrați statul de un impozit ce i se cuvine. Cu toate că impozitul este mic, în cazul în care se constată practicarea ilicită a unei meserii, se pot aplica amenzi mari.

— Și ce este de făcut? a vrut să știe, cîntărindu-mă din ochi; probabil pentru a putea stabili cît mai corect nivelul exigențelor mele.

— În mod normal, ar trebui să încheiem un proces-verbal de constatare..., dar sîntem oameni. Nu-i păcat să plătiți statului o amendă de trei-patru mii de lei? am exagerat cu un aer detașat.

— Atît de mult? a exclamat speriată.

— Ei, dar nu vă faceți griji... Doar nu vă las eu așa... — am asigurat-o de bunele-mi intenții. O să vă duceți să vă scoateți autorizația de liberă practicare a profesiei, care după cum vă spuneam, costă o nimica toată. În ceea ce privește amenda, atît timp cît nu închei procesul-verbal de constatare, nu se poate aplica. Este? am luat-o drept martoră. Ce, n-ar fi păcat să năpăstuim o femeie care trăiește în mod onest din munca ei? l-am consultat și pe colaboratorul meu.

Dan, care nu pricepuse nimic din basmul ce i-l depănam amfitrioanei, mă privea de parcă aş fi fost primul ambasador al planetei Marte trimis să-şi prezinte scrisorile de acreditare pe Terra. A fost totuşi suficient de isteţ pentru a se abţine să mă întrebe dacă am suferit în copilărie de meningită. Deşi uluit, a avut destulă prezenţă de spirit pentru a-şi da acordul, printr-o înclinare a capului.

Cînd mi-am întors privirea spre femeie, se uita întrebător la mine. Am făcut un gest de încurajare. S-a ridicat imediat de la masă şi a pornit spre servanta din spatele ei. A deschis o uşă, a tras un sertar şi a revenit cu o poşetă.

— În orice caz, vă rog să vă duceţi chiar azi la Secţia financiară după autorizaţie, altfel ne băgaţi şi pe noi în bucluc... Sînt sigur că doamna care v-a reclamat va reveni din nou... Şi dacă situaţia dumneavoastră nu-i reglementată, vă daţi seama ce neplăceri ne aşteaptă pe toţi? am turuit. făcînd-o pe îngrijoratul, în timp ce ea, moşmondind prin poşetă, scotea două-trei bancnote împăturite de o sută de lei şi le punea în faţa mea, pe masă.

Cu fineţea proprie şperţarului, am tras cu eleganţă banii mai aproape şi i-am acoperit, discret, cu palmele aşezate una peste cealaltă.

Aveam nevoie de ajutorul lui Dan şi l-am privit. Înlocuise o parte însemnată a uimirii, cu nişte doze substanţiale de revoltă şi dezgust. Apoi, întîlnindu-mi ochii, şi-a descreţit brusc fruntea.

— Cum e oare posibil, domnule inspector, să existe pe lume oameni atît de răi? Ce i-o fi venit să denunţe o femeie aşa de cumsecade? m-a con-

sultat el, dovedind că, în sfîrşit, îmi pricepuse stratagema.

— Răutatea... Invidia... Ori poate amîndouă. Cine poate şti? am spus, dezaprobator.

— Vă rog să-mi spuneţi cine m-a reclamat? s-a amorsat ea.

— A, nu! Asta nu se poate! Ştiţi... secretul profesional ne obligă să... — am încercat să rezist.

— De ce nu vreţi să mă ajutaţi pînă la capăt? a insistat ea.

— Aş vrea, doamnă, dar n-avem voie! Pot să vă spun numai că este o clientă a dumneavoastră...Cum se zice: „fereşte-mă Doamne de prieteni..." — am zis, pentru a mai turna o porţie de gaz pe foc.

— Cu atît mai mult vă rog să-mi spuneţi cine este? s-a încins ea, întinzîndu-şi mîinile peste masă şi aşezîndu-le peste ale mele. Avea palmele transpirate.

Dan, ca de obicei suflet caritabil, s-a revoltat:

— Domnule inspector, eu cred că doamna are dreptate. De ce să n-o ajutăm să-şi cunoască duşmanii? Pentru ce să-i ascundem identitatea intrigantei?

— Eu ştiu?... Poate că ai dreptate... — m-am lăsat eu convins, poţi să-l spui!

Dan, parcă temîndu-se să nu mă răzgîndesc, şi-a scos repede notesul din buzunar şi a început să-l răsfoiască. Cînd a ajuns la ultima filă, o porni iar de la început, răsturnînd, de astă dată foarte tacticos, pagină după pagină. Ajungînd din nou spre sfîrşitul carnetului şi apreciind că nerăbdarea masezei a atins cota dorită, se opri, puse degetul pe

partea de jos a unei file oarecare și declară victorios:

— Bravo, am găsit! și, ridicînd ochii spre gazdă, se interesă îngrijorat. Da' ne promiteți că nu veți spune de unde ați aflat numele reclamantei? a mai ezitat el o dată.

— Vă promit! a zis, ațîțată la maximum.

— Marieta Stanciu.

I-am urmărit cu atenție reacția. Mai întîi i s-au zbătut pupilele, apoi a început o schimbare succesivă a culorilor feței; de la măsliniu, la roșiu-aprins și s-a stabilizat la un galben palid.

— Canaliile! a șuierat printre dinți. Și dacă ați ști cum m-am purtat cu ele...

Oftatul de ușurare scăpat de Dan i-a curmat fraza. Mirată, și-a plimbat privirea de la Dan la mine încercînd să realizeze schimbarea de atitudine survenită. Probabil că n-a sesizat decît dispariția aerului nostru de complicitate. Ni-l impusesem prea mult, pentru a nu simți nevoia să-l abandonăm.

Capitolul XVIII

SILVIA TOMESCU

— De cînd o cunoașteți pe Marieta Stanciu? am zis, trăgîndu-mi mîinile de sub palmele ei, care căzură peste banii ce-mi oferise.

— De aproape doi ani, și, zău, nu m-aș fi așteptat la așa ceva din partea ei... — răspunse, în

timp ce ochii ei, îngustîndu-se ca două lamele, mă cercetau cu înfrigurare.

— Îi făceaţi masaje?

— Da, da' nu numai atît, sîntem chiar prietene. De aceea mă şi surprinde denunţul ei.

— De cînd n-aţi mai văzut-o?

— Nu înţeleg! Ce legătură poate avea amiciţia mea cu „aranjamentul“ nostru? a protestat, probababil cu intenţia de a sonda cauza schimbării atitudinii noastre.

— Cînd aţi văzut-o ultima oară pe Marieta Stanciu? am repetat, fără s-o aud.

— Nu văd rostul acestei întrebări! a spus, ridicînd tonul, enervată. Şi apoi eu am multă treabă... Vă rog să mă scuzaţi... — ne concedie, retrăgîndu-şi mîna şi abandonînd în faţa mea sutele ce trebuiau să-mi cumpere bunăvoinţa.

— Luaţi-vă banii! Sîntem ofiţeri de miliţie! am anunţat-o, întinzîndu-i peste masă legitimaţia.

În timp ce mă privea surprinsă, îşi muşca buzele subţiri, iar paloarea feţei făcea cale întoarsă spre roşu aprins.

— Şi ce doriţi de la mine? a zis cu vocea gîtuită, pe cînd, cu un gest rapid, a retras banii din faţa mea şi i-a vîrît în decolteul capotului.

Manevra ei nu m-a indispus. Am înţeles-o şi am aprobat-o pe deplin. Cine îşi putea dori o punere sub acuzaţie pentru tentativa de mituire a doi ofiţeri de miliţie? Un „fleac“ de pe urma căruia te poţi alege potcovit cu o pedeapsă de pînă la cinci ani închisoare.

— Cînd aţi văzut-o ultima oară pe Marieta Stanciu? am repetat.

— Acum vreo lună de zile.

— În ultima lună n-ați mai fost la dînsa? a întrebat Dan, pregătindu-și stiloul și carnetul.

— Nu. N-am vrut să mă mai duc, deși ea insista...

— Ce a decis această hotărîre?

— Începuse să mă trateze urît, ca pe o servitoare. În această situație n-am vrut să-mi mai pierd timpul cu ea... Aveam suficiente cereri, pentru a-mi putea alege clientele pe gustul meu. Probabil că din această cauză m-a și reclamat. Îi era necaz că am abandonat-o!

Trebuie să recunosc că răspunsul ei m-a descumpănit. Oare speranțele și toată alergătura noastră, pentru a o putea identifica, să fi fost gratuite? Deși mi-am mai pierdut eu timpul și altă dată, nu m-am simțit prea încîntat de ideea că va trebui să suplimentez lista gafelor.

— În perioada cînd îi frecventați casa, pe cine ați întîlnit la dînsa? mi-am reluat chestionarea, cu dorința de a afla pe ce picior dansez.

— Nu înțeleg întrebarea.

— Ce persoane ați văzut în casa Marietei Stanciu cînd vă duceați să-i faceți masaj.

— Pe nimeni! Probabil că atunci cînd trebuia să vin eu nu chema musafiri... E și firesc, o ședință de masaj dura mai bine de o oră și nu putea lăsa un invitat să aștepte atît de mult.

— Vă rog să-mi spuneți ce-ați făcut joi 19 aprilie? am trecut la elementul edificator: Alibiul.

— Ce puteam să fac? La fel ca și în celelalte zile, mi-am vizitat clientele programate pentru masaj.

— Cîte cliente vizitați zilnic?

— Între cinci şi şase.

— Asta nu-i puţin! am spus cu admiraţie. Dacă se înmulţeşte acest număr cu cele şase-şapte zile ale săptămînii.

— Într-adevăr, muncesc foarte mult — a admis ea.

— Şi nu vi se întîmplă să mai încurcaţi orele, respectiv clientele? m-am mirat.

— Cînd ai o evidenţă a programărilor, nu se pot comite astfel de greşeli — îmi comunică cu mîndrie.

— Ei, bravo! Asta chiar că înseamnă muncă planificată — apreciє şi Dan, continuînd să-şi ţină nasul ascuns sub notes.

— Ţinînd seama de evidenţa pe care o aveţi, vă rog să-mi spuneţi unde aţi fost joi, între orele şase şi zece seara? m-am declanşat, apreciind că am ancorat-o bine.

— Regret, dar de trei zile nu-mi mai găsesc carneţelul. Probabil că l-am uitat la vreo clientă... Dacă consideraţi important răspunsul meu, vă rog să-mi acordaţi un răgaz de cîteva zile pentru a-l căuta — s-a oferit ea, cu o bunăvoinţă de samariteană.

— De fapt, eu cred că-mi puteţi răspunde şi fără să vă consultaţi carneţelul. Dacă de trei zile vă lipsiţi de serviciile lui, rezultă că aveţi o memorie suficient de bună pentru a ne spune la ce clientă vă aflaţi în ziua şi orele precizate.

— V-aş răspunde cu plăcere, dar nu mă simt în stare. În urmă cu vreo zece zile, am renunţat la unele cliente vechi şi am introdus altele noi. Încă nu m-am obişnuit cu modificările făcute şi, decît să vă pun pe drumuri pe degeaba, mai bine mă abţin.

— De unde știți că ne puteți pune pe drumuri, pe degeaba? am luat-o repede.

— E firesc să mă gîndesc la o astfel de posibilitate, doar nu mă întrebați numai așa de florile mărului — replică cu promptitudine.

Trebuie să recunosc că interlocutoarea mea îmi plăcea din ce în ce mai puțin. După prima parte a discuției, cînd reușisem s-o fac să recunoască că nu era străină de victimă, se dovedise deosebit de tenace. Adoptînd poziția ariciului, ocolea imperturbabilă toate întrebările ce-i păreau că sînt meșteșugite. Sau poate mi se părea?

— Ați mai avut de-a face cu Miliția? am întrebat direct.

A ezitat o fracțiune de secundă, apoi a confirmat.

— Da. În urmă cu zece ani, am suferit o condamnare de șase luni. Am revîndut un inel cumpărat de la un necunoscut, pe stradă. Ulterior s-a constatat că nu era din aur, cum crezusem eu.

Începusem să mă lămuresc. Un pic escroacă, plus cîteva luni de documentare și schimb de experiență într-o închisoare, puteau explica destul de bine priceperea și calmul ce le dovedea. În consecință, admițîndu-i competența „profesională", cu atît mai mult trebuia să iau în considerare posibila-i implicare în afacerea de care mă ocupam.

I-am examinat în tăcere chipul și am constatat că devenise la fel de expresiv ca și cel al unui sfinx. Cunoșteam genul ei de oameni și mi-am zis că nu-i cazul să-mi mai probez schemele de persuasiune. Metoda convingerii este aplicabilă numai la indivizii cu afectivitate normală, iar ea părea a fi tot atît de impenetrabilă ca și granitul.

I-am privit mîinile. Stăteau împreunate peste poșeta așezată în fața ei, pe masă. Văzînd obiectul pe care-și sprijinea mîinile, mi-am fabricat o întrebare. Dacă bărbații își poartă agendele în portofele, oare femeile unde le țin?

— Vă rog să răsturnați conținutul poșetei pe masă!

— Pentru ce? s-a mirat.

— Notesul cu programarea clientelor dumneavoastră se află în poșetă. L-am văzut cînd ați scos banii — am blufat.

A schițat în colțul buzelor un zîmbet ironic și s-a conformat cererii.

Nu mi-a trebuit decît o singură aruncătură de ochi pentru a constata că mă înșelasem.

— Ați avut impresia că am vreun interes să ascund carnețelul cu programări de dumneavoastră? a zis, începînd să reintroducă în poșetă obiectele expuse pe masă.

— De ce refuzați să spuneți unde vă aflați în ziua de joi 19 aprilie?

— Îmi pare rău că ați rămas cu această impresie. Pur și simplu nu-mi amintesc. Lăsați-mi un răgaz de gîndire și am să vă răspund.

În definitiv, în afară de faptul că nu-mi plăcea aerul ei, nu aveam ce să-i imput. Poate că într-adevăr nu-și amintea ce-a făcut în ziua aceea. Am întîlnit destui oameni care nu pot preciza ce-au făcut chiar cu cîteva ore înainte, darămite, după opt zile. Iar acest gen de amnezie n-a constituit niciodată un element de suspectare, ca să nu mai vorbesc de o punere sub acuzare pentru comiterea unui act reprobabil. În ceea ce privește posibilitatea ei de a fi pă-

truns în locuința victimelor, prin mijlocirea relațiilor ce le avea cu acestea, era anihilată de declarațiile martorilor. Femeia care se învîrtise în jurul casei avea părul negru sau șaten, iar cea din fața noastră îl avea prea roșu pentru a admite posibilitatea unei confuzii.

Tocmai vream s-o întreb dacă, după părerea ei, Marieta Stanciu n-ar fi putut s-o înlocuiască cu o altă maseză, cînd m-am oprit. M-am oprit deoarece am avut, brusc, senzația că privesc un obiect arhicunoscut. În următoarea fracțiune de secundă, cînd mi-am reamintit ce-mi spusese Anica Traian, am avut impresia că și picioarele scaunului pe care stăteam începuseră să se înmoaie.

— Un moment! am exclamat și, săltîndu-mă de pe scaun, i-am luat din mînă legătura de chei ce vroia s-o bage în poșetă; de unde fusese răsturnată, pe masă, odată cu întregul ei conținut.

Le-am examinat. O cheie yale și două obișnuite, din fontă, erau legate de un inel, de care era prins un lănțișor scurt. Celălalt capăt al lanțului ancora o figurină neagră, de mărimea unei monede de un leu, din masă plastică. Îl reprezenta pe Hercules, individul care-i mănîncă în permanență sufletul simpaticului și istețului Pif le Chien.

Dan uitase de existența notesului său și se holbă, cînd la chei, cînd la mine.

— Sînt ale dumneavoastră? am întrebat.

— Dacă-s la mine în poșetă ... — a răspuns plictisită.

— La care uși se potrivesc? am zis, arătînd cu degetul, printr-un gest de rotație, spre ușile ce ne înconjurau.

— Sînt de la locuința sorei mele.

— E plecată în concediu?

— Nu. Este foarte uitucă și ține un rînd de chei la mine, ca rezervă.

N-aveam motive să mă îndoiesc de spusele ei. Totuși coincidența era prea mare. Atît numărul cheilor cît și prezența motanului, pe care îl vedeam prima oară sub formă de breloc, mă obligau la o verificare totală.

— Sînteți de acord cu efectuarea unei percheziții domiciliare? am cunsultat-o.

— Cum adică? Îmi puneți la îndoială buna credință?! s-a arătat ea jignită. Nu, domnule! Mă opun! N-aveți dreptul să-mi cotrobăiți prin casă.

Nu-mi spusese nici o noutate. Știam că operația pe care i-o propusesem se poate face ori prin aprobarea Procuraturii, ori prin consimțămîntul subiectului. Deci era clar în ce fel îmi puteam satisface curiozitatea. Curiozitate care, după refuzul primit, devenise obsedantă. Oamenii cinstiți, neavînd nimic de ascuns, nu se opun niciodată propunerii ce-o făcusem.

— Dane, te rog să-i ții de urît doamnei pînă mă întorc! l-am anunțat pornind spre ușa „medievală".

*

* *

M-am aruncat în mașină și i-am spus lui Vartunian unde trebuie să mă ducă. În încheierea explicației, am adăugat și că sînt grăbit. A priceput atît de bine, încît a pornit pe roțile din spate, și, cîteva minute mai tîrziu, a oprit pe cele din față. Mi-am

adunat nasul de pe parbriz și am trecut ca o vijelie pe lîngă subofițerul care păzea casa victimelor.

Din cauza avîntului ce mi-l luasem, din obișnuință am trecut pe lîngă terasă. M-am oprit însă și am revenit. Mi-am spus că a venit momentul să-mi încerc șansa de a deveni boier ... Și am devenit. Două din cheile rechiziționate, de la femeia lăsată în compania lui Dan, se potriveau atît de bine, în broaștele ușii principale, încît m-am trezit examinînd vestibulul. N-am intrat. Am tras ușa la loc și am încuiat-o. N-am avut cînd să respir ușurat, deoarece, deși nu sînt o somitate în probleme de matematică, am constatat că dacă din trei scazi doi, oricum o întorci, tot mai rămîne una bucată cheie, din fontă, fără utilizare. Am rămas pe terasă și m-am întrebat pe unde și-o fi ascunzînd anonimatul broasca celei de-a treia chei. Spre norocul meu, n-a trebuit să-mi surmenez prea mult meningele. Mi-a atras atenția subofițerul, care, rezemat de poartă, încerca să-mi afle intențiile. Am coborît treptele de beton și, cînd am ajuns lîngă el, i-am făcut semn să-și caute alt suport. După ce-am introdus cheia în broască, am rotit-o. N-am avut cînd să-mi strîng mîna și să mă felicit. Am sărit în mașină și i-am spus lui Vartunian unde să mă ducă. Deși nu-mi plăcea felul în care-l concura pe Jackie Stewart, i-am spus să nu menajeze ciuperca acceleratorului. Mai erau opt minute pînă la trei și jumătate. Dacă nu mă grăbeam o încurcam.

*

* *

Cînd am ajuns în dreptul biroului, procurorul Lupu tocmai deschidea ușa și ieșea. Își instalase pălăria pe cap à la Maurice Chevalier și părea foarte satisfăcut. Cînd m-a zărit, s-a bucurat și mi-a zîmbit.

— Tocmai plecam — mi-a explicat, strîngîndu-mi mîna.

— La masă?

— Da, și după amiază mă duc la Nora să văd cum s-a instalat în apartamentul pe care l-a cumpărat.

Deși știam că-i place să mănînce la oră fixă și că-și iubește fata, n-am ezitat să-i spun că avem ceva de discutat. Cînd a reintrat în birou nu mai zîmbea, dar nu m-am înduioșat prea mult.

— Zi-i repede ce-ai de spus! m-a îndemnat, în timp ce-și consulta ceasul.

Pentru a-i face pe plac, am început să-mi depăn povestea.

— Perfect! Ai mai descoperit o persoană care avea acces în casa victimelor. Ocupă-te de ea! m-a întrerupt sfătos.

— Țțț... Nu pot...

— Asta-i bună! Cine te împiedică?

— Persoana în chestie. Mi-a respins propunerea de a-i face o percheziție domiciliară.

— Foarte bine face! E dreptul ei...

— Cam așa ceva mi-am spus și eu, de aceea sînt aici!

— Pe ce-ți întemeiezi cererea de aprobare a percheziției?

— Pe refuzul de a explica felul în care și-a petrecut timpul în momentul agresiunii...

— Nu-i suficient! a decis și a dat să se scoale din fotoliul său.

I-am făcut semn să se reaşeze.

— Mihai, dacă continui să mă întrerupi, n-o să ajungi acasă nici la masa de seară!

Avertismentul meu l-a pus pe gînduri; situaţie de care am ştiut să profit.

Cînd am terminat şi cu povestea cheilor, a pus mîna pe telefon şi şi-a anunţat nevasta că va trebui să mănînce singură.

Capitolul XIX

O BRODESC CA LA CARTE!

Am deschis uşa „medievală" şi am intrat în casă. Atît doamna Tomescu, cît şi Dan se aflau pe scaunele pe care-i lăsasem.

— Doamnă Tomescu — a început Lupu, după ce şi-a declinat calitatea —, vă rog să-mi spuneţi de unde aveţi cheile pe care le-a luat tovarăşul căpitan de la dumneavoastră?

— Le-am găsit.

— Mi-aţi spus că sînt de la locuinţa sorei dumneavoastră — am intervenit.

— Am făcut o confuzie. Astea sînt ale ei — a zis, scoţînd din poşetă un inel pe care se aflau cîteva chei.

— Bine — a admis procurorul. Să revenim la cele despre care discutam. Unde le-aţi găsit?

— În curtea Marietei.

— Cînd?

— Cred că în urmă cu vreo lună de zile. Cînd am plecat, era întuneric și, ajungînd lîngă poartă, le-am lovit cu piciorul. Le-am ridicat de jos și le-am băgat în poșetă. Intenționam ca la următoarea ședință s-o întreb pe Marieta dacă știe cine le-a pierdut.

— Și totuși au rămas la dumneavoastră.

— Pentru că din seara aceea n-am mai fost pe la ea. Dar de ce acordați atîta importanță unor chei oarecare?

— Pentru că sînt cheile locuinței doamnei Stanciu.

— Îmi pare rău, dacă știam că sînt ale ei, îmi făceam timp să i le duc sau, poate, le trimiteam pe cineva.

Trebuie să recunosc că noua poveste a masezei m-a cam indispus. Relatarea ei se corobora perfect cu declarația femeii de serviciu, ceea ce însemna că principalul element de suspectare era dezagregat.

Lupu m-a privit întrebător și am confirmat, printr-un gest imperceptibil, că relatarea ar putea fi corectă. Și-a clătinat capul mustrător și a continuat:

— Ce-ați făcut în ziua de joi 19 aprilie, între orele șase și zece seara.

— Am fost la o clientă.

— Numele și adresa.

— Doamna Lidia Zimnicaru, bulevardul Constructorilor, numărul 2.

Procurorul m-a consultat din nou cu privirea. N-am avut cînd să-mi exprim admirația pentru felul impecabil în care a început să funcționeze memoria suspectei, deoarece a intervenit Dan, care pînă atunci își tot răsfoise notesul.

— Nu este adevărat! După declarația Anicăi Traian, trusa care a fost pierdută conținea și cheile unor

dulapuri din locuință. Deci cele găsite la dînsa sînt, în mod indubitabil, cheile utilizate de doamna Stanciu pînă în seara zilei de 19 aprilie.

Am simțit cum optimismu-mi se regenerează, precum Pasărea Phoenix, se amplifică și, în cursa lui spre zenit, trece prin tavan. Satisfacția-mi a fost atît de puternică, încît am uitat să-i înalț osanele tipului care a introdus în cercetarea polițienească sistemul stenografierii obligatorii a depozițiilor.

— Ce aveți de spus? s-a interesat Lupu.

— Trebuie să fie o confuzie...

— La cine?

— Bineînțeles, la dînsul — a arătat spre Dan. Eu le-am găsit. Ce, dacă lucrurile ar fi stat altfel, credeți că mi-ar fi teamă s-o spun? a zis cu nepăsare. Dealtfel nici nu pricep de ce faceți atîta tevatură pentru niște chei. Sau... I s-a furat ceva din casă și Marieta va trimis la mine...? Dacă e adevărat, să știți că totul este numai o înscenare!

— Din partea cui? s-a simțit Lupu ofensat.

— A Marietei, desigur.

— Ce interes ar avea?

— Să se răzbune pe mine, pentru că am refuzat să mă mai duc la ea.

— De fapt, de ce ați refuzat să-i mai faceți masaj?

— Pentru că se arăta din ce în ce mai nemulțumită. Avea impresia că, pentru cei douăzeci și cinci de lei plătiți pe ședință, n-o masez suficient. Că fac lucru de mîntuială. În realitate, pentru că devenisem și prietene, mă ocupam de ea mai mult decît de oricare altă clientă. Munceam cu ea de-mi ieșea sufletul. Probabil că abia acum, cînd a apelat la servi-

ciile alte maseze, şi-a dat seama cît eram de conştiincioasă şi, prin înscenarea făcută, speră că mă voi duce la ea să-i cer sprijinul şi să-mi reiau masajele. Ei bine, se înşeală. Indiferent de presiunile care se fac asupra mea, eu nu-i mai trec pragul! ne-a anunţat.

Trebuie să recunosc că a fost foarte convingătoare. Atît de convingătoare, încît am avut senzaţia că trebuie să săr, să-i sărut mîna și, cu lacrimi în ochi, s-o rog să mă ierte pentru nesăbuinţa de-a fi îndrăznit s-o suspectez. Am reuşit totuşi să-mi frînez imboldul. Probabil unde mi-am amintit că nu sînt plătit să mă las impresionat de basme, chiar dacă sînt, aparent, foarte veridice.

— Marieta Stanciu a fost găsită ucisă în locuinţa ei! a zis Lupu.

— Vai! ... Săracele ... — a spus, luîndu-și faţa între mîini.

— De ce săracele și nu săraca?! m-am grăbit să întreb.

Și-a ridicat capul și a clipit buimacă.

— Păi, dacă Marieta a fost omorîtă, iar mama ei nu obişnuia să părăsească locuinţa ... Sau poate că totuşi era plecată? Mă bucură sincer. Ea, într-adevăr, era o femeie cumsecade — a zis, parcă înseninîndu-se.

Ori eram eu un idiot, ori ea era nevinovată. Cum nici una din variante, n-ar fi fost surprinzătoare, m-am decis să aflu pe unde înot.

— Tovarăşe procuror, pentru a nu mai răpi timpul doamnei Tomescu, vă propun să ne edificăm prin efectuarea unei percheziţii domiciliare — am zis.

— De acord — a spus Lupu, cu o convingere ce-mi spunea că ar fi preferat să-l fi căutat la birou cu cinci minute mai tîrziu.

— Nu ştiu ce speraţi să găsiţi la mine, dar, oricum, vă rog să nu-mi deranjaţi casa. Şi, dacă se poate, să terminaţi mai repede. De cînd aţi venit, am pierdut programarea unei cliente, şi pînă deseară trebuie să mai vizitez încă două...

N-am mai ascultat-o. Am deschis glasvandul din dreapta şi am intrat. Era un dormitor. Am rămas lîngă uşă şi am început să privesc încăperea. În faţă se afla o fereastră prin care se zărea zidul gardului. M-am uitat pe rînd la divanul-studio, la garderobul dublu, la toaleta, la măsuţa pe care se afla un aparat de radio, la lampa cu patru braţe din plafon şi la covorul pluşat aşternut pe pardoseală. Tot ce mi-a reţinut atenţia a fost aparatul de radio. M-am apropiat să-i văd marca. Convingîndu-mă că nu era ce mă interesa, am pornit spre Lupu, care rămăsese în pragul uşii. Am ieşit în hol şi, înainte de a închide uşa glasvandului, am mai aruncat o privire de ansamblu. Aveam senzaţia că ceva nu-i în regulă, dar nu puteam realiza ce anume. Mi-am spus că trebuie că fie una din senzaţiile mele stupide, din care posed o cantitate substanţială, şi am închis uşa. Abia atunci am ştiut ce nu-mi plăcuse şi am reintrat în dormitor. M-am oprit în mijlocul camerei şi m-am uitat cu luare aminte la covor. Nu-mi plăcea. Şi dacă nu-mi plăcea mie, care am simţul esteticului aproape tot atît de dezvoltat ca şi scheletul dinosaurului expus la muzeul Antipa, trebuia să aflu cauza. Nu mi-a trebuit prea mult pentru a-mi preciza nemulţumirea. Ornamentul de motive orien-

tale ale covorului, contrar obișnuitului, era asimetric. Parcă aveam de-a face cu o vulpe fără coadă.

Am întors capul spre Lupu, care, aterizînd din nou în pragul ușii, îmi spunea cu ochii ceva în genul: „Ce dracului, mă Nicule, după ce că m-ai băgat în porcăria asta gratuită, mai tragi și de timp?" Între timp își făcuseră apariția, în spatele lui, Dan și doamna Tomescu. M-am uitat la ochii ultimei, dar erau prea candizi pentru a încerca să aflu de la ei ce m-ar fi interesat. M-am decis să apelez la serviciile colimatorului meu personal. M-am înfipt lîngă peretele din dreapta și am ridicat marginea covorului. Am constatat că podoaba era nouă-nouță și cineva comisese sacrilegiul de a-l fi tăiat exact acolo unde arabescurile apar în opoziție simetrică. Eram edificat. Între aspectul covorului și o bancnotă de zece lei tăiată pe centru, acolo unde se află stema Republicii, nu existau deosebiri.

— De ce ați tăiat covorul? am întrebat, privind spre gazdă.

— Pentru că altfel n-ar fi încăput — a replicat, mirată de stupiditatea întrebării.

— De unde-l aveți?

— L-am cumpărat de la o fostă clientă de-a mea, doamna Grossu.

— Adresa, vă rog.

— Da' să știți că a plecat din țară — m-a informat, după ce Dan și-a notat adresa ce-o furnizase.

— De mult?

— Cred că or fi trei săptămîni.

— Aveți și cealaltă parte a covorului?

— Sigur. E așternut în cealaltă cameră.

— Încearcă să le găseşti pe doamna Damian şi pe Anica. Dacă reuşeşti, invită-le aici! i-am spus lui Dan, revenind în hol.

Am început să deschid cele două uşi din faţa celei prin care Dan tocmai ieşea în curte. Îndărătul primei se afla o bucătărie, iar cea de-a doua ascundea încăperea de baie. Nu mi-a reţinut nimic atenţia şi am păşit spre cel de-al doilea glasvand. Cînd am trecut pragul uşii, am văzut un dormitor vopsit în bleu, pentru copii.

— Cine locuieşte aici? am întrebat.

— Băieţii mei.

— Mari? a întrebat Lupu.

— Unul are unsprezece ani şi celălalt doisprezece ani.

— Unde sînt?

— I-am trimis să-şi petreacă vacanţa la ţară, la o rudă.

Bineînţeles că primul lucru pe care l-am făcut a fost să-mi sprijin privirea pe pardoseală. Cea de-a doua jumătate de covor era prezentă la apel. M-am uitat la fereastra din faţa mea, prin care se zărea o magazie, şi, închizînd glasvandul, m-am înapoiat în hol.

— Vreau să văd şi curtea. Vă rog să mă însoţiţi — am zis şi am pornit spre uşă. Cînd am ajuns afară, am păşit spre dreapta. În dosul casei, m-am uitat la fereastra de la dormitorul bleu. Sub ea, în poziţie orizontală, era chepengul unei pivniţe. M-am dus şi l-am deschis. Dedesubt se vedeau nişte trepte din cărămidă. Am coborît opt sau zece trepte şi m-am oprit în faţa unei deschizături paralelipipe-

dice. Interiorul se distingea tot atît de bine ca o tablă neagră de clasă privită pe întuneric, de un orb.

Am scos lanterna. Aveam în fața mea cadrul unei uși la a cărei montare se renunțase. Pe peretele din dreapta am remarcat un întrerupător de lumină. Dar, după ce l-am răsucit, am rămas tot la credincioasele servicii ale lămpii de buzunar. Fasciculul lanternei s-a oprit, la trei-patru metri, pe un perete din cărămizi netencuite și îmbîscite de praf. Am înaintat cu un pas și am luminat spre dreapta, ceea ce mi-a permis să admir zece-douăsprezece putini de brînză goale. Erau puse una peste alta, cu cercurile metalice căzute în jurul doagelor, și camuflau mai mult de jumătate din înălțimea peretelui respectiv. Zăceau acolo de mulți ani, fapt ce demonstra că proprietara lor nu-i la curent cu campania de recuperare a deșeurilor și ambalajelor. M-am întors spre peretele din stînga. Era căptușit pe de-a întregul cu un raft încărcat cu tot soiul de sticle goale și prăfuite. Pardoseala era din pămînt bătătorit. Tavanul, susținut de trei grinzi metalice, lăsa în pendulare un fasung, fără bec, la capătul a două sîrme. Am apreciat, fără părere de rău, că pivnița în care mă aflam n-are haz și m-am întors spre trepte. Cînd am ajuns în curte, am întîlnit privirea întrebătoare a procurorului și l-am anunțat, tot pe mutește, că încă n-am găsit ce căutam.

În fundul curții, pe stînga, era o construcție din lemn, rotundă ca o ciupercă și acoperită cu carton asfaltat. Fiind unicul loc care apreciam că ar mai merita să fie vizitat, n-am vrut să mă lipsesc de această bucurie. M-am apropiat și am deschis ușa. Era o magazie, fără ferestre, pentru lemne. Mai îna-

inte de a apela la bunăvoința lămpii de buzunar, am învîrtit întrerupătorul montat pe tocul ușii și, precum scrie și la biblie, minunea s-a produs. Deși becul nu lumina chiar cît o candelă, de tip economic, m-am declarat satisfăcut. Ce să fac, dacă ăsta-i marele meu defect? Sînt prea modest!

Interiorul magaziei, avea aproximativ douăzeci de metri patrați. Jos, pămînt bătătorit și acoperit cu așchii din lemn; în stînga, un maldăr consistent de cărbuni; la dreapta, o stivă înaltă cu lemne de foc, iar la mijloc, precum un jilț, trona o buturugă mare pentru spartul lemnelor. Am privit tavanul, susținut cu bîrne din lemn, și, explicîndu-mi că n-am de ce să-mi pierd timpul pe aici, am pornit spre ieșire. Dar n-am ieșit. Instinctu-mi de cusurgiu a fost mai puternic. Cînd știam că Lupu abia aștepta să mă înșface și să mă devoreze, precum patrupedul de la care și-a împrumutat numele, n-am găsit altceva mai bun de făcut, decît să privesc toporul. De parcă ar fi fost treaba mea că stăpîna casei, din cauza iuțelii de mînă și a nebăgării de seamă, a ridicat stiva de lemne peste coada instrumentului. Instrument fără de care, oricum o întorci, nu poți să spargi lemne. În consecință, nu mi-a trebuit prea mult timp de gîndire pentru a mă decide să-i fac un serviciu doamnei Tomescu. E adevărat că, din nepricepere, în loc să încerc să trag toporul de sub stivă, m-am apucat de treabă precum Păcală. Am început să dau jos lemnele din vîrful acesteia.

Cînd stiva a coborît pînă la umerii mei, îngrijorat de faptul că tot eu va trebui să reașez lemnele la loc, m-am înălțat peste ceea ce mai rămăsese în poziție verticală și am privit. N-am avut nevoie de un

binoclu pentru a mă decide să săr de cealaltă parte. Am scos în viteză din buzunar facturile găsite în locuința victimelor şi am verificat seriile de fabricație a frigiderului şi a aparatului de radio, care tronau între două geamantane și cîteva boccele făcute din cuverturi sau fețe de masă cu colțurile înnodate cruciş.

Cum rezultatul verificării m-a asigurat că nu va mai trebui să refac stiva în poziția inițială, am vrut să mă bucur că am scăpat de o corvoadă suplimentară. Dar nu mi s-a oferit acest răgaz.

— Ce faci acolo, Nicule? a vrut să știe Lupu, din cealaltă parte a stivei.

— Vino şi te uită! i-am propus.

Luînd în considerare numai a doua parte a propunerii mele, și-a înălțat capul peste stivă şi a măturat cu privirea obiectele care mă înconjurau.

Apoi a zbughit-o pe ușă de parcă și-ar fi amintit că a uitat laptele pe foc. O clipă mai tîrziu, cînd a revenit, era însoțit de stimabila noastră amfitrioană.

— De ce ați dosit aceste obiecte? s-a interesat el, arătînd spre vestigiile stivei ce o demolasem, recunosc, spre ruşinea mea, fără a mă simți încercat de vreun sentiment de remuşcare, fie el cît de palid.

— Din motive personale — ne-a comunicat dînsa, cu nonşalanță.

— Vrem să le cunoaştem și noi! a anunțat-o procurorul, cu indiscreția ce-i caracterizează pe cei de-o profesie cu el, deși ar fi trebuit să știe că femeile au unele mici secrete pe care noi, bărbații, este bine să le respectăm.

— Le-am cumpărat de la doamna care mi-a dat și covorul — s-a decis ea, înclinîndu-și capul în direcția casei.

— Doamna Grossu?

— Da.

— Și de ce le țineți aici, ascunse?

— Pentru că doamna Grossu le-a vîndut la trei sau patru cumpărători, pe care i-a anunțat că-și pot ridica obiectele în ziua plecării ei. De fapt, ea a plecat cu două zile înainte de data ce le-o anunțase. Mie însă mi-a spus exact cînd trebuie să le iau pentru a nu mă întîlni cu ceilalți.

— Și le-ați dosit pînă se liniștеau clienții trași pe sfoară. Nu? am conchis eu.

— Întocmai — a confirmat, parcă surprinsă de isteţimea mea.

— Probabil că le-ați adus aici odată cu covorul, adică acum trei săptămîni. Așa-i? am zis, cu dorința expresă de a mă mai ridica un pic în ochii ei.

Fără nici o reticență, mi-a dat dreptate.

Auzind tropot de pași în curte, am ieșit să văd cine a venit. Era Dan și cucoanele pe care-l rugasem să le aducă.

Pentru a nu abuza prea mult de timpul lor, și mai ales de-al nostru, am început prin a le arăta semicovoarele din casă și am terminat cu obiectele din magazie. Bineînțeles, avînd grijă să nu le lipsesc de posibilitatea de a privi îmbrăcămintea, lenjeria, bibelourile și serviciile de porțelan și tacîmuri, care erau înghesuite, fără prea mult discernămînt, în geamantane și boccele.

Cînd n-am mai avut ce le arăta, le-am mulțumit

pentru colaborare şi i-am spus lui Vartunian să le ducă cu maşina de unde le-a luat.

Revenind în hol, doamna Tomescu și colegii mei stăteau în jurul mesei, pe scaune.

— Aţi auzit ce-au spus martorele? S-a decis Lupu, tulburînd atmosfera de calm și pace patriarhală a camerei.

— Se înșeală! Lucrurile, după cum v-am mai spus, nu sînt ale Marietei, ci le-am primit de la doamna Grossu.

— Nu trebuie să mizaţi pe faptul că doamna care susţineţi că v-a dat obiectele în discuţie este plecată din ţară. Nouă nu ne este greu s-o depistăm şi s-o interogăm prin intermediul Interpolului! a avertizat-o Lupu.

Aşteptînd ca Lupu să-şi epuizeze repertoriul, m-am uitat plictisit în jurul meu. Am remarcat pe servantă o geantă mare, ca o sacoșă, din masă plastică, gri. Cum încă nu venise rîndul recitalului meu, m-am ridicat și m-am dus să mă uit la ea. Chestie de pierdere de timp.

Deschizînd-o, am văzut o pînză albă, împăturită. Am scos-o și am constatat că era un halat, ca al asistentelor medicale. Pe fundul sacoșei se vedeau cîteva flacoane cu glicerină și spirt, iar între ele am remarcat un carneţel jegos, fără coperţi. L-am răsfoit și am revenit la locul meu.

— Unde aţi fost joi 19 aprilie, între orele şase și zece seara? am zis, de parcă atunci îi puneam pentru prima oară această întrebare.

— V-am mai spus — m-a compătimit pentru lipsa-mi de memorie. Am fost la doamna Zimnicaru.

— Carnetul de programări spune că ați fost la doamna Zimnicaru între orele trei și cinci după amiază. Iar pentru orele de care vă tot întrebăm, la Marieta Stanciu. Recunoașteți?

— Nu! Carnetul nu a fost corectat după reprogramarea clientelor mele, respectiv anularea vizitelor la Marieta Stanciu.

Își susținea afirmațiile cu atîta demnitate și siguranță, încît, dacă mă luam după aparențe, ar fi trebuit să admit că mai degrabă pot fi eu vinovat de ce s-a întîmplat în strada General Demostene, nu ea.

Am simțit cum începe să mi se tripleze volumul ficatului, fenomen care se manifestă numai atunci cînd cineva îmi supraevaluează prostia.

— Deci, pentru a conchide — am zis, stăpînindu-mă, cum îi stă bine unui anchetator —, frigiderul și celelalte obiecte au fost achiziționate de la doamna care a plecat din țară, iar cheile le-ați găsit. Corect?

— Da.

Am privit spre Lupu, care, la rîndu-i, se uita la maseză, cu acreală. O acreală specifică celor care se află în plină criză de ulcer.

— Tovarășe procuror ținînd seama de probele adunate și atitudinea bănuitei, vă solicit aprobarea de-a o aresta sub învinuirea de complicitate la comiterea dublului asasinat din strada General Demostene — am zis.

— Protestez! Asta-i o înscenare! ...

— De acord! a confirmat Lupu, fără să remarce că doamna Tomescu și-a ieșit, pentru prima oară, din calmul ei imperturbabil.

Cînd am ajuns în curte, am constatat că mașina

lui Vartunian încă nu se înapoiase. Precis că se oprise pe undeva să mănînce. Nu mai știu dacă m-am gîndit la această posibilitate cu totul întîmplător sau legat de faptul că era șapte seara și-mi propusesem să mă dedau și eu unei operații similare, cu cinci ore mai înainte. N-am avut prea mult timp să-l invidiez pentru inițiativa lui, deoarece Lupu ne-a invitat în mașina procuraturii.

*
* *

Eram în biroul nostru și trecuseră cinci ore de cînd încercam s-o convingem să spună adevărul. Noi eram epuizați, iar Silvia Tomescu bine mersi, ca la început. Nu voia să se îndepărteze de la varianta ei nici cu un micron. Susținea sus și tare că ne pretăm la o înscenare. Corpurile delicte descoperite în casa ei fuseseră cumpărate, iar cheile găsite în curtea victimelor. În ceea ce privește seriile de fabricație ale radioului și frigiderului, aprecia că trebuie să fie vorba de o simplă coincidență.

Cu toate că probele adunate erau îndestulătoare, nu puteam s-o incriminez pînă nu vorbea. Pînă nu se decidea să spună cine i-au fost complicii. În meseria mea, nu se poate considera elucidat un caz decît după ce au fost implicați toți participanții la fărădelege. Iar ea cunoștea această situație. Își dădea seama că dacă-și ține gura cusută ne-a încuiat. Și o ținea. O ținea atît de bine, încît chiar și un pește congelat ar fi putut s-o invidieze pentru discreția ei.

Mi-am privit colaboratorii. Atît Lupu cît și Dan aveau ochii congestionați de oboseală. După cît mă simțeam de epuizat, cred că mutra mea putea fi și mai șarmantă ca a lor. În pofida extenuării noastre, coana Silvia arăta ca o campioană pe zece mii de metri plat în așteptarea startului.

Mi-am spus că ar fi mai bine să trag obloanele. Am chemat subofițerul de planton și am expediat-o la arestul preventiv.

— Și noi care credeam că odată harponată maseza avem în palmă și restul bandei... — a mormăit Dan, ridicîndu-se de pe scaun și rotindu-și umerii pentru a se dezmorți.

— Nicule, cum ne descurcăm dacă continuă să-și păstreze mutismul? a căscat Lupu.

Mai întîi, am vrut să-i povestesc că tocmai asta aș vrea să aflu și eu, dar, mai înainte de a avea timpul s-o fac, căscatul lui s-a dovedit molipsitor.

— O să începem cu martorii... Pe urmă încercăm să-i depistăm complicii... — am îndrugat, cu palma la gură, pentru a demonstra colaboratorilor mei că nu intenționez să-i înghit.

— Cum, dacă nu vrea să-i indice? s-a interesat, scîrbit, procurorul.

— Ne-nvîrtim în jurul ei și-i cercetăm relațiile. La acest gen de agresiune nu te asociezi cu primii veniți, ci numai cu complici pe care-i cunoști bine.

Întrucît erau prea dărîmați pentru a mai fi în stare să mă contrazică, ne-am ridicat și am plecat.

Cînd mașina de serviciu a pornit să ne semene pe la casele noastre, i-am spus lui Dan ce are de făcut mîine dimineață la prima oră.

Capitolul XX

MĂRTURISIREA

La ora opt dimineaţa toată regia era pusă la punct, precum scrie în Codul de procedură penală. Patru femei avînd semnalmente apropiate de ale Silviei Tomescu, au fost introduse împreună cu bănuita într-o sală unde aşteptau profesorul de educaţie fizică, şoferul ambulanţei şi tocilarul care ascuţise toporul. Acest truc este organizat şi se desfăşoară ca o paradă a modei, cu două deosebiri: lipseşte muzica şi, în locul modelului, asistenţa indică manechinul.

După cum am şi scontat, rezultatul a fost excelent. Martorii, pentru a ne putea ajuta cît mai bine, n-au căzut în păcatul de a se asocia, nici chiar la nivelul unei perechi, cînd ne-au indicat persoana ce considerau că seamănă cu cea văzută în ipostazele care ne interesau. Iar, ca încurcătura să fie completă, toate cele trei femei desemnate de ei făceau parte din garnitura grupului în care o amestecasem pe bănuita. În concluzie, după opinia martorilor, ar fi trebuit s-o eliberăm pe Silvia Tomescu şi să le reţinem pe cele care au apărut la confruntare alături de aceasta.

În consecinţă, am spart bîlciul şi, dezgustaţi, ne-am înapoiat în biroul nostru.

— Dane, ştii care-i mişcarea următoare? am întrebat, lăsîndu-mă să cad îndărătul mesei de lucru, pe scaun.

— Da — a mîrîit el. Trecem la audierea tuturor

vecinilor Silviei Tomescu, pentru a încerca să-i stabilim legăturile.

Cum exact același lucru gîndeam și eu, am aprobat. Dar, cînd să mă ridic din scaun, m-am răzgîndit.

— Dane, cheamă arestul și cere să ne-o trimită pe bănuita.

— Iar? s-a mirat el.

— Iar — am confirmat.

Cîteva minute mai tîrziu, Silvia Tomescu și subofițerul care o însoțea au intrat în cameră. Am așteptat pînă s-a retras ultimul și am invitat-o să ia loc pe scaunul din fața biroului meu.

— A venit momentul să ne spuneți adevărul! am zis.

— Asta am făcut și pînă acum. Iar dacă vă imaginați că am să recunosc ce doriți dumneavoastră, numai pentru a vă fi pe plac, vă înșelați! Sînt nevinovată! mi-a comunicat, parcă mai puțin convinsă ca în noaptea precedentă.

— Toți martorii care au participat la confruntare v-au recunoscut, — am blufat, cu seninătate.

Ochii ei mici și negri m-au cercetat cu neîncredere. Am avut impresia că sarcasmul și dîrzenia manifestate pînă atunci încep să oscileze, să alunece spre dezorientare, ca acul unei busole supusă influenței unei surse magnetice străine de cea naturală, a globului terestru. Privirea-i atentă și penetrantă nu-mi mai căuta cu fixitate ochii, ci se plimba repede și alternativ între vîrfurile urechilor mele.

Cînd mă întrebam dacă schimbarea ei de atitudine este numai o impresie, s-a prăbușit. S-a prăbușit ca o jartieră întinsă pînă la rupere. Capul i-a căzut cu bărbia în piept, iar umerii au alunecat în

jos, odată cu mîinile sprijinite pînă atunci pe rama biroului. Metamorfoza ce-o suferise în cîteva clipe, şi mai ales felul în care-i suspendau mîinile, bălă-bănindu-se în apropierea covorului, m-a obligat să-mi trimit gîndurile cu cîteva zeci de mii de generaţii în urmă, spre strămoşii noştri.

— Recunosc... Eu le-am omorît... — a bolborosit.

Trebuie să admit că modul în care luase startul mărturisirea ei m-a îngrijorat. M-a îngrijorat chiar foarte mult! Îmi prevesteam o serie de încurcături a căror lipsă n-o simţeam. Ori dorea să-şi ascundă complicii, ori era o psihopată pusă pe fabulaţia unor false recunoaşteri. Dacă prima variantă nu ridica probleme deosebite, a doua, prin compensaţie, o făcea cu prisosinţă! Am mai avut o dată de-a face cu un idiot care susţinea că el era autorul porcăriei ce o anchetam. În loc să-mi concentrez toată atenţia asupra hăituirii criminalului, a trebuit să pierd o groază de timp pentru a dovedi că aiuritul s-a auto-sugestionat că-i imperios necesar să-şi ispăşească imaginara ispravă în închisoare. Zău, o astfel de treabă nu prea mi-ar fi convenit!

— Vă rog să continuaţi — am zis, bineînţeles, disimulîndu-mi panica ce mă încerca.

— Le-am ucis pentru că erau nişte canalii...

— Nu aşa! S-o luăm metodic — am zis, pentru a o prinde cu minciuna mai înainte de a mă putea induce în eroare. Relataţi-ne ce-aţi făcut în ziua respectivă, începînd cu dimineaţa.

Mi-a înşirat trei cliente cărora le făcuse masaje şi ajunse la cea de-a patra:

— După ce mi-am terminat treaba la doamna Zimnicaru, am pornit spre Marieta, care era ultima clientă în ziua aceea...

— La ce oră aţi plecat?

— Ca de obicei, pe la cinci — cinci fără un sfert.

— Cînd aţi ajuns la ea?

— La ora şase seara.

— Aţi avut nevoie de mai bine de o oră, pentru a ajunge în strada General Demostene? a întrebat Dan.

— Nu. Am ajuns în jumătate de oră.

— Şi pînă la ora şase, cînd spuneţi că aţi intrat, ce-aţi făcut?

— M-am plimbat pe străzile din împrejurime.

— De ce? Nu era normal să mergeţi la clientă şi să vă terminaţi mai repede treaba?

— Marieta ţinea foarte mult la punctualitate. Nu admitea nici să întîrzii, nici să vin mai devreme.

— Cine v-a deschis uşa? am întrebat, după ce Dan mi-a făcut semn că-i satisfăcut de răspunsurile primite.

— Marieta.

— Spuneţi-mi tot ce s-a întîmplat după ce vi s-a deschis uşa.

— Am intrat în dormitor. Pe cînd Marieta se dezbrăca pentru masaj şi eu îmi puneam halatul, a venit şi mama ei să ne privească. Ca de obicei, cînd veneam la ele discutam vrute şi nevrute. În ziua aceea mi-a povestit ceva foarte urît... Din această cauză, le-am omorît... — a scrîşnit ea din dinţi

— Ce anume ţi-a spus? am cerut, renunţînd la utilizarea pronumelui de reverenţă.

— Că două eleve de-ale ei au comis un fapt imo-

ral şi a doua zi, adică vineri, era hotărîtă să sesizeze Miliţia. Atunci a intervenit şi mama ei, care a îndemnat-o să nu le ierte. În clipa aceea le-am urît de moarte. Nu ştiu dacă mă înţelegeţi, dar în acel moment am simţit că totul se revoltă în mine, în sufletul meu de mamă ... M-am hotărît să împiedic, cu orice chip, necazurile celor două copile nevinovate ... Să le ucid! ...

— Un moment! Nu înţeleg! De ce, ca mamă, te-a revoltat faptul că profesoara şi-a propus să aducă pe calea bună două eleve, care altfel ar fi putut aluneca spre periferia societăţii?! Dumneata, ca mamă, în loc să sprijini această intenţie, din care nu rezulta decît înalta conştiinciozitate profesională a unui dascăl, o condamni?! am încercat s-o pricep.

A ridicat capul şi m-a privit, parcă încercînd să vadă ce nu mi-a plăcut.

— Nu, nu m-aţi înţeles. Nu faptul că dorea să le reclame la miliţie m-a supărat, ci tonul folosit... — a încercat ea să schimbe placa.

— Să lăsăm asta! Continuă relatarea faptelor.

— Cînd Marieta s-a aşezat cu faţa în jos, pentru a-mi putea începe masajul, i-a spus mamei ei să se ducă să ne facă cîte un ceai ... Dacă bătrîna nu ieşea din cameră nu se întîmpla nimic ... — a zis, ridicînd din umeri într-un gest care trebuia să mă asigure că numai Mioara Panaitescu e vinovată de ceea ce a urmat.

— Continuă relatarea! am repezit-o.

— Cînd bătrîna a ieşit din cameră, profitînd de faptul că Marieta stătea cu faţa în pernă, mi-am pus mănuşile şi am scos toporul din servietă ... După ce am lovit-o, m-am dus în bucătărie şi ...

— Oprește-te! Spune unde, cum și de cîte ori ai lovit-o! am întrerupt-o cu bruschețe, deoarece doream s-o derutez și s-o prind cu minciuna.

A răspuns cu o precizie ce dovedea că știe despre ce vorbește, ceea ce nu m-a împiedicat însă să mai am rezerve asupra veridicității spuselor ei.

— Deci, te-ai dus în bucătărie... Și? am stimulat-o, dorind s-o prind mai repede cu ocaua mică.

— Fiind numai în ciorapi, nu m-a auzit decît după ce am intrat și am închis ușa în spatele meu...

— Ce făcea cînd ai ajuns acolo?

— Era cu fața la fereastră. Cred că încerca s-o deschidă. Cînd a auzit ușa închizîndu-se, s-a întors și m-a văzut. S-a speriat grozav... — a zis, lăsînd să-i apară un zîmbet de satisfacție, dar l-a înlăturat repede; probabil realizînd, după mutra ce-o făceam, că exuberanța nu este adecvată textului.

— Mai întîi s-a uitat la mine surprinsă — a spus, reluîndu-și înfățișarea pocăită —, apoi a făcut ochii mari și a rămas cu privirea pironită pe topor...

Mi-am imaginat scena. Am văzut o femeie bătrînă și neputincioasă privind lama însîngerată a toporului și realizînd care-i va fi soarta. A fost suficient pentru a-mi simți înghețată șira spinării.

— Nu i-am dat timp să strige după ajutor...

Meseria mea mă obligă să ascult tot ce mi se spune, oricît de înspăimîntătoare ar fi aceste relatări. Deși aveam senzația că trăiesc un coșmar obsedant, fără de sfîrșit, mi-am făcut datoria. Am înregistrat toate amănuntele furnizate de fiara din fața mea. Cînd a terminat, cu naturalețea unei mame care a spus un basm frumos copilului ei pentru a-l adormi, am constatat, surprins, că prezumțiile mele

fuseseră eronate. Precizările ei la întrebările de control demonstrau, în mod indubitabil, că ea comisese îngrozitorul dublu asasinat.

— Ce s-a întîmplat după ce-ai pus toporul în chiuvetă şi te-ai spălat pe mîini? am cerut cu o voce care nu-mi aparţinea. O voce ce-mi părea trasă pe glaspapir.

— M-am dus să văd ce făcea Marieta. Stătea aşa cum o lăsasem ...

— Firesc! a spus Dan, răguşit, fără s-o privească. Fără să vreau m-am uitat la notesul în care stenografia declaraţia şi am remarcat că mîna dreaptă i se albise. Datorită repulsiei ce-l încerca, se răzbuna pe stilou, încercînd să-l strivească între degete.

— ... Dar se văicărea — a continuat imperturbabilă. Atunci i-am pus pe cap un halat şi o pernă ...

— Pentru ce? Nu puteai să-i suporţi gemetele?

— Nu asta mă deranja — zise, parcă mirîndu-se de stupiditatea întrebării. Mi-a fost teamă să nu se audă afară şi să mă trezesc cu cineva peste mine.

Ascunzîndu-mi amărăciunea, i-am făcut semn să continue.

— Văzînd că totul e în ordine, m-am urcat pe un scaun şi am luat de pe garderob două geamantane. După ce le-am umplut cu obiecte de îmbrăcăminte, am plecat spre casă.

— Cu ce?

— Cu troleibuzul. După ce-am deşertat geamantanele, m-am înapoiat.

— Cînd ai plecat şi cînd te-ai înapoiat la locuinţa victimelor?

— Am plecat pe la opt și jumătate și m-am întors, cred, după vreo oră. N-am zăbovit pe nicăieri... Cînd am revenit, am umplut iar geamantanele...

În timp ce povestea ce-a băgat în geamantane, mă întrebam de ce nu-mi vorbește de complicii ei. În mod firesc, după exterminarea victimelor, ar fi trebuit să-i introducă în casă. Dar ea se abținea să-i menționeze.

— Vorbește-ne despre complicii tăi! am întrerupt-o.

— Care complici? s-a mirat.

— Știi bine! i-a replicat Dan cu asprime.

— Am fost singură... N-am avut complici...

„Deci vrea să-i camufleze... Bine, lasă că vom ajunge și acolo unde n-o să le mai poată ascunde existența" — mi-am zis, cerîndu-i să-mi spună ce-a făcut după umplerea geamantanelor pentru a doua oară.

— Am ieșit cu ele pe la nouă și ceva. Erau foarte grele. Abia puteam să le car. Cînd am ajuns în colțul străzii, am văzut o tînără și am rugat-o să mă ajute să le duc. Astfel am pornit amîndouă spre Academia Militară...

— Numele și adresa fetei? a cerut Dan.

— Nu le cunosc. Atunci am întîlnit-o pentru prima oară.

— Cum arăta? Descrie-o! a insistat Dan.

— De fapt, datorită întunericului, nici n-am văzut-o prea bine — a spus, după ce ne-a furnizat cîteva semnalmente mai mult decît vagi.

— Bine, continuă — am cerut.

— Cînd am ajuns în panta care urcă spre șoseaua Panduri, am văzut staționînd un autocamion. M-am apropiat de el și i-am spus șoferului să-mi ducă geamantanele acasă. A consimțit, dar mi-a spus că trebuie să mai aștept puțin, deoarece se află în pană de benzină. I-am spus că nu sînt grăbită și am urcat geamantanele în autocamion. Apoi, după ce i-am dat zece lei fetei care mă ajutase, m-am suit în cabină, lîngă șofer. După vreo jumătate de oră de așteptare, a venit o altă mașină și i-a dat șoferului meu cîțiva litri de benzină. Astfel mașina a putut să ajungă pînă la pompa de benzină de lîngă Gara de Nord, unde și-a făcut plinul.

Pe drum i-am zis că aș mai avea cîteva lucruri de cărat și a răspuns că-i la dispoziția mea. Așa că, după ce-am lăsat acasă geamantanele, ne-am înapoiat la locuința Marietei.

— Te-ai întîlnit cu cineva în timpul curselor făcute de la locuința victimelor la a dumitale?

— Da, cînd am venit cu autocamionul, m-am întîlnit cu un domn înalt și blond, care tocmai se pregătea să încuie poarta Marietei. Cred că era chiriașul de la mansardă.

— Cine te-a ajutat să cari lucrurile din casă? Șoferul?

— Nu. Le-am cărat singură.

— Chiar și frigiderul? a întrebat Dan, sarcastic.

— Bineînțeles? Doar nu eram proastă să-l aduc în casă. Am împins frigiderul pînă la ușa vestibulului și de acolo l-am dus împreună la mașină.

— Acesta a fost ultimul drum pe care l-ai făcut?

— Da.

— Cum se numește șoferul?

— Nu ştiu. V-am spus, nu-l cunosc.

— La noi nu ţin astfel de poveşti! am repezit-o. Vrei să cred că ai ridicat singură masa din sufragerie, care are peste o sută de kilograme, că ai cărat singură un covor persan de peste doisprezece metri pătraţi şi că ai plimbat prin toată casa un mastodont de frigider?! Cine-ţi sînt complicii?!

— N-am avut nici un complice ... — a șoptit ea, intimidată de izbucnirea mea.

— Cine-i şoferul?! Numele şi adresa?! interveni și Dan.

— Vă jur, nu știu cine-i ... În seara aceea l-am întîlnit pentru prima oară și nu l-am mai revăzut ...

Trebuie să recunosc că atitudinea ei m-a cam pus pe gînduri. Din clipa cînd am constrîns-o prin probele de vinovăţie administrate să vorbească ... a vorbit. Şi a vorbit fără nici o reţinere. Și-a depănat îngrozitoarea faptă cu o dezinvoltură şi o mîndrie mai ceva ca a primului om care a păşit pe lună şi a povestit, la înapoiere, ce-a văzut pe satelitul nostru natural. Ei bine, această poziţie venea în totală contradicţie cu incercarea de a-şi scoate complicii din cauză. Criminalul dovedit începe întotdeauna prin a-și desemna complicii, de multe ori făcînd apel chiar şi la colaboratori imaginari, doar-doar va reuși să-şi dilueze vinovăţia. Iar actuala-mi clientă prezenta o mentalitate exact inversă celei caracteristice indivizilor de-o teapă cu ea.

— De ce ai ascuns lucrurile în magazia cu lemne? am zis.

— Pentru că nu vream să le vadă cineva la mine în casă. Ar fi putut să se întrebe de unde am avut bani să cumpăr atîtea lucruri deodată ...

— Covorul l-ai lăsat totuşi la vedere — a spus Dan.

— Covoarele-s covoare, dacă le păstrezi bine, ori că sînt de un an ori de zece tot la fel arată.

— Te-ai gîndit că va trebui să răspunzi pentru ce-ai făcut?

— Nu. Eram sigură că n-o să mă descoperiţi niciodată. Nimeni nu mă cunoştea, am purtat mănuşi... Ba mai mult, pentru că l-am întîlnit la poartă pe domnul de la mansardă şi m-am temut că ar putea să vă dea descrierea mea, mi-am vopsit şi părul. Zău dacă pricep cum aţi reuşit să mă prindeţi.

Deşi se uita la mine întrebător, m-am obţinut să-i furnizez explicaţiile pe care le dorea. Eram sătul pînă peste cap de mentalitatea descreieraţilor care, în ignoranţa lor, îşi imaginează că au descoperit piatra filozofică a realizării crimei perfecte. Oricît de genial îşi construiesc eşafodajele, sfîrşesc întotdeauna prin a eşua, ca nişte găinari de rînd, în faţa organelor de urmărire penală.

Gîndurile mi-au fost întrerupte de venirea căpitanului Maier.

— Nicule, am ceva pentru tine! m-a anunţat bine dispus.

Printr-un gest reflex, mi-am privit ceasul. Era ora două şi un sfert. I-am făcut semn să ocupe un scaun şi m-am adresat lui Dan:

— La arest! Reluăm interogatoriul după-amiază.

Colaboratorul meu s-a ridicat şi a chemat subofiţerul care aştepta pe culoar.

— Despre ce-i vorba? am întrebat, după plecarea masezei.

— Felicită-mă! Am reuşit să reconstitui amprenta de pe măr. Nu integral, pentru a putea indica cu precizie cine-i posesorul ei, dar suficient pentru a restrînge aria suspecţilor la un număr rezonabil. Pentru orice eventualitate am dat-o şi la serviciul dactiloscopic.

— Şi?

Mi-a aruncat pe birou o coală de hîrtie.

— Dacă posesorul amprentei a mai avut de-a face cu noi, se află înregistrat printre aceşti patruzeci şi doi de indivizi, bărbaţi şi femei.

Am început să privesc înşiruirea de nume de pe lista lui.

— Cred că merită să puricăm aceste „onorabile" persoane. Nu se ştie, poate iese chiar lozul cel mare . . .

— Ba se ştie! am zis, încercuind cu stiloul un nume de pe listă şi restituindu-i-o.

— Ce, oi fi urmaşul lui Mafalda?! a exclamat surprins.

— Silvia Tomescu este femeia pe care ai văzut-o adineauri. Pricepi?

N-a priceput decît după ce i-am povestit cum o dibuisem prin investigaţia clasică.

— Felicitări! Dar trebuie să recunoşti că şi criminalistica a lucrat a-ntîia — a zis cu satisfacţie. Dacă n-o harponaţi voi, v-o dădeam noi, pe tavă. Este?

— Verificarea a patruzeci şi ceva de indivizi presupune multă alergătură — a constatat Dan, examinînd cu atenţie lampa din plafon, fără să-şi disimuleze ironia.

— Şi ce altă treabă ai?! Crezi că eşti plătit ca să dansezi twist şi să bei scotch on the rocks? se

supără Maier, aruncîndu-i o privire ce ar fi putut să incendieze chiar și soarele.

Întrucît mă simțeam răvășit de o foame de naufragiat pe o insulă pustie, după o lună de post, deși calendarul demonstra că n-au trecut decît cinci zile de la deschiderea anchetei, am intervenit.

— Eugen, te rog să-mi dai o mînă de ajutor. După amiază, să zicem pe la ora cinci, aş vrea să facem reconstituirea dublului asasinat. Ce părere ai, e posibil?

— Da — a zis, după ce l-a mai mitraliat o dată pe Dan, cu privirea.

I-am dat adresa masezei și cheile de la cele două locuințe. Apoi l-am sfătuit să facă apel la bunăvoința femeii de serviciu a victimelor.

Mai înainte de a pleca să mîncăm, am telefonat procurorului Lupu și i-am relatat stadiul în care ajunsese ancheta, precum și ce intenționam să fac în continuare. A fost de acord să ne întîlnim în casa victimelor.

Capitolul XXI

RECONSTITUIREA

La ora stabilită am ajuns la locuința victimelor. Silvia Tomescu ne însoțea. Procurorul aștepta pe terasă.

Dan a rămas cu protagonista tragediei, iar eu cu Lupu am dat o raită prin casă. După indicațiile Anicăi, Maier și echipa secției așezaseră obiectele

jefuite la locul lor. Așa cum le lăsase femeia de serviciu cu nouă zile în urmă, cînd o văzuse pentru ultima oară în viață pe Mioara Panaitescu.

— Cred că e în regulă — a apreciat Lupu.

— Şi eu. Să începem! am spus și m-am dus s-o aduc în casă pe criminală.

I-am spus ce dorim de la ea şi ne-a făcut pe plac. Chiar mai mult decît ne aşteptam ... Şi-a dat toată silinţa să-şi repete gesturile şi mişcările făcute în ziua masacrului. Parcă era un elev ce-și etalează toate cunoştinţele pentru a-și asigura nota cea mai bună.

A început prin a ne arăta cum a suprimat în mod succesiv victimele și a terminat prin trecerea la a doua parte a acţiunii, jaful.

Trebuie să admit că a reușit să mă uluiască. A demonstrat că a putut să împingă frigiderul pînă la terasă, de unde, după declaraţia ei, a fost ajutată de șofer să-l transporte pînă la autocamion. De asemenea a arătat că şi covorul a putut fi scos, printr-o simplă vălurire și săltare pe rînd a picioarelor masivei mese aşezate pe el. În pofida aparenţelor, s-a dovedit a fi deosebit de vînjoasă.

Cînd demonstraţia s-a terminat, ne-am aşezat în jurul mesei din sufragerie.

— De ce le-ai ucis? a început Lupu.

— Mi-am pierdut cumpătul cînd a spus că vrea să reclame două eleve ...

— Nu minți! am întrerupt-o. Faptul că ai avut toporul la tine înlătură orice dubiu asupra premeditării faptei.

— Nu l-am avut! ... L-am găsit acolo ... — se apără ea cu stîngăcie.

— Nu-i adevărat! L-ai luat de la ascuțit chiar în ziua omorului.

Și-a plecat capul și n-a răspuns.

— Le-ai ucis pentru a le jefui banii obținuți din vînzarea unui apartament? a întrebat Lupu.

— Da, dar nu i-am găsit. Atunci m-am decis să iau obiectele mai valoroase...

— Pentru ce ai păstrat cheile locuinței în poșetă? am spus.

— Am intenționat să mai trec și să mai iau cîte ceva, dar prinsă de treburi am tot amînat. Cîteva zile mai tîrziu, cînd mi-am făcut special timp, amînînd o clientă, am văzut un milițian la poartă și am știut că nu voi mai putea intra.

Mă uitam la ea și-mi spuneam că e formidabilă. Încă nu mai întîlnisem un astfel de caz. Cu toate că se plimbase mai bine de patru ore printre cele două femei în agonie, jefuindu-le cu un calm uluitor, păstrase cheile și își rezervase timp pentru a putea prăda în continuare. Oare de unde atîtea resurse de cruzime și lăcomie într-un singur om! Mai mult, o femeie! În loc să încerce să uite grozăvia comisă, ea a fost în permanență obsedată de dorința de a revedea situația apocaliptică în care-și adusese victimele. I-am privit trăsăturile. Erau tot atît de expresive ca cele ale unei pisici negre, pe întuneric. Exceptînd buzele foarte subțiri, care după unii indică o răutate înnăscută, dar eu n-am avut niciodată timp să acord credit unei astfel de inepții, era imposibil să-i reții figura. În rest, afișa o candoare ce putea servi ca model artiștilor specializați în crearea picturilor cu motive religioase.

Cum stabilirea discernămîntului, respectiv gradului în care putea răspunde în fața legii pentru faptele comise, cade în sarcina medicilor psihiatri, am revenit la problemele ce mă privesc pe mine.

— Cine era şoferul care te-a ajutat? am întrebat, deoarece încă nu puteam să exclud posibilitatea unei complicități.

Şi-a menținut declarația inițială, susținînd că nu-l cunoaşte.

— Spuneai că atunci cînd ai văzut autocamionul se afla în pană de benzină. Aşa este?

— Da — a confirmat, privindu-mă cu nevinovăție.

— De ce ai preferat o maşină în pană, fapt care, implicit, te obliga să pierzi un timp prețios, şi nu ai căutat un altul, fără încurcături?

— Am remarcat că n-are număr de București și mi-am spus că-i de preferat altora. Dacă mă foloseam de o maşină din capitală exista riscul s-o găsiți și, astfel, să ajungeți la mine acasă. Dealtfel, în această eventualitate am dosit lucrurile în magazie, după lemne...

— Din ce județ era maşina?

— Nu știu. Tot ce rețin este că pe număr nu se afla un „B", ci alte două litere.

— Ai spus că te-ai suit în cabina autocamionului și ai aşteptat pînă a venit o mașină care i-a dat şoferului cîțiva litri de benzină. Da?

A confirmat printr-o înclinare a capului.

— Era un autobuz.

— Ce fel de autobuz? I.T.B.?

— Nu știu. N-am remarcat.

— Avea caroseria roşie?

— Nu.
— Erau călători înăuntru?
— Nu, numai şoferul care-l conducea . . . În orice caz, pot să vă spun că-l cunoştea pe conducătorul autocamionului.
— Adică?
— Cînd s-au apropiat unul de celălalt, i-am văzut îmbrățișîndu-se și vorbind prieteneşte.
— Vino cu mine! m-am decis, ridicîndu-mă de pe scaun.
Cînd am intrat în dormitorul unde fusese ucisă Marieta Stanciu, i-am arătat mocheta:
— Explică-mi de unde provin petele de sînge de pe covor, respectiv mozaicul și cada băii? Doar te spălaseși pe mîini, în bucătărie, după ce ai suprimat-o și pe ce-a de-a doua victimă!
A rămas un moment îngîndurată, apoi a răspuns pe un ton neutru:
— Da, îmi amintesc . . . Revenind spre casa Marietei, după ce-am făcut primul drum cu geamantanele, mi-am spus că nu trebuie să uit pătura . . .
— Care pătură?
— Aceea! a zis, arătîndu-mi, pe un colț al patului, o pătură din lînă bej, cu dungi groase maro, care, figurînd pe lista obiectelor jefuite, fusese recuperată de Maier din casa inculpatei.
— Ce legătură există între pătură și pete? am încercat să pricep.
— Se afla pe pat, sub Marieta, și a trebuit s-o scot și s-o spăl.
M-am uitat pe rînd la colegii mei. Erau la fel de stupefiați ca și mine. N-am mai găsit resurse pen-

tru a-i comenta îngrozitoarea explicaţie şi am revenit în sufragerie.

Întrucît trecuse de opt seara, m-am consultat cu Lupu şi am decis să amînăm continuarea anchetei. După ce am trimis inculpata cu o maşină de serviciu la arestul miliţiei, am mai zăbovit pentru a stabili ce facem în continuare.

— Va trebui să-l găsiţi pe şofer — ne-a anunţat procurorul. Admiţînd că nu-i complice, ne este necesar ca martor.

Am aprobat.

— Cum? se sperie Dan. Verificînd conducătorii a sute de mii de autocamioane?

— În nici un caz. Mi se pare mai simplu să-l depistăm pe şoferul autobuzului. Dacă excludem I.T.B.-ul, întreprinderile care posedă autobuze pot fi numărate pe degete. Dane, mîine să ceri sprijinul „Circulaţiei"!

— Mîine e duminică.

— În regulă, luni.

— Cînd îmi înaintezi dosarul de acuzare? a vrut să ştie procurorul.

— Cînd voi fi complet edificat.

— Asta ce vrea să însemne? m-a privit intrigat.

— Că cel mai important scop al misiunii noastre era s-o capturăm, pentru a o împiedica să-şi mai facă de cap. Depăşind această fază, nu mai am nici un motiv să mă grăbesc. E o pasăre prea rară pentru a mă grăbi s-o vîr în colivie, mai înainte de-a o studia ca un ornitolog conştiincios.

M-a privit cu luare-aminte, încercînd să-mi ghicească gîndurile, dar nu i-a mers, deoarece, deosebit

de cele afirmate, aveam tot atîtea idei cît miez are o minge de fotbal.

— Bine, da' fără să-mi baţi apa-n piuă! a consimţit.

*

* *

Din goana maşinii care mă ducea acasă, am remarcat forfota de pe bulevarde. Am avut impresia că e dominată de perechile de îndrăgostiţi ce se bucurau de o seară frumoasă de primăvară. Admirîndu-le exuberanţa, m-am trezit văduvit de gîndurile legate de dedesubturile murdare ale afacerii care mă obsedaseră în ultimele zile, ceea ce mi-a permis să-mi amintesc că am o logodnică.

La ora nouă seara, cînd am ajuns acasă, i-am dat telefon. Cum mi-a auzit glasul, a început să tragă cu toate armele; mai abitir decît au făcut-o nemţii cînd a început debarcarea aliaţilor în Normandia. Mi-a povestit, pe nerăsuflate, că de cinci zile nu i-am mai dat nici un telefon, că justificările pe seama sarcinilor de serviciu sînt basme perimate chiar şi pentru sugaci, adică de ţîţă! a trîntit ea un pleonasm, probabil pentru a se asigura că mi-a creat suficiente condiţii de-a o pricepe. A adăugat, tot în viteză, că după părerea ei, şi a altora, atunci cînd un bărbat, care se află trecut provizoriu în fragila schemă a logodnicilor, face astfel de figuri, nu-i greu de prevăzut cum vor evolua lucrurile după punerea pirostriilor. În consecinţă, m-a rugat insistent să-i uit numărul de telefon.

Am ascultat-o fără s-o întrerup, pînă şi-a epuizat

repertoriul. Pe de-o parte nu-mi era necunoscut, deoarece îl mai audiasem eu în nişte situaţii similare, iar pe de altă parte încercam să găsesc o stratagemă adecvată scopului. Cum nu posedam forţa de şoc a Aliaţilor, cînd au atacat frontal Zidurile Atlanticului, am apelat la tactica Calului Troian. Am emis un oftat, suficient de sonor pentru a-l putea recepţiona în condiţii optime, şi, cu o voce de om suferind, am anunţat-o că sînt de acord să n-o mai sun, deoarece admit viabilitatea principiului ce susţine că dragostea cu sila nu se poate face. Am făcut o scurtă pauză, spre a-i da timp să-mi interpreteze „înţelegerea" printr-o alunecare a sentimentelor către o nouă achiziţie feminină — metoda servirii unei porţii suplimentare de gelozie avînd întotdeauna un efect teribil în grăbirea aplanării conflictului dintre îndrăgostiţi! Am avut însă grijă să nu întind coarda prea mult, deoarece exista şi riscul de a-mi trînti telefonul în nas. Apoi am rugat-o, ţinînd seama de prietenia care ne-a legat, să-mi recomande un medic cardiolog. Intrigată, s-a grăbit să mă anunţe, ca şi acum eu n-aş fi ştiut, că exact cu astfel de treburi se ocupă şi ea.

— În condiţiunile date, n-aş vrea să mai profit de ce-a fost între noi — am zis, cu demnitate.

— Lasă asta! Pentru ce-ai nevoie de un cardiolog? a replicat şi mai intrigată.

— Nu ştiu ce am, dar de cîteva zile simt braţul stîng amorţit şi am nişte junghiuri puternice la inimă . . . — am anunţat-o, fără să roşesc.

— Nicule, în zece minute sînt la tine cu aparatul de luat tensiunea! Stai cuminte în pat pînă vin . . .

— Viorica, sînt încă la birou — am minţit din

nou. Am să iau o mașină de serviciu și într-o jumătate de oră vin la tine.

La un sfert de oră după ce-am închis telefonul, eram dușuit și potriveam cravata la un costum bleu-marin. Înainte de a ieși din casă, am extras din frigider o sticlă de Kubanskaya Vodka și, pentru asociere, o cutie de suc de portocale. Taximetrul pe care am reușit să-l capturez, mai înainte de a ajunge la destinație, a făcut o haltă la cofetăria „Nestor", ceea ce mi-a permis să achiziționez niște uscături. Nu mi-era foame, dar știam că treaba asta vine de la sine după ce vom bea sucul de portocale, în prealabil bine dezinfectat cu vodcă.

Cînd liftul mă ridica spre apartamentul ei, m-am gîndit la mutra ce-o va face cînd îl va vedea pe muribundul ei logodnic cu brațele încărcate. Mai întîi, mă va invita să fac bancuri proaste cu cine-mi merge, apoi va trebui să admită că-i de preferat un renghi — utilizat cu unicul scop de a-i dovedi, între patru ochi, cît mi-e de dragă —, decît un iubit care ar putea suferi un infarct.

Am privit în oglinda liftului și m-am surprins surîzînd. Era pentru prima oară în ultimele cinci zile cînd, uitîndu-mi meseria, admiteam că totuși viața e frumoasă.

Capitolul XXII
INTERMEZZO

Am fost deșteptat din somn de ciripitul păsărelelor care-și făceau meseria printre salcîmii înfloriți din Cișmigiu. Am dat să mă ridic din pat,

dar mi-am simțit umărul drept ancorat. Am vrut să aflu cauza și am văzut claia de păr negru și ondulat al Vioricăi. Stătea cu buzele și năsucul strivit pe pieptul meu.

Am mîngîiat-o pe cap și și-a împins și mai mult obrăjorii în mine. Cînd i-am șoptit la ureche că o cam iubesc, a făcut o mișcare de răsfăț cu umerii, gest care nu putea să simbolizeze decît un: „Nici nu-mi pasă, mincinosule!"

Evident, o astfel de indiferență, față de mărturisirea mea, nu a putut rămîne fără urmări. Am scos binișor brațul de sub capul ei și l-am trimis spre gheridonul studioului. Cînd mi-am găsit, pe pipăite, ceasul, l-am privit. Era ora opt și jumătate.

— Ce faci...? a vrut să știe, cînd a simțit că încep să mă extrag din pat.

— Nu mai fac nimic! Plec.

— Unde? E duminică... a zis, întorcîndu-și spre mine năsucul, încrețit ca un burduf de acordeon.

— Să-mi caut o logodnică capabilă să-mi prețuiască sentimentele — am anunțat-o, coborînd din pat.

— Nu fii prostuț! Ai găsit-o. Vino-napoi!

— Prea tîrziu! Prima impresie contează, a doua e simulacru! am zis, coborîndu-mi picioarele pe mochetă și ridicîndu-mă din pat.

— Vino să-ți spun ceva — m-a invitat, ridicîndu-și brațele spre mine, gest care a atras după el alunecarea pledului spre abdomen.

— Încearcă să fii mai decentă! Altfel mă vei obliga să te arestez, pentru amoralitate, ca să nu spun streaking! am avertizat-o, cu seriozitate, arătînd cu bărbia spre sînii ei, tari și frumoși.

— Ipocritule! Tu vorbeşti? a zis, dispreţuitoare, adăugînd încă două cute acordeonului ce stătea pe post de năsuc.

— Condiţii impuse, de anotimp. Viţa de vie încă n-a făcut frunze! am aruncat peste umăr, pornind spre camera de baie.

În timp ce apa duşului şiroia pe mine, am simţit că am capul mai mare ca de obicei. Probabil că vodca de azi noapte nu era străină de această senzaţie. Cînd am revenit în dormitor şi am început să mă îmbrac, Viorica m-a anunţat, din hol, că dacă nu mă grăbesc voi bea cafeaua frapată.

Cum cafeaua, mai ales după o noapte dormită în felii, e bună fierbinte, m-am grăbit să ţin seama de invitaţie.

Cînd am intrat în hol, Viorica se afla plasată pe unul din cele trei fotolii care împresurau măsuţa unde se afla depusă tăviţa cu ceştile de cafea aburind. Era îmbrăcată cu un robe de chambre, suficient de transparent şi de scurt pentru a nu mă lipsi de posibilitatea de a-i admira corpul sculptural şi picioarele drepte şi lungi, cu genunchii rotunzi. De al dracului ce sînt, le-am privit cu interesul ce se acordă picioarelor unui scaun şi am telefonat la inspectorat, unde am cerut să-mi trimită o maşină.

— De fapt, unde te duci? a spus, aprinzîndu-şi un Kent.

— N-ai ţigări mai tari?

— Vezi şi tu acolo — mi-a indicat barul bibliotecii. Dacă nu le-ai fumat pe toate, s-ar putea să mai fi rămas ceva din infectele tale de Dunhill!

— Bineînţeles că nu mai sînt! am revenit spre

fotoliu. Maltratează-mă cu una din prăpăditele tale de Kent.

— Mă cam doare capul — a miorlăit.

— Și pe mine. Ar trebui să nu mai abuzăm de sucul de portocale — am afirmat cu candoare.

Mi-a aruncat o privire ce ar fi putut pulveriza și blindajul unui tanc „Sherman“ și a oftat cu resemnare.

— Apreciezi că anul acesta ne-am mai putea vedea? a vrut să știe, cînd am strivit țigara în scrumieră și m-am ridicat din fotoliu.

— Nu-i exclus.

— Ce vrei să mănînci la prînz?

— Ai auzit vreodată de Lucreția Borgia?

— Desigur! O femeie care a intrat în istorie prin frumusețea ei, nu poate fi ignorată de aceea care-i va lua locul cinci secole mai tîrziu! s-a mirat ea, clipindu-și cu modestie genele lungi.

— Deh! ... Ce lipsiți de gust erau italienii secolului XV ... — m-am mirat, după ce am examinat-o cu ochi de cumpărător de haine vechi. Da' în sfîrșit ... de gustibus et coloribus non disputandum! am făcut un gest de toleranță.

— Întocmai! Cînd îți lipsește harul de a putea aprecia frumosul, mai bine zi-i ca alții! Altfel, ignoranța ta va provoca o cascadă de ilaritate ... Ha! Ha! Ha! se forța ea cu dezgust.

Am ridicat mîna, într-un gest împăciuitor.

— Lăsînd de-o parte grațiile predecesoarei tale, întîmplător, mai știi și altceva despre ea?

— Întîmplător? se interesă Viorica disprețuitoare. Ai uitat, probabil, că Grand Larousse e petit față de mine! zise, înălțîndu-și năsucul pînă filmă

cu narinele tavanul. E de admirat pentru măiestria ce-a dovedit-o în suprimarea mutrelor care-i călcau pe nervi, deşi gama otrăvurilor existente în epoca ei era restrînsă şi rudimentară. Astăzi e altă viaţă... Cu un stropişor de acid cianhidric, e gata! Cum se spune: bun, curat şi ieftin!

— În preţul tacîmului intră şi parfumul de migdale amare — am completat. La ora două vin să te iau. Astăzi, mîncăm la Triumf!

— Ce vrei să spui? a zis, după ce i-am sărutat buzele roşii şi cărnoase.

Cînd am deschis uşa dinspre vestibul, m-am întors spre ea şi, cu modestie, am anunţat-o:

— Într-adevăr, eşti prea erudită pentru a-mi putea permite să fiu de acord cu otrăvirea celui mai frumos, deştept şi priceput anchetator al Miliţiei române!

Cînd papucul ei a zburat după mine, mă aflam deja de cealaltă parte a uşii.

*
* *

Maşina de serviciu se afla la intrarea blocului. M-am aşezat pe locul din faţă şi, consultînd carneţelul în care îşi înscrisese Silvia Tomescu clientele, i-am spus subofiţerului de la volan cu ce adresă începem colindul.

După aproape cinci ore, timp în care am vizitat mai bine de jumătate din clientela masezei, m-am declarat satisfăcut. Făcîndu-mi bilanţul promenadei mele duminicale, constatasem că inculpata se bucura de întreaga stimă a femeilor care utilizau serviciile ei. Nici una din persoanele audiate nu remar-

caseră lipsa vreunui obiect din casă sau tendința de a cere relații care să lase impresia că ar urmări scopuri ascunse. Pe scurt, avea niște referințe excelente.

Cu toate acestea discuțiile purtate cu două martore au condus la formarea opiniei că omorurile au fost premeditate, cu două-trei săptămîni înaintea comiterii lor.

Una din aceste martore mi-a povestit că, în urmă cu două săptămîni, exprimîndu-și dorința de a cumpăra un frigider, inculpata s-a oferit să-i procure ea unul. Cînd s-a informat asupra tipului, maseza a răspuns că nu-i cunoaște modelul și caracteristicile, deoarece abia urmează să-l primească din provincie, de la o rudă. A precizat însă că este nou-nouț.

Cea de-a doua martoră, profesoară la școala unde învățau băieții inculpatei, mi-a relatat că, în urmă cu vreo trei săptămîni, maseza, auzind-o plîngîndu-se că-i rămîne ceasul în urmă, s-a oferit să-i procure un ceas „Doxa", de aur. Precizînd că ceasul urmează să-i fie trimis din Elveția, de către o fostă clientă de-a ei. Într-adevăr, acum opt zile, căutînd-o la școală, sub pretextul că vrea să se intereseze de felul în care învață copiii ei, i-a oferit ceasul promis. Întrebînd-o cît vrea pe el, inculpata a spus că i-l oferă cadou. Profesoara a refuzat să-l primească fără bani, drept care maseza l-a oferit la un preț derizoriu. În această situație, interlocutoarea mea i-a replicat că nu-l va cumpăra decît dacă va fi evaluat la Consignația. Din acea zi n-a mai văzut-o pe maseză.

Cum ceasul fusese găsit acasă la inculpată, şi făcea parte din obiectele jefuite victimelor, eram complet edificat asupra premeditării odioasei fapte.

În timp ce maşina mă ducea înapoi, mi-am spus că pentru oricare dintre clintele Silviei Tomescu a subzistat pericolul de a fi căsăpite, dar, aproape imediat, am realizat că presupunerea mea nu e corectă. Toate femeile chestionate m-au asigurat că familiile lor o cunoşteau pe maseză. Deci aceasta a fost conştientă de faptul că agresiunea ei va eşua rapid în plasa organelor de anchetă. Spre deosebire de situaţia nefavorabilă din celelalte case, în strada General Demostene a găsit întrunite toate condiţiile necesare pentru a-şi dezlănţui ferocitatea, fără să-şi rişte capul. Deşi sînt mulţi ani de cînd meseria mă obligă să scormonesc dedesubturile nu tocmai curate ale unor semeni de-ai mei, pînă la cazul de care mă ocupam acum, încă nu avusesem de-a face cu condiţii atît de ideale pentru comiterea unei crime perfecte.

Cînd maşina a oprit în faţa blocului Viorícăi, era ora două şi am ştiut că voi primi un premiu pentru punctualitate. Ulterior, am avut posibilitatea să constat că n-am mizat pe speranţe deşarte.

PARTEA A DOUA

Capitolul XXIII

CÎND SĂ ZIC C-AM TERMINAT...

— De ce nu m-ai chemat și pe mine? a întrebat Dan, a doua zi dimineața, după ce i-am povestit rezultatul investigației mele complementare.

— Dacă ar fi fost o acțiune mai importantă, nu te iertam. Așa însă... Fiind pe deasupra și duminică, am vrut să te odihnești. Ai cerut la Circulație depistarea șoferului de autobuz?

A confirmat printr-o înclinare repetată a capului.

— Mi-au spus că treaba asta poate să dureze chiar și două săptămîni. Ce facem în această situație?

— Ce propui?

— Să întocmim actele de trimitere în judecată.

— Și dacă șoferul i-a fost complice?

— Ulterior adăugăm și pentru el concluzii de incriminare. Oricum, principalul protagonist al cazului este cunoscut și-i firesc să ne ocupăm, în primul rînd, de Silvia Tomescu.

— M-am gîndit că are dreptate. Dacă la timpul ce-i trebuia procurorului pentru a purica dosarul, mai adăugăm și răgazul de care avea nevoie expertiza psihiatro-judiciară spre a stabili dacă criminala

ajunge în fața judecătorilor sau trebuie expediată direct într-un sanatoriu de alienați, rezulta un respiro apreciabil.

— În regulă, Dane. Dă-i drumul!

Tocmai studiam un dosar mai vechi, cînd am fost întrerupt.

— Șefu', dar cu copiii ce facem?

— Care copii? am încercat să-l pricep.

— Ai inculpatei.

— Ce-ai cu ei?... Ah! Te gîndești că după isprava ei nu va mai avea ocazia să se ocupe de creșterea lor?

A confirmat.

— Vom cere autorității competente să ia minorii sub ocrotire.

— Parcă spunea că are niște rude.

— Ai dreptate. Poate dorește ea să numească un tutore. Telefonează să ne-o trimită sus.

Cînd a fost introdusă în birou, am constatat că de la ultima discuție suferise o transformare radicală. Cinismul și ostentativa-i dîrzenie fuseseră înlocuite cu o stare de prostrație.

I-am făcut semn să se apropie și să ia loc pe scaun.

— Doamnă Tomescu, știi ce te așteaptă pentru fărădelegea comisă?

A avut o scurtă contractare a umerilor și, lăsîndu-și privirea în jos, a dat din cap, apatică.

— Deoarece ai copii minori, trebuie să stabilim cine se va ocupa de creșterea și supravegherea lor. Dorești să preia statul această misiune ori preferi să indici dumneata un tutore?

Cînd a ridicat privirea spre mine i-am văzut ochii înecaţi în lacrimi.

— Ţii mult la ei? am întrebat înduioşat.

— Ca la lumina ochilor ... — s-a grăbit ea, izbucnind într-un hohot de plîns.

— Ce să-ţi fac...? Singură ai provocat această situaţie...

— Tot ce-am făcut a fost pentru ei...

— Cum adică?! am întrerupt-o contrariat.

— Am vrut să le asigur viitorul... pentru cazul în care n-aş mai fi putut munci.

— De ce să nu mai poţi munci la cei treizeci şi nouă de ani ai tăi?

— Pentru că în ultimul timp m-am simţit slăbită, lipsită de putere...

— După vigoarea arătată în timpul agresiunii şi jafului, nu s-ar fi putut spune că-i chiar aşa de bolnavă, de plăpîndă — a remarcat Dan ironic.

— Vrei să cred că devalizarea victimelor de rochii, capoade, pantofi, cosmetice şi aşa mai departe, a urmărit înzestrarea şi asigurarea copiilor tăi? am spus cu asprime.

A lăsat iar capul în jos şi n-a răspuns.

— În sfîrşit, faptele fiind consumate, discuţia aceasta nu mai are sens. Ce facem cu copiii? Îi trimitem într-un cămin?

— Vă rog să-l lăsaţi în grija sorei mele... Are o situaţie materială foarte bună şi-i iubeşte mult.

— Îţi atrag atenţia că tutorele trebuie să prezinte şi garanţii morale!

— E o femeie cinstită. N-a avut niciodată de-a face cu justiţia.

— Dacă sora ta va fi de acord cu dorința pe care ți-ai exprimat-o, vom cere să fie numită tutore.

— O să fie! N-are copii și ține mult la ei — m-a asigurat ea.

— Adresa ei, te rog — am cerut.

După ce Dan și-a notat-o, am vrut să mă ridic de pe scaun și să chem subofițerul care o aștepta pe culoar, dar am renunțat. Mi-am dat seama că problema era rezolvată numai pe jumătate.

— Soarta copiilor poate fi decisă de un părinte numai în situația în care al doilea nu există. E cazul la dumneata? am întrebat-o.

M-a privit atît de inteligent, încît mi-am reformulat întrebarea.

— Ești văduvă prin deces?

A făcut un gest de negație.

— Unde-l putem găsi? a cerut Dan.

A ridicat din umeri.

— Nu-ți plătește pensie alimentară pentru copii? Spune-ne unde lucrează și-l găsim noi — s-a oferit Dan.

— Sînteți divorțați? am întrebat, văzînd că nu se prea înghesuie să răspundă.

Și-a clătinat din nou capul, bineînțeles, cu privirea bine lipită de covor. Atitudine care, trebuie să recunosc, a cam început să mă exaspereze.

— Inculpata Silvia Tomescu, ridică capul și răspunde la întrebare! am cerut, adoptînd cel mai oficial ton cu putință, pentru posibilitățile mele.

A tresărit și s-a uitat temătoare la mine.

— Ce-i cu soțul dumitale?

— E arestat... N-am vrut să vă spun... Mă

gîndeam că face impresie rea ... — a bîiguit stingherită.

— Sub ce inculpare? am întrebat, spunîndu-mi: „Asta da familie onorabilă!"

— Pentru atentat la securitatea statului ... — a glăsuit pe un ton de scuză.

— De mult?

— De vreo patru ani ...

— La cît a fost condamnat?

— Nu știu precis, cred că la cincisprezece ani ...

— Poftim? s-a mirat Dan.

— Ce-i aia „cred"?! N-ai fost de față la judecarea lui? am continuat.

— Nu.

— De ce, erai supărată cu el? am glumit.

— Nu m-a anunțat nimeni cînd și unde trebuie să mă prezint.

— Nu ți-a trimis scrisori din închisoare?

— N-am primit nimic.

— E posibil? m-a privit Dan surprins.

Mi-am clătinat capul, nedumerit. Era pentru prima oară cînd auzeam de o judecare de acest gen, fără participarea familiei.

— La ce închisoare se află, știi?

— De unde să știu?

Mai întîi, mi-am spus că nu trebuie să-mi pierd timpul cu o problemă care nu mă privea, cînd mai aveam încă destule cazuri care-și așteptau rezolvarea, apoi am constatat că n-am de ales. Dacă tatăl urma să fie eliberat curînd, tutela copiilor, în mod firesc, îi revenea lui. În caz contrar, supravegherea minorilor era preluată de sora inculpatei. Cum nu

puteam propune justiţiei decît o singură variantă, m-am decis s-o stabilesc pe cea mai bună.

— Cum se numeşte soţul dumitale? am spus, în timp ce răsfoiam agenda de birou.

— Niculae ... Niculae Tomescu.

Am ridicat receptorul telefonului şi am format numărul ce-l găsisem în agendă.

— Alo! Evidenţa operativă? ... Să trăiţi! Căpitanul Apostolescu din Miliţia judiciară ... Mă interesează situaţia unui cetăţean cu numele Niculae Tomescu. Vă mulţumesc, aştept ... Sînteţi sigur? am întrebat, un minut mai tîrziu. Vă mulţumesc — am zis, lăsînd receptorul pe furcă.

— Nu apare? a întrebat Dan.

— Nu. Poate o fi la noi ... — am spus, punînd iar mîna pe telefon.

Rezultatul a rămas invariabil. Persoana căutată trecuse într-adevăr pe la noi, dar în urmă cu şase ani, cînd suferise o condamnare penală de trei luni pentru comerţ clandestin cu carne. A fost eliberat după ce a executat jumătate din pedeapsă şi de atunci nu ne-a mai dat de lucru.

— După cum ai auzit, soţul dumitale nu apare nici în evidenţa Securităţii, nici în cea a Miliţiei. Unde se află? am zis.

— Dacă nu ştiu cei care l-au arestat, de unde să ştiu eu?

Trebuie să admit că ambiguitatea situaţiei reuşise să-mi stîrnească curiozitatea. Încă nu întîlnisem un astfel de caz.

— Ia s-o luăm de la început — m-am decis. Povesteşte-ne tot ce ştii despre arestarea soţului dumitale!

— Acum patru ani, în dimineața zilei de 4 noiembrie, s-a oprit o mașină în fața casei noastre și au năvălit peste noi patru bărbați... Doi dintre ei m-au scos în curte, iar ceilalți doi au început să facă percheziție în casă.

— Soțul tău ce făcea în acest timp?

— Nu știu. Rămăsese în casă cu ceilalți...

— Bine, continuă.

— După vreun sfert de oră au ieșit afară. Unul dintre ei îl ținea pe soțul meu de braț, iar celălalt a arătat bărbaților care rămăseseră în curte, cu mine, o pungă din masă plastică, unde se vedeau două pistoale și un teanc de afișe...

În timp ce făcea o pauză, pentru a-și șterge cu batista broboanele de sudoare de pe frunte, mi-am zis că au trecut o grămadă de ani de cînd nu se mai purtau astfel de delicte, la modă prin anii '50.

— ... Cînd am văzut că-l urcă în mașină — reluă ea —, i-am întrebat unde-l duc și unul dintre ei mi-a spus să mă uit bine la soțul meu, că n-am să-l mai văd niciodată. Și așa s-a întîmplat. Nu l-am mai văzut... — spuse, reîncepînd să plîngă.

— N-ai încercat să te interesezi de situația lui? a zis Dan, probabil, încercînd să priceapă cum se poate complace o soție într-o astfel de expectativă.

— L-am rugat pe nașul meu, care este un om cu relații, dar n-a putut să afle nimic.

— Cum se numește nașul tău?

— Vornicu Nicolae.

— Unde locuiește?

— Peste drum de casa mea, la numărul 36.

— Ia spune-mi — a zis Dan, după ce a consemnat adresa —, cum au dat buzna peste voi cei patru

bărbați, cînd ai o poartă și un gard ca de cetate?

— Poarta rămăsese deschisă, deoarece tocmai plecase nepotul meu, care pe atunci mai locuia la noi.

— La ce oră s-a făcut descinderea?

— Imediat după ce-a ieșit nepotul meu din casă, adică cîteva minute după cinci jumătate, oră la care Vasile pleca în fiecare zi.

— Dacă n-ai fost la judecarea soțului tău, și nici n-ai primit vești de la el, de unde știi că a fost condamnat la cincisprezece ani de închisoare? am întrebat.

— La vreun an de la arestarea lui Niculae, a trecut pe la mine unul dintre cei care-l luaseră de acasă. El mi-a spus că a fost condamnat la cincisprezece ani.

— Altceva ce ți-a mai spus?

— Nimic. A zis că a trecut pe la mine numai ca să vadă ce-mi mai fac copiii.

— Ți-a spus cum se numește?

— Nu.

— Nici unde lucrează?

Și-a clătinat capul.

— După ce s-a interesat de copii tăi, te-a mai vizitat?

— Nu. niciodată.

— Bine — am zis, deși gîndeam contrariu —, ne vom interesa noi de situația soțului tău.

— Curioasă treabă ... — a mormăit Dan, nedumerit, după ce am rămas singuri.

— Aș zice, chiar stranie! Ceea ce mă intrigă cel mai mult e faptul că familia lui Niculae Tomescu

n-a fost anunțată de soarta rezervată acestuia... Cum a fost posibilă eludarea legilor Republicii? Ia hai să ne apucăm de treabă! am decis...

Capitolul XXIV

...O IAU DE LA-NCEPUT!

Mașina a intrat pe strada Maria Hagi Moscu și, după vreo cincisprezece metri, a oprit lîngă trotuarul din partea dreaptă. Peste drum se afla imobilul cu numărul 36, iar trei case mai departe se vedea o unitate Loto-pronosport, chiar pe colțul străzii, la intersecția cu bulevardul Banu Manta.

Casa care ne interesa era o clădire mică și cochetă, numai parter. În dreapta imobilului se afla o poartă din zăbrele de oțel și în spatele ei o curte mică, asfaltată.

După ce-am apăsat pe butonul soneriei, s-a deschis o ușă și am fost examinat de un bărbat robust, pînă la șaizeci de ani, cu capul descoperit.

— Ce doresc domnii? s-a interesat el.

— Am dori să discutăm cu domnul Niculae Vornicu — am răspuns.

— Eu sînt ăla! a zis, pornind să străbată cei cinci — șase metri care-l despărțeau de poartă.

În timp ce potrivea cheia în broasca porții, l-am privit. Avea părul încărunțit, pieptănat cu cărare într-o parte, iar obrajii, de tip sanguinic, erau mediați de un nas puternic, la rădăcina căruia străluceau doi ochi albaștri.

— Sîntem de la miliţie şi avem nevoie de cîteva relaţii despre o cunoştinţă de-a dumneavoastră — am zis, cînd a deschis poarta larg.

— Dacă vă pot fi de folos, cu plăcere. Vă rog să intraţi — ne-a poftit cu un puternic accent moldovenesc.

L-am urmat prin mai multe culoare, am pătruns într-un dormitor confortabil, cum se făceau la începutul secolului, şi am fost invitaţi să intrăm, printr-un glasvand deschis, într-o încăpere care cumula funcţiile de cameră de lucru şi salon de primire. Prin fereastra largă se zărea strada şi maşina noastră, pe care Vartunian o păzea cu străşnicie, dormind cu capul pe volan.

Ne-am aşezat, în jurul unei mese rotunde, pe două fotolii, iar gazda pe un divan mic; toate erau acoperite cu pluş galben.

— Mii de scuze că v-am ocolit atîta, dar ni s-a stricat broasca de la intrarea principală — s-a scuzat. Vă rog să-mi spuneţi cu ce vă pot fi de folos.

— Am dori să ne spuneţi ce ştiţi despre Silvia Tomescu?

— Domnii . . .?

— Căpitanul Apostolescu şi locotenentul Simionescu din miliţie — am spus.

— Aţi picat cum nu se poate mai bine, domnule Apostolescu. Tocmai vream să mă interesez ce se petrece în casa lui Niculae? De două zile, văd în permanenţă un dute-vino de miliţieni. Lăsînd de-o parte faptul că soţii Tomescu îmi sînt fini, mai sînt şi responsabilul de stradă . . . Aşa că înţelegeţi, probabil, curiozitatea mea?

În timp ce-i priveam cămaşa gri, fără cravată, peste care purta o vestă din lînă neagră, i-am satisfăcut curiozitatea.

Pe măsură ce-mi derulam povestirea, ochii săi albaştri au ilustrat toate stările emotive care-l încercau. Din poznaşi au devenit surprinşi, neîncrezători, îngroziţi şi, la sfîrşit, cînd mi-am terminat relatarea, exprimau un amestec de buimăceală şi repulsie.

— Vorbiţi serios, domnule...? A putut ea să facă aşa ceva?

Deşi citeam în privirea lui dorinţa de a-i spune că am făcut o glumă sinistră, am răspuns pozitiv. Apoi, pentru că nu mi-a plăcut felul în care roşeaţa obrajilor săi a virat-o spre lividitate, am deviat discuţia.

— Iertaţi-mi indiscreţia, ce profesie aveţi, domnule Vornicu?

— Am fost inspector în Ministerul Învăţămîntului, acum sînt pensionar.

— Se spune că cine se asemănă se adună... — am zis, privind semnificativ spre bibioteca înţesată cu volume de cărţi îmbrăcate în piele, din spatele lui. În cazul legăturii dumneavoastră cu familia Tomescu s-ar părea că regula prezintă o excepţie.

— Vă referiţi la poziţia socială diferită?

— Întocmai. Cum aţi ajuns să le fiţi naşi?

— Asta-i o poveste lungă...

— Sînt gata să vă ascult.

— I-am cunoscut, cu mulţi ani în urmă, după ce-au deschis o prăvălie cu zarzavaturi la colţul străzii. Acolo unde este acum instalată unitatea Loto-pronosport. Tot tîrguind la ei, ne-am împriete-

nit. Cinci-șase ani mai tîrziu, s-au decis să cumpere casa de la numărul 15 și, pentru că n-au putut achita toți banii, m-au rugat să-i girez pentru diferență; ceea ce am și făcut. Astfel, după ce s-au mutat cu locuința lîngă mine, relațiile noastre s-au strîns și mai mult și am început să ne vizităm. El era un om tare de treabă și pe deasupra moldovean, așa că, înțelegeți, n-am putut să-l refuz cînd mi-a cerut să-i cunun. În acest fel ne-am înrudit.

— Ce ne puteți spune despre relațiile existente între soți?

— Se cam certau, de multe ori și față de mine.

— Ați reținut cauza discuțiilor?

— Niculae mi se plîngea adesea de Silvia. Spunea că în loc să facă economii, pentru a asigura prosperitatea comerțului lor, risipea banii prin magazinele de modă; de multe ori chiar prin sustrageri din tejgheaua prăvăliei. În ultimul timp, de teamă să nu-l scotocească Silvia prin buzunare, se obișnuise ca seara, după închiderea prăvăliei, să treacă pe la mine și să-mi lase în păstrare încasările zilei respective.

— Încordarea dintre ei a dăinuit dintotdeauna sau a devenit mai pregnantă în ultimul timp?

— Cred că discordia s-a accentuat după ce și-au cumpărat casa. Mai exact, după ce s-au întocmit actele de vînzare-cumpărare. Niculae a făcut actele, împotriva sfatului ce i l-am dat, numai pe numele lui; fapt care, după cum și prevăzusem, a stîrnit-o pe Silvia.

— Ce l-a determinat să procedeze în acest fel?

— A susținut că Silvia este un om imposibil și dacă mai devreme sau mai tîrziu, va trebui să di-

vorțeze, dorește să aibă complicații cît mai puține.

— Domnule Vornicu — am revenit la tema care mă adusese în fața lui —, ce știți despre arestarea finului dumneavoastră?

— În urmă cu patru ani, îmi amintesc că era în ziua de 4 noiembrie, la ora șase dimineața, am fost trezit de bătăi puternice în poartă. Era Silvia. Cînd, buimăcit de somn, m-am dus să-i deschid, am văzut-o plîngînd înspăimîntată. Cerîndu-i lămuriri, mi-a spus că după plecarea lui Vasile, un nepot de-al lor, au năvălit peste ei patru necunoscuți. Doi au scos-o în curte, iar ceilalți au făcut o percheziție în locuință. Cînd au ieșit din casă, unul dintre ei îl ținea de guler pe Niculae, iar celălalt a arătat niște pistoale bărbaților care rămăseseră s-o păzească pe ea. Văzînd că-l suie pe Niculae în mașina care aștepta în stradă, i-a întrebat unde-i duc soțul și unul dintre necunoscuți a amenințat-o că dacă nu-și ține gura o ridică și pe ea.

Vă dați seama cît de surprins am rămas? Nu puteam să înțeleg ce s-a întîmplat! Îl cunoșteam pe Niculae de cincisprezece ani și știam bine că singura lui preocupare era negustoria ... Iar acum, așa pe nepusă masă, să aflu că a fost arestat pentru deținerea ilegală de arme de foc?

M-am îmbrăcat repede și, împreună, am plecat la ea acasă să mă dumiresc asupra celor întîmplate ...

— Un moment! l-am întrerupt. Întrucît mă interesează în mod deosebit acest aspect al relatării dumneavoastră, vă rog să nu neglijați nici un amănunt. Încercați să vă reamintiți și să redați tot

ce-ați remarcat din momentul în care ați intrat în locuința familiei Tomescu.

S-a uitat o clipă contrariat la mine, apoi a început să precizeze:

— Cînd am pătruns în hol, i-am văzut pe cei doi copii plîngînd și îmbrăcîndu-se. Silvia le-a spus că dacă nu termină cu smiorcăiala și nu pleacă mai repede la școală, cît este ea de supărată, o să-i deznoade în bătaie. Apoi mi-a arătat camera din față, adică dormitorul lor.

— Ați intrat înăuntru?

— Nu. Am privit încăperea din pragul ușii. Peste tot domnea o dezordine cumplită. Rufe împrăștiate prin toată camera, sertare răsturnate odată cu conținutul lor pe covor . . . Mă rog, era clar că se făcuse o percheziție fără menajamente.

— Ați observat aceeași situație și în hol?

— În hol . . .? a rămas el pe gînduri. Nu, n-am remarcat nici un deranj.

— Dar în camera dinspre fundul curții?

— Unde locuia nepotul lor? Nu știu. Acolo n-am intrat.

— Vă rog să continuați — l-am îndemnat.

— Păi . . . asta-i tot. Neavînd ce să mai fac acolo, am plecat. Cînd m-a condus spre poartă, pentru a o liniști, deoarece era foarte tulburată, i-am promis că mă voi ocupa de soarta soțului ei. Ceea ce, de altfel, am și făcut . . . Dar n-am putut să aflu nimic.

— În ce mod și unde v-ați interesat?

— Am rugat cîțiva prieteni de-ai mei, avocați, să se intereseze la ce tribunal urmează să fie judecat. Dar n-au putut să afle nimic. În orice caz, în Capitală n-a fost judecat.

— Nu vi s-a părut nefirească această situaţie?

— Cum să vă explic... — a zis el, confuz și jenat. Cînd mi-a spus că a fost arestat pentru atentat la siguranţa statului şi că este periculos să ne amestecăm, n-am ţinut seama de avertismentul ei și am continuat să fac demersuri pentru a afla unde-i... Dar ulterior mi-am dat seama că are dreptate...

— Cum aţi constatat asta? m-am mirat. Cine poate împiedica o rudă sau un prieten să se intereseze de soarta unei persoane, indiferent de motivele pentru care aceasta este cercetată, arestată sau condamnată? Doar sînteţi un om instruit...

— Aşa ştiam şi eu, dar cîteva luni mai tîrziu, cred că era în primăvara anului următor arestării, a trimis pe unul din băieţii ei să mă cheme. Cînd am ajuns la ea acasă, m-a dus în curte și mi-a spus să mă uit cu grijă înspre gardul vecinului din dreapta. După ce i-am urmat îndemnul, am zărit în dosul grilajului, pe iarbă, doi bărbaţi care ne urmăreau cu privirea. Silvia mi-a explicat, după ce ne-am înapoiat în casă, că este în permanenţă supraveghiată de organele de securitate şi că o să dea de bucluc din cauza mea, deoarece nu ţin seama de avertismentul ce i-l dăduseră bărbaţii care-i arestaseră soţul.

Ţinînd seama de faptul că pe vremea aceea circulau destule zvonuri cu privire la cei ce-şi bagă nasul unde nu le fierbe oala, dumneavoastră ce-aţi fi făcut în locul meu? a zis, şi a continuat, fără să-mi aştepte răspunsul. În definitiv, ea era mai îndreptăţită să-și găsească soţul. Iar dacă n-o făcea, rezultă că ştie mai bine ca oricine motivele pentru

care a fost arestat Niculae. Dealtfel, cîteva luni mai tîrziu, mi s-a confirmat supoziţia.

— În ce fel?

— Mi-a spus Silvia că a fost condamnat la cincisprezece ani muncă silnică ... Şi o astfel de pedeapsă nu se dă pe degeaba!

— Cînd aţi discutat ultima oară cu Niculae Tomescu?

— În ziua de 2 noiembrie, într-o duminică.

— Vă mai amintiţi despre ce aţi discutat?

— E greu ... Sînt patru ani de atunci — a zis, ridicînd din umeri într-un gest de neputinţă. Probabil că am discutat, ca de obicei, despre greutăţile ce le întîmpină cu aprovizionarea prăvăliei ... Ba nu! Îmi amintesc! spuse repede.

Am dat din cap încurajator şi a continuat.

— Mi-a povestit că a venit la el Zoiţa Vlase, o bătrînă care-l aproviziona cu păsări, şi l-a rugat să-i păstreze nişte bani. Vreo douăzeci de mii de lei.

— Ia auzi, dom'le! Cine spune că găinarii n-au parale? a glumit Dan.

— Păi, de fapt, numai ei au! i-a ţinut isonul gazda noastră. Numai că Zoiţa nu-i avea din „găinării“, ci din vînzarea unei case de la ţară.

— Nu înţeleg! De ce trebuia să-i lase banii tocmai lui Niculae Tomescu? mi-am continuat eu firul întrebărilor.

— Din două motive: mai întîi Niculae trecea drept om cinstit în cartier — şi eu pot să vă asigur că se putea toată încrederea în el —, apoi bătrîna Zoiţa avea un băiat atît de puşlama, încît, dacă-i găsea banii, era în stare s-o lase mofluză de ei.

— A încasat banii de la bătrîna?

— Cînd a discutat cu mine nu-i primise. Bătrîna i-a spus că va veni cu ei a doua zi, adică luni, cînd el urma să treacă pe la mine și să-mi lase în păstrare.

— Asta-i un adevărat lanț al slăbiciunilor — am rîs.

— Nu vă contrazic — a rîs și el, moldovenește, cu capul răsturnat pe spate. Bătrîna se temea c-o fură fiul ei, iar Niculae că-i toacă nevasta niște bani străini. Deci despre asta am discutat la ultima noastră întrevedere. Apoi, după două zile, am aflat de arestarea lui.

— În consecință, nu puteți ști dacă a luat banii de la bătrînă — am constatat.

— Evident.

— Aveți idee pe unde locuiește Zoița Vlase?

— Da. Pe bulevardul Nicolae Titulescu, dar nu știu la ce număr... În orice caz o veți găsi ușor, deoarece locuiește în cea mai dărăpănată casă de pe stradă.

— Despre actualul domiciliu al lui Vasile Tomescu, nepotul finului dumneavoastră, ne puteți spune ceva?

— Nu cunosc adresa la care s-a mutat, dar pot să vă spun că lucrează, ca vînzător, la Gostat-ul din piața Amzei.

— Mai știți și altceva în legătură cu arestarea lui Niculae Tomescu? am întrebat, înainte de a mă ridica din fotoliu.

— În urmă cu vreun an, l-am întrebat pe Radu, unul dintre băieții lui Niculae, ce mai știe despre taică-său. Mi-a povestit că maică-sa i-a spus că se

va întoarce acasă „cînd va creşte coada ursului!“ Asta v-am zis-o ca glumă, doar nu se poate pune baza pe vorbele unui copil.

Capitolul XXV

O ARESTARE DIN CE ÎN CE MAI BIZARĂ

Datorită perspicacităţii lui Vartunian, cîteva minute după ce părăsisem locuinţa lui Vornicu, ne şi aflam în faţa casei femeii ce mi se năzărise că ar trebui să fie chestionată.

Am intrat într-o curte mare, ca de han, semănată pe trei laturi cu căsuţe mici şi prăpădite. După ce ne-am informat la un puşti, care călărea un gard şi învîrtea într-o mînă o puşcă din lemn, mai abitir decît John Wayne în filmele care l-au făcut celebru, ne-am îndreptat spre una din coşmelii.

Femeia care ne-a deschis uşa era scundă, slăbuţă şi părea binişor trecută de şaptezeci de ani.

— Dumneavoastră sînteţi Zoiţa Vlase? am întrebat.

A răspuns afirmativ şi, după ce i-am spus cu ce ne ocupăm, ne-a poftit să intrăm în casă. Locuia într-o cămăruţă tot atît de sărăcăcios mobilată ca şi straiele de pe ea.

— Îl cunoaşteţi pe Niculae Tomescu? am zis, după ce ne-am aşezat pe două scaune de bucătărie, după aparenţe, reformate încă înainte de războiul de Independenţă.

— Da, maică, îl cunosc. Ca doară era negustor, colea-n colţu' stradei...

— I-aţi lăsat în păstrare nişte bani?

— Da, maică! Zău, i-am dat... Şi era toată brumicica mea de avere! Să dea Domnu' să-i dea la doftor... Că s-a bucurat la o sărăntoacă bătrînă...

— Ce sumă i-aţi dat? i-a întrerupt Dan lamentarea.

— Tot ce-am luat pe căsuţa de-am vîndut-o la ţară... Douăzeci şi una de miuţe.

— Vă mai amintiţi în ce zi i-aţi dat banii?

— Nu mai ştiu maică, că-s bătrînă şi n-am ţinere de minte.

— De ce n-aţi reclamat la miliţie?

— Păi mi-a spus femeia de-i era nevastă că, de reclamez, îi dă pedeapsă mai mare la puşcărie. Şi dacă i-o i-am spus că pă mine nu mă enteresează, că-s săracă şi n-am alte părăluţe, a zis că dacă nu reclamez o munci ea pe brînci să-mi dea bănuţii-napoi. Da' neam să-mi dea cevaşilea-ndărăt! Auzi, maică, nici un frănculeţ n-am văzut de la ea! De cîte ori mă duceam după bănuţii mei, zicea că nici ce da la copii de mîncare n-are, c-a lăsat-o bărbat-su cum-i mai rău. Şi aşa m-a tot dus cu vorbuliţa, pînă s-a dus de tot pă apa sîmbetei bănişorii mei... — s-a înecat bătrîna în plîns.

— Niculae Tomescu v-a scris vreo chitanţă pentru banii pe care i-aţi dat? a întrebat Dan.

— Nu, maică, că, dacă nu-s ştiutoare de carte, n-am cerut patalama la mînă. Da'vă rog să nu mă lăsaţi, domnu' comisar, că-s bătrînă şi sărmană — m-a implorat, prinzîndu-mi mîna cu palmele ei zbîrcite şi bătătorite de muncă.

Cînd am plecat, pentru a o linişti, i-am promis că am să încerc s-o ajut. Deși, cu părere de rău, îmi dădeam seama că-i ofer speranţe deșarte.

— Putem face ceva pentru ea? mi-a ghicit Dan gîndurile, pe cînd ieşeam în stradă.

— Nu cred că-i posibil — am mîrîit, sub impresia ce-mi lăsase necazul bătrînei. Legea e clară, probarea unei datorii se poate face numai printr-un înscris.

— Bine, dar există un martor!

— Domnul Vornicu n-a văzut-o pe bătrînă dînd banii lui Tomescu. El are cunoştinţă numai despre o intenţie, ceea ce-i cu totul altceva.

— Şi lăsăm ca o femeie săracă să fie jefuită de tot ce-a agonisit într-o viaţă de om? a zis, uitîndu-se la mine neîncrezător.

— În stadiul actual, cînd habar n-avem unde se ascunde Niculae Tomescu, n-avem ce să-i facem. După ce-l găsim, o să mai stăm de vorbă! i-am scurtat-o, neavînd chef să mă abat de la investigaţiile ce le întreprindeam.

*

* *

Cînd am ajuns în piaţa Amzei, i-am făcut o vizită responsabilului unităţii Gostat și astfel, cîteva minute mai tîrziu, l-am cunoscut pe nepotul dispărutului.

Era un bărbat tînăr, arătos, pînă în douăzeci și cinci de ani, înalt, brunet și cu o figură de om isteţ.

După ce responsabilul, băiat subţire, s-a retras, scuzîndu-se că mai are niște treburi prin piaţă,

ne-am recomandat şi l-am rugat să se aşeze pe unul din scaune.

S-a conformat invitaţiei, dar părea speriat. Probabil se gîndea că sîntem de la Miliţia economică, care, printre altele, se ocupă de potlogăriile ce se fac în comerţ. Pentru a nu-l mai fierbe, i-am spus cu ce fel de probleme ne ocupăm şi m-am declanşat:

— Ce ştii despre unchiul dumitale, Niculae Tomescu?

— Ştiu că a fost arestat de Securitate, acum cîţiva ani.

— Crezi că securitatea statului ar fi avut motive să-l izoleze?

— Îl ştiam de om cinstit... Da' dacă l-au arestat?... Probabil că nu era aşa cum îl ştiam eu — s-a grăbit să adauge, cu prudenţă.

— Relatează-ne în ce împrejurări a fost ridicat de acasă.

— După ce-am plecat eu la serviciu, au intrat în casă patru tovarăşi de la securitate şi, după ce-au făcut percheziţie, au plecat cu unchiu'...

— Dacă erai plecat la serviciu, de unde ştii cîţi bărbaţi au intrat în casă şi ce-au făcut acolo?

— Păi cum să nu ştiu, dacă mi-a povestit mătuşa mea?

— Te-ai mutat de mult din locuinţa unchiului dumitale?

— Acum vreun an... M-am însurat şi n-am vrut să-mi aduc nevasta acolo.

— Ce cameră ai ocupat în perioada cînd a fost arestat Niculae Tomescu.

— Cea din stînga, cînd intraţi în casă.

— Adică camera care are fereastra spre fundul curţii?

— Da.

— În ziua arestării unchiului dumitale, cînd ai plecat de acasă?

— La şase fără un sfert.

— Şi cînd te-ai înapoiat?

— Ca de obicei, la ora cinci după amiază.

— Se efectuase percheziţie şi în camera dumitale?

— Nu. Totul era aşa cum lăsasem eu dimineaţa... Chiar şi patul nestrîns.

— Cînd l-ai văzut ultima oară pe unchiul dumitale?

— Cu o zi înainte de arestarea dînsului.

— În ce împrejurări?

— Cînd m-am înapoiat de la serviciu, la cinci după amiază, l-am găsit sortînd nişte mere pentru prăvălie. Am stat cu el şi l-am ajutat.

— Despre ce aţi discutat?

— Mi-a spus că în seara aceea este invitat la unchiul Ştefan, care-şi serba cea de-a douăzecea aniversare a căsătoriei. L-am întrebat dacă merge cu el şi tanti Silvia. Mi-a răspuns că a fost şi dînsa invitată, dar n-o ia cu el, că-i strică tot cheful.

— Se certau des?

— Aproape tot timpul. Însă nu din vina dînsului... Tot mereu se lua de el. Ba chiar sărea şi la bătaie!

— L-a ameninţat vreodată că-l omoară?

— Parcă numai odată...? Dealtfel şi pe mine a zis că o să mă omoare.

— Cu dumneata ce-a avut?

— Păi, după arestare, mi-a zis să mă mut, că acolo n-am ce să mai caut! Cînd i-am spus că stau în casa unchiului meu, a zis că acum casa-i a ei şi să-mi iau tălpăşiţa!

Eu am tot căutat s-o ocolesc, dar nu era chip. Mai ales în ultimul timp, mă pîndea pînă veneam acasă şi tăbăra cu scandalul pe mine... Iar atunci cînd vedea că mă bag-n casă şi nu-i răspund, se punea să-mi spargă geamurile. Zău — zîmbi el stingherit —, mă cunoşteau toţi geamgiii ca p-un cal breaz... Pînă la urmă, n-am mai avut încotro şi m-am mutat.

— Dacă am înţeles bine, după arestarea unchiului dumitale ai continuat să locuieşti în casa lui încă aproape trei ani. Aşa-i?

A confirmat.

— În această perioadă, ai remarcat prezenţa unor bărbaţi în locuinţa mătuşii dumitale?... Înţelegi ce vreau să spun?

— Am văzut multe persoane venind la ea, dar nu erau iubiţi. Din cîte mi-a spus unchiul, era o femeie rece... Din alea care n-au nevoie de bărbat! Eu zic că veneau cu alte treburi... În orice caz, nu pentru ce gîndiţi dumneavoastră! m-a asigurat el cu multă convingere.

— După arestarea lui Niculae Tomescu, ai mai discutat cu mătuşa dumitale despre soarta lui?

— Da, mai ales la început, cînd încă se mai putea sta de vorbă cu ea.

— Ce ţi-a spus?

— Mai întîi că a fost condamnat la zece ani de închisoare, apoi la cincisprezece. Iar anul trecut mi-a spus că a fost amnistiat şi trebuie să vină

acasă din zi în zi. Da' eu cred că spunea așa numa' să mă sperie . . . Ca să mă mut de la ea.

— Cum adică să te sperie?

— Păi, mi-a zis că i-a scris lui unchiu, la pușcărie că vrea să închirieze camera mea, că o duce greu cu banii, dar eu nu vreau s-o liberez. Atunci el i-a răspuns că, dacă la înapoiere acasă mai dă cu ochii de mine, mă face praf. Bineînțeles că i-am rîs în nas, pentru că știam că-i o minciună. Doar unchiu' ținea la mine și nu putea să spună așa ceva! Atunci, ca să-mi dovedească că a spus adevărul, a trimis la mine pe unul din băieții ei cu un bilet pe care, chipurile, tocmai atunci îl primise. După ce l-am citit, l-am dat-napoi copilului și i-am zis să-i spună lui maică-sa că la mine nu se prind șmecheriii d-astea . . .

— Îți mai amintești ce scria în bilet? l-am întrerupt.

— Desigur! Parcă-l văd și acum. Era un colț dintr-o scrisoare mai veche, deoarece pe dosul lui mai era ceva scris, dar n-am înțeles ce. În orice caz, pe bilet scria, îmi amintesc perfect: „Dragi copii, tăticu vă dorește multă sănătate și vă sărută cu dor". Dedesubt era semnătura lui nenea Niculae.

— După arestarea unchiului dumitale, n-ai discutat cu copiii acestuia? N-ai încercat să afli cum a decurs percheziția, respectiv arestarea tatălui lor?

— Ba da! Dar amîndoi mi-au spus că nu știu nimic, fiindcă dormeau. Au aflat ce s-a întîmplat abia după ce i-a sculat mama lor, ca să se îmbrace și să plece la școală.

— Ştii cînd s-a înapoiat unchiul dumitale de la petrecerea la care fusese invitat?

— Da, pentru că a lătrat cîinele şi m-a sculat din somn. Vrînd să văd cît mai am de dormit pînă la ziuă, m-am uitat la ceas. Era două fără cinci minute.

— Care este numele de familie și adresa rudei la care fusese invitat?

— Bine, îți mulțumesc — am zis, după ce Dan a consemnat datele ce ni le-a furnizat.

După ce am dat mîna cu el şi a pornit spre uşă, mi-a trecut prin cap o idee şi n-am avut tăria s-o las în suspensie.

— Spune-mi, te rog, în zilele care au urmat după arestarea unchiului dumitale, ai remarcat unele schimbări sau transformări în casă ori prin curte?

— Nu înțeleg — mi-a comunicat, clătinîndu-și capul într-un mod care-i susţinea afirmaţia.

— Ai văzut unele mobile mutate de la locul lor obişnuit sau ai remarcat prezenţa unor materiale de construcţii, cum ar fi: cărămizi, var, ciment, nisip, scînduri etc.?

— Nu, absolut nimic! a răspuns surprins.

— Dar dacă ar fi existat astfel de materiale, crezi că le-ai fi remarcat?

— Desigur! Doar pe vremea aceea umblam prin toată casa; fiind responsabil cu spartul lemnelor și făcutul focului! a glumit.

— Cînd a fost asfaltată curtea cu bitum? am insistat. Chestie de încăpăţînare. Cînd îmi intră mie ceva în cap, nu sfătuiesc pe nimeni să-şi piardă timpul încercînd să mă convingă că bat cîmpii,

deoarece meningele meu funcționează după sistemul autolămuririi.

— La întrebarea asta nu pot să vă răspund, că nu știu. Timp de zece ani, cît am locuit acolo, numai așa am apucat-o.

I-am mulțumit și l-am concediat.

— E cam încurcată treaba, șefu' — a remarcat Dan, în timp ce ieșeam din biroul responsabilului magazinului Gostat.

— Pentru că, întîmplător, sîntem plătiți pentru a descurca încurcăturile făcute de alții, să încercăm să ne facem datoria!

*

* *

La ora trei după amiază, am părăsit locuința lui Ștefan Tomescu, unchiul aceluia a cărui arestare se transformase într-o dispariție, ce începuse să-mi placă din ce în ce mai puțin.

Tot ce-am aflat de la ultimul meu interlocutor se rezuma la atestarea faptului că Niculae Tomescu fusese la el în noaptea din ajunul „arestării". Chefuise pînă la miezul nopții, cînd a plecat spunînd că trebuia să se ducă la piață pentru a achiziționa marfa necesară prăvăliei sale.

Ștefan Tomescu a mai povestit că nepotul lui se plîngea de multe ori că Silvia da iama prin sertarul cu bani al tejghelei sau face datorii pe care trebuie să le achite el pentru a nu se face de rîs față de creditori. Deci certurile dintre soți erau generate, în principal, de modul în care Silvia Tomescu risipea banii.

— Mergem să mîncăm, șefu'? s-a interesat Dan, zîmbindu-mi ca un emisar al unui institut american pentru stabilirea opiniei publice înaintea alegerilor prezidențiale.

— Sigur că mergem... După ce ne terminăm treaba! mi-am dat asentimentul, apoi, făcîndu-mă că nu remarc că s-a acrit la față de parcă ar fi înghițit o bobină de sîrmă ghimpată, i-am spus șoferului să ne ducă în strada Maria Hagi Moscu.

Capitolul XXVI

ÎMI REIAU PEREGRINĂRILE

Ajunși în fața locuinței masezei, am coborît și i-am propus lui Vartunian să se ducă să mănînce. N-a trebuit să insist prea mult pentru a-l convinge. Dan, încă indispus de refuzarea fondatei sale propuneri, a început să-și scormonească buzunarele în căutarea cheilor de la poartă, dar, printr-un gest de negație, l-am scutit de osteneală.

— Începem cu vecinii — am zis, pornind spre imobilul cu numărul 17, din partea dreaptă.

Constatînd că poarta e deschisă, am intrat în curtea respectivei case. Clădirea era prevăzută numai cu un parter înalt, dar accesul se făcea printr-o scară exterioară, din ciment. Am urcat cele șapte-opt trepte tocite de picioarele înaintașilor mei și mi-am curmat elanul în fața ușii apartamentului. După ce-am manevrat butonul soneriei, mi s-a oferit posibilitatea de a-l cunoaște pe locatar. Se numea Vir-

gil Niculcea și cred că mai avea vreo cinci ani pînă la pensionare.

I-am explicat cam ce m-ar interesa și mi-a spus tot ce știa. Din nefericire, pentru mine, nu era prea bine informat.

Știa că vecinii lui se certau adesea și nu remarcase nici un fel de modificări în curtea acestora după arestarea domnului Tomescu.

Cînd ne conducea spre ușă, a vrut să știe dacă e adevărat că domnul Tomescu s-a spînzurat în închisoare. Pentru a nu-l dezinforma, m-am abținut să-i dau vreun răspuns. Ceea ce nu m-a împiedicat să-l întreb cum a aflat de sinuciderea vecinului său. Mi-a spus că-i spusese Silvia Tomescu, în urmă cu doi ani, cînd s-au întîlnit întîmplător pe stradă.

*

*   *

— Pare foarte bine informată pentru o femeie care nici nu știe unde se află soțul ei — comentă Dan, cînd am ajuns în stradă.

— Asta cam așa-i, dar ce folos dacă-i atît de rezervată față de noi? Cred că dacă i-am populariza discreția, față de celelalte urmașe ale Evei, s-ar putea reduce în mod substanțial poluarea fonică a globului — am zis, intrînd în curtea imobilului de la numărul 13.

Tocmai ajunsesem lîngă veranda casei, cînd s-a auzit zgomot de pași în urma noastră.

— Pe cine căutați? s-a interesat tînărul care intrase în curte după noi.

— Locuiţi aici? am întrebat şi, după ce a răspuns afirmativ, i-am arătat legitimaţia.

Se numea Jean Matei. I-am spus că doresc relaţii despre vecinii lor de la numărul 15. S-a grăbit să descuie uşa verandei şi să ne poftească în casă. Apoi, în timp ce ocupam scaunele oferite, şi-a făcut apariţia şi soţia lui Matei, atrasă de vocile noastre.

— Ce ne puteţi spune despre familia Tomescu? am început.

— Dar ce s-a întîmplat? De ce forfotesc miliţienii în curtea doamnei Silvia? m-a întrebat soţia lui.

Deşi nu intră în obiceiurile noastre să răspundem la întrebări, i-am făcut pe plac şi le-am povestit cum reuşise vecina lor să ne captiveze interesul.

Cînd am terminat punerea în temă, erau albi la faţă şi se uitau stupefiaţi unul la celălalt.

— Şi tu ai mai şi ajutat-o... — a articulat cu greutate femeia, privindu-şi soţul.

— În ce fel? am întrebat.

— Păi acum vreo săptămînă... Pe la unsprezece seara, cînd veneam de la uzină... Ştiţi, sînt strungar la „Vulcan". Cînd am dat să intru în curte, a oprit alături un autocamion şi doamna Silvia m-a chemat s-o ajut să dea jos nişte lucruri... Era şi un frigider...

— Cum arăta şoferul? s-a grăbit Dan.

— Nu i-am reţinut figura... Pot să vă spun că era scund şi avea o bască pe cap.

Dan a mai încercat să scoată şi alte amănunte, dar a trebuit să se lase păgubaş. Martorul i-a spus că, după o zi de muncă, era prea obosit pentru a

putea acorda atenţie unor amănunte, cum ar fi de exemplu numărul maşinii.

— Pe Niculae Tomescu l-aţi cunoscut?

— Cum să nu, era un om de treabă. Am rămas foarte surprinşi, atît eu, cît şi soţia mea, cînd am aflat de arestarea lui.

— Aţi văzut cînd a fost arestat?

— Nu. Am aflat abia a doua zi, de la vecini.

— Vi s-a spus şi care a fost motivul arestării?

— Se vorbea că ar fi complotat împotriva siguranţei statului.

— Ar fi fost posibil?

— Altfel nu l-ar fi arestat! a replicat logic Matei.

— Dar dacă este vorba numai de-o înscenare? am sondat eu.

— Nuuu! ... Nici vorbă! ... A fost arestat — a intervenit soţia lui Matei, cu o convingere de nestrămutat.

— De unde ştiţi? am întrebat, mirat de fermitatea susţinerii.

— Pentru că la vreo săptămînă după arestare, am asistat la o discuţie edificatoare ...

— Adică? am zorit-o.

— Mă aflam la debitul de tutun, care era pe atunci la colţul străzii ... Ştiţi, unde este acuma Loto-pronosport-ul?

Am aprobat disimulîndu-mi nerăbdarea.

— Lîngă debitul de tutun, despărţit doar printr-un paravan din scînduri, se afla magazinul de zarzavaturi al familiei Tomescu ... Adică, de fapt, era o singură încăpere despărţită în două compartimente,

unul ocupat de magazinul familiei Tomescu și celălalt...

— Pricep! i-am scurtat-o. Deci vă aflați în debit. Și?

— Da. Tocmai cumpăram niște chibrituri, cînd a dat năvală înăuntru doamna Silvia și a început să-i facă scandal domnului Mitică Albu, tutungiul. I-a zis că să-l ardă focul, pentru că el i-a vîndut soțul la Securitate!

— Ce-a răspuns domnul Albu?

— Că dacă caută ceartă să vadă de altul, că el n-are timp de prostii!

— Drept care Silvia a plecat trîntind ușa? mi-am dat eu cu presupusul.

— Exact! Așa a fost. De unde știți? m-a privit ea admirativ.

Din modestie nu i-am povestit că dintotdeauna am avut o minte genială. Mi-am continuat chestionarea.

— Soții Tomescu se certau des?

— În care familii nu sînt discuții — a filozofat, visător, Matei.

— Chiar și amenințări cu moartea? m-am îndoit.

— Așa ceva n-am auzit.

— Nici eu — ne-a asigurat soția lui.

— După arestarea soțului ei, Silvia Tomescu primea mulți bărbați acasă?

— Nu numai bărbați, ci și femei — a răspuns ea. Dealtfel e și firesc dacă țineți seama de faptul că doamna Silvia, ca fostă soră de caritate, făcea și injecții, în afară de masaje.

— Printre persoanele care o vizitau ați remarcat și figuri cunoscute?

Femeia clătină capul, dar Matei, după ce se gîndi puțin, spuse:

— L-am văzut mai demult, acum vreo trei ani, pe domnul Tănase intrînd cu un pachet mare sub braț.

— Știți unde locuiește acest domn? a întrebat Dan.

— În colțul străzii, vizavi de Loto-Pronosport.

— În general ați fost în relații bune cu ei?

— Da, ca între vecini. Dar fără să ne vizităm. Tîrguiam adesea din prăvălia lor, încolo numai relații de bună ziua cînd ne întîlneam pe stradă.

— O singură dată am avut un diferend. Cîinele lor a scăpat în stradă și ne-a mușcat copilul, dar, cum știam ce poamă bună e Marinică, nu ne-am formalizat. După aceea, cîteva zile mai tîrziu, doamna Silvia mi-a strigat peste gard că i-am otrăvit cîinele. Neavînd chef de ceartă, m-am făcut că n-o aud — a completat doamna Matei.

— Ați remarcat dacă în urmă cu patru ani, după arestarea lui Niculae Tomescu, s-au făcut modificări de construcții sau săpături în curtea lor?

Și-au clătinat pe rînd capul.

Mi-am privit ceasul. Era ora patru. Întrucît gazdele n-aveau nici o vină că activitatea mea profesională include sportul săririi peste mese, mi-am zis că ar fi cazul să-i las să mănînce.

— Mai puteți să ne spuneți ceva despre familia Tomescu? am zis, ridicîndu-mă de pe scaun.

— Nu știu dacă vă interesează... — a spus ea.

Doamna Silvia m-a întrebat dacă vreau să cumpăr un covor.

— De mult?

— Să tot fie vreo săptămînă.

Mi-am cerut scuze pentru deranj şi, plin de invidie, le-am urat poftă bună la masă.

*

* *

— Dane, hai să discutăm şi cu cei care locuiesc aici! am zis, arătînd spre imobilul situat peste drum de casa familiei Tomescu.

Femeia care ne-a deschis uşa era îmbrăcată într-un capod din mătase foarte frumos colorat, nu prea înăltuţă, părul roşu, ochii albaştri, nasul cîrn şi buzele apetisante. Nu trecuse de treizeci de ani şi era nurlie.

Prezentările au fost făcute în acompaniamentul protestelor unui căţeluş, corcitură de spiţ cu pechinez, care mi se învîrtea printre picioare. Cu toată larma stîrnită de micul huligan, am priceput că amfitrioana se numeşte Mia Mavrodin.

— Doamnă Mavrodin — am început, după ce-am poposit pe scaunele unei sufragerii cubiste —, ce ne puteţi spune despre vecinii dumneavoastră de peste drum?

— Vă referiţi la familia Tomescu?

— Întocmai.

— Ştiu că au avut un magazin de zarzavaturi, mai demult, şi adesea mă aprovizionam de la ei. Cîteva luni mai tîrziu, după arestarea domnului Tomescu, prăvălia a fost desfiinţată. Altceva ce să vă spun? mi-a surîs cu cochetărie.

Am rugat-o să-mi spună care erau relațiile dintre soți.

M-a privit cîteva clipe, apoi, parcă jenată, s-a decis să răspundă:

— Se cam certau. De multe ori chiar și în prăvălie.

— Ați reușit să vă dați seama care era cauza?

— Da. El o acuza că-i ia bani din tejghea, iar ea îi replica că el îi ia pentru a-i da unui frate de-al lui.

— Ce știți despre arestarea lui Niculae Tomescu?

— Ce știe toată strada! A fost ridicat într-o dimineață pentru complotare împotriva ordinei statului.

— Cum s-a comportat soția lui Niculae Tomescu, după arestare?

— Eu știu ...? a zis, ridicînd din umeri. Ca orice femeie care rămîne singură cu doi copii pe cap. Era amărîtă și cîteva luni mai tîrziu, văzînd-o îmbrăcată în doliu, l-am întrebat pe unul dintre copiii ei dacă mai au vreo veste de la tatăl lor. Astfel am aflat că a fost împușcat.

Recunosc, fără ipocrizie, că afirmația ei mi-a stîrnit interesul. Tare aș fi vrut să aflu dacă întîi s-a spînzurat și pe urmă a fost împușcat sau viceversa. În consecință, n-am putut rezista tentației de a-mi spori bagajul de cunoștințe folositoare.

— V-aș ruga să încercați să-mi relatați, cît mai fidel posibil, ce-a răspuns copilul la întrebarea dumneavoastră? am zis, în clipa cînd javra de cățel, plictisită de indiferența ce-i arătasem, mi-a aterizat pe genunchi.

— Mi-a spus că mama lui ar fi dat o mie de lei la

cineva pentru a-i ajuta tatăl să fugă din închisoare, dar a fost împușcat pe cînd evada — a zis ea, pe cînd mă privea extaziată cum mă joc și mîngîi potaia. „Popey! Nu-l necăji pe domnul! Vino la mama!“ l-a invitat, dar jăvruța n-a băgat-o în seamă pe „maică-sa“.

— Trebuie să fiți un om foarte bun — a apreciat ea, remarcînd că nici eu nu mă grăbesc să-l catapultez de pe genunchi. Cine-i iubit de animale, e iubit și de oameni! a constatat, ca la carte.

Dacă aș fi trimis-o să sondeze opiniile celor pe care i-am vîrît în dosul gratiilor, probabil că și-ar fi schimbat buna-i impresie, însă m-am abținut.

— Îmi plac animalele — am zis.

— Și familia Tomescu a avut un cîine frumos, dar l-a otrăvit cineva. Numai un om fără suflet poate lua viața unui animal atît de credincios... — a oftat ea.

— S-ar părea că avea năravul de-a mușca copii — am zis, gîndindu-mă la spusele doamnei Matei.

— Păi cum să se apere sărmanul animal, dacă haimanalele de pe stradă îi legau tinichele de coadă?... Se apăra și el cum putea! În ceea ce privește omorîrea sa, cred că a fost opera vreunui vecin, deranjat de urletele lui. În loc să-l otrăvească, mai bine i-ar fi aruncat ceva de mîncare... că era înfometat sărmanul...

— Aveți dreptate, doamnă. Din păcate, mai sînt încă mulți oameni răi pe lume — am aprobat-o, punînd cățelul pe covor și ridicîndu-mă de pe scaun.

*

* *

La ora patru şi jumătate, maşina noastră era în faţa casei cu ziduri de cetate. Am vrut să-i fac semn lui Vartunian să aştepte cuminţel, dar am renunţat. Medita atît de adînc asupra misiunii noastre, cu capul pe volan, încît oricum nu mă putea vedea.

— Ce poate fi mai sublim pe lume decît un somn bun, după o masă îndestulătoare! a comentat Dan, fără adresă, după ce a privit şi el spre maşină.

— Ce n-ar da alţii să aibă meseria noastră... pentru a-şi putea păstra silueta? am aruncat eu cîteva paie pe foc.

— Corect. Încă cîteva zile de utilizare a metodei căpitanului Apostolescu şi voi arăta, fără cheltuieli de îmbălsămare, ca mumia lui Ramses! Apropo, dacă vrei să-ţi brevetezi sistemul, pentru un referat de specialitate poţi conta pe mine!... Cu condiţia să te decizi mai curînd, altfel am să-l întocmesc post-mortem...

— Ce faceţi, tineri domni?! Mi-aţi îndrăgit strada? ne-a strigat jovial Vornicu, de pe celălalt trotuar.

— Încercăm să ne facem datoria — am zis, traversînd strada spre el. Tocmai îmi spunea şi colegul meu că avem o muncă plină de satisfacţii — am zis, privind cu seriozitate spre Dan, care mustăcea de parcă ar fi mîncat chewing gum. Dar bine că v-am întîlnit! Ştiţi pe unde locuieşte un oarecare Tănase?

— Tapiţerul?... Sigur că ştiu! Ce degeaba sînt de două decenii responsabilul străzii? glumi el. Uite colea, taică — mi-a arătat el o casă cu un etaj, pe colţul străzii, vizavi de unitatea Loto-pronosport.

Rezumîndu-mă la explicaţiile primite, am refuzat oferta prietenosului moldovean de a ne însoţi şi ne-am luat la revedere.

Cînd am ajuns în faţa clădirii indicate, am împins poarta unui gard din stinghii şi am intrat în curte. Am remarcat scara despre care mi-a vorbit Vornicu şi am coborît cîteva trepte, spre subsol. Ne-am oprit în faţa unei uşi prin care răzbăteau cu putere acordurile unui taraf de lăutari.

A trebuit să bat de mai multe ori, din ce în ce mai tare, pînă am văzut uşa deschizîndu-se. Tipul care îşi vîrîse capul prin uşa întredeschisă avea părul ciufulit şi ochii umflaţi de somn.

— Ce doriţi? a articulat el buimăcit.

— Îl căutăm pe domnul Tănase! l-a anunţat Dan.

— Eu îs! Ce s-a-ntîmplat? De ce nu lăsaţi oamenii să doarmă?! şi-a amintit el să se supere.

— Dorim să stăm puţin de vorbă. Miliţia!

Surprins, a făcut ochii rotunzi şi a clipit cu repetiţie, ca o mitralieră.

— Poftiţi înăuntru — s-a decis, deschizînd uşa larg.

Era un bărbat de aproximativ treizeci de ani, brunet şi scund. Pantalonul şi cămaşa erau şifonate şi nu tocmai curate. Un picior era desculţ, iar celălalt era prevăzut cu un ciorap care permitea aerisirea degetului gros.

— Vă rog să închideţi radio-ul — am zis, pentru a înlătura concurenţa neleală a tarafului, care mă făcea să mă simt ca la horă-n sat, duminica.

S-a conformat. În cămăruţă se simţea un miros puternic de igrasie şi vin trezit. Dezordinea gene-

rală a încăperii m-a asigurat că locatarul este un burlac care nu disprețuiește băuturica.

— Știți, după ce-am lăsat lucru' am băut un șprit cu niște prieteni — a ținut să ne explice, învăluindu-ne într-un damf de băutură amestecată. Tocmai mă culcasem un pic să mă dreg . . .

Întrucît nu-mi terminasem încă misiunea, iar gazda noastră exala o cantitate de vapori de alcool suficientă pentru a pune jos o divizie de finlandezi, mi-am zis că trebuie să mă evacuez afară, la aer, cît mai repede posibil.

— Ce legături sînt între dumneata și Silvia Tomescu? m-am grăbit.

— Silvia Tomescu?! Nu știu despre cine vorbiți!

— Fără baliverne! Știi bine că ne referim la vecina de la numărul 15! l-a înghesuit Dan.

— Ah! Despre ea vorbiți . . .! a părut el să vină de-acasă.

— Exact! Ia spune-ne de cînd ești în concubinaj cu ea?

— Eu . . . cu ea?! Cum o să trăiesc eu cu urîta aia? a protestat adînc jignit.

— Atunci de ce o vizitezi? am intervenit, utilizînd intenționat timpul prezent.

— Eu zic că mă confundați. Am fost la cucoana despre care-mi vorbiți o singură dată, acu' vreo trei sau patru ani . . . pentru o chestie de afaceri. Atît! De-atunci n-am mai dat p-acolo, că n-aveam de ce!

— Și cam ce afaceri ați avut de făcut împreună? a întrebat Dan.

— I-am reparat un studiou . . . — a răspuns, după

o scurtă ezitare. Adică, de fapt, i-am schimbat numai fața de ștofă.

— Asta a fost tot? a zis Dan, încrețind dezamăgit nasul.

— Vă jur că asta a fost tot ce-am făcut la ea.

— Cînd ai făcut lucrarea, înainte, sau după arestarea soțului clientei dumitale? am vrut să aflu.

— După arestare. Îmi amintesc că cucoana mi-a tot dat ghes să termin lucru' pînă seara, că i se eliberează soțu' și să nu vadă ... Să nu vadă deranj cînd vine acasă.

Am remarcat o nouă ezitare la el și m-am decis să-mi dau osteneala de a afla ce vrea să ascundă.

— Domnule Tănase, nu sînteți sincer — am zis.

A încercat să protesteze, dar nu i-am dat răgaz.

— Dacă se va dovedi aceasta, și vă asigur că adevărul iese întotdeauna la suprafață, veți fi pedepsit pentru mărturie mincinoasă! Gîndiți-vă puțin — am adăugat persuasiv — în ce implicații intrați încercînd să acoperiți o criminală ...

— Criminală?! a sărit el uluit.

— Ai auzit bine! a confirmat Dan.

— Da' nu se poate! Nu-i posibil ...

— Lasă pe seama noastră aprecierea faptelor dumneata limitează-te numai la relatarea lor!

— Cum să vă spun ...? M-a chemat la dînsa și mi-a spus că vrea să-și renoveze studioul. După ce ne-am învoit la preț, eu m-am apucat să-l desfac, iar ea s-a dus să cumpere stofa pentru față. De fapt, stofa studioului era bună și dacă ar fi spălat-o se făcea ca nouă.

Cînd am dat jos stofa de pe studio și m-am apucat să scot pînza de sac pentru a aduna lîna, s-a

înapoiat și ea acasă. Mi-a arătat materialul ce-l cumpărase. Era îngrozitor de urît, dar i-am spus că-i foarte frumos... De ce să-i stric chefu', dacă așa-i era gustu'? ne-a luat el drept martori ai diplomației sale.

Am făcut un gest de aprobare și, totodată, de îndemnare la continuarea relatării.

— În timp ce adunam lîna de pe arcuri am văzut că, pe anumite porțiuni, este roșcată. Cînd m-am uitat mai bine, mi-am dat seama că este pătată de sînge. Atunci cucoana, care privise tot timpul cum lucrez, mi-a spus să aștept, deoarece vrea să înlocuiască o parte din lînă. Revenind după cîteva minute, a adus o față de pernă plină cu lînă curată. Cînd mi-a dat-o, mi-a spus că a provocat un avort la o pacientă și nu vrea s-o afle soțul ei, că face scandal. Atunci am întrebat-o cînd îi eliberează soțul și mi-a zis că în ziua aceea chiar, la ora șapte seara.

— În ce zonă era lîna îmbibată cu sînge?

— Jos, cam acolo de unde încep picioarele unui om întins în pat.

— De ce ați încercat să ascundeți faptul că patul era pătat cu sînge? l-am verificat, deși nu sînt revizor contabil.

— Pentru că m-a rugat clienta mea să-mi țin gura. Eu sînt om serios și nu umblu să fac rău nimănui... În definitiv, ce treabă aveam eu c-a făcut avort unei femei? Că, acu' să rămînă între noi, și eu am dus-o o dată pe nevastă-mea să dea plodu' afară... Asta mai demult, cînd încă nu m-a părăsit ca să se-ncurce cu-n tîmpit de cizmar... De-

altfel, dacă nu mă puneați dumneavoastră să-mi amintesc eu și uitasem de toată povestea asta.

Dacă n-ar fi mirosit atît de tare a doagă de butoi, zău că mi-ar fi fost foarte simpatic. Îmi plăcea mai ales felul în care, stingherit, încerca să acopere cu piciorul drept, prin al cărui ciorap evada degetul gros, laba goală a celuilalt. Unde era Charlot să-nvețe un truc a-ntîia!

— Spuneți-mi, ați schimbat toată lîna studioului?

— Aș! Cum o să schimb toată lîna patului numai cu două kile? Am schimbat-o numai pe aia de la suprafață, unde se vedea mai mult.

— Era pătată și lemnăria studioului?

— Da, da' am răzuit-o cu rindeaua.

Mi s-a făcut milă de manevrele ce le făcea cu piciorul desculț. Dacă se alegea cu un guturai, ar fi fost în stare să se dreagă cu țuică fiartă.

— Vă rog să vă îmbrăcați. Trebuie să facem o mică plimbare.

— Unde? s-a speriat el.

— Îmbracă-te, ia-ți sculele și nu te nelinişti. Vii repede înapoi! l-a domolit Dan.

*

*   *

Un sfert de oră mai tîrziu, am intrat în sufrageria masezei și l-am dus spre camera copiilor, din stînga.

— Asta-i studioul pe care l-ați refăcut? am zis, pentru a-i verifica seriozitatea, arătîndu-i patul vopsit în bleu.

— Nuuu! Era unu' furniruit.

— O fi ăsta? l-am consultat, arătîndu-i studioul din camera cu fereastra spre stradă.

— Ăsta-i! a zis, după ce a înlăturat husa din mătase şi a privit stofa.

— În regulă. Vă rog să-i scoateţi faţa!

— Cum, adică să stric patu'? a protestat surprins.

I-am explicat că nu avem altă soluţie, iar în ceea ce priveşte deteriorarea mobilei, îmi asum întreaga răspundere.

Cîteva minute mai tîrziu, cînd stofa era înlăturată, m-am apropiat şi am examinat lîna. Am îndepărtat stratul de deasupra şi am prelevat cîteva mostre, pe care le-am vîrît într-o pungă din masă plastică.

— E în regulă. Putem pleca! am stabilit, apreciind că mi-am atins scopul propus.

*

* *

— Treci mîine dimineaţă pe aici şi-ţi dau rezultatul — mi-a spus locotenentul Şerban Cocea, şeful laboratorului nostru de chimie, după ce i-am povestit cam ce-ar trebui să facă cu săculeţul de lînă.

— Perfect! Deci aştept să mi-l dai acum — am făcut pe prostul.

— Fie! Vino peste două ore . . . — a consimţit el, oftînd dezgustat.

— Hura! E recreaţie şi — în sfîrşit! — putem mînca o fripturică cu cartofi prăjiţi — s-a înveselit Dan.

— De acord! am aprobat spontan.

*

* *

— Cum e, Şerbănică? am întrebat, cu foamea potolită.

— Vechimea sîngelui este de patru-cinci, ani, aşa că să nu-mi ceri să-ţi spun prea multe — m-a avertizat, dar, fiind băiat bun, s-a abţinut să-mi arate cartonaşul galben.

— De ce natură? Menstrual sau arterial?

— Arterial.

— Grupa sanguină?

— Nu mai poate fi determinată! Recoltarea-i prea veche.

— Multe mulţumiri. Oricum mi-ai spus esenţialul.

— Hai să ne punem pe treabă! a zis Dan, entuziasmat, după ce-am părăsit laboratorul.

— E aproape nouă seara — i-am reamintit. Cum nu sîntem prevăzuţi cu vedere de pisică, s-o lăsăm pe mîine.

Capitolul XXVII

ÎNCERCĂM SĂ-L DIBUIM PE ARESTAT

A doua zi dimineaţa, m-am înfiinţat la Inspectorat. Ieri seară, cînd m-am despărţit de Dan, stabilisem că n-ar strica să mai discutăm un pic cu Silvia Tomescu, înainte de a aprofunda dispariţia soţului ei.

— Telefonez să ne-o trimită? a întrebat Dan, cînd m-a văzut intrînd în birou.

Am aprobat.

Mai înainte de a apuca să formez numărul de telefon al arestului, s-a auzit o bătaie în uşă.

— Să trăiţi! ne-a salutat un subofiţer de la Circulaţie. Am primit ordin să-l aduc la dumneavoastră pe şoferul Gheorghe Rădoi.

M-am uitat la Dan întrebător şi el mi-a răspuns în acelaşi fel.

— Asta cine o mai fi?

— Nu ştiu. Tovarăşul colonel Iordache mi-a ordonat să-l aduc la dumneavoastră şi m-am conformat — a spus subofiţerul, ridicînd din umeri ca un elev prins cu lecţia neînvăţată . . .

— Adu-l! . . . Poate aflăm . . . — am glumit.

Bărbatul care a fost introdus în birou era corpolent, avea în jur de patruzeci şi cinci de ani şi ochii de culoare deschisă. După ce şi-a scos pălăria vînătorească, şi a început s-o învîrtească stingherit între mîini, am văzut că era chel ca un bec.

— Cu ce ocazie la noi?

— Ştiţi sînt şoferul autobuzului . . .

— Luaţi loc — l-am invitat, reamintindu-mi de solicitarea ce-o făcusem Circulaţiei. Deci dumneavoastră sînteţi şoferul care a alimentat cu benzină autocamionul staţionat, în noaptea de 19 aprilie, în faţa Academiei militare?

A aprobat, clipind emoţionat.

— Cine era şoferul pe care l-aţi scos din impas?

— Nu ştiu! Mi-a făcut semn să opresc şi mi-a cerut să-i dau cîţiva litri de benzină . . . Asta a fost tot! Noi, şoferii, ne ajutăm întotdeauna . . .

— Sînteţi sigur că nu-l cunoaşteţi? a intervenit Dan.

— Bineînţeles, altfel ce interes aş avea să nu vă spun...

— N-am intenţia să vă întreb de unde aveţi atît de multă benzină, încît s-o puteţi ceda şi altora, dar nu-i exclus să mă răzgîndesc! Însă nu despre asta e vorba — am spus, făcînd cu palma întoarsă un gest de îngăduinţă. La întîlnirea dintre dumneavoastră şi şoferul autocamionului a mai asistat o persoană. Înţelegeţi?

Şi-a clătinat capul.

— Persoana menţionată ne-a relatat că v-aţi strîns în braţe şi vă tutuiaţi — am adăugat.

A tăcut şi a coborît privirea.

— Tovarăşe căpitan, poate că are o eclipsă de memorie. Pînă la trecerea amneziei, n-ar fi cazul să-i lăsăm un răgaz de gîndire... la arest? m-a consultat Dan, cu bunăvoinţă.

— Vă spun adevărul! s-a precipitat şoferul. Ştiţi solidaritatea şoferilor...

— Cunoaştem, cunoaştem povestea! i-am scurtat-o. Cum se numeşte şi unde lucrează?

— Se numeşte Gogu Ilie şi lucrează la baza de aprovizionare din Cluj.

— De unde vă cunoaşteţi?

— Păi am fost colegi... că şi eu am lucrat la Cluj, înainte de a mă stabili în Capitală.

— La ce oră v-aţi întîlnit?

— În jurul orei zece.

— Cine mai era cu el în maşină?

— Cred că o femeie... Ştiţi, cabina nu era luminată, iar strada şi mai puţin...

— Puteţi pleca — l-a concediat Dan, după ce am răspuns afirmativ la întrebarea privirii lui. Dar,

dacă nu aţi spus adevărul, veţi reveni... şi nu veţi pleca atît de repede!

— Zău că v-am spus adevărul — a zis, ridicîndu-se de pe scaun şi pornind spre uşă. Mai înainte de a pune mîna pe clanţă s-a întors şi a întrebat: Ce-a făcut de-l urmăriţi? Un accident?

— Vrem să-i cerem nişte relaţii — l-am liniştit, deşi nu eram sigur că rolul jucat de şoferul autocamionului îi va conferi numai calitatea de martor.

*

* *

— Dane, să vină inculpata — am spus cînd am rămas singuri. Apoi, în timp ce el chema arestul, am sunat şi eu la Circulaţie. I-am rugat să mi-l găsească pe Gogu Ilie.

Cînd a intrat în birou, am remarcat că starea de apatie şi nelinişte se accentuaseră. Mi-am spus că mustrările de conştiinţă au început să-i tulbure somnul.

— Vreau să discutăm situaţia soţului dumitale — am anunţat-o. Te rog să ne relatezi din nou felul în care a fost arestat.

Şi-a repetat povestea, fără să se abată nici cu o iotă de la precedenta depoziţie.

—Acum te rog să ne spui ce s-a întîmplat cu o zi mai înainte de producerea arestării.

— Am stat la prăvălie pînă la şapte seara, cînd am închis-o şi m-am întors acasă. O oră mai tîrziu, Niculae a spus că pleacă la piaţă pentru a cumpăra marfa ce ne trebuia a doua zi. Cînd l-am întrebat de ce pleacă atît de devreme mi-a zis că,

mai înainte de a se duce la piaţă, trebuie să treacă şi pe la unchiul lui...

— Numele acestuia?

— Ştefan Tomescu.

Am aprobat. Îl audiasem deja.

— ...S-a înapoiat pe la două noaptea şi s-a culcat — a continuat. A doua zi dimineaţa, aşa cum v-am spus, au dat buzna peste noi tovarăşii care l-au arestat.

— Ai avut vreo discuţie cu soţul tău cînd a venit acasă?

— Nu, deşi venise tîrziu şi mirosea a băutură. Nu i-am spus nimic, deoarece mă temeam să nu-mi trezesc copiii.

— Nu te-ai gîndit că şi-ar fi putut petrece noaptea cu o femeie? am tatonat.

— Nu sînt geloasă, ca alte femei... Dacă se ducea la alta, cu atît mai bine pentru mine... mă lăsa în pace.

Mi-am spus că raţionamentul ei este în concordanţă cu declaraţia nepotului soţului ei. Era frigidă.

— Ce-ai făcut după ce l-ai adus pe naşul dumitale, Niculae Vornicu, acasă?

— Am plecat la prăvălie şi mi-am văzut de negustorie pînă la ora cinci după amiază, cînd am închis şi am revenit acasă.

— După ce te-ai înapoiat acasă, ai mai ieşit în oraş?

— Nu. Am pus casa în ordine, după deranjul ce-l făcuseră tovarăşii, şi m-am ocupat de copii.

— Vasile, nepotul dumitale, cînd a venit acasă?

— Imediat după ora cinci, ca de obicei.

— Dacă am reținut bine, din discuția noastră anterioară, temîndu-te să nu împărtășești soarta soțului dumitale, n-ai mai făcut demersuri pentru a afla ce s-a întîmplat cu el. Așa este?

M-a aprobat.

— În această situație, este firesc să nu cunoască durata condamnării și locul de detenție al soțului ei — o scuză Dan, dovedindu-se, ca întotdeauna, a fi un băiat bun și săritor la nevoie.

— Așa-i — confirmă ea. Deși poate gîndiți că a fost urît din partea mea, să știți că n-am avut încotro. Pe de-o parte intervenția mea n-ar fi putut să-l scoată din închisoare, iar pe de alta nu puteam să risc și libertatea mea. Nu puteam să-mi las copiii pe drumuri.

Am făcut un gest din care rezulta că am terminat audierea. Cînd a dat să se ridice de pe scaun, am întrebat cu autoritate:

— Atunci cum ai putut să-i organizezi evadarea de pe urma căreia a fost împușcat de paznicii închisorii?

S-a reașezat pe scaun, avînd grijă să refuze un rendez-vous între privirile noastre.

— De unde știi că a fost condamnat la cincisprezece ani?!

— Cum ai aflat că s-a spînzurat în închisoare?! m-a completat Dan.

S-a uitat la noi cu o privire iscoditoare și, jenată, a explicat:

— Mi-a fost teamă de bîrfa vecinilor mei... N-am vrut să se clevetească că mi-am abandonat soțul... Cînd mă întrebau ce mai știu despre el, le

spuneam tot ce-mi trecea prin cap, numai să mă lase în pace . . .

Ar fi fost cazul să-i trag un oftat de ciudă, dar m-am stăpînit. Mi-am amintit la timp că am mai întîlnit eu criminali care ştiau să evite cursele, să găsească răspunsuri și explicaţii ce le permiteau să-mi alunece din mînă ca peştii prin apă, ceea ce nu m-a împiedicat ca pînă la urmă să-i expediez acolo unde le era locul.

— Cînd au venit cei patru bărbaţi care l-au arestat pe soţul dumitale, v-au găsit în dormitor?

— Da. Ne-am trezit cînd băteau cu pumnii în uşă şi ne strigau să deschidem că altfel o sparg.

— Cine a descuiat uşa?

— Eu, deoarece n-a trebuit decît să iau capodul pe mine. Niculae, de spaimă, nici nu mai reuşea să nimerească în pantaloni.

— Au început percheziţia de îndată ce-au intrat ori mai întîi au explicat ce vor?

— Nu ştiu. Pe mine m-au scos imediat în curte.

— A durat mult?

— Nu pot aprecia. Datorită faptului că eram îmbrăcată subţire și afară era rece, mi s-a părut că au trecut ore întregi — se eschivă ea.

— Cum explici faptul că s-au limitat numai la percheziţionarea camerei voastre?

— Eu ştiu . . .? s-a mirat ea. Probabil că descoperind ce căutau în dormitorul nostru, n-au mai avut de ce să-şi piardă timpul prin celelalte încăperi.

Am dat din cap pentru a-i dovedi că apreciez cum se cuvine logica presupunerii ei. Am lăsat să se scurgă o pauză mai mare, pentru a-i da impresia că m-a făcut knock out, și am întrebat:

— Dacă dumneata ai fost scoasă din casă, de ce n-au făcut același lucru și cu copiii?!

M-a privit dezorientată și, cu o pudoare pe care n-am bănuit-o, a început să-și întindă fusta peste genunchi.

— Probabil, văzîndu-i cum dorm, le-o fi fost milă să-i deștepte din somn — a spus, după ce a avut grijă să se gîndească bine.

— Cum vine asta? Năvălesc patru oameni în casă, după ce în prealabil au bătut în ușă de s-o spargă, și copiii continuă totuși să mai doarmă?! Nu ți se pare că-i prea neverosimil?

— Ce să vă spun?... Așa s-au petrecut lucrurile... I-am deșteptat cînd am plecat să-l chem pe nașul nostru.

— Ce-ai făcut cu cei douăzeci de mii de lei primiți de soțul dumitale de la Zoița Vlase?

— După arestarea lui Niculae, n-am găsit nici un ban în casă.

— Atunci de ce te-ai angajat să-i restitui bătrînei banii?

— M-am temut că, dacă reclamă la miliție, Niculae va primi o pedeapsă suplimentară.

— Ascultă... — am spus, făcînd o pauză — de ce ți-ai ucis soțul?!

— Eu?! Vai de păcatele mele... Dar cum v-ați gîndit la așa ceva? ...Eu să-l omor pe tatăl copiilor mei?! a protestat, izbucnind într-un hohot de plîns foarte convingător.

— Fără teatru! Răspunde!

— Nu-i adevărat! Nu l-am omorît eu, ci ăia care l-au arestat... Acum vreți să mă scoateți pe mine

vinovată de ce-au făcut ăia! a ridicat tonul indignată.

— Ia uită-te, dom'le ce tupeu?! s-a revoltat Dan. I-am făcut semn să-şi păstreze calmul şi am continuat.

— Degeaba negi. Ştim că l-ai omorît! De ce-ai făcut-o?

— E o minciună! Nu l-am omorît! s-a enervat ea.

— De ce a fost scăldat în sînge patul în care dormea soţul tău?

— Ah! V-a povestit tapiţerul... — păru ea să se dumirească. S-a pătat cu sînge cînd am provocat un chiuretaj... După avortare, pacienta a avut o hemoragie.

— Cine-i femeia căreia i-ai făcut chiuretajul?

— Ce-s proastă să vă spun? N-am chef să mă las înfundată şi mai mult!

— Şi dacă am să-ţi spun că am stabilit apartenenţa sîngelui care a pătat patul? Nu provenea de la un avort, ci din circulaţia arterială!

— Nu-i adevărat! E o minci... — a început enervată.

— Ajunge! am oprit-o şi i-am făcut semn lui Dan s-o predea subofiţerului de la arest.

— Are un tupeu formidabil! a bombănit mînios Dan.

— Să ne facem meseria! am zis dezgustat, săltîndu-mă din scaun.

*

* *

În timp ce Dan descuia broasca, am privit cu gîndul aiurea firmulița „Atenţiune! Cîine rău!“, prinsă pe poartă.

— De unde începem? m-a readus Dan pe pămînt, cînd am intrat în curte.

— De unde ne aflăm... — am zis, începînd să privesc cu atenţie pavajul curţii.

Operaţia privirii la asfalt s-a terminat repede. Culoarea uniformă a căptuşelii de bitum indica cu certitudine că după turnarea acesteia nu s-au mai făcut săpături, respectiv refaceri ale pavajului.

Ajungînd în dosul casei, m-am uitat la chepengul pivniţei şi m-am dus spre magazia unde fuseseră dosite obiectele jefuite. Din pragul uşii, am măturat cu privirea acoperişul şi pereţii din scînduri. N-am insistat prea mult asupra lor. Erau prea subţiri pentru a merita să-i bag în seamă. Dealtfel, recunosc, venisem cu idei preconcepute. Atît eu, cît şi Dan ne-am concentrat toată atenţia asupra pămîntului bătătorit şi plin de aşchii de lemn. După ce-am cercetat terenul palmă cu palmă, inclusiv cel acoperit cu lemne de foc, şi cărbuni, am ieşit în curte.

Pentru că tot mă aflam lîngă pivniţă, n-am rezistat tentaţiei de a-i mai face o vizită. Am aprins lanterna şi m-am uitat în mod special la zidurile din cărămidă şi la treptele scării.

— Acum putem trece la cercetarea locuinţei! am decis, cînd am revenit în curte.

După ce-am intrat în casă, mai bine de două ore am cercetat fiecare centimetru patrat de suprafaţă, de la acoperişul din tablă şi pînă la pardoseala de scînduri a locuinţei. N-am descoperit nici o ascunzătoare, fie în pereţi, fie sub duşumea.

Descurajaţi, ne-am oprit în camera unde se afla studioul desfăcut de tapiţer. Eu m-am aşezat pe un colţ al acestuia, iar Dan pe toaletă. Îngînduraţi, ne priveam unul pe celălalt, ca prin geam, fără să ne vedem!

— Dacă nu găsim cadavrul lui Tomescu, sîntem la fel ca înainte de a fi aflat de bizara lui dispariţie . . . — a mormăit Dan.

Am dat din cap. Ca să poţi acuza pe cineva de un omor, în primul rînd ai nevoie de subiectul încriminării, adică cadavrul victimei.

— Va trebui să-l găsim, Dane.

— Şi dacă imaginaţia ne joacă o festă? În afara presupunerilor, singura probă materială ne este furnizată de urmele de sînge din somiera studioului, dar şi acest element este discutabil! De îndată ce nu s-a putut stabili grupa sanguină, cu derivatele ei, nu putem demonstra că a aparţinut dispărutului! a zis, jucîndu-se plictisit cu nişte fiole scoase dintr-un sertar al toaletei pe care stătea.

— Dane, aş vrea să fii convins că nu batem cîmpii. Deşi n-avem dovezi pentru incriminare, posedăm nişte informaţii care întăresc, care justifică pe deplin prezumţiile noastre. Unu la mînă, deşi autorii percheziţiei au făcut o hărmălaie teribilă, conform spuselor Silviei Tomescu, vecinii n-au auzit nimic, iar copiii au continuat să-şi vadă de somn. Doi la mînă, toată povestea s-a petrecut între orele şase fără un sfert, cînd a plecat de acasă nepotul dispărutului, şi şase, cînd a fost sculat din somn Nicolae Vornicu. Dacă necunoscuţii care l-au ridicat pe Niculae Tomescu au năvălit în casă la cinci minute după plecarea nepotului, iar inculpatei i-au

trebuit încă cinci minute pentru a se îmbrăca și a-și deștepta copiii din somn, și alte cinci minute pentru a se duce la nașul ei să-i anunțe evenimentul, rezultă că am intrat în criza de timp. Prin urmare, cînd s-a putut produce descinderea? Chiar dacă s-ar fi descoperit din primul moment corpul delict, percheziția trebuia continuată pînă la capăt, pentru a se stabili dacă nu mai există și altele, similare. Dacă ai uitat că o astfel de acțiune se încheie printr-un proces verbal, îți reamintesc eu! Așa cum reamintesc și faptul că o descindere, oricît ar fi ea de superficială, necesită cel puțin o jumătate de oră. Deci?

M-a aprobat și am continuat:

— Trei la mînă — și de fapt aici apare esențialul! —, de îndată ce acțiunea n-a fost consemnată nici în evidențele noastre, nici ale Securității, e clar că n-a existat! Patru la mînă, acum ești liber să adaugi și celelalte elemente. Cum ar fi dispariția lui Niculae Tomescu, dispariția banilor Zoiței Vlase și, eventual, urmele de sînge din somieră — am zis, bătînd cu mîna studioul pe care eram așezat.

Foarte atent la fiolele pe care le arunca cu o mînă și le prindea cu cealaltă, a catadixit să spună:

— Dacă Bobby Fischer ar afla cîte mofturi, cîte nazuri știu judecătorii noștri să facă . . . , de invidie, ar fi în stare să-și mănînce pumnii, pînă la umeri . . . Crezi că ai să-i poți convinge să digere raționamente, în locul probelor materiale?

— Crezi că ești plătit pentru a da reprezentații de circ?! . . . Lasă dracului fiolele alea nenorocite! am zis, ridicîndu-mă și smucindu-i-le furios din mînă.

— Hei! Înăbuşi critica de jos în sus? s-a mirat, ţintuindu-mă cu azurul ochilor săi şireţi.

— Trebuie să-l găsim Dane. Sînt convins că a fost ucis — mi-am revenit.

— Unde? În casă, ai văzut, nu poate fi. Dacă l-a îndepărtat din casă, după patru ani, nu văd cum l-am mai putea găsi.

— Unde putea să-l ducă...? Şi mai ales, cum? Omorul s-a petrecut între orele două noaptea, cînd victima a venit acasă, şi şase dimineaţa, cînd l-a adus la ea pe Vornicu. Într-un astfel de interval, cînd străzile sînt goale, ar fi fost imposibil să nu atragă atenţia vreunui subofiţer de la Pază.

— Dacă-l înfăşura într-un covor?

— Cu atît mai mult ar fi stîrnit curiozitatea... Nu-i o oră cînd se cumpără sau se duc la curăţat covoare. Şi apoi, admiţînd o astfel de ipoteză, cine a ajutat-o?

— Un complice... Să zicem un concubin. S-au mai văzut cazuri de astea!

— Nu se lipeşte! E frigidă.

— Eu am mai cunoscut nişte situaţii cu femei frigide, care, în afară de soţ, aveau pe lîngă casă şi niscaiva amanţi!

— Modul de operare din strada General Demostene demonstrează că preferă să „lucreze" singură.

— Ceea ce n-a împiedicat-o să-şi găsească un complice, fie şi involuntar. Să zicem involuntar, deoarece încă n-am stabilit cu precizie rolul şoferului de autocamion.

— Să admitem că ai dreptate. Cum s-a debarasat de cadavru?

— Mai întîi victima a fost transportată lîngă poartă, apoi complicele și-a adus vehicolul în fața casei. Au verificat să nu fie nimeni pe stradă și zdup cu el în mașină. În rest, o groapă săpată în prealabil, o fîntînă părăsită, un lac... Ce știu eu?

M-am uitat la el, încercînd să-mi imaginez scena.

— Dacă nu-ți convine povestea cu complicele-concubin, ia-o în considerare pe cea a complicelui-plătit, doar avea la dispoziție banii Zoiței Vlase — a adăugat, cu indiferența unui șofer de autobuz, care pleacă din stație deși călătorii continuă să se urce și mașina-i goală.

— Nu pot admite varianta ta, Dane — m-am decis. Ai ales-o pe cea mai nefavorabilă! Dacă o acreditâm, trebuie să sistăm cercetarea... Și încă n-avem motive să ne dăm bătuți!...

— Șefu', aici nu-i vorba de ce ne convine ori nu. Un fapt împlinit e un fapt împlinit! Dacă victima a fost scoasă din casă, nu ne mai rămîne decît să cercetăm lista cadavrelor neidentificate în perioada respectivă. Această pistă ar putea conduce la un rezultat, dar numai cu condiția ca victima să fi fost abandonată la vedere. Ceea ce mi se pare puțin probabil. Pentru orice eventualitate, eu zic că am putea încerca.

— De acord, dar mai la urmă — am spus, mai înainte de a avea timp să-l aprob, deoarece am simțit că-mi intră în funcțiune creierul auxiliar, de detectiv. Cred că victima se află aici.

— O luăm de la început? a oftat.

— N-a avut cînd să-l scoată din casă...

— La această afirmație s-ar putea vulcaniza și cîteva argumente?

— Omorul nu s-a putut comite mai înainte ca victima să fi adormit, altfel, în stare de veghe fiind, nu s-ar fi lăsat ucis ca o muscă.

— Ar fi absurd să gîndim altfel. Dar ce-i cu asta?

— Deci după ora două și jumătate, să zicem trei.

— Să admitem ora trei.

— După cît sînge s-a îmbibat în studio, cît timp o fi zăcut victima?

— E greu de spus, deoarece avem de-a face cu o funcție de funcție. Nu cunoaștem nici natura armei, nici a rănii. Dacă i s-au secționat carotidele, ajungea și jumătate de oră. Dacă a fost înjunghiat, și decesul sau fenomenul de coagulare s-au instalat cu întîrziere, chiar și patruzeci și opt de ore. Așa că . . .? a ridicat din umeri.

— În ceea ce privește arma, aș merge pe varianta toporului că prea l-a mînuit bine dincolo, în strada General Demostene.

— Exclus! Punctul central al petei se află în a doua treime. În consecință, ar fi mai corect să vorbim de o înjunghiere în regiunea abdominală! a spus cu convingere.

Acest amănunt îmi scăpase. Deși nu-l văzusem niciodată pe Niculae Tomescu, mi l-am imaginat numai în situația în care se aflase profesoara Marieta Stanciu. Ideea sugerată de Dan, deși logică, nu concorda cu modul în care vedeam eu lucrurile.

— Ajută-mă să întorc studioul — am zis, ridicîndu-mă și trăgîndu-l afară din stativul său.

Cînd l-am întors atît cît să pot privi latura dinspre perete, i-am făcut semn să-mi urmeze exemplul.

— Pricepi?

— Ai dreptate! Studioul are două fețe laterale. Dacă se așează invers, partea inferioară poate desemna locul unde a stat capul victimei — a aprobat.

— În regulă. Acum, admițînd că a primit aceleași lovituri ca și celelalte două victime, cît crezi că a zăcut Niculae Tomescu în pat?

— Cel puțin două ore.

— Perfect. Așa apreciez și eu. În concluzie, victima este ucisă la ora trei dimineața și zace în pat pînă la ora cinci . . .

— La cinci se scoală nepotul și la șase fără un sfert pleacă. Între șase fără un sfert și șase, urmează regizarea percheziției, deșteptarea copiilor și aducerea lui Vornicu. Așa-i? îmi prinse el raționamentul.

— Întocmai! N-a avut cînd și cum să se debaraseze de victimă!

— După cum ai așezat mozaicul, înainte de ora cinci cu atît mai puțin ar fi putut să deplaseze victima, deoarece și-ar fi asumat riscul de a-l deștepta pe nepot. Raționamentul e corect, recunosc. Recunosc, însă nu mă pot împiedica să-ți atrag atenția asupra unei omisiuni. Una singură, dar capabilă să-ți demoleze tot eșafodajul.

— Te înșeli, Dane! Vasile Tomescu n-a putut să-i fie complice! Disputa care s-a declarat între ei, aproape imediat după „arestare“, exclude posibilitatea unei convenții anterioare, de genul celor care apar între făptașii la comiterea unui omor. Ca să nu mai vorbim de faptul că nepotul n-ar fi beneficiat în nici un fel de dispariția victimei, din contră,

— Admițînd că prezumțiile tale sînt corecte, rezultă că victima a continuat să zacă în pat pînă la ora șase fără un sfert, cînd a plecat nepotul Și?

— În sfertul de oră care a urmat, pînă l-a chemat pe Vornicu, l-a dosit undeva... În pivniță, în magazie, într-un garderob...

— Deci a obținut un răgaz de maximum trei zile, care i-a permis să găsească posibilitatea de a-l îndepărta definitiv din casă.

— Exclus! După ce a atras asupra ei atenția întregii străzi, prin povestea pe care a lansat-o, nu-și mai putea asuma riscul de a se lăsa văzută cărînd un cufăr sau un balot mare.

— Bine. Fie, e aici! Da' unde?

Nu i-am răspuns. Reîncepusem, pentru a nu știu cîta oară, să mă transpun în situația criminalei, încercînd să stabilesc cum aș fi procedat eu în situația ei. Habar n-am cît timp mi-am stors creierii, jucîndu-mă cu fiolele luate de la Dan.

Am ridicat privirea de la el. Se uita la mine amuzat. Pentru a nu-i da satisfacția de a mă fi prins pe picior greșit, m-am apucat, cu toată seriozitatea să mă prefac că descifrez inscripțiile de pe fiole.

— Morfină! am strigat, zvîcnind în picioare. De unde le-ai scos?!

Mai întîi i-a înțepenit zîmbetul, apoi a sărit și a început să tragă de sertarele toaletei. Pe al treilea l-a scos complet și l-a pus pe masă.

În afară de două seringi și a unor medicamente fără regim special, am numărat șaizeci și două de fiole cu morfină.

Marea șansă a nasului meu a fost că era instalat într-o poziție prea inabordabilă pentru a-l putea prinde cu dinții. Altfel, zău, mi-l mîncam de necaz. După cîtă bătaie de cap aveam, numai o afacere cu stupefiante îmi mai lipsea!

— Consum propriu sau trafic? a întrebat Dan.

L-am privit cu atîta bunăvoință, încît a priceput că-i mai sănătos să mă lase în pace. Și m-a lăsat. Dar nu prea mult.

— Hai să apelăm la un cîine polițist — a propus.

— Felicitări! am exclamat disprețuitor. Unde ai mai auzit ca un cîine de serviciu să poată adulmeca urme cu o vechime de patru ani?!

— Hm... Cîine! am gîndit indignat. Ce chestie! Cîine?... Cîine, cîine... Brusc, am simțit cum mi se înfierbîntă creierul.

— Ce s-a întîmplat? a zis Dan, sesizînd probabil o schimbare în fizionomia mea.

— Dane, rămîi aici! Mă întorc imediat... — am spus zbughind-o pe ușă, afară.

Am traversat strada și am sunat la ușa Miei Mavrodin. Cînd mi-a deschis ușa, s-a arătat foarte buburoasă de vizita mea. La fel și spițo-pechinezul ei, după cum sărea și dădea din coadă. N-am remarcat nici că avea pleoapele cu mult mai albastre decît ochii, și nu-i stătea deloc rău, și nici că purta un capod suficient de transparent pentru a-și putea reliefa în cele mai bune condițiuni geografia anatomică. Deși trebuie să admit că silueta ei era proiectată și construită după standardul utilizat la concursurile de Miss-Univers.

— Doamnă Mavrodin, vă rog să mă scuzați că vă deranjez din nou...

— De ce vă scuzați? Vizita dumneavoastră îmi face multă plăcere. Vă rog să poftiți în casă — m-a întrerupt, cu fața numai zîmbet, deschizînd ușa larg.

— Sînt dezolat că nu pot sta mai mult cu dumneavoastră. Sînt deosebit de grăbit... Știți serviciul...

— Și tocmai primisem o sticlă de coniac Metaxa... — s-a arătat dezamăgită.

— Sînteți prea amabilă... Cu cea mai mare plăcere, la proxima ocazie — am spus pentru a nu o vexa cu un refuz net.

Constatînd că angajamentul meu i-a readus buna dispoziție, am trecut la subiect.

— Cu privire la cîinele familiei Tomescu, ați putea să-mi precizați cînd a fost otrăvit?

— La vreo săptămînă după arestarea domnului Tomescu.

— Era un cîine gălăgios? Obișnuia să urle?

— Nu, era cuminței săracul... A început să urle pentru că era neglijat. Sărmanul, era înfometat.

— S-a mai întîmplat să-și manifeste foamea prin urlete și înainte de arestarea vecinului dumneavoastră?

— Nuuu... Niciodată!

Cum aflasem ce mă interesa, i-am mulțumit și am plecat.

Ieșind în stradă, am făcut o vizită și vecinei al cărui copil fusese mușcat de javra care-mi reținuse atenția.

I-am pus cam aceleași întrebări ca și doamnei Mavrodin, iar răspunsurile ei n-au diferit de ale frumoasei de peste drum.

Revenind în casa familiei Tomescu, i-am spus lui Dan să încuie și să vină cu mine.

*

* *

Vasile Tomescu vindea fructe în fața unei tonete.

L-am luat de-o parte și i-am explicat ce aș vrea să știu.

— E adevărat. După arestarea unchiului meu, cîinele a refuzat să mai mănînce, iar noaptea urla de să-ți iei lumea-n cap. Cred că din cauza asta a fost otrăvit de vecini.

— A mai urlat și înainte?

— În nici un caz așa cum a făcut-o în ultimele zile.

— Urla prin toată curtea sau avea un loc de predilecție?

— Pe dracu! Parcă avea ceva cu mine. Mi se proptea sub fereastră și urla pînă mă scula din somn. Eu îl goneam și el revenea. Dacă n-aș fi știut că unchiul meu ținea mult la el, cred că l-aș fi otrăvit chiar eu... Vă dați seama ce înseamnă să nu fii lăsat să dormi după o zi de muncă?

— Stătea chiar sub fereastra dumitale?

— Da. Pe chepengul de lemn al pivniței. Probabil că nu-i plăcea umezeala...

Aflasem tot ce mă interesa.

Capitolul XXVIII

„DISPĂRUTUL“

Mai înainte de a coborî în pivniță, am scos un bec de la o lampă din casă.

După ce Dan l-a înșurubat în fasungul care atîrna din tavan, am răsucit întrerupătorul și pivnița s-a luminat cu mult mai bine decît am fi putut noi s-o facem cu ajutorul lanternelor.

Ne-am apucat de treabă. Am început cu peretele din stînga. Am aruncat o privire asupra raftului cu sticle goale și am început să examinez scoabele care-l ancorau în perete.

— După rugina și mucegaiul adunat pe ele, n-au mai fost mișcate din loc de zeci de ani — a zis Dan.

L-am aprobat și am trecut la peretele din fața ușii. Am privit cu atenție cărămizile. Uniformitatea culorii mortarului excludea posibilitatea unei rezidiri în ultimele decenii.

M-am dus către peretele din dreapta. Am privit putinile goale care-l sprijineau.

— Să le mutăm la peretele opus — am propus, punînd mîna pe cea din vîrful stivei.

Cînd am terminat transbordarea lor, am privit cărămizile peretelui. La fel ca și celelalte examinate mai înainte, nu suferise nici o violare. Am coborît ochii spre baza zidului. M-am uitat la pămîntul acoperit cu așchii de lemn și l-am răzuit cu vîrful pantofului.

— Dane — m-am decis — în magazie, lîngă cărbuni, sînt două lopeți.

S-a întors şi a pornit spre scara pivniţei.

Un minut mai tîrziu, revenind cu sculele, ne-am scos hainele şi ne-am pus pe săpat.

Abia după ce-am depăşit adîncimea de jumătate de metru, am auzit lopata lovindu-se de un corp dur. Am început să scot pămîntul cu atenţie mai mare şi, curînd, am văzut un calcaneu îngălbenit, apoi toată partea osoasă a unei gambe de adult. M-am oprit. Eram edificat.

Cînd am ajuns în stradă, am deschis uşa maşinii şi, fără să-i cer scuze lui Vartunian că-l scol din somn, am transmis trei mesaje prin radio-telefon: procurorului, medicului legist şi miliţiei.

Cei chemaţi au venit în ordinea inversă apelului ce-l făcusem.

După ce-am arătat oamenilor trimişi de secţie ce vreau de la ei, şi s-au apucat să continue opera noastră de exhumare a rămăşiţelor victimei, a venit şi doctorul Capolide. Cînd i-am spus despre ce-i vorba, a coborît şi el în pivniţă pentru a asista munca subofiţerilor.

Curînd a apărut şi procurorul Lupu.

— Cum de ai deprins atît de bine obiceiul de a-mi căuta de lucru exact cu cinci minute înainte de ora trei şi jumătate, cînd îmi termin programul? s-a interesat el, afişînd o mutră de parcă tocmai ar fi terminat de băut un litru de oţet, pe nerăsuflate.

— Prin perseverenţă şi stoicism, deşi nu sînt adeptul curentului Yoga — am zîmbit cu seninătate.

— De ce m-ai chemat? Iar ţi s-a năzărit ceva? m-a repezit.

— Cam aşa ceva. Hai în casă să stăm puţin de vorbă — am propus.

— Te ascult! m-a anunţat, pe un ton ce trebuia să demonstreze că n-are chef de glumă, pe cînd ne aşezam în jurul mesei din sufragerie.

Am început să-i povestesc ce s-a întîmplat din momentul în care am vrut să stabilim cine va prelua tutela copiilor. Am continuat cu basmul arestării soţului criminalei și am terminat prin a-i spune cu ce se ocupă în momentul de faţă doctorul Capolide și subofiţerii de la secţia de miliţie.

Din momentul în care am început să vorbesc, figura lui uscăţivă, străjuită de un nas lung şi subţire, ca un far maritim, a ilustrat în mod succesiv ce-i trecea prin cap în timp ce-mi depănam relatarea. De unde la început dădea semne de nerăbdare şi a încercat de mai multe ori să mă întrerupă, dar fără să aibă spor, a devenit atent, apoi s-a arătat intrigat. Cînd am terminat, părea mai groggy decît dacă i-ar fi proptit Joe Frazier o dreaptă în bărbie.

Am tăcut amîndoi, dar din motive diferite. Eu, terminîndu-mi programul de știri, încheiasem emisiunea, iar el nu putea s-o înceapă pe a sa, deoarece se părea că nu-şi mai aminteşte unde a pus instrucţiunile pentru utilizarea coardelor vocale.

— E fantastic! a constatat, un minut sau două mai tîrziu, holbîndu-se la mine îngrozit.

— La cruzimea ei, de fiară dezlănţuită, trebuie să ţinem seama şi de perversitatea diabolică utilizată în acoperirea monstruoasei fapte. Dacă în dublul asasinat comis în strada General Demostene a beneficiat în primul rînd de o condiţie favorabilă, aceea că nu era cunoscută de nimeni, în cazul asasinării soţului ei a știut să și-o creeze singură. A

început prin a colporta versiunea arestării lui Niculae Tomescu, şi a continuat s-o întreţină atît prin anunţarea omorîrii acestuia în închisoare, cît şi prin scandalul făcut unui tutungiu din vecinătate, chipurile acesta fiind autorul denunţului. Prin aceste manevre a reuşit să convingă întreaga stradă de autenticitatea versiunii ei. A reuşit atît de bine, încît toţi vecinii au crezut în arestarea victimei, deşi nu asistase nimeni la ea. În această situaţie, era şi firesc să nu sesizeze nimeni faptul că în realitate era vorba de o dispariţie.

— Nu cred că băieţii de la Securitate or să facă prea mult haz cînd or afla cum au fost împroşcaţi cu noroi — a zis Dan.

— Întrucît n-ar fi pentru prima oară cînd se încearcă denigrarea activităţii de siguranţă a statului, probabil că vor ridica din umeri cu dispreţul ce-l merită această calomniere mîrşavă.

— Aş vrea să văd victima — a bîiguit Lupu, încă înspăimîntat.

Deşi cred că ar fi preferat să-i spun că am făcut o glumă sinistră, n-am putut să-i fac pe plac. M-am ridicat de pe scaun şi i-am cerut să mă urmeze.

Cînd am coborît în pivniţă, putinele pe care le deplasasem lîngă raftul de la peretele din stînga erau acoperite cu pămîntul escavat de la baza zidului opus. Subofiţerii se retrăseseră lîngă scară, iar doctorul Capolide stătea pe movila de pămînt şi privea un craniu. După felul în care-l examina, dacă ar mai fi spus şi „to be or not to be, that is the question“ aş fi putut să jur că recită primul vers al monologului lui Hamlet.

M-am apropiat cu Lupu de groapă și am privit scheletul care zăcea pe fundul ei.

— A fost aruncat cu fața în jos, de aceea are poziția chincită, cu picioarele mai sus decît umerii — a zis Capolide, din spatele nostru.

— Cauza? am întrebat, întorcîndu-mă spre el.

A oftat și mi-a făcut semn să mă apropii.

— Fractură craniană! a zis arătîndu-mi, deasupra urechii drepte, o spărtură lungă de circa cincisprezece centimetri și lată de vreo șapte. A fost provocată prin aplicarea unor lovituri multiple, cu o armă tăioasă și grea. Mai precis, un topor.

— Modul în care a fost cauzată moartea victimei îți amintește de vreun caz recent? a întrebat Lupu.

— Chiar ai nevoie de această precizare? i-a replicat Capolide, dezgustat.

— Cît de vechi ar putea fi omorul? am intervenit, chestie de tactică, pentru a-i împiedica să se ia la harță.

— Aproximativ, cinci ani. O dată mai exactă am să-ți pot furniza numai după examinarea științifică.

Îmi era suficient. Cinci ani puteau să fie și patru, ceea ce însemna că am de-a face cu scheletul persoanei „arestate“, nu cu vreun alt omor comis cine știe cînd, de cine știe cine!

— Cînd vrei să începem interogatoriul? m-am adresat lui Lupu.

— Ce întrebare e asta?! Acum, imediat! Să mergem! a strigat la mine, de parcă eu aș fi fost autorul asasinatului.

Capitolul XXIX

ELUCIDAREA AFACERII

La ora cinci şi jumătate după amiază, inculpata stătea pe scaunul din faţa noastră. În ciuda faptului că părea surmenată, avea pupilele foarte dilatate. Acum însă, după ce descoperisem fiolele cu morfină, ştiam care este adevărata cauză a anxietăţii ei. Începuse să-şi facă efectul şocul de dezintoxicare la care o obliga detenţia.

— Probabil că ştii de ce te-am chemat? a atacat-o procurorul.

— Nu — a zis, ridicînd din umeri.

— Unde ţi-e soţul?

— Nu ştiu! A fost arestat în urmă cu aproape patru ani şi de atunci...

Am stat cuminţel şi am lăsat-o să-şi depene basmul pe care ni-l plasase şi nouă, mie şi lui Dan. Avea o memorie formidabilă! Şi-a repetat povestea ad litteram cu depoziţiile anterioare, inclusiv intonaţia şi mimica. Dacă fabricile cu renume în producţia de magnetofoane s-ar fi decis să realizeze o aparatură superioară, într-adevăr de high fidelity, aş fi fost gata să-i ajut, sugerîndu-le ideea de a trece pe la mine pentru a audia performanţele atinse de clienta noastră.

— Nu minţi! a zis Dan, întrerupîndu-mi meditaţia, ceea ce a influenţat negativ buna-mi intenţie de-a contribui la realizarea unei revoluţii în tehnica înregistrării şi redării sunetelor pe bandă magnetică.

— Dar nu mint... V-am spus cu exactitate ce s-a întîmplat în ziua aceea, cînd a fost arestat Niculae...

— Vreau adevărul! a cerut și Lupu.

— Dar v-am povestit...

— Multe... numai adevărul ba! am zis și eu, doar nu se putea să fac notă discordantă în corul colegilor mei.

— Ce vreți de la mine? Am spus totul... — a replicat cu stridență și a început să plîngă.

— Lasă smiorcăiala! Unde ți-e soțul? a cerut inflexibil Lupu.

— Nu știu...

— De ce l-ai ucis?

— Eu?! Vai de păcatele mele, cum puteți spune așa ceva...? s-a revoltat ea deznădăjduită.

— Lasă teatrul! am avertizat-o. Știi la fel de bine ca și noi că Niculae Tomescu se află în pivnița locuinței tale!

Precizînd locul unde-și îngropase victima, am făcut-o praf. Mai întîi s-a holbat la mine surprinsă, apoi s-a prăbușit ca un sac gol. Și-a lăsat bărbia în piept și a început să tremure de parcă ar fi intrat într-o criză de delirium tremens. În acompaniamentul unui plîns nervos, cu sughițuri, s-a apucat cu nădejde să-și frîngă mîinile în poală.

— Da, e adevărat... L-am omorît... Recunosc... — s-a pornit, vorbind cu întreruperi scurte și dese. Nu știu ce-a fost cu mine... Îmi pare rău... Regret sincer...

Știind că regreta tot atît de sincer, ca și pisica după ce a mîncat canarul, n-am cruțat-o.

— Cum l-ai ucis? Spune tot ce s-a întîmplat în noaptea aceea.

— Daţi-mi un pic de apă, vă rog . . .

Dan s-a ridicat şi a ieşit din birou. Cînd i-a adus paharul, l-a sorbit dintr-o înghiţitură. Înapoindu-l, a început să povestească, cu un glas fără modulaţii şi privirea pierdută.

— Aşa cum v-am spus, în noaptea aceea a venit acasă în jurul orei două dimineaţa. După ce s-a dezbrăcat şi a venit în pat, lîngă mine, am simţit că miroase a băutură. L-am întrebat dacă a fost după marfă, în piaţă, şi mi-a răspuns să-l las în pace că vrea să doarmă. Indiferenţa lui m-a revoltat atît de mult, încît m-am hotărît să-l omor . . .

Cîteva minute mai tîrziu, după ce a adormit, m-am strecurat din pat şi am ieşit în curte, unde am stat vreo oră. Cînd am revenit în casă aveam toporul în mînă şi am început să-l lovesc . . .

— Toporul abandonat, patru ani mai tîrziu, în strada General Demostene?

— Da.

— Ce-ai făcut după ce l-ai ucis? am strunit-o.

— M-am suit în pat şi am început să mă gîndesc cum să-l scot din casă . . .

— Cum adică te-ai suit în pat?! Tot studioul trebuie să fi fost . . . — sări Lupu, apoi, lăsîndu-şi fraza neterminată, privi buimăcit cînd spre mine, cînd spre Dan.

Cred că voia să ne roage să-l ajutăm să priceapă situaţia, dar nu nimerise cei mai potriviţi oameni. Eram la fel de uluiţi ca şi el.

— Nu, nu chiar tot patul . . .! a contestat ea, cu indiferenţă.

— Continuă! a cerut Lupu, în timp ce, îngrozit, şi-a scuturat umerii, încercînd parcă să se lepede de coşmarul în care ne aruncase relatarea ei.

— Am rămas în pat pînă ce a plecat nepotul meu la serviciu. Cînd l-am auzit trîntind poarta, m-am apucat să răscolesc camera pentru a lăsa impresia că s-a făcut o percheziţie şi m-am dus să scol copiii...

— Un moment! Nu ne-ai spus unde ai dosit corpul soţului tău! am întrerupt-o, deoarece acest aspect al afacerii continuă să-mi fie complet inexplicabil.

— Unde să-l dosesc? s-a mirat. L-am lăsat în pat și am tras plapuma peste el...

— Vrei să spui că, atunci cînd l-ai adus pe domnul Vornicu... soţul tău continua să zacă în pat? am spus, cu speranţa că voi fi contrazis.

Mi-a anihilat speranţele, printr-o înclinare a capului.

— Bine, dar ce se întîmpla dacă domnul Vornicu în loc să privească încăperea din pragul uşii, se apropia de pat şi ridica un colţ al plapumei? s-a întrebat cu glas tare Lupu.

— Cum ce s-ar fi putut întîmpla? Mai nimic! Domnul Vornicu n-ar mai fi avut niciodată ocazia să povestească ce-a văzut! i-am răspuns iritat.

— Vai!... Cum puteţi spune aşa ceva...! a protestat, fără convingere.

— Nu pricep! De ce l-ai adus în casă, mai înainte de a-ţi fi ascuns soţul? a vrut să ştie Lupu.

— Deosebit de faptul că încă nu mă hotărîsem ce am să fac cu el, erau şi copiii acasă... Iar pentru a face povestea cît mai veridică, aveam nevoie

de mărturia lui... Era cunoscut ca om serios și spusele lui, așa cum s-a și întîmplat, au întărit versiunea percheziționării casei și arestării lui Niculae de către Securitate.

— Deci spuneai că ai sculat copiii din somn. Și?

— Povestindu-le că tatăl lor a fost arestat, le-am spus să se îmbrace și să plece la școală.

— I-ai dus și pe ei să vadă răvășeala din dormitor? a întrebat Dan.

— N-a mai fost necesar. Văzuseră talmeș-balmeșul cînd i-am deșteptat din somn.

— Ce vrei să spui? am zis, cu dorința de a mi se spune că am imaginația avariată. Copiii dormeau în dormitor, în încăperea unde ți-ai ucis soțul?

Cînd a aprobat printr-o înclinare a capului, datorită surprizei, am avut senzația că a dat peste mine un tren expres. Nu știu cît timp mi-a trebuit pentru a-mi veni în fire.

— Și nu s-au trezit din somn cînd...? am bolborosit, simțindu-mi limba anchilozată, de parcă ar fi fost din sugativă.

— Nu, au dormit foarte liniștiți — a spus cu convingere.

— I-ai narcotizat! am realizat.

— Nu, de ce să-i adorm?

— Vă rog să țineți seama de faptul că omorul n-a fost comis ca urmare a unui impuls afectiv, a unei demențe de moment, cum încearcă inculpata să susțină, spre a-și diminua responsabilitatea, ci în mod deliberat — am spus către Lupu.

— Nu-i adevărat! a protestat.

Am continuat, fără s-o bag în seamă:

— Atît aprinderea luminii, pentru a-și putea concentra agresiunea, cît și multiplele lovituri aplicate victimei ar fi trebuit, în mod obligatoriu, să-i scoale din somn! Prevăzînd însă și acest risc, cînd i-a culcat, deci cu multe ore înainte de declanșarea agresiunii, probabil că le-a dat soporifice.

— Nu le-am dat nimic, zău...

— Ce-ai făcut după plecarea domnului Vornicu? a întrerupt-o cu asprime Lupu.

— Am plecat la prăvălie, unde, după ce-am deschis, am început să vînd ca de obicei. Spre ora unsprezece am auzit un țigan strigînd în stradă: „tai lemne, taie lemne!". L-am chemat și i-am spus că vreau să-mi sape o groapă pentru cartofi. După ce ne-am învoit la preț, l-am dus acasă, în pivniță, și i-am arătat ce are de făcut.

Jumătate de oră mai tîrziu, cînd și-a terminat treaba, m-am întors la prăvălie și am continuat să-mi vînd marfa. Știind că nepotul meu se înapoiază la ora cinci după amiaza, am închis prăvălia cu o oră mai devreme și m-am dus acasă... Puteți să-mi mai dați un pahar cu apă?

A băut apa adusă de Dan și, fără alt îndemn, și-a reluat relatarea...

— Cînd am ajuns acasă, l-am tîrît pe Niculae, prin curte, pînă în pivniță. După ce l-am îngropat, am pus deasupra niște putini vechi. Mă temeam să nu vadă Vasile pămîntul răvășit... — și-a terminat relatarea, adoptînd o atitudine de pocăință.

— Copiii tăi unde se aflau în după amiaza aceea?

— La sora mea. Le-am spus că după terminarea programului la școală să se ducă la sora mea, unde

să rămînă pînă vin eu după ei. I-am adus acasă la ora şapte seara.

— Cum au fost vînzările în ziua aceea? am întrebat, în dorinţa de a stabili ce-a simţit după comiterea odioasei fapte.

— Slabe, ca de obicei — a zis, făcînd un gest de nemulţumire, care venea în distonanţă cu căinţa ce-o afişase mai înainte. De aceea, cîteva luni mai tîrziu, am şi închis-o, ocupîndu-mă numai de masaje. Aprovizionarea se făcea din ce în ce mai greu, o bună parte din marfă se strica pînă s-o vînd... Creditorii pretindeau mai mult decît încasam, deoarece eram obligată să cumpăr marfa de la precupeţi... Dealtfel, chiar în ziua aceea a venit unul să-mi ceară 700 de lei pentru nişte ouă... N-am avut încotro şi a trebuit să-l duc acasă, pentru că la prăvălie n-aveam atîţia bani...

— La ce oră l-ai dus acasă? a întrebat Lupu.

— Pe la douăsprezece şi jumătate sau poate unu.

— L-ai chemat în casă sau te-a aşteptat afară pînă i-ai adus banii?

— Îi povestisem încă de la prăvălie despre arestarea lui Niculae şi m-am gîndit că nu strică dacă-i arăt şi lui casa răvăşită de ăia de la Securitate.

— L-ai băgat în dormitor?

— Nu, a privit din pragul uşii... Ca şi naşu' Vornicu.

— A stat mult la tine?

— Numai atît cît mi-a trebuit să scot banii din haina lui Niculae, care rămăsese pe spătarul scaunului.

— Şi după aceea?

— Am plecat. Eu la prăvălie şi el la treaba lui.

— Cum se numește și unde locuiește persoana care a venit la tine? a întrebat Dan.

— Pînă la ora patru după amiază, cînd te-ai dus să-ți ascunzi crima, ai mai trecut pe acasă? am întrebat, după ce Dan a primit datele cerute.

— Nu. M-am ocupat numai de prăvălie.

— Deci soțul tău a zăcut în pat, de la ora trei dimineața pînă la ora patru după amiază? Ceea ce înseamnă, una peste alta, circa treisprezece ore... Așa-i? a întrebat procurorul, cu vădita speranță de a fi contrazis. Ar fi dorit, la fel ca și noi, ca tot ce auzise pînă atunci să fi fost numai produsele unui vis halucinat, a unui coșmar cauzat de un vis urît, dar numai vis.

— Da, așa este. M-am gîndit că numai așa pot să scap de el, fără riscuri... — a zis cu ură, apoi, dîndu-și seama că afirmația ei nu-i tocmai potrivită cu regretul pe care încerca să-l afișeze, a virat-o iar spre atitudinea de căință. Nu știu ce s-a petrecut cu mine în noaptea aceea... Am fost întotdeauna un om bun, liniștit... Cred că l-am omorît într-o criză de gelozie.

Am priceput că manevrează pentru a-și asigura circumstanțele atenuante ale crimei pasionale, și, făcîndu-mă că nu-i aud noua motivare, am întrebat:

— Ce-ai făcut cu banii pe care-i avea Niculaie la el?

— Care bani?

— Douăzeci și una de mii de lei!

— I-am mîncat cu copiii. Ce puteam să mai fac dacă am rămas singură, fără nici un sprijin...?

— Deci pentru bani l-ai ucis?

— Nu-i adevărat! Pînă seara, cînd am luat haina de pe scaun, nici n-am ştiut de existenţa lor.

— Minţi! s-a înfuriat Dan. N-ai spus adineauri că banii daţi creditorului adus acasă, la amiază, i-ai scos din haina care era aşezată pe scaun?

Fără a-i mai da timp să protesteze, m-am adresat lui Lupu:

— Tovarăşe procuror, probabil că după ce Niculaie Tomescu a adormit, inculpata i-a controlat buzunarele. Descoperind astfel suma luată de victimă de la Zoiţa Vlase, a ieşit în curte pentru a medita asupra modului în care ar putea să şi-o însuşească. Rezultatul acestei „mature" chibzuinţe îl cunoaştem. La fel ca şi în cazul cercetat în strada General Demostene, singurul mobil al inculpatei rămîne jaful!

— Nu, nu-i adevărat! m-a contrazis ea cu glasul ridicat. Acum pot să vă spun de ce am omorît-o pe Marieta Stanciu ... Pentru că, pentru că mă şantaja! Asta e! Mă şantaja!

— Explică-te, fără să ridici tonul! am cerut, descumpănit de întorsătura pe care o prezenta.

— În timp ce-i făceam masaj stăteam întotdeauna de vorbă şi ne povesteam necazurile ... O dată, cred că era anul trecut, a început să-mi facă nişte confidenţe de ordin intim ... Nu ştiu ce m-a apucat, dar m-am trezit povestindu-i ce-am făcut cu bărbatul meu. Din acel moment a început să mă şantajeze!

— Sub ce formă îl exercita?

— Nu-mi mai plătea şedinţele şi-mi pretindea să-i fac masaje din ce în ce mai des ... Vă daţi seama

că în acest fel pierdeam şi posibilitatea de a mă ocupa de alte cliente... De a-mi cîştiga pîinea...

În clipa aceea am auzit la dreapta mea un hohot puternic de rîs. M-am întors indignat spre Dan, pentru a-l întreba dacă nu putea găsi un moment mai potrivit pentru ilaritatea sa. Am renunţat însă să-l aduc la ordine. Era evident, cedase unui rîs nervos, provocat de tensiunea şi ritmul epuizant ce ne-am impus pentru capturarea criminalei...

Întîlnind figura încruntată a lui Lupu, a reuşit să se domine şi a spus:

— Tovarăşe procuror, noua motivare a inculpatei este puerilă şi în totală opoziţie cu adevărul. Iată — continuă el, întinzîndu-i un carneţel —, aveţi aici notesul în care inculpata a consemnat numele clientelor ei şi orele cînd le vizita. Vă rog să-l deschideţi şi să constataţi că victima Marieta Stanciu era programată o singură dată pe săptămînă, în ziua de joi. Deci susţinerea ei, că ar fi fost obligată prin şantaj să presteze şedinţe suplimentare, nu poate fi luat în considerare, deoarece n-ar fi avut cînd să le facă, fără a încurca programarea celorlalte cliente. Situaţie neevidenţiată în discuţiile avute cu clientele ei — a zis, bătînd cu mîna în carneţele. Dealtfel, chiar dacă am admite omorul ca o necesitate, cum încearcă inculpata să-l prezinte, consecinţa lui rămîne una singură: jaful! Şi încă ce jaf! Dacă ar fi putut, în lăcomia ei ar fi încercat să fure chiar şi fundaţia casei din strada General Demostene. În ceea ce priveşte uciderea lui Niculaie Tomescu, suprimarea acestuia n-a fost decisă într-un moment de furie, cum a susţinut inculpata, ci din dorinţa de a-l jefui. Faptul că omorul s-a comis în unica noapte în care

victima, din neglijență sau comoditate, a comis imprudența de a păstra asupra ei o sumă mare de bani, poate fi considerată numai ca o simplă coincidență?

L-am văzut pe Lupu dînd aprobator din cap și m-am adresat inculpatei, care, ascultînd argumentele lui Dan, se pleoștise din nou.

— Ce venit lunar îți aducea profesia de maseză?

— O sută și ceva pe zi, adică vreo patru mii pe lună... Asta înseamnă — se învioră ea — că aveam un cîștig destul de mare pentru a nu fi nevoită să jefuiesc... așa cum susțineți dumneavoastră!

— Da, e adevărat... — m-am prefăcut că șovăi. Ținînd seama atît de venitul ce-l aveai, cît și de cheltuielile modice necesitate de întreținerea casei și copiilor, cred că puteai să trăiești foarte comod din cîștigul tău.

S-a grăbit să mă aprobe.

— Apropo, ce rezerve de bani ai, în casă sau la CEC?

— Numai cele cîteva sute de lei, pe care i-ați găsit în poșeta mea... Zău...

— Ai putea să-mi spui cum reușeai să cheltuiești patru mii de lei pe lună?

— Păi... mîncarea, hainele copiilor...

— Nu te mai osteni că tot n-ajungi la patru mii de lei. Întrucît cheltuielile pentru întreținerea familiei tale nu depășeau jumătate din venitul lunar, cu diferența ce făceai?

— N-am putut să fac economii. Cheltuiam întregul meu cîștig pe copii... Le dădeam tot ce era mai bun pentru a crește mari și sănătoși.

— Cît plăteai fiola de morfină? i-am scurtat tirada.

S-a uitat la mine, cu ochii rotunzi, de parcă eu aş fi fost poarta nouă şi ea viţelul dintr-o anumită poveste. Constatînd că şi Lupu îmi acordă acelaşi interes ca și inculpata, am scos dintr-un sertar al biroului cutia cu fiolele confiscate și am împins-o spre el.

— Le comercializai? a întrebat Dan.

A plecat capul și n-a răspuns.

— Ți le injectai? a zis procurorul.

Constatînd că se cramponează de proverbul „tăcerea-i de aur...", m-am ridicat, am ocolit biroul şi m-am dus lîngă ea.

— Suflecă bluza și arată-mi braţul drept!

Cînd mi-a executat ordinul, fără prea multă plăcere, am văzut pe antebraţ cîteva urme lăsate de înţepătura acelor de seringă. Erau suficiente pentru a pricepe că folosea morfină.

— Pentru asta avea nevoie de bani! a constatat procurorul.

— Cum îţi procurai morfina? am spus, reocupîndu-mi scaunul.

— Printr-o cunoștință de-a mea... un fost client al prăvăliei noastre...

— Eu sînt edificat — am zis către procuror. Dumneavoastră?

A făcut un gest de aprobare și i-am spus lui Dan s-o expedieze la arest.

— Deci — a comentat Lupu, gînditor, cînd am rămas singuri — a ucis sub influenţa stupefiantelor...!

— Nici gînd de așa ceva! am protestat. Stupefiantele, și mai cu seamă morfina, fiind tranchilizante, nu pot ațîța porniri spre fapte reprobabile, bestiale. Evident, cu excepția L.S.D.-ului, care este halucinogen prin excelență. În consecință, n-a acționat sub directa influență a stupefiantelor, ci a toxicomaniei... Pentru a-și obține drogul avea nevoie de bani, iar pentru a-și procura bani, din ce în ce mai mulți, a pornit pe calea jafului, respectiv a omuciderilor pe care le-am anchetat. Asta-i!

— Ba e laie, ba-i bălaie! Nu-i de vină stupefiantul... ci stupefiantul! Cum vine asta?

— Mihai, încerc să subliniez o deosebire calitativă. Dacă tu, ca reprezentant al Procuraturii, admiți, în fața judecătorilor, că inculpata a acționat sub influența unui narcotic, ar putea beneficia de circumstanțele atenuante oferite de iresponsabilitate... și nu le merită! Faptele ei au fost comise conștient, premeditat și cu sînge rece...

— Și încă ce sînge rece! a zis Dan. Ferocitatea și dezinvoltura dovedite de inculpată pun în umbră chiar și modul de comitere a quadruplului asasinat descris de Truman Capote, în cartea „Cu sînge rece".

— Într-adevăr — l-a susținut Lupu, — perechea de descreerați care au suprimat familia Clutter, nu numai că au acționat mai puțin brutal, dar s-au și grăbit să dispară de la locul faptei; spre deosebire de maseza „noastră", care s-a plimbat printre victime așa cum se plimbă un pensionar în parcul Herestrău într-o zi însorită de primăvară.

— E alienată! a zis Dan scîrbit.

— Nu cred — am spus. Felul în care și-a calculat și a știut să-și ascundă faptele, după părerea mea, demonstrează contrariul... Dar, ca de obicei în situații de acest gen, înainte de a o înainta tribunalului, vom cere o expertiză psihiatro-judiciară.

— Dar în prealabil, adică mîine dimineață vom face reconstituirea omorului din strada Maria Hagi Moscu — a zis Lupu, ridicîndu-se.

În timp ce ne strîngea grăbit mîinile, s-a auzit o bătaie în ușă.

Capitolul XXX

ȘI TOTUȘI... MAI AVEM O SURPRIZĂ!

După ce Dan a făcut invitația de rigoare, au intrat în birou un plutonier de miliție și un civil cu haine ponosite și o bască în mînă.

— Tovarășe căpitan, vă rog să-mi permiteți să raportez —a spus subofițerul, luînd poziție de drepți.

— Te ascult — am zis, pe cînd examinam necunoscutul. Era de talie mijlocie — mică și atît de slăbuț încît ar fi putut constitui un exemplar ideal pentru studierea scheletului uman de către cursanții anului întîi ai Facultății de Medicină. Avea chipul lunguieț și obrajii supți și stafidiți. Părul lung și roșu se asortau atît de bine cu fața lui pistruiată, încît nu m-am putut împiedica să nu mă gîndesc la locuitorii Irlandei. Constatînd, dintr-o privire, că n-ar avea unde să ascundă niscaiva mitraliere, mașini infernale sau tunuri Bazooka m-am liniștit.

— Sînt comandantul patrulei-auto 106 și, în timp ce-mi făceam rondul, am fost chemat printr-un post portativ de radio-telefon în strada Maria Hagi Moscu 15 de către un coleg care supraveghea casa respectivă. Cînd am ajuns la destinație, subofițerul care ne chemase mi-a spus să-l aduc aici pe dumnealui. Mai raportez că, în conformitate cu cele comunicate de colegul meu, dînsul — a zis, arătînd spre roșcat, care, admirînd preocupat covorul nostru, uzat și prăfuit, își schimba din ce în ce mai des greutatea corpului de pe un picior pe celălalt — a avut o atitudine suspectă. A sunat la poarta casei supravegheate și, cînd colegul l-a întrebat pe cine căuta, a rupt-o la fugă.

— Explicați-vă — l-am invitat pe necunoscut, după ce l-am concediat pe subofițer.

— Să vedeți . . . E o neînțelegere . . .Eu am greșit adresa . . . Adică căutam pe altcineva . . . a început el să îndruge, în timp ce-și învîrtea intimidat basca între degete, de parcă ar fi fost un șirag de mătănii.

— Pe cine anume căutați? am întrebat.

— Pe o doamnă, o cunoștință de-a mea . . .

— Cum se numește?

— Silvia . . . Doamna Silvia . . .

— Asta înseamnă că n-ați greșit adresa! am remarcat, renunțînd să mă mai amuz de stinghereala lui.

— Așa cred și eu . . . — a admis, confuz și evitîndu-mi privirea.

— Atunci lămurește-ne de ce ai încercat să dispari?

— Pentru că mi-a fost teamă să nu-mi rupă oasele tovarășul subofițer! Doamna care m-a invitat

s-o vizitez mi-a zis că stă singură... așa că mă înțelegeți?

Am recunoscut că nu-l înțeleg, chiar deloc, și l-am poftit să nu mă lase în ignoranță.

— Doamna Silvia mi-a zis că e căsătorită cu un tovarăș de la miliție, adică că este în divorț cu dînsu'... Iar eu dac-am văzut cine-mi descuie poarta, mi-am zis că-i mai bine să plec... Că doar nu puteam să spun că o caut pe soția lui...

— De unde o cunoști pe doamna Silvia?

— Am întîlnit-o într-o zi... pe stradă — a bîiguit el.

— Cînd și în ce împrejurare? a intervenit Dan.

— Știți... — s-a arătat el speriat. I-am făcut un serviciu...

— Ce serviciu? s-a interesat Lupu, care, renunțînd să mai plece, își reocupase scaunul.

— Pune basca pe birou, ia loc pe scaun și uită-te la mine! am ordonat.

După ce s-a executat, l-am avertizat cu severitate:

— Să spui numai adevărul! Pentru început, numele, adresa și ocupația!

Cînd mi-a răspuns era să cad din scaun. Roșcatul era exact persoana pe care o cerusem, în cursul dimineții, miliției din Cluj. Adică șoferul autocamionului care transportase obiectele jefuite din strada General Demostene. Singurul dintre noi care a rămas impasibil a fost procurorul. Motivat, deoarece nu avusese de unde să afle de numele lui Gogu Ilie.

— Gogule — am spus, privindu-i ochii mici, căprui și cu o căutătură zbanghie — serviciul făcut doamnei Silvia nu se referea cumva la transportul unor obiecte casnice...?

— Nuuuu...!

— ... luate din strada general Demostene, într-o noapte, acum vreo zece zile? am spus, fără să-i aud contestaţia.

Procurorul a tresărit şi a devenit atent, iar Gogu, clătinînd din cap, s-a înroşit şi mai mult la faţă.

— Să fiu al dracului dacă ştiu despre ce vorbiţi? m-a anunţat.

— Ce-ai făcut în noaptea de 19 aprilie, în jurul orei zece seara? am spus.

— 19 aprilie?... Aha, da! Îmi amintesc... Am adus nişte materiale de la Cluj şi le-am predat bazei noastre din Bucureşti.

— Şi n-ai rămas cumva în pană de benzină?

— Ba da! Şi-mi amintesc şi de transportul obiectelor de care-mi vorbeaţi... — s-a decis să recunoască, cu bucuria unui braconier prins cu vînatul în tolbă. Da, e adevărat! Am făcut un transport în interes personal, un mic ciubuc... Da' care şofer nu se-nvîrteşte cînd are posibilitatea? Dacă vreţi să mă amendaţi, amendaţi-mă... Da' să ştiţi că-s om sărac...

Am ridicat o mînă, aşa cum fac agenţii de circulaţie pentru a opri o maşină prea zorită şi l-am rugat să-mi povestească ce s-a întîmplat din momentul în care şi-a întîlnit pasagera şi pînă s-a despărţit de ea.

Zece minute mai tîrziu, am constatat că versiunea lui era aidoma cu cea furnizată de criminală.

— Cînd aţi luat covorul din sufragerie, cine a ridicat masa de pe el, dumneata? l-am sondat, un pic, chestie de deformare profesională.

— Nu ştiut despre ce vorbiţi. Eu n-am intrat în casă.

— Despre ce aţi discutat în timpul transportului?

— Mi-a povestit că are o soacră rea, că bărbat-su e beţiv şi-o bate mereu... Că e fericită că-şi ia lucrurile şi scapă din balamucu' lor...

— Deci relaţiile voastre s-au limitat numai la un transport de ocazie?

M-a aprobat.

— În acest caz, ce-ai căutat la pasagera dumitale acasă şi de ce ai încercat să dispari?l-am luat repede.

— Ştiţi, aranjasem să mai trec pe la dînsa, pe acasă, că-i singură şi n-are pe nimeni... Iar cînd l-am văzut pe tovarăşu' de la poartă, mi-am zis că-i mai bine să-mi iau tălpăşiţa... Că ce știu eu, poate s-o fi împăcat cu bărbat-su?...

— De ce trebuia să mai treci pe la ea? a întrebat Lupu intrigat.

— Păi cum să vă zic... În seara aceea, cînd i-am dus lucrurile acasă, n-am putut... Ştiţi venisem de la Cluj cu soţia mea-n cabină și, cînd am ajuns în București, mai întîi și întîi am lăsat-o pe ea acasă, la socri. Abia după aia m-am dus să duc marfa. Pînă am predat-o, cît am stat în pană de benzină şi pînă am transportat lucrurile doamnei se făcuse foarte tîrziu... Și așa mi-a făcut scandal nevastă-mea, că p-unde am întîrziat atîta... Da'dacă mai rămîneam și pe la doamnă... De aia am aranjat s-o vizitez cînd mai vin prin București, singur... Eu am mai fost pe la dînsa acu' cîteva zile, da' n-am găsit-o acasă, iar azi am dat peste bărbat-su...

De unde, în prima parte a audierii, felul în care vorbea și gesticula m-a distrat, deoarece mi-l amintea pe actorul Jerry Lewis, între timp, pe măsură ce-și debita povestea, am început să mă gîndesc la altceva, la altceva care nu conținea nimic amuzant.

— Cînd anume ai mai fost la ea acasă? a zis Dan. O căutase sîmbătă seara, la două ore după ce-o arestasem.

— Gogule — am început —, te rog să-mi explici, de fapt, de ce trebuia s-o mai cauți pe acasă?

— Ei, așa . . . ca bărbat.

— I-ai propus dumneata să vă mai vedeți?

— Da . . . Adică mai de grabă ea . . .

— În ce mod?

— Păi, în timp ce-i duceam lucrurile spre casă, mi-a spus că-i mai bine de un an de cînd n-a mai avut de-a face cu bărbat-su, că o neglija. Ne-am și sărutat în mașină — mi-a răspuns.

— Inițiativa a fost a dumitale? am întrebat, deoarece n-aveam de unde să-i ofer o decorație pentru succesul avut.

— Nu, a ei . . . că zicea că-i plac și ar vrea să devenim preteni intimi. Ce mai vorbă! Mi-a zis pe românește, că vrea să se iubească cu mine.

— Și v-ați iubit în seara aceea?

— Nu. Ea a vrut, da' n-am putut să mai întîrzii . . . că mă-nebunea nevastă-mea, că-i geloasă foc . . .

— Ea a insistat să rămîi peste noapte acolo?

— Da, da' pormă, după ce i-am esplicat cum merg lucrurile, mi-a dat dreptate. Așa că a rămas să trec pe la dînsa cînd am să vin iar în Bucu-

rești. Da' vă rog să mă scuzați că-s curios... Da eu zic că dumneavoastră nu m-ați adus aici pentru c-am făcut un transport în interes personal; că prea mă-ntrebați multe despre dînsa. Așa-i?

Am aprobat.

— Doar n-or fi fost de furat lucrurile pe care i le-am transportat — s-a făcut el maroniu.

— Cam așa ceva.

— Hii! Acu-nțeleg! M-am mirat eu cît-îi de galantoană...

— Adică?

— Păi, cînd ne-am despărțit, mi-a zis că data viitoare, cînd vin la dînsa, îmi dă cadou butelia de aragaz pe care am transportat-o, că zicea că mai are două și n-are ce face cu atîtea.

— Ți-a mai spus ceva în legătură cu următoarea vizită?

— Da, că o s-o facem lată rău... Și că d-aia e bine să nu fiu văzut cînd intru la ea... Știți, ea era-n divorț și se temea că dacă o afla soțu'ei că primește acasă un bărbat riscă să piardă copiii la proces.

— Te-a rugat să vii fără autocamion?

— Așa-i! Da' de unde știți? s-a mirat el.

— O păsărică, care tocmai trecea pe acolo, a auzit convorbirea voastră și mi-a povestit-o... Dane, condu-l pe tovarășul în biroul de alături și dă-i cele trebuincioase pentru a-și scrie declarația.

— Și p'ormă pot pleca? a întrebat temător.

— Da.

— Și cu ciubucu' care l-am făcut cum rămîne?

— Dacă se mai întîmplă încă o dată, s-a zis cu

dumneata! Ai să răspunzi și pentru cel discutat astăzi!

Recunoscător, a început să facă temenele ca la gimnastica suedeză.

— Nicule, crezi că a vrut să-l ucidă și pe șofer? a zis Lupu, cînd am rămas numai noi doi.

— Bineînțeles, Mihai. O femeie care ani de zile a fost frigidă, nu se poate încinge așa, deodată! Și încă cu cine? De o mîndrețe de bărbat ca Gogu Ilie! În mod cert, scopul ei a fost suprimarea șoferului, deoarece, după mintea ei, era singura persoană care, aflînd despre drama consumată în strada General Demostene, ne-ar fi putut furniza adresa unde au fost duse lucrurile jefuite.

— Avînd în vedere acest pericol, iminent, de ce l-a mai lăsat să plece?

— Din două motive. Primo, pericolul nu era chiar atît de imediat, deoarece șoferul, urmînd să părăsească a doua zi Capitala, n-ar fi putut să afle ce s-a petrecut în locuința de unde a transportat obiectele știute. Ceea ce, dealtfel, s-a și întîmplat. Secundo, și-a dat seama că dacă-l omora chiar din prima noapte își riscă capul. Autocamionul rămas fără stăpîn, în fața casei ei, ar fi ridicat suficiente probleme pentru a fi suspectată ... Și, precis, o astfel de situație nu putea s-o tenteze.

— Da, cred că ai dreptate ... — m-a aprobat Lupu. Așa se explică și promisiunea că-i va da cadou o butelie de aragaz.

— Evident. Contravaloarea buteliei reprezenta o momeală sigură pentru atragerea viitoarei victime în capcană.

— Şi acum, după ce-am terminat cu porcăria asta de afacere, n-ar fi cazul să ne premiem cu un coniac multiînstelat? ne-a ispitit Dan, care revenise între timp în birou.

Mi-am privit ceasul. Era ora unsprezece fără un sfert.

— Fără mine! ne-a avertizat Lupu. N-am nevoie de probleme cu nevastă-mea.

— Pas şi eu. E tîrziu.

EPILOG

Ca urmare a expertizei psihopatologice, s-a stabilit că acuzata este responsabilă de faptele comise.

Tribunalul Capitalei, prin sentinţa penală din 24 septembrie 1962 a condamnat-o pe inculpata S.T. la muncă silnică pe viaţă. Recursul fiind respins, sentinţa a rămas definitivă!

CUPRINS

PARTEA ÎNTÎIA

PARTEA DOUĂ

DE ACELAȘI AUTOR:

— CĂPITANUL APOSTOLESCU ANCHETEAZĂ
— CĂPITANUL APOSTOLESCU INTERVINE
— CĂPITANUL APOSTOLESCU ȘI DUBLA ENIGMĂ
— GREȘEALA CĂPITANULUI APOSTOLESCU
— CĂPITANUL APOSTOLESCU ȘI IDENTIFICAREA

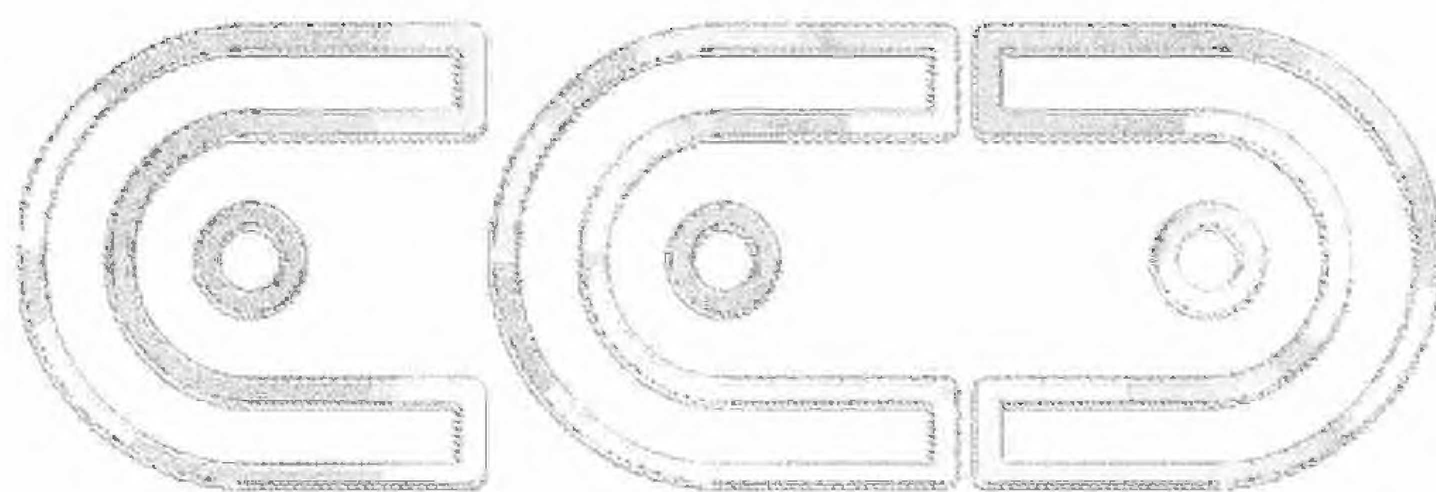
Redactor: ANA MARIA BOARIU
Tehnoredactor: CONSTANTIN RUSU

Apărut: 1976. Bun de tipar: 12. 04. 1976. Comanda nr.: 851. Coli de tipar: 10,125. Tiraj: 60.000 + 90 broșate. Hîrtia: semivelină 63 g/m². Format: 70 × 100/32. C. Z. pentru biblioteci: 859.0-31.

Tiparul executat sub comanda nr. 170/1976, la Întreprinderea Poligrafică Cluj, Municipiul Cluj-Napoca, str. Brassai nr. 5—7. Republica Socialistă România

Scanare și prelucrare digitală

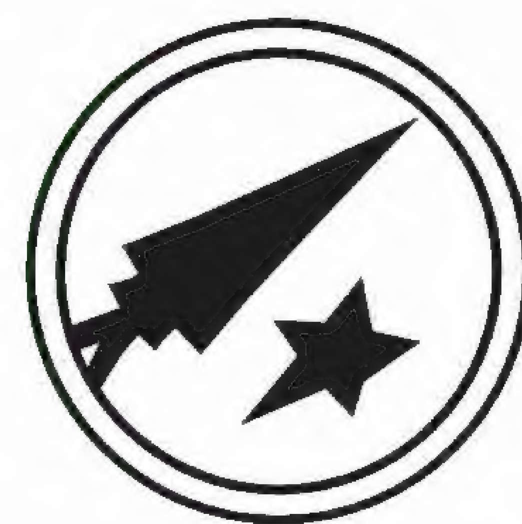

de

Anonim

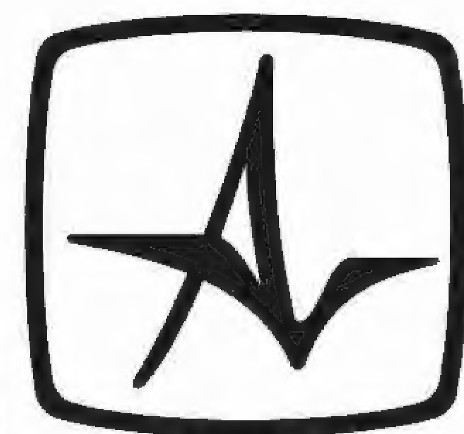
și

CAT Graur

Antwerpen

2023

